

Memòria 2018

AGÈNCIA VALENCIANA ANTIFRAU

AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA

MEMÒRIA D'ACTIVITAT EXERCICI 2018

PRESENTADA DAVANT LES CORTS VALENCIANES PER L'AGÈNCIA DE
PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ DE LA
COMUNITAT VALENCIANA

València, 29 de març de 2019

Reconeixement – No Comercial – Sense Obra Derivada: No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades.

Depòsit legal: V-1285-2018

Edita: Agència Valenciana Antifrau

Disseny i maquetació: Agència Valenciana Antifrau

març de 2019

Primera edició

La versió digital d'aquest document està accessible en el lloc web: <https://www.antifraucv.es>

En compliment del mandat que estableix l'article 22 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, es presenta la Memòria de les actuacions desenvolupades per aquesta entitat durant l'any 2018 en l'àmbit de les seues funcions.

Contacte amb l'Agència

Ens trobem en:

C/ Navellos, 14-3 | 46003 València
96.342.85.55
<https://antifraucv.es>

Sol·licitud d'accés a la informació:

<https://www.antifraucv.es/portal-de-transparencia/acces-a-la-informacio/>

Bústia de Denúncies:

<https://www.antifraucv.es/denuncia/bustia-de-denuncies/>

Gabinete de comunicació:

gabinete@antifraucv.es

Xarxes socials:

Índex de continguts

1. Introducció	17
1.1. La Institució.....	17
1.2. El desenvolupament de l'Agència.....	19
1.2.1. Modificació de la Llei 11/2016, de 28 de novembre i Projecte de Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Agència.....	20
1.2.2. La seu de l'Agència.....	21
1.2.3. Desenvolupament de l'organigrama.....	22
2. Prevenció i formació	23
2.1. Context d'inici.....	23
2.2. El servei de prevenció.....	24
2.2.1. Introducció.....	24
2.2.2. L'estratègia de la integritat pública.....	25
2.2.3. Els sistemes d'integritat pública.....	27
2.2.4. Impuls del marc d'integritat del sector públic instrumental de la Generalitat Valenciana.....	28
2.3. El servei de formació.....	32
2.3.1. Introducció.....	32
2.3.2. Agenda docent i col·laboració institucional.....	33
2.3.3. Formació externa.....	35
2.3.4. Formació interna.....	40
3. Anàlisi i investigació	45
3.1. Funcions i àmbit.....	45
3.2. Comunicacions i denúncies presentades.....	49
3.3. Bústia de Denúncies.....	54
3.4. Serveis d'informàtica i TIC.....	56
3.4.1. Sistemes d'informació.....	56

4. Assumptes jurídics	59
4.1. Funcions.....	59
4.2. Les normes d'actuació.....	60
4.2.1. La llei fundacional.....	60
4.2.2. La modificació de la llei fundacional.....	62
4.2.2.1. Naturalesa jurídica de l'Agència.....	62
4.2.2.2. Silencio administratiu en expedients de sol·licitud de protecció	64
4.2.2.3. Regulació del personal funcionari de l'Agència.....	65
4.2.2.4. Fiscalització i control de la despesa de l'Agència.....	67
4.2.2.5. Presentació a les Corts i aprovació del Reglament	68
4.2.2.6. Proposta en la Llei de Pressupostos de la Generalitat per a 2019.....	69
4.2.3. Projecte Reglament de funcionament i Règim Interior	70
4.2.3.1. Antecedents. Consulta pública prèvia.....	70
4.2.3.2. Expedient de projecte normatiu.....	72
4.2.3.3. Tràmits pendents per a la seua aprovació i entrada en vigor.....	80
4.2.3.4. Contingut actual del projecte de Reglament	80
4.3. Protecció de les persones denunciants.....	86
4.3.1. Estat de la situació a nivell internacional i nacional.....	86
4.3.2. Resultats estadístics de la protecció a denunciants.....	92
4.3.3. Incompliments de les resolucions de protecció	98
4.3.4. Las represàlies.....	106
4.3.5. La protecció de les persones denunciants	113
4.4. Procediment sancionador.....	114
4.5. Convenis i altres col·laboracions.....	116
4.6. Informes jurídics i procediments contenciosos.....	117
5. Activitat Institucional	121
5.1. Introducció.....	121
5.2. Actes organitzats per l'Agència.....	122
5.3. La xarxa estatal d'oficines i agències de lluita contra el frau i la corrupció.....	124
5.4. Activitat Internacional.....	126
5.4.1. Admissió en l'EPAC.....	126
5.4.2. Reunió amb el Tribunal de Comptes Europeu	128
5.4.3. Reunió amb delegació de representants de la lluita contra la corrupció de governs autònoms de la República de Bolívia.....	129
5.5. Assistència a actes.....	129
5.6. Conferències impartides.....	130
5.7. Entrevistes - Reunions.....	134
5.8. Presentació de la Bústia de Denúncies.....	135

5.9. Pàgina web de l'Agència i xarxes socials.....	136
5.10. Relacions amb els mitjans de comunicació.....	136
5.11. Preguntes parlamentàries dirigides a l'Agència.....	138
6. Administració, organització i recursos.....	141
6.1. Funcions.....	141
6.2. Estructura organitzativa.....	142
6.2.1. Relació de llocs de treball.....	145
6.2.2. Els processos de selecció de personal.....	152
6.3. Gestió econòmica i contractació de l'Agència.....	160
6.3.1. Execució pressupostària 2018.....	160
6.3.2. Contractació.....	170
6.4. Fiscalització externa de l'Agència. Exercici 2017.....	173
6.4.1. La fiscalització de l'Agència en el moment de la seua creació.....	173
6.4.2. La fiscalització i control de la despesa de l'Agència amb la modificació de l'article 30 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre.....	175
7. Conclusions i reflexions.....	177
7.1. Sobre la percepció de la corrupció.....	177
7.2. Sobre la contractació pública.....	181
7.3. Sobre el recurs a l'enriquiment injust.....	182
7.4. Sobre les febleses dels sistemes de control de legalitat i financer de les Administracions Locals.....	184
7.5. Sobre la selecció de personal.....	185
7.6. Sobre sistemes d'integritat i controls de compliment.....	187
7.7. Sobre la transparència de les subvencions als partits polítics.....	188
7.8. Sobre la repetició de la responsabilitat patrimonial contra els seus autors.....	188
7.9. Sobre la protecció de les persones denunciants.....	189
7.10. Sobre les manques legislatives a nivell estatal.....	190
Annex I. Projecte de Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Agència	193
Annex II Conferència del Ex-Fiscal Anticorrupció Sr. Carlos Jiménez Villarejo.....	255

Índex de taules

Taula 1. Relació d'organismes contactats per a col·laboració en matèria de formació.	34
Taula 2. Relació d'accions formatives i de difusió externa en 2018.	38
Taula 3. Avaluació curs d'Integritat i prevenció en la contractació pública.	39
Taula 4. Activitats de formació interna.	41
Taula 5. Activitats d'interés participades pel personal de l'Agència.	41
Taula 6. Avaluació de les activitats de formació interna.	43
Taula 7. Distribució de denúncies segons l'entitat afectada.	50
Taula 8. Distribució de denúncies segons el canal d'entrada.	51
Taula 9. Distribució de denúncies segons àmbit territorial.	52
Taula 10. Distribució de denúncies segons matèria.	52
Taula 11. Distribució de denunciants per gènere.	53
Taula 12. Distribució de denúncies segons si són anònimes o identificades.	53
Taula 13. Evolució de sol·licituds presentades a través de la Bústia de Denúncies (24 maig – 31 desembre 2018).	56
Taula 14. Documentals acompanyats de conferència.	122
Taula 15. Accions formatives dirigides al conjunt dels empleats públics.	123
Taula 16. Reunions amb institucions internacionals o supranacionals realitzades per l'Agència.	126
Taula 17. Actes amb assistència de l'Agència.	129
Taula 18. Conferències impartides per l'Agència.	130
Taula 19. Entrevistes i reunions mantingudes pel director de l'Agència.	134
Taula 20. Relació de llocs de treball aprovada per Resolució d'1 de març de 2018 i la seua modificació per resolució de 30 de novembre del mateix any (DOGV núm. 8247 de 5.3.2018 i núm. 8460 de 9.1.2019).	146
Taula 21. Modificacions en determinats llocs en la vigent relació de llocs de treball que acompanyen al pressupost de l'Agència corresponent a l'exercici 2019.	150
Taula 22. Relació de nous llocs de treball que acompanyen al pressupost de l'Agència corresponent a l'exercici 2019.	151

Taula 23. Relació de personal funcionari incorporat a l'Agència en 2017.....	153
Taula 24. Processos realitzats en l'exercici 2018 per a la selecció del personal de l'Agència.....	156
Taula 25. Llocs de treball coberts a 31 de desembre de 2018.....	159
Taula 26. Administració d'origen dels funcionaris de l'Agència, segons tipologia.....	159
Taula 27. Pressupost de despeses exercici 2018.....	161
Taula 28. Pressupost d'ingressos exercici 2018.....	161
Taula 29. Execució del pressupost d'ingressos exercici 2018.....	162
Taula 30. Execució del pressupost de despeses exercici 2018.....	163
Taula 31. Resultat pressupostari exercici 2018.....	165
Taula 32. Situació de l'ordinal de tresoreria de Caixa fixa.....	166
Taula 33. Situació i evolució dels fons del compte corrent.....	167
Taula 34. Estat del romanent de tresoreria.....	167
Taula 35. Dades del període mitjà de pagament a proveïdors.....	169
Taula 36. Acords d'adhesió específica a procediments de contractació centralitzada de la Central de Compres de la Generalitat.....	171
Taula 37. Activitat contractual de l'Agència.....	172
Taula 38. Percentatge de volum pressupostari de l'1 de gener al 31 de desembre de 2018.....	172
Taula 39. Qualitat del govern de les Comunitats Autònomes a Espanya en relació amb la mitjana europea.....	180

Índex de gràfics

Gràfic 1. Distribució dels inscrits en la jornada “Estratègies per a la integritat en la gestió pública” segons gènere.....	38
Gràfic 2. Distribució dels inscrits en el curs “Integritat i prevenció en la contractació pública” segons gènere.....	39
Gràfic 3. Distribució de denúncies segons la entitat afectada.....	50
Gràfic 4. Distribució de denúncies segons el canal d’entrada.....	51
Gràfic 5. Distribució de denúncies segons àmbit territorial.....	51
Gràfic 6. Distribució de denúncies segons matèria.....	52
Gràfic 7. Distribució de denunciants per gènere.....	53
Gràfic 8. Evolució de sol·licituds presentades a través de la Bústia de Denúncies (24 maig – 31 desembre 2018).....	56
Gràfic 9. Nombre de sol·licituds de protecció presentades des de la posada en marxa de l’Agència, novembre 2017 a desembre 2018.....	94
Gràfic 10. Distribució mensual del nombre de sol·licituds de protecció presentades.....	94
Gràfic 11. Canal de presentació de les sol·licituds de protecció.....	95
Gràfic 12. Nombre de sol·licituds de protecció presentades segons el tipus de administració, institució o entitat afectada per la denúncia.....	95
Gràfic 13. Nombre de sol·licituds presentades segons la província en la qual se situa l’administració o entitat demandada.....	95
Gràfic 14. Distribució sol·licituds de protecció presentades segons la matèria objecte de denúncia.....	96
Gràfic 15. Distribució sol·licitants de protecció segons la seua condició laboral.....	96
Gràfic 16. Distribució de les sol·licituds de protecció segons l’estat de tramitació de l’expedient administratiu.....	97
Gràfic 17. Sentit de les resolucions de protecció emeses. Estimades e inadmeses.....	97
Gràfic 18. Tipologia d’òrgans que instrueixen o tramiten les denúncies que han donat lloc a la protecció (any 2017 i 2018).....	97
Gràfic 19. Denunciants protegits que pateixen represàlies (2017 - 2018).....	98
Gràfic 20. Notícies de l’Agència publicades en els mitjans de comunicació (abril-desembre 2018).....	137

Gràfic 21. Organigrama de l'Agència.....	144
Gràfic 22. Procedència funcionaris de l'Agència Antifrau. Representació percentual.	160
Gràfic 23. Percentatge sobre l'import del pressupost d'adjudicació segons procediment de contractació.....	173
Gràfic 24. Percentatge sobre l'import del pressupost de licitació segons procediment de contractació.....	173

Presentació

La Memòria anual constitueix l'eina bàsica mitjançant la qual l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, entitat adscrita a Corts Valencianes, dona compliment ordinari al deure de rendir comptes davant el parlament valencià dels resultats de la seua activitat en els termes que preveu l'article 22 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre.

Com a director i en nom de la institució assumisc una de les responsabilitats de complir formalment amb el mandat legal donant compte, de forma transparent i sotmesa a l'escrutini de Corts Valencianes, de l'activitat desenvolupada al llarg de l'exercici 2018, primer any de funcionament de l'Agència.

Aquesta és, doncs, la segona Memòria que presenta l'Agència i la primera que es refereix a un exercici complert i recull succintament les circumstàncies singulars de la seua posada en marxa, que encara continua, atesa la complexitat de l'assemblatge institucional, com a òrgan de control extern de les Administracions Públiques valencianes i els seus sectors empresarials, fundacionals i institucionals. Complexitat que és extensible a les dificultats en les quals s'han anat resolent i conformant els factors humans i materials en la construcció de l'arquitectura jurídica i organitzativa de l'entitat.

La Memòria també és expressiva del posicionament institucional de l'Agència davant determinades qüestions i dificultats que s'han plantejat com a conseqüència d'aquesta posada en marxa i desenvolupament de l'activitat.

Des d'aquestes línies, també vull fer arribar l'agraïment a l'equip de funcionaries i funcionaris que s'han anat incorporant a l'Agència, sabedors de les dificultats de crear des dels seus fonaments un organisme tan innovador en el sector públic valencià com és una Agència, que a hores d'ara i amb poc més d'un any efectiu de funcionament, ha sigut capaç de desplegar les activitats que s'exposen en aquesta Memòria i que ha sigut acceptada i integrada en institucions internacionals com

l'EPAC – European Partners Against Corruption, i reconeguda com a bona estratègia anticorrupció pels serveis de la Comissió Europea en el recent informe sobre Espanya presentat a la Comissió Europea a Brussel·les el 27 de febrer de 2019. Sense oblidar la integració en l'àmbit estatal en la Xarxa Espanyola d'Agències i Oficines de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció de la qual la nostra entitat ha sigut cofundadora.

I també destacar la concreció en les col·laboracions que al llarg de l'exercici 2018 s'han anat teixint amb els diferents òrgans i resta d'institucions de formació del funcionariat, de control intern i extern, així com a les fiscalies anticorrupció, amb les quals s'han establert les connexions que permetran, en un futur immediat, generar sinergies des dels respectius àmbits competencials, per a treballar per un canvi cultural en la percepció de la corrupció com un risc, al qual cal fer front amb determinació i estratègies preventives que impliquen reforçar la consciència col·lectiva per una ètica pública que contribuïska a recuperar la confiança ciutadana en les administracions i en els seus responsables públics.

Aquests són els reptes que per segon any abordem des de l'objectivitat, el rigor, la prudència, la lleialtat institucional i el respecte al dret i la seguretat jurídica.

València, 29 març de 2019

*Joan A. Llinares Gómez
Director de l'Agència de Prevenció
i Lluita contra el Fraude i la Corrupció
de la Comunitat Valenciana*

01

Introducció

1.1. LA INSTITUCIÓ

L'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció, d'ara endavant l'Agència, ha estat creada per Llei 11/2016, de 28 de novembre. En 2018 aquesta norma fundacional va ser modificada per la Llei 27/2018, de 27 de desembre, en els termes que s'expliquen en l'apartat 4.2.2. de la present Memòria.

La Llei de creació amb la seua modificació configura l'Agència com una entitat amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar adscrita al parlament valencià i que actua amb independència de les administracions públiques en l'exercici de les seues funcions relacionant-se amb el Consell i la resta d'administracions segons prescriu la seua norma de creació.

D'acord amb la norma fundacional, l'Agència es crea per a prevenir i erradicar el fraud i la corrupció de les institucions públiques valencianes i per a l'impuls de la integritat i l'ètica a més del foment d'una cultura de bones pràctiques i de reacció contra el fraud i la corrupció en el disseny, l'execució i l'avaluació de polítiques públiques i en la gestió de recursos públics.

També s'encomana a l'Agència la formació dels servidors públics en la prevenció del fraud, activitat que s'ha desenvolupat com activitat pròpia i en col·laboració amb les institucions formadores de les diverses administracions públiques i altres entitats.

Li correspon a l'Agència en col·laboració amb la resta d'òrgans de control l'impuls de mesures contra la corrupció incloent també la realització de recomanacions i assessorament a les administracions i entitats públiques del seu àmbit d'actuació.

Així mateix, li correspon a l'Agència assumir la protecció de l'alertador o denunciador de corrupció, emparant les persones físiques o jurídiques que es troben en aquesta difícil situació mitjançant assessorament jurídic i si és necessari, i així ho sol·liciten, atorgant-los l'estatut de denunciador, garantia que els ha de protegir contra qualsevol actuació que pugja pertorbar la seua vida professional o personal.

La singularitat de l'Agència rau en què és un organisme especialitzat, nou en l'àmbit públic valencià creat per les Corts a l'empara de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció, signada a Nova York el 31 d'octubre de 2003 i ratificada per Espanya en 2006. Actualment en l'Estat espanyol existeixen institucions homòlogues com són l'*Oficina Antifrau de Catalunya*, creada en 2008, i més recentment, l'*Oficina de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció* de Balears; la *Oficina por la Ètica Pública* en Aragó i en 2018 la Comunitat Foral de Navarra crea l'*Oficina de Buenas Prácticas y Anticorrupción* amb funcions i característiques similars a les de l'Agència i Asturies el *Consejo de Transparencia, Buen Gobierno y Lucha contra la Corrupción*. Per un altra part, Galícia també ha creat un òrgan independent per a la prevenció de la corrupció modificant la seua llei del *Consello de Contas*. Totes elles igual que l'Agència són institucions adscrites als seus respectius parlaments.

Els trets característics de la institució que determinen la seua naturalesa són els següents:

- Es tracta d'un òrgan unipersonal encapçalat per un director o directora qui ha de comptar amb els recursos humans i materials necessaris per al compliment de les funcions legalment establertes, organitzats sota una estructura estable.
- És una entitat dotada d'independència funcional i amb autonomia institucional. Només des de la seua posició d'independència i neutralitat, garantida legalment, pot complir eficaçment les funcions que té assignades.

- És un òrgan de control extern. El control i la supervisió integren de forma destacada el seu nucli d'atribucions. Aquest element definitori és compartit en el nostre sistema institucional per altres organismes amb els quals ha de col·laborar.
- Es tracta d'un òrgan especialitzat, sent aquesta especialització en prevenció i lluita contra la corrupció un dels trets diferencials respecte d'altres organismes que també tenen atribucions de control intern o extern.
- Tant el director com el seu personal amb funcions inspectores ostenten la condició d'autoritat pública que es complementa amb la potestat sancionadora prevista en la norma fundacional.

1.2. EL DESPLEGAMENT DE L'AGÈNCIA

Si 2017 va ser l'any d'inici i posada en marxa embrionària de l'Agència, amb el seu primer pressupost, amb la definició de la seua estructura organitzativa i amb l'arribada dels primers funcionaris l'últim trimestre de l'any, el 2018 ha seguit l'any que s'ha pogut anar desplegant una part important d'aquesta estructura tant en quan a recursos materials com a recursos humans gràcies a l'aprovació per les Corts del pressupost de l'Agència que ha ascendit a 2.778.650,00 euros.

En matèria de recursos humans, en març de 2018 es va poder aprovar de manera definitiva la Relació de Llocs de Treball que substituïa a la plantilla provisional aprovada en juliol de 2017 amb la Memòria d'inici de funcionament presentada a les Corts. Aquest acord de consolidació de la plantilla va significar que es passara de 7 funcionaris/es a principis de l'any 2018, a 26 en acabar l'exercici dels 32 llocs de treball que consta la plantilla tal i com s'explica amb detall en l'apartat 6.2.2 de la Memòria.

Es important destacar que la alta especialitat requerida, la complexitat de les funcions encomanades, la diversitat de tasques, la càrrega de treball i el rigor exigible, així com els recursos ajustats disponibles, que s'aguditzen quan la plantilla i mitjans materials no estan al complet, i un projecte nou sense precedents en les administracions valencianes, ha significat que alguns

funcionaris que accediren a incorporar-se a l'Agència hagen tornant a les seues administracions d'origen.

En quan als recursos materials i atès que l'Agència és autònoma i independent de les demès administracions, s'ha tingut que anar dotant de les eines, serveis i mitjans electrònics per poder treballar mitjançant la contractació pública necessària estant integrada en la Central de Compres de l'Estat i finalment també en 2018 s'ha aconseguit estar-ho també en la Central de Compres de la Generalitat Valenciana.

En l'àmbit de la participació ciutadana en la prevenció i lluita contra la corrupció, en maig de 2018, es posà en funcionament la Bústia de Denuncies mitjançant una eina tecnològica que permet entre altres funcions l'opció d'interposar denúncies mantenint l'anonimat. Aquest canal TIC ha segut determinant per a que l'any 2018 hagen entrat en l'Agència 181 denúncies de les que el 54 % han arribat per l'esmentat canal electrònic tal i com s'explica en l'apartat 3.2.

1.2.1. MODIFICACIÓ DE LA LLEI 11/2016 I REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR DE L'AGÈNCIA

Així mateix, i pel que respecta a l'arquitectura jurídica de l'Agència cal destacar l'aprovació per les Corts de la Llei 27/2018, de 27 de desembre, en la que es modifica determinats aspectes de la Llei 11/2016 de creació de l'Agència en el sentit en el que ja es va sol·licitar en 2017 en detectar determinades disfuncions que afectaven al funcionament i independència de la pròpia Agència. D'aquest procés es dona detallada explicació en l'apartat 4.2.2 d'aquesta Memòria.

Per un altra part, i tal com determina la disposició addicional primera de la Llei 11/2016, en 2018 s'ha continuat amb el procés iniciat a finals de 2017 d'elaboració del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència que començà amb la consulta pública prèvia del document programàtic seguit en 2018 del redactat la proposta de projecte del Reglament que ha segut sotmesa als corresponents processos de reflexió interna així com a un procés de consulta pública. Processos participatius molt fèrtils en quan a la recepció de nombroses aportacions que han enriquit millorant-lo el projecte definitiu de Reglament que s'ha remés al Consell Jurídic Consultiu per al seu preceptiu dictamen, moment en el que ara es troba el procediment, previ a la seua remissió a les Corts i posterior

aprovació per l'Agència. D'aquest procediment es dona complida explicació en l'apartat 4.2.3 de la present Memòria.

1.2.2. LA SEU DE L'AGÈNCIA

En 2017 l'Agència va fixar el seu domicili provisional en una dependència cedida per la Mesa de les Corts a proposta de la Presidència ubicada en el propi Palau de les Corts.

En aquesta dependència provisional s'ha estat treballant fins febrer de 2018 quan per les seues limitacions espacials es feia impossible incorporar el personal previst en la plantilla. A la vista de la impossibilitat d'obtenir unes dependències de titularitat pública, l'única opció possible per albergar als funcionaris i funcionaries de l'Agència va ser recórrer a un concurs per a la contractació d'un local d'oficines en règim de lloguer sense que això signifiqués renúncia a que quan siga possible la Generalitat o les Corts destinen algun dels seus edificis de titularitat pública a seu de l'Agència. La seu ha estat fixada en el carrer Navellós, núm 14, 1a. planta, porta 3, de la ciutat de València.

En aquest sentit, cal recordar que la proposta realitzada, en seu parlamentària, durant els debats previs a l'aprovació de Llei 11/2016, de 28 de novembre, per a albergar la seu definitiva de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, va ser la de situar l'Agència en l'edifici propietat de les Corts, situat en l'encreuament dels carrers Mur de Santa Anna i Comte de Trénor (antiga Casa dels Caramels).

Tan mateix una altra possibilitat proposada i reiterada en 2018 a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat ha sigut l'adscripció a l'Agència d'algun dels immobles decomissats per sentència ferma a la trama corrupta del "Cas Cooperació" sense que les gestions hagen tingut el resultat desitjat.

1.2.3. DESPLEGAMENT DE L'ORGANIGRAMA

En 2018 no ha sigut possible completar l'organigrama per les dificultats de trobar funcionaris i funcionaries que reuniren les condicions professionals adequades a les exigències d'una entitat especialitzada com és l'Agència. El

Consell de Direcció, òrgan que assisteix al director i informa sobre les qüestions més importants que afecten al funcionament de l'Agència, no s'ha pogut completar fins a març de 2019 amb la incorporació del director d'Anàlisi i Investigació, un funcionari procedent de l'administració de l'Estat i en particular de una unitat especialitzada en investigació (UCO) de les les Forces de Seguretat de l'Estat. De forma molt efímera el lloc de director d'Anàlisi i Investigació va estar ocupat per un funcionari que al poc temps de la seua arribada va preferir tornar a la seua administració d'origen. Al maig de 2018 va poder ser cobert el lloc de directora de Prevenció, Formació i Documentació amb una funcionària procedent de l'Oficina de Transparència i Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona de la qual havia sigut directora.

Ha sigut necessari ampliar l'àmbit de publicitat de les convocatòries en el *Boletín Oficial del Estado* a més de l'habitual però insuficient *Diari Oficial de la Generalitat* per a continuar cobrint els llocs de treball de l'Agència, procés que continua en 2019.

02

Prevenició i formació

2.1. CONTEXT D'INICI

Totes les accions desenvolupades el 2018 en aquesta àrea s'han implementat a partir de la dedicació específica del personal assignat a la Direcció de Prevenició, Formació i Documentació.

La incorporació primera va ser la d'un tècnic al mes d'abril, destinat al Servei de Formació, i, posteriorment, el 14 de maig, de la directora actual de Prevenició, Formació i Documentació. Seguidament, el 16 de juliol es va proveir el lloc de treball del cap de servei de Prevenició i Documentació, fins al 20 de desembre de 2018, data en què la persona que ocupava aquest lloc de treball va passar a desenvolupar les tasques d'administradora de l'Agència.

D'altra banda, la relació inicial de llocs de treball (RLT) de l'Agència no preveia, més enllà dels assenyalats abans, llocs destinats a desenvolupar les funcions i les activitats pròpies de l'àrea.

Aquest context d'inici ha condicionat el desenvolupament de les actuacions d'aquesta àrea.

No obstant això, cal destacar que aquesta situació ha sigut resolta amb una modificació i una ampliació de l'RLT. La dotació pressupostària ja està consignada amb l'aprovació, per part de les Corts, del pressupost de l'Agència corresponent a 2019, i està pendent de la negociació sindical de l'RLT i de la provisió posterior d'aquests llocs de treball mitjançant sistemes de lliure concurrència i publicitat.

2.2. EL SERVEI DE PREVENCIÓ

2.2.1. INTRODUCCIÓ

En paraules del Consell de l'OCDE – Organització per a la Cooperació al Desenvolupament Econòmic-, *“la corrupció és una de les qüestions més corrosives del nostre temps: malbarata els recursos públics, augmenta la desigualtat econòmica i social, alimenta el descontentament i la polarització política i minora la confiança en les institucions”*.

La sensibilitat ciutadana creixent cap a aquest fenomen determina més consciència social davant d'uns comportaments nocius que fan trontollar els principis clau per al funcionament del sistema democràtic: el d'imparcialitat i objectivitat dels servidors públics i el de la confiança de la ciutadania en els poders i les institucions públiques.

Aquesta exigència social ens exhorta a adoptar totes les mesures al nostre abast, començant per deixar de concebre la corrupció com un problema circumscrit a èpoques passades per a concebre'l com un risc real i permanent que amenaça els diversos àmbits de l'exercici de les potestats públiques i que té un control complex i difícil.

S'ha de ser conscient que el risc de produir-s'hi prové de múltiples causes i que es pot activar en qualsevol moment. En conseqüència, es tracta d'adoptar una perspectiva de prevenció que, si bé no eliminarà al 100 % la probabilitat de pràctiques il·lícites, sí que ens permetrà identificar-les i gestionar-les adequadament.

L'Agència és una entitat destinada específicament a promoure la integritat i l'ètica pública per al foment de les bones pràctiques i per a la prevenció dels riscos de la corrupció, per la qual cosa, la consolidació del servei de prevenció és clau per a desenvolupar totes les accions vinculades a aquesta funció preventiva.

Si bé el context d'inici abans relatat ha alentit la posada en marxa de les actuacions del servei de prevenció, sí que, amb els recursos disponibles des de maig de 2018 i en el marc dels contactes que ha mantingut amb administracions i institucions dins de l'àmbit d'actuació de l'Agència, la Direcció de Prevenció s'ha fet ressò del que es coneix com «*l'estratègia de la integritat pública*» i ha analitzat

la doctrina existent, que també s'ha traslladat en el desenvolupament d'algunes de les actuacions formatives que després es descriuran.

2.2.2. L'ESTRATÈGIA DE LA INTEGRITAT PÚBLICA

La Recomanació del Consell de l'OCDE sobre integritat pública C(2017)5, adoptada el 26 de gener de 2017, a proposta del Comitè de Governança Pública, manifesta que els enfocaments tradicionals per a erradicar aquestes males pràctiques, basats en la creació d'un nombre més gran de normes, l'observança més estricta i el compliment més ferm, han demostrat una eficàcia limitada. Per això, proposa una resposta estratègica i sostenible contra la corrupció, que es fonamenta en la integritat pública.

S'entén per integritat pública "el posicionament consistent i l'adhesió a valors ètics comuns, així com al conjunt de principis i normes destinades a protegir, mantindre i prioritzar l'interés públic sobre els interessos privats en el sector públic".

Des d'un punt de vista personal, la integritat pública implica que els servidors públics (polítics, directius i funcionaris...) assumisquen un compromís de coherència amb els valors i les normes pròpies del servei públic. Des d'un punt de vista organitzatiu, cal que es dissenyen els òrgans, els instruments i els processos perquè els servidors públics aconseguisquen l'alineació amb els principis i els valors de servei públic (legalitat, imparcialitat, objectivitat, rendiment de comptes, etc.).

Protegir l'interés general és la clau davant de la complexitat de la gestió pública en el segle XXI.

Estem davant de noves maneres de governar i gestionar. S'interactua més amb persones del tercer sector i del sector privat. A aquests nous actors, se'ls implica en l'acció de govern, es configuren xarxes que coadjuven i participen en la tasca de governar. En aquest context, l'Administració es dedica més a impulsar, a coordinar i a integrar les capacitats socials. Ara bé, la possibilitat de dilemes ètics i/o conflictes d'interessos, com a element de risc de la corrupció, també s'incrementa.

Així mateix, l'increment dels espais discrecionals de decisió pot suscitar, també, dilemes ètics. Una estratègia d'integritat pública, disposar d'una estructura i un

sistema de valors, de principis; un catàleg de processos clar, etc., pot ajudar el decisor a no perdre la perspectiva de la seua funció de servei a l'interés general, en la ponderació pròpia d'aquest exercici legítim de les potestats discrecionals.

La millor manera de reforçar la integritat pública i previndre la corrupció en el sector públic és, a criteri de la doctrina, disposar d'una política global i coherent contra la corrupció, sota un enfocament holístic i un tractament de conjunt, amb la qual cosa també esdevé imprescindible promoure una cultura d'integritat pública que abrace no solament els servidors públics, sinó també el conjunt de la societat, amb la col·laboració del sector privat, la societat civil i les persones físiques.

Com a element positiu, cal destacar que la Comunitat Valenciana disposa d'una arquitectura legislativa pionera, d'uns fonaments reguladors òptims per a assentar aquesta estratègia d'integritat pública. La mateixa llei reguladora de l'Agència és un exemple d'aquesta voluntat.

Així doncs, tenim ja procediments que regulen i òrgans específics que articulen el règim de dedicació i activitats compatibles, els mecanismes d'abstenció, inhibició i recusació; els protocols de prevenció de conflictes d'interés, de les portes giratòries; les declaracions d'activitats, de béns, de drets i d'obligacions patrimonials.

Fa falta, per tant, superar la fase formal i implementar aquest marc normatiu, fer-lo conèixer de manera oberta a les persones destinatàries, posar en marxa les eines i les estructures previstes, vetlar perquè treballen de manera coherent i coordinada, dotar-les de recursos per a, després d'un període de vigència i el rendiment de comptes posterior, avaluar la pertinència del conjunt d'aquestes normes, així com l'acceptació, l'aplicabilitat i l'eficiència d'aquestes, a l'efecte de proposar, si escau, esmenes de millora.

Així doncs, estem davant del repte de transformar aquestes obligacions formals, que cal complir-les, en vertaders instruments per a assegurar la imparcialitat i l'objectivitat dels servidors públics i, per tant, la integritat de les institucions que representen.

2.2.3. ELS SISTEMES D'INTEGRITAT PÚBLICA

A més d'aquest marc normatiu, d'acord amb la Recomanació del Consell de l'OCDE sobre integritat pública, cal valorar la pertinència de disposar de sistemes d'integritat, entesos com un complex d'elements d'estructura, de processos i d'instruments destinats a garantir l'estratègia d'integritat pública esmentada.

En aquest sentit, la decisió d'implementar o no aquests sistemes d'integritat a cada entitat ha d'obeir, no com a reacció a pressions o crisis puntuals, sinó com a conseqüència del convenciment polític i administratiu de previndre i perseguir les males pràctiques, amb la qual cosa el compromís amb la mesura esdevé imprescindible, després de ponderar els costos i els beneficis concrets de tot tipus.

Des d'un punt de vista estructural, els sistemes d'integritat necessiten un òrgan que pugui implementar-los amb solvència i que treballi de manera coordinada amb els sistemes de control intern i extern que ja estan en funcionament. La composició unipersonal o col·legiada d'aquest, així com la visió més preventiva, formativa, de sensibilització o de detecció i contingent, dependrà de l'anàlisi duta a terme prèviament per a decidir la posada en marxa del sistema, de la naturalesa jurídica, la dimensió i les finalitats de l'organisme del qual es tracte, entre altres.

En qualsevol cas, es considera un requisit primordial que l'estructura que vetla per la integritat pública siga experta i exemplar, estiga dotada d'independència real i efectiva, que dispose dels mitjans suficients i del suport dels òrgans de govern i directius de l'entitat de què es tracte. A més, seria convenient que es dotara d'una composició o de mecanismes que permeten tant la participació externa i ciutadana com la relació amb la resta de sistemes d'integritat, per a compartir experiències i dinàmiques pròpies de la naturalesa jurídica, la composició i les finalitats d'aquest.

Un element essencial per a determinar i definir la integritat pública són els codis ètics i de conducta destinats a tots els servidors públics, elaborats de manera participativa, que responga a dilemes ètics específics, més enllà dels valors genèrics que contenen, amb normes de conducta molt definides i amb un sistema de control i de sanció.

L'avaluació dels riscos de l'organització és, també, una eina fonamental d'aquest sistema d'integritat pública. La doctrina aposta perquè siguen grups interdisciplinaris els que ajuden a identificar els riscos, amb el diagnòstic previ d'aquests, i avaluar-los, en relació amb la possibilitat que arriben a manifestar-se com a realitat i l'impacte que tinguen, per a articular la prioritització que tenen, identificar les eines existents per a fer-los front, planificar una estratègia d'acció per a minorar les llacunes detectades –plans de prevenció- i, finalment, avaluar fins a quin punt s'han resolt els errors d'integritat.

L'anàlisi detallada de pronunciaments judicials i dels fets provats que contenen pot ser una guia rellevant per a identificar-ne i avaluar-ne els riscos.

La doctrina també aprecia que instruments com les enquestes de clima ètic als destinataris potencials d'aquests sistemes en cada organització poden ajudar en la ponderació per a decidir tant la implantació del sistema o el marc d'integritat, com les prioritats en les àrees de risc en què s'ha d'actuar.

Una bona catalogació dels processos, els programes de formació ètica, els sistemes de consultoria de dilemes ètics, els canals de consulta i denúncia de conductes no ètiques, els sistemes de protecció dels alertadors, així com un bon sistema de gestió dels conflictes d'interés, serien altres elements que conformarien aquests sistemes d'integritat pública que es proposen.

2.2.4. IMPULS DEL MARC D'INTEGRITAT DEL SECTOR PÚBLIC INSTRUMENTAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Les sentències recents dels coneguts casos Emarsa, Gürtel, Noos, etc., conjuntament amb les investigacions que estan en curs sobre altres casos, ens donen una informació detallada i codificada de les múltiples conductes il·lícites que s'han produït en el si d'entitats del sector públic instrumental. L'arquitectura jurídica i financera d'aquestes entitats, pensada essencialment per a satisfer objectius i serveis públics amb agilitat i eficàcia, està construïda sobre els principis de confiança i professionalitat dels òrgans directius d'aquestes. El sector públic instrumental, per la pròpia configuració que té, és un àmbit de gran discrecionalitat en la presa de decisions i en l'elecció d'estratègies de treball.

El rendiment de comptes i els sistemes de control que haurien d'haver funcionat, no sempre ho han fet. El foment d'una cultura de bones pràctiques i la

construcció de sistemes sòlids d'integritat són una garantia que, implementada, en milloraria els resultats, així com la percepció ciutadana sobre un sector que, tot i que és tan necessari, s'està qüestionant des de diversos àmbits, aprofitant justament aquests casos coneguts, que, d'altra banda, ens donen la clau per a millorar-ne el funcionament i evitar que es tornen a produir fets i comportaments com els que relaten les sentències esmentades.

En el marc de la col·laboració de l'Agència amb el Consell de la Generalitat, i a petició del president d'aquesta, el mes de juliol aquesta entitat va formular i va traslladar al president de la Generalitat una proposta destinada a les entitats que integren el sector públic instrumental de la Generalitat Valenciana, per a avaluar l'oportunitat d'incorporar sistemes o marcs d'integritat.

De fet, cal destacar que les empreses ja tenen una relativa experiència a adoptar mesures i sistemes de control intern destinats a previndre i detectar fets delictius. Els programes de compliment, a conseqüència de la introducció de la responsabilitat penal de les persones jurídiques, el 2010, a partir de l'esquema que el legislador ofereix a l'article 31 bis del Codi Penal, responen aquest objectiu, com a possible eximent d'aquesta responsabilitat.

Les societats mercantils públiques i les fundacions creades per les administracions públiques també estan subjectes a responsabilitat penal, i el legislador les incita a adoptar un compromís ferm d'implantar aquests models de compliment.

Els sistemes d'integritat pública i els programes de compliment són dos processos paral·lels, amb interconnexions i retroalimentacions evidents, amb ritmes d'implantació diferents: més accelerat, si més no, formalment, en el cas dels programes de compliment en les societats mercantils públiques.

Els dos posen l'accent en la prevenció i comparteixen metodologia (avaluació de riscos, etc.), i eines (codis, canals de denúncia), així com els requisits indispensables de l'estructura per a posar-los en marxa (perícia, exemplaritat, independència i dotació suficient...). Ara bé, implantar un sistema d'integritat pública en el sector públic té uns destinataris més amplis, demana més temps i respon a una finalitat diferent (construcció d'una ètica institucional que valore l'interés general) als programes de compliment penal, com ja hem exposat.

En qualsevol cas, som de l'opinió que quan les societats mercantils públiques adopten aquests programes de compliment, per a aconseguir també els objectius que persegueix l'estratègia d'integritat pública analitzada, a la qual estan sotmesos, haurien de dotar-se d'estàndards de compliment diferents i més rigorosos dels que tenen les entitats privades, que estiguen adreçats també a la prevalença de l'interés general, a més de l'eximent potencial de la responsabilitat penal.

En concret, la proposta que l'Agència va traslladar a la Presidència de la Generalitat incorporava el relat que s'ha exposat i s'expressava en els termes següents:

«L'Agència Valenciana Antifrau, compromesa amb l'estratègia d'integritat pública relatada, seguint les pautes de les recomanacions de l'OCDE, conclou que el sistema d'integritat és una eina necessària per finançar el sector públic instrumental de la Generalitat, previndre el risc de males pràctiques i corregir les incidències que es puguen produir en aquest àmbit.

Per consolidar l'estratègia d'integritat pública, són requisits indispensables, com també es desprén d'aquesta recomanació:

■ *El compromís, el suport i l'assistència dels **òrgans de govern i directius** en la posada en marxa i el funcionament d'aquests, perquè la integritat pública és la seua responsabilitat.*

■ *Promoure un sector públic instrumental basat en els mèrits dels seus directius, la transparència, la professionalitat i el foment del servei públic cap a l'interés general, que evite el favoritisme i el nepotisme i que es protegisca de les ingerències polítiques improcedents.*

■ *Invertir en un lideratge íntegre en tots els perfils de responsabilitat i fomentar l'exemplaritat dels directius.*

■ *Incorporar, en el contingut de les accions formatives de l'IVAP -Institut Valencià d'Administració Pública-, el vessant de la integritat pública i que aquestes s'adrecen a la totalitat dels servidors públics, també del sector públic instrumental de la Generalitat.*

- *En aquest model de governança, tindre uns objectius clars, impulsar-los, marcar les guies i evitar la captura de les polítiques públiques pels interessos particulars.*

L'Agència es posa a la disposició de la Presidència de la Generalitat, del Consell, per a construir sistemes d'integritat en les entitats integrants del sector públic instrumental, per a assistir-les i acompanyar-les en aquesta missió que, de ben segur, reforçarà la confiança ciutadana en tot el sector públic valencià.»

La proposta s'acompanyava, també, amb una metodologia per a la dotació d'aquesta:

- Mitjançant un acord entre l'Agència i la Presidència de la Generalitat, que pot tindre forma de conveni o d'encàrrec de gestió, es traslladaria a tot el sector públic valencià la necessitat d'establir sistemes d'integritat i de prevenció en cada una de les entitats que el formen, amb una dedicació especial a aquelles en què es poden ocasionar incompliments de naturalesa penal en la gestió dels recursos públics.
- Dur a terme sessions amb els òrgans de govern, col·legiats o unipersonals, per a exposar els continguts i els plans que implicaran que cada entitat dispose del seu sistema d'integritat respectiu.
- Establir el marc relacional entre l'Agència i l'IVAP, amb les mateixes entitats del sector públic valencià, per a oferir programes formatius adreçats al personal directiu i tècnic, que coadjuven a garantir la solidesa, l'aplicabilitat i la continuïtat dels marcs d'integritat del qual es dote cada entitat.

Recentment, la Inspecció General de Serveis de la Generalitat Valenciana ha fet públic l'informe de l'actuació ordinària prevista en el seu pla 2018-2019, relativa a l'avaluació del grau d'implantació de les auditories internes en les entitats del sector públic instrumental de la Generalitat.

L'extracte de les conclusions i les recomanacions d'aquest informe, en relació amb l'avaluació del grau d'implantació d'aquest òrgan de control intern, confirmen que estem en un moment molt incipient d'implementació, subjecte, alhora, a reformulacions, la qual cosa també evidencia la necessitat d'abordar, a criteri d'aquesta agència, l'estratègia d'integritat pública descrita en aquest àmbit, com a eina necessària per a fiançar el sector públic instrumental de la

Generalitat, previndre el risc de males pràctiques i corregir les incidències que es puguen produir en aquest àmbit.

2.3 EL SERVEI DE FORMACIÓ

2.3.1. INTRODUCCIÓ

La formació ètica és un dels components fonamentals de qualsevol estratègia per a previndre la corrupció i millorar la integritat en el sector públic.

En aquest sentit, d'acord amb el marc normatiu d'aquesta, són finalitats i funcions de l'Agència col·laborar amb els òrgans competents en la formació del personal en matèria d'integritat i ètica pública, mitjançant l'elaboració de guies formatives i d'assessorament especialitzat en matèria de lluita contra el frau i la corrupció.

A més, per al desenvolupament de les funcions atribuïdes legalment, el personal de l'Agència ha de disposar de la capacitat tècnica i la formació continuada deguda. A aquest efecte, d'acord amb la Llei reguladora de l'Agència, es poden subscriure convenis, acords o protocols docents amb l'IVAP, les universitats públiques valencianes o qualsevol altra entitat d'educació superior i oficines de naturalesa semblant de caràcter autonòmic, estatal, de la Unió Europea o internacional.

L'Agència ha incorporat, des del primer moment de la creació d'aquesta, l'eina de la formació com a eix bàsic per al seu desenvolupament, tant en el vessant intern com en l'extern.

El model de formació ètica que ha de desenvolupar l'Agència ha de servir per a:

1. Contribuir a complir els objectius i els projectes de l'organització.
2. Millorar l'exercici de les funcions i les competències professionals.
3. Mantindre actualitzada professionalment l'organització.

L'anàlisi comparada dels diversos programes europeus de formació ètica¹ ens permet identificar algunes recomanacions quant al seu desenvolupament en el nostre entorn:

1. Integrar els programes de formació dins d'una política d'anticorrupció i d'integritat holística.
2. Donar suport polític i "to des de dalt", mitjançant accions concretes: comportament ètic explícit dels directius, juntament amb una atribució de fons i personal.
3. Donar suport legal normatiu que facilite l'execució dels programes de formació pels empleats públics.
4. Identificar necessitats per mitjà d'enquestes d'opinió per a identificar les àrees de risc i els grups d'acció prioritària.
5. Liderar i coordinar la formació ètica.
6. Focalitzar la formació externa en grups específics d'empleats públics.
7. Orientar la formació ètica des de la pràctica.
8. Formar en normes, valors i zones *grises*.
9. Avaluar l'eficiència dels programes formatius.

Des d'una perspectiva global, el programa de formació ha de procurar eines i continguts que possibiliten abordar tasques centrals per als objectius de l'Agència, com són:

- a) Promoure l'ètica i la probitat en la gestió pública.
- b) Identificar riscos i establir mesures de protecció i prevenció específiques.
- c) Detectar les anomalies procedimentals per a limitar el dany.
- d) Recuperar i aconseguir amb celeritat la normalització funcional de la gestió pública afectada.

2.3.2. AGENDA DOCENT I COL·LABORACIÓ INSTITUCIONAL

Pràcticament des de l'inici de la seua activitat, l'Agència ha elaborat una base de dades de contactes amb els professionals amb rellevància que, per propostes concretes o per consultes específiques, han establert algun tipus de relació amb l'entitat.

1. Villoria-Mendieta, M. i Moreno de Tejada, A. La formación en ética en la Administración Pública: un análisis comparado. *Nuevas Políticas Públicas: Anuario multidisciplinar para la modernización de las administraciones públicas* [en línia]. 2011, vol. 7 [data de consulta: 12 de novembre de 2018]. Disponible en: <http://www.juntadeandalucia.es/institutodeadministracionpublica/anuario/articulos/estudios7/estudio6/estudio01.htm>, pàg. 93-111.

Amb la conformitat de les persones interessades, aquest repositori de dades i propostes s'ha configurat també com una eina que, amb el fet d'afavorir sinergies i rendibilitat d'esforços, nodrisca les necessitats d'informació i capacitat especialitzada en el camp de la integritat i la lluita contra el frau i la corrupció, amb els professionals més actius i amb més experiència del nostre entorn i dels entorns pròxims.

La configuració d'aquesta xarxa qualificada de professionals valedors dels principis de la lluita per la integritat i la bona gestió pública és un element clau per a facilitar el pensament crític més rellevant. La identificació i la participació d'aquestes col·laboracions està oberta en l'espai acadèmic i el professional, així com a administracions autonòmiques i locals, a societat civil i, en definitiva, a totes les persones i entitats que poden oferir l'experiència i el coneixement que tenen per a aconseguir els objectius i les metes de l'Agència.

En aquest sentit, la proposta de projecte del Reglament de funcionament i règim intern de l'Agència assenyala la pertinència, amb la finalitat d'articular la col·laboració especialitzada i constituir una comissió assessora de docència.

Taula 1. Relació d'organismes contactats per a la col·laboració en matèria de formació

ORGANISMES
Conselleria de Justícia, Administració Pública i Reformes Democràtiques Institut Valencià d'Administració Pública (IVAP)
Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic. Direcció general TIC
Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació Institut Valencià de Seguretat Pública i Emergències (IVASPE)
Universitat de València: Facultat d'Economia: Departament d'Economia Aplicada. Facultat de Geografia i Història: Grup d'Economia de l'Aigua Laboratori d'economia experimental i del comportament LINEEX Càtedra universitària d'aplicació de metodologies estadístiques, econòmiques i d'aprenentatge automàtic per a la detecció de delictes financers i blanqueig de capitals (Càtedra Deblanc) Facultat de Dret Fundació Universitat-Empresa (ADEIT) Càtedra de filosofia del dret i filosofia política. Institut de Drets Humans

ORGANISMES

Universitat Politècnica de València: Càtedra de transparència

Universitat Jaume I:
 Facultat de Dret
 Dep. d'Economia - Fonaments de l'Anàlisi Econòmica
 Departament de Filosofia i Sociologia

Universitat d'Alacant

Oficina Antifrau de Catalunya

Universitat de Lisboa: Institut de Ciències Socials

Universitat de Mòdena i Regió d'Emília: Facultat de Dret

COSITAL València, Alacant i Castelló

Organitzacions cíviques:
 Observatori ciutadà contra la corrupció
 Acció Cívica Contra la Corrupció
 CIVIO
 Transparència Internacional
 ETNOR
 Associació Espanyola de *Compliance* (ASCOM)

Convenis marc, de col·laboració i filiació:
 Oficina Antifrau de Catalunya, 21 de març
 Oficina de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de les Illes Balears, 29 de juny
 Oficina de Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona, 21 de setembre
 L'EPAC (Socis Europeus contra la Corrupció) i EACN (Xarxa Europea de Punts de Contacte contra la Corrupció), del 22 al 24 d'octubre

2.3.3 FORMACIÓ EXTERNA

En la configuració de la formació externa, l'Agència s'ha trobat amb una voluntat clara de col·laboració per part de les institucions especialitzades en formació, tant d'empleats públics de la Generalitat com de l'àmbit de les administracions locals, les universitats, etc. Al mateix temps, també s'han hagut de buscar fórmules que permeten encaixar aquesta voluntat de col·laboració amb els diversos règims normatius i els diversos àmbits funcionals.

L'inici de l'activitat formativa ha tingut com a referents les propostes desenvolupades per les agències similars de l'àmbit nacional, de manera especial: l'Oficina Catalana Antifrau.

També de manera primerenca, en el marc de la configuració de l'agenda docent descrita, es van dur a terme contactes dins del àmbit universitari que es van enfocar cap a possibles col·laboracions de futur: bé siga mitjançant la definició d'estudis d'investigació concrets, bé cap a la definició i el disseny de noves propostes formatives, bé cap a la participació de l'Agència en accions predefinides per les diverses entitats.

En aquest sentit, es va poder participar en el curs sobre "**Contractació pública i compliance**" organitzat per l'ADEIT, Fundació Universitat i Empresa de la Universitat de València, amb una conferència sobre el paper de l'Agència en relació amb els mecanismes de prevenció del frau i la corrupció en la contractació.

La participació en el curs organitzat per l'ADEIT va permetre la primera col·laboració amb aquesta entitat de la Universitat de València. Fruit també d'aquesta col·laboració, s'han desenvolupat altres activitats com una conferència de la Direcció, al costat de representants de la Fiscalia Provincial de València i del diputat delegat de Transparència i Bon Govern de la Diputació València, amb una conferència titulada "**La funció de les agències antifrau en la prevenció de la corrupció**"; la presentació organitzada per l'Institut Valencià d'Estudis Econòmics de l'informe "**Els costos econòmics del dèficit de qualitat institucional i la corrupció a Espanya**", o la celebració del **Dia Mundial contra la Corrupció**.

En el marc d'una classe magistral del curs selectiu d'accés a l'escala tècnica i superior dels cossos de Policia Local de la Comunitat Valenciana, també hem tingut ocasió de presentar l'Agència a l'Institut Valencià de Seguretat Pública i Emergències.

D'altra banda, la col·laboració amb l'Institut Valencià d'Administració Pública, dins de la Conselleria de Justícia, Administració Pública i Reformes Democràtiques, ha permés formalitzar dues propostes formatives integrades, finalment, en la segona convocatòria del seu pla de formació.

D'una banda, es va dur a terme una jornada sota el títol "**Estratègies per a la integritat en la gestió pública**", oberta tant a empleats públics de la Generalitat

com de les administracions locals. Aquest va ser el primer acte formatiu de l'Agència i proposava el debat sobre les diverses estratègies a desenvolupar per a promoure la integritat en la gestió pública. L'estructura de la jornada es va sustentar en una ponència central, juntament amb una taula redona, amb enfocaments diversos davant de la corrupció, des d'un angle sectorial especialitzat, atesos els estudis i les pautes del comportament o des de l'opció participativa de les organitzacions cíviques. El programa de la jornada es troba disponible en la web de l'Agència².

L'altra proposta formativa en col·laboració amb l'IVAP va ser un curs adreçat específicament a empleats públics de la Generalitat, per ser l'àmbit d'actuació possible d'aquest. El curs va voler centrar l'anàlisi sobre les bones pràctiques al voltant del procediment de la contractació pública. Amb el títol **"Integritat i prevenció sobre contractació pública"**, va suposar la primera proposta reglada de capacitació especialitzada de l'Agència.

Els cursos tenien un objectiu doble: d'una banda, oferir una visió especialitzada per a la prevenció del frau i la corrupció en aquesta matèria, de vulnerabilitat especial quant a riscos per a la integritat, i, d'una altra, fer conèixer l'Agència com a eina per a la promoció de la probitat en la gestió pública. El quadre docent va recollir professionals de l'àmbit del dret administratiu i penal, així com professionals de l'Agència amb responsabilitat directiva i experts tant en la prevenció de la integritat en la contractació pública com en el tractament i la protecció del denunciador. Malgrat la impossibilitat d'accés al curs per part de servidors públics fora de la Generalitat, la participació va ser representativa de personal de quasi totes les conselleries. El programa de la jornada es troba disponible en la web de l'Agència³.

2. https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2018/09/programa_CAS_JORNADA.pdf

3. <https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2018/12/2018-FG-1892-29-46-1-INTEGRITAT-I-PREVENI%C3%93-EN-LA-CONTRACTACI%C3%93-P%C3%9ABLICA-1-1-1-1-ES-1.pdf>

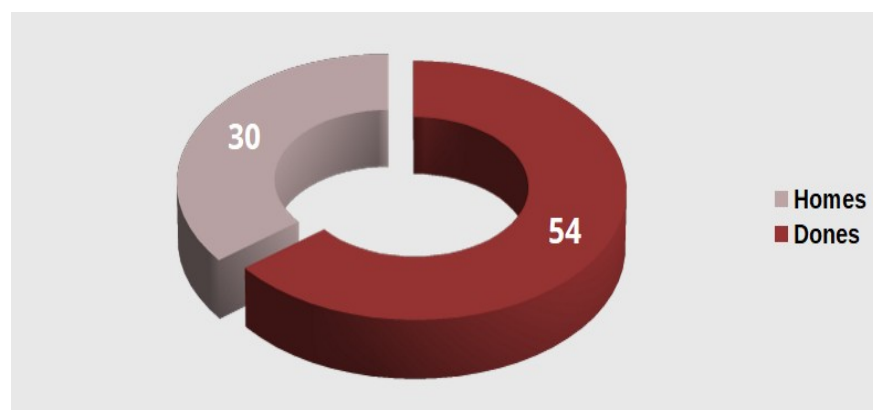
Taula 2. Relació d'accions formatives i de difusió externa el 2018

Acció formativa	Modalitat	Entitat		Data
		responsable	col·laborador	
Estratègies per a la integritat en la gestió pública	Jornada	Agència	IVAP	4 d'octubre
Contractació pública i <i>compliance</i>	Curs	ADEIT	Agència	19 de novembre
Integritat i prevenció en la contractació pública a la CV	Curs	Agència	IVAP	20, 23, 26 i 30 de novembre
Presentació de l'AVA	Jornada	IVASPE	Agència	5 de desembre

A partir d'enquestes d'avaluació s'ha recollit informació de cada una de les activitats formatives, per a analitzar diversos aspectes relacionats amb els objectius, l'organització, els continguts i la docència.

La jornada del 4 d'octubre sobre les **"Estratègies per a la integritat en la gestió pública"**, en col·laboració amb l'IVAP, va cobrir les expectatives pel que fa a l'assistència (84 persones), però no es va poder recollir l'opinió dels assistents mitjançant l'enquesta d'avaluació. La participació va correspondre, aproximadament, un 50 % d'empleats públics de la Generalitat i un 50 % d'entitats locals i del sector públic instrumental.

Gràfica 1. Distribució dels inscrits en la jornada "Estratègies per a la integritat en la gestió pública", segons el gènere

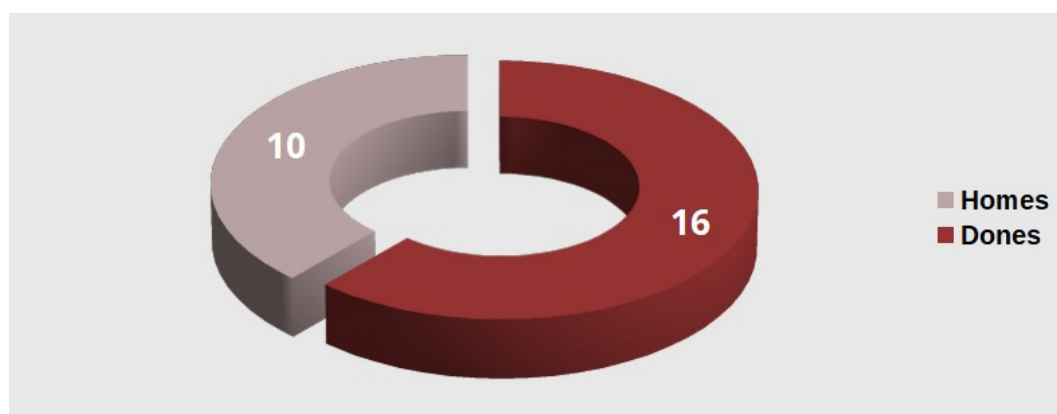

Quant a la segona activitat, amb la col·laboració de l'IVAP, que va ser el curs sobre **"Integritat i prevenció de la contractació pública a la Comunitat Valenciana"**, es va poder valorar, a partir de l'enquesta d'avaluació facilitada als assistents, amb un resultat positiu en quasi tots els aspectes valorats. Van participar 26 professionals procedents de 10 entitats adscrites a la Generalitat.

Taula 3. Avaluació del curs d'"Integritat i prevenció en la contractació pública"

Valors segons els criteris d'avaluació	
Objectius	7,7
Organització	8,4
Continguts	7,9
Docència	8,8
Global	8,5

Gràfica 2. Distribució dels inscrits en el curs "Integritat i prevenció en la contractació pública" segons el gènere

No disposem d'avaluació pròpia de les activitats de l'ADEIT i de l'IVASPE, en la mesura que han estat gestionades per aquestes institucions.

2.3.4 FORMACIÓ INTERNA

El gruix de l'activitat formativa de 2018 duta a terme pel servei de formació s'ha centrat, fonamentalment, en les accions de capacitació dels seus professionals.

La formació interna del personal propi ha permés abordar temàtiques d'interés i, alhora, establir espais d'interconnexió i coneixement mutu que, en l'etapa de construcció de la nova proposta, són importants per a cohesionar el nucli inicial de professionals.

És just dir que les necessitats de formació també s'han recollit en enquestes adreçades a aquests professionals, per a objectivar les percepcions sobre necessitats formatives i per a identificar les temàtiques percebudes com a més rellevants.

Amb el fi d'obtindre una primera visió de la formació específica vinculada a les funcions pròpies de l'Agència, s'han dut a terme conferències per a conèixer experiències internacionals sobre la posada en marxa i el funcionament d'institucions de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció.

En aquest sentit, destaca la celebració d'un seminari sobre **“Models europeus d'agències anticorrupció: experiències d'Itàlia i Portugal”**⁴, organitzat conjuntament amb l'Oficina Antifrau de Catalunya, així com una conferència sobre **“Les agències antifrau i la consolidació d'aquestes”**, en el marc d'una jornada específica i interna de treball, per a reflexionar conjuntament sobre el treball dut a terme i projectar els objectius del nou cicle anual. D'aquesta jornada també va sorgir una enquesta, promoguda per la Direcció, per a objectivar aspectes concrets de millora sobre el funcionament de l'Agència.

D'altra banda, també s'han desenvolupat formacions específiques sobre **“Investigació prospectiva”**, **“L'avaluació de la prova i l'ordenació del procediment d'investigació”**.

També es va desenvolupar **formació en línia** sobre com fer investigació en les bases documentals sobre dret; una formació presencial sobre les funcionalitats de l'eina informàtica per a gestionar la web de l'Agència, uns tallers sobre la

4 <https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2019/03/models-europeus-agencies-anticorrupcio.pdf>

“Gestió de l'aplicació del correu electrònic” i un altre sobre “Gestió documental”.

Taula 4. Activitats de formació interna

Acció formativa	Modalitat	Entitat		Data
		Responsable	Col·laborador	
Models europeus d'agències anticorrupció	Seminari	Agència	OAC	30 de maig
Primer pas per a millorar la cerca en «El Dret»	En línia	Lefebvre	Agència	9 de juliol
Disseny web amb l'editor <i>wordpress</i>	Seminari	Agència	ANGAL	17 de juliol
Client correu Zimbra	Taller	Servei d'informàtica AVA		11-13 set.
Agències antifrau i consolidació	Jornada	Agència (Servei d'informàtica)		24 set.
Gestió documental Alfresco	Taller	Servei d'informàtica AVA		25-27 set.
Investigació prospectiva i avaluació de la prova	Seminari	Agència	IVAP	2 d'octubre
Ordenació del procediment d'investigació	Seminari	Agència	IVAP	30 d'octubre

Les activitats externes han suposat una altra part de l'activitat relacionada amb la capacitat del personal de l'Agència, així com una via per a actualitzar aspectes d'interés per als objectius generals de l'Agència, que ja desenvolupen entitats o associacions professionals amb objectius afins.

Taula 5. Activitats d'interés participades pel personal de l'Agència

Acció formativa	Modalitat	Entitat		Data
		Responsable	Col·laborador	
<i>Nudging</i> , polítiques públiques i lluita contra la corrupció	Seminari	Laboratori d'Economia Experimental i del Comportament (LINEEX)	Conselleria de Transparència	25 de maig
Sistema d'alertes per la prevenció de la corrupció	Seminari	Conselleria de Transparència		2 de juny

Acció formativa	Modalitat	Entitat		Data
		Responsable	Col·laborador	
Curs Nova Llei de contractació en el sector públic	Curs	Fundació Universitat-Empresa (ADEIT)		11 i 12 juny
Curs de transparència a través de les dades	Jornada	Escola Tècnica Superior de Ingenieria Informàtica	Màster Universitari de Gestió de la informació	26,27 28 juny
Corrupció, desigualtat i confiança	Curs	Oficina Antifrau de Catalunya	UIMP Barcelona	4 de juliol
III Congrés de Bon Govern i Transparència de la Comunitat Valenciana	Congrés	Universitat de València	Conselleria de Transparència	5 i 6 de setembre
Ús d'un model de gestió de riscos en el sector públic	Curs	Fundació per a la Formació Auditoria del Sector Públic (FIASEP)		16 i 17 d'octubre
VIII Congrés Nacional d'Auditoria del Sector Públic	Congrés	Fundació per a la Formació Auditoria del Sector Públic (FIASEP)		22 i 23 de novembre
Els alertadors de corrupció	Seminari	Universitat Oberta de Catalunya		19 de desembre

La valoració de les activitats ha sigut molt positiva, tal com reflecteixen els resultats de les enquestes d'avaluació fetes.

L'assistència en aquests casos ha sigut completa en el seminari sobre "**Models europeus d'agències antifrau**", i amb poques excepcions en els dos **tallers d'informàtica**. Els **seminaris projectats per la Direcció d'Anàlisi i Investigació** han tingut una presència, sobretot, dels tècnics i els responsables d'aquesta direcció, però també amb participació puntual de la resta del personal de l'Agència.

Taula 6. Avaluació de les activitats de formació interna

Criteris d'avaluació	Seminari AVA	Taller d'informàtica		Seminari d'anàlisi	
	Models europeus d'agències antifrau	Client correu Zimbra	Gestió documental	Investigació prospectiva i avaluació de la prova	Comparativa d'ordenació del procediment d'investigació
Objectius	7,7	8,5	8,45	8,6	7,6
Organització	8,2	8,31	8,49	8,21	6,8
Continguts	6,9	8,42	8,33	8,5	7,9
Docència	8,5	8,67	8,93	8,89	8,48
Global	7,5	8,61	8,55	8,46	7,6

D'altra banda, la presència de personal de l'Agència en actes, seminaris i congressos, ha permés valorar una part de l'activitat professional relacionada amb la prevenció i la lluita contra el frau i la corrupció desenvolupada en l'àmbit autonòmic i nacional. Cal destacar dos seminaris que han generat accions posteriors.

■ El seminari **“Nudging, polítiques públiques i lluita contra la corrupció”**, que va permetre reunions específiques amb representants del LINEEX per a valorar possibles línies de treball relacionades amb el comportament i la prevenció del frau i la corrupció.

■ El curs **“Corrupció, desigualtat i confiança”**, organitzat per l'Oficina Antifrau de Catalunya, que, entre altres temes, va abordar la relació entre gènere i corrupció, que, en definitiva, va originar la temàtica central de la **II Reunió de la Xarxa d'Entitats Antifrau de l'Estat Espanyol**, celebrada a València el 14 de desembre de 2018. Un professor del Departament de Ciències Polítiques de la Universitat de Pittsburg (als EUA) va impartir la ponència **“Quotes de gènere i corrupció”**.

03

Anàlisi i investigació

3.1. FUNCIONS I ÀMBIT

L'exercici de les funcions d'investigació i inspecció és una funció pròpia de l'Agència, tal com estableix l'article 4 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

D'acord amb el que es disposa en l'article 11 de la citada Llei, les actuacions d'anàlisi i investigació de l'Agència s'inicien:

a) D'ofici, bé per iniciativa pròpia de l'Agència, com a conseqüència d'una sol·licitud de Les Corts o altres òrgans o institucions públiques.

b) Per denúncia, de persones físiques o jurídiques de conformitat amb l'article 11.2 de la Llei que disposa que qualsevol persona pot dirigir-se a l'Agència per a comunicar conductes que puguen ser susceptibles de ser investigades o inspeccionades per aquesta.

Qualsevol de les dues formes d'inici d'actuacions es realitzen prèvia resolució del director o la directora, prèvia determinació de la versemblança, de fets o conductes denunciats o detectats i que aconsellen realitzar un seguiment donats els indicis raonables de mala praxi i també quan, després de realitzar una anàlisi de risc, els indicadors aconsellen la inspecció o el seguiment de determinats fets o activitats.

D'altra banda, l'article 12 de la mateixa Llei disposa que l'inici d'actuacions per part de l'Agència solament es produirà quan s'haja comprovat l'existència d'indisicis raonables de veracitat dels fets o de les conductes que hagen sigut objecte de la denúncia o la petició.

En aplicació dels articles anteriorment esmentats, el procediment a seguir per l'Agència s'articula en dues fases: la fase d'anàlisi i la fase d'investigació i inspecció.

Les actuacions i anàlisis tenen per objecte el tractament de la informació aportada, la valoració de la seua congruència respecte de la totalitat de la informació i la seua aparença de credibilitat i poden finalitzar amb els següents resultats:

■ Inadmissió de la denúncia per:

- ✓ Tractar-se de conductes que no són competència de l'Agència.
- ✓ Tractar-se de conductes que estan sent investigades per l'autoritat judicial, el Ministeri Fiscal o la policia judicial.
- ✓ Tractar-se de conductes sobre les quals ha recaigut sentència judicial.
- ✓ Tractar-se de denúncies que resulten mancades de fonament o notòriament falses.

■ Arxiu:

- ◆ Quan realitzat l'anàlisi de versemblança
 - ✓ No es troben motius suficients per a iniciar una investigació per mancar els fets d'elements d'il·lícit administratiu o de qualsevol altra índole.
 - ✓ Perquè els fets poden ser constitutius de delictes procedint llavors a remetre tot l'actuat, així com la documentació obtinguda, a la fiscalia o al jutjat d'instrucció. Aquest arxiu pot ser alçat en els supòsits que des de fiscalia o el jutjat d'instrucció s'acorde que els fets no són constitutius de delictes, continuant el procediment en l'Agència.

Les actuacions de investigació i inspecció succeeixen a la fase d'anàlisi i avaluació, i tenen per objecte constatar i documentar casos concrets d'ús o destinació irregular de fons públics, de conductes del personal al servei de les entitats públiques que comporten l'ús o abús en benefici privat d'informacions que tinguen per raó de les seues funcions o que tinguen o puguen tenir com

resultat l'ús o la destinació irregular de fons públics o de qualsevol un altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic, així com de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

Durant el segon semestre de 2017, l'Agència quan encara no comptava amb estructura ja va començar a rebre comunicacions i denúncies remeses per tercers a través de diferents canals (correu electrònic, presentació d'escrits per registre i presencialment), traslladant fets i sol·licitant actuacions per part de l'Agència.

El nombre d'expedients oberts durant 2018 ha sigut de 181 com a conseqüència de les comunicacions, sol·licituds i denúncies rebudes segons s'especifica en les taules que s'adjunten a aquest apartat. La posada en funcionament de la Bústia de Denúncies ha facilitat la participació ciutadana i ha suposat que més de la meitat de les denúncies hagen entrat per aquesta via.

Les actuacions de l'Agència estan subjectes en deure de sigil, reserva i confidencialitat establert en l'article 8 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre. Per açò, no es podrà facilitar informació sobre l'inici d'actuacions de investigació o del seu estat de tramitació a les persones denunciants o a tercers, amb excepció de la comunicació al denunciant o al sol·licitant de l'arxivament de les actuacions en escrit motivat.

Així mateix, les denúncies anònimes són tractades amb doble sigil per ser propici aquest mitjà per a interposar denúncies falses amb l'únic objecte de perjudicar als denunciats i, si escau, a la pròpia Agència en el cas que, no detectades, iniciara actuacions amb conseqüències negatives per als afectats.

En conseqüència, l'Agència ha actuat amb especial cautela des del període d'inici de la seua posada en marxa, prenent evitar un possible ús instrumental improp i mediàtic per part dels denunciants de mala fe, analitzant la informació presentada en el seu conjunt, i homogeneïtzant la valoració d'aquesta informació. No obstant l'encara escassa estructura de l'Agència i de mitjans existents durant 2018, ja que no és fins a novembre d'aquell any quan es completa un servei d'anàlisi i avaluació dins de l'àrea d'anàlisi i investigació, ha dificultat poder fer front amb el ritme desitjat a totes les denúncies presentades.

En l'actualitat, amb la incorporació del director i els procediments de provisió de personal que estan en marxa, l'àrea d'anàlisi i investigació podrà fer front en millors condicions les complexes tasques d'avaluació i investigació. En qualsevol cas, s'aprecia un destacat impuls en els processos d'anàlisi i investigació a partir de novembre de 2018, data en la qual s'aconsegueix constituir el servei d'anàlisi i avaluació que al costat dels existents, investigació i informació, imprimeixen un considerable avanç en el tractament de les denúncies.

En 2018 van entrar en l'Agència cent vuitanta-una denúncies els detalls de les quals es relacionen en l'apartat següent. A aquest nombre cal afegir les trenta-tres denúncies presentades en 2017 quan l'Agència encara no comptava amb estructura ni mitjans personals per a fer-se càrrec d'elles.

Fins al moment en què es presenta aquesta Memòria un total de vint-i-una denúncies han sigut remeses a la fiscalia per considerar-se que els fets o conductes investigades pogueren incórrer en il·lícits penals. Dotze denúncies s'han arxivat per constatar-se en les conductes investigades absència de frau o corrupció. Altres nou denúncies han sigut inadmeses per falta de fonament, judicialització o falta de competència de l'Agència, remetent-se, en aquest últim cas a les instàncies competents. Així mateix, dues denúncies han sigut resoltes amb recomanacions a les administracions corresponents i una s'ha resolt amb advertiment de nul·litat d'un procediment.

Entre les denúncies remeses a fiscalia cal destacar una dirigida a la Fiscalia Anticorrupció de l'Estat per tractar-se d'un presumpte frau de subvencions estès a altres territoris a més de la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, l'Agència està col·laborant amb la Justícia realitzant informes pericials relatius a casos de corrupció que s'instrueixen en els respectius jutjats. En 2018 han sigut quatre les peticions rebudes havent-se conclòs una d'elles.

En 2018 s'ha dut a terme per primera vegada una entrada i retirada de documentació en una administració pública per causa d'una denúncia relacionada amb una contracta pública. L'elecció d'aquesta fórmula d'obtenció de documentació es va realitzar per la necessitat del sigil degut per a garantir la integritat dels documents. En l'operació es va comptar amb la col·laboració d'agents de la Policia Autonòmica.

3.2. COMUNICACIONS I DENÚNCIES PRESENTADES

A continuació s'exposa un resum dels expedients iniciats en 2018, com a conseqüència de les denúncies rebudes. A aquests efectes, s'han considerat els següents criteris:

a) Àmbit subjectiu: àmbit o sector de la institució, administració, entitat o persona a la que es refereix la comunicació de fets o denúncia rebuda. S'han agrupat els expedients en els següents sectors: Corts Valencianes, Generalitat Valenciana, Administració Local, Diputacions Provincials, Sector públic Generalitat, Sector públic provincial, Sector públic local, Universitats, Sector privat.

b) Tipus de comunicacions: naturalesa de les comunicacions rebudes per l'Agència, distingint entre denúncies rebudes per via de la Bústia de Denúncies, pel correu electrònic i pel registre general.

c) Àmbit territorial de les denúncies. Classificant les denúncies segons el territori on es situa l'administració denunciada, determinant per província o si escau, si es refereix a una institució de la Comunitat Valenciana.

d) Matèria a la qual afecta la comunicació dirigida a l'Agència. S'han considerat les següents àrees de risc, en atenció a l'objecte de les denúncies i comunicacions realitzades a l'Agència: contractació pública; concessions d'obres i serveis; gestió d'actius i patrimoni; subvencions; gestió de personal; urbanisme i medi ambient; ús indegut de fons públics; i altres.

i) Distribució de les denúncies per gènere.

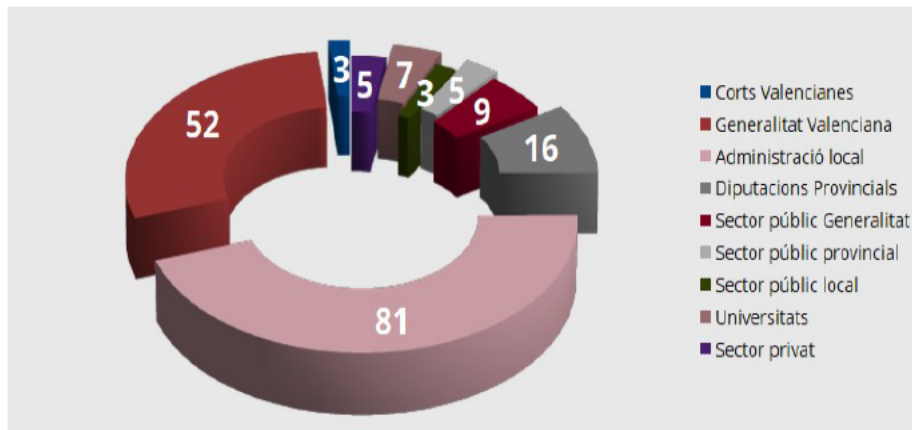
f) La tipologia, condició o naturalesa del comunicant, atenent a si és anònim o s'identifica. I en aquest últim cas, les persones, institucions i entitats que han formulat i sol·licitat actuacions de l'Agència així com la condició dels denunciants: empleats públics, càrrecs públics, o particulars.

Aquest resum es centra, en conseqüència, a mostrar les dades disponibles segons l'àmbit subjectiu al qual es refereixen les comunicacions rebudes, el tipus de comunicació, l'objecte de la denúncia, la tipologia i condició del

denunciant i el canal de presentació de les comunicacions. Tot açò preservant la confidencialitat que estableix l'article 8 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

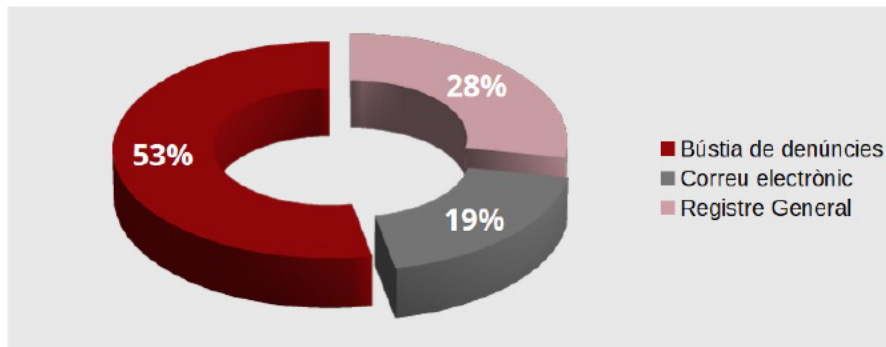
Gràfic 3. Distribució de denúncies segons l'entitat afectada

Taula 7. Distribució de denúncies segons l'entitat afectada

ENS DENUNCIATS	2018	
Corts Valencianes	3	2 %
Generalitat Valenciana	52	29 %
Administració local	81	45 %
Diputacions provincials	16	9 %
Sector públic Generalitat	9	5 %
Sector públic provincial	5	3 %
Sector públic local	3	2 %
Universitats	7	4 %
Sector privat	5	3 %
Total denúncies	181	100 %

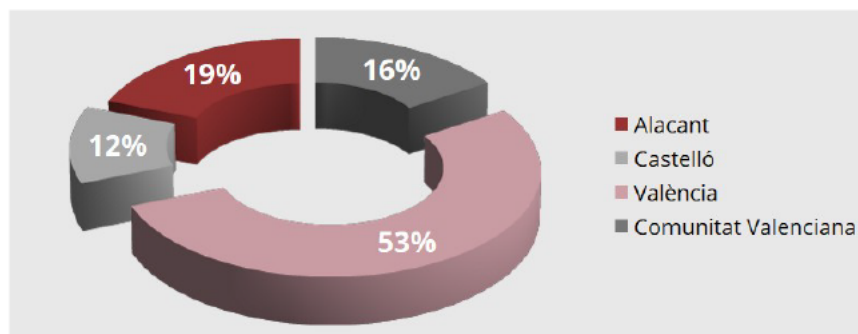
Gràfic 4. Distribució de denúncies segons el canal d'entrada

Taula 8. Distribució de denúncies segons el canal d'entrada

CANAL COMUNICACIÓ	2018	
Bústia de denúncies	97	53 %
Correu electrònic	34	19 %
Registre general	50	28 %
Total denúncies	181	100 %

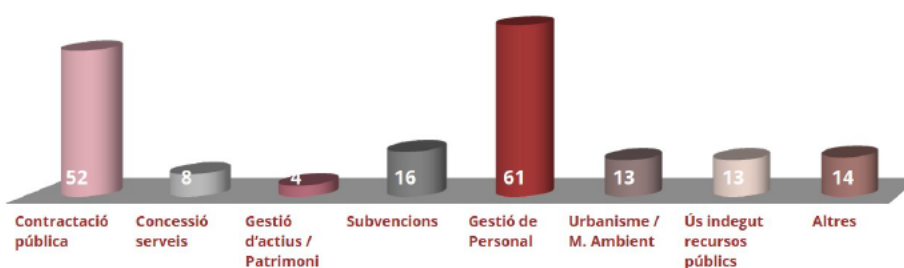
Gràfic 5. Distribució de denúncies segons l'àmbit territorial

Taula 9. Distribució de denúncies segons l'àmbit territorial

ÀMBIT TERRITORIAL	2018	
Alacant	34	19 %
Castelló	21	12 %
València	96	53 %
Comunitat Valenciana	30	16 %
Total denúncies	181	100 %

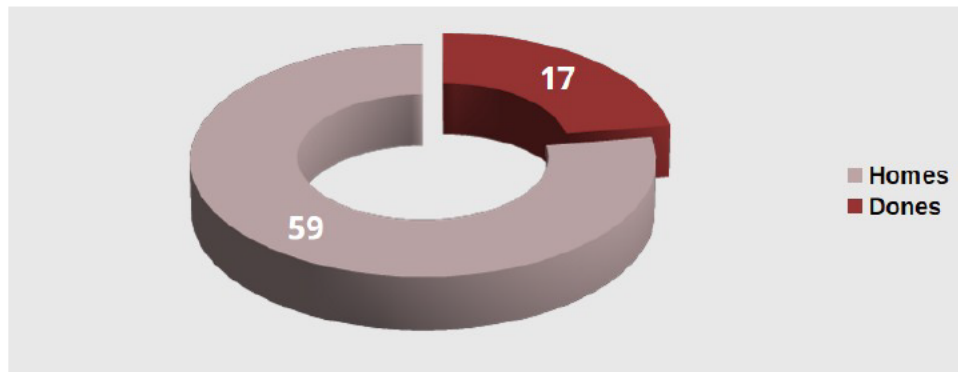
Gràfic 6. Distribució de denúncies segons la matèria

Taula 10. Distribució de denúncies segons la matèria

MATÈRIES	2018	
Contractació pública	52	29 %
Concessió de serveis	8	4 %
Gestió d'actius / Patrimoni	4	2 %
Subvencions	16	9 %
Gestió de Personal	61	34 %
Urbanisme / Medi Ambient	13	7 %
Ús indegut de recursos públics	13	7 %
Altres	14	8 %
Total denúncies	181	100 %

Gràfic 7. Distribució de denunciants per gènere**Taula 11. Distribució de denunciants per gènere**

PERSONES FÍSQUES DENUNCIANTS PER GÈNERE		2018	
Persones físiques	Homes	59	78 %
	Dones	17	22 %
Total persones físiques		76	100 %

Taula 12. Distribució de denúncies segons si són anònimes o identificades

DENUNCIANTS			2018	
Anònims			91	50 %
Identificats	Persones físiques	Càrrecs polítics	24	13 %
		Empleats públics	24	13 %
		Particulars	28	16 %
		Subtotal	76	42 %
	Persones jurídiques	Associacions - ONG	1	1 %
		Institucions	4	2 %
		Empreses		
		Sindicats	5	3 %
		Grups Polítics	4	2 %
		Subtotal	14	8 %
Subtotal identificats			90	50 %
Total denúncies			181	100 %

Durant 2018 les denúncies anònimes i les nominatives han anat a l'una, sent la Bústia de Denúncies el principal canal d'entrada dels existents, en el qual el denunciant ha decidit guardar l'anonimat.

3.3. BÚSTIA DE DENÚNCIES DE L'EMPLEAT PÚBLIC

El 24 de maig de 2018 va tenir lloc la presentació de la Bústia de Denúncies de l'Agència.

La Bústia de Denúncies és un canal segur de participació electrònica que naix de la necessitat d'oferir, per part de l'Agència, un espai que permeta a la ciutadania presentar denúncies.

La Bústia incorpora mecanismes segurs que garanteixen la confidencialitat de totes les informacions, preserven la identitat de la persona, i ofereixen un espai de comunicació segur de contacte amb l'Agència que permet la interacció entre aquesta i els denunciants. Gràcies a aquest canal es possibilita que qualsevol persona o servidor públic pugui facilitar informació sobre casos de frau o corrupció dels quals tinga coneixement, sense temor de rebre càstig o represàlia.

Les denúncies es poden enviar de forma nominal i, si així ho decideix la persona, de forma anònima, amb garantia plena de l'anonimat de la comunicació en l'entorn digital, utilitzant una xarxa d'anonimització (com la xarxa de comunicacions TOR). En qualsevol cas, la persona denunciant també té constància de quin seguiment s'ha fet de la seua denúncia i pot rebre els resultats de la investigació si la denúncia s'ha admès a tràmit.

Convé assenyalar que per a evitar que es faça un mal ús de la Bústia, s'apliquen criteris estrictes per a admetre les comunicacions amb l'avertència que el denunciant pot incórrer en responsabilitat civil, penal o administrativa si comunica fets en abús del dret o vulnerant el principi de bona fe. És a dir, denúncies falses.

El marc normatiu regulador del funcionament de la Bústia està contingut en la Resolució de 25 d'abril de 2018, del director, per la qual es crea la Bústia de Denúncies de l'Agència i es regula el seu funcionament, publicat en el DOGV núm. 8301 de 23.05.2018⁵.

El dispositiu digital de la Bústia de denúncies ha entrat en funcionament gràcies a la col·laboració d'entitats de la societat civil que porten anys lluitant contra la corrupció, com l'entitat Xnet, i de l'Ajuntament de Barcelona, que va ser la primera institució pública d'Espanya en crear la Bústia i posar-la en funcionament, utilitzant un programari lliure que permet l'ús de la xarxa TOR i que garanteix l'anonimat del denunciant.

La Bústia ha sigut creada mitjançant la interfície Globaleaks, un projecte de programari lliure d'Hermes Center for Transparency and Digital Human Rights, que l'Ajuntament de Barcelona ha desenvolupat. El codi de la Bústia és lliure, modificable, replicable i està disponible en GitHub.

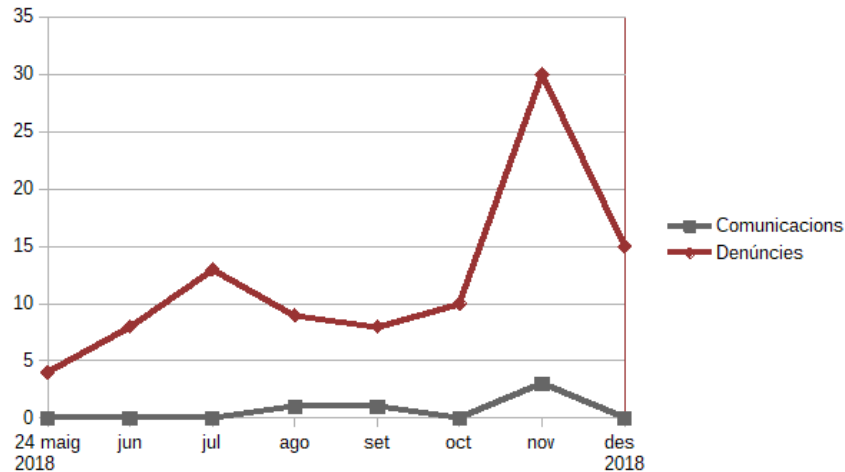
La usabilitat de la interfície de la Bústia és senzilla i consta de quatre passos (descripció; identificació; condicions i regla d'ús i acceptació). Les comunicacions de dades són xifrades i la informació lliurada per la persona denunciant sempre s'emmagatzema xifrada.

Una vegada presentada la denúncia, les persones usuàries obtenen un codi d'accés al canal de comunicació de caràcter confidencial, que els permet accedir al canal i una col·laboració constant amb l'Agència en la comprovació dels fets.

La posada en marxa de la Bústia de denúncies ha provocat un increment substancial del nombre de denúncies formulades en l'Agència.

5 http://www.dogv.gva.es/datos/2018/05/23/pdf/2018_4529.pdf

Gràfic 8. Evolució de sol.licituds presentades a través de la Bústia de Denúncies (24 maig - 31 desembre 2018)**Taula 13. Evolució de sol.licituds presentades per la Bústia de Denúncies (24 maig - 31 desembre 2018)**

BÚSTIA DE DENÚNCIES	24 maig	jun	jul	ago	set	oct	nov	des	Total
Comunicacions	0	0	0	1	1	0	3	0	5
Denúncies	4	8	13	9	8	10	30	15	97
Total sol.licituds	4	8	14	10	9	10	33	15	103

3.4. SERVEIS D'INFORMÀTICA I TIC

3.4.1. SISTEMES D'INFORMACIÓ

Els llocs d'aquest servei han tingut dificultats per a estar coberts i no va ser fins a la segona meitat de l'exercici 2018 que va estar complet.

Òbviament, aquestes dificultats han repercutit en l'acompliment, i en la capacitat d'assumir projectes. Malgrat açò, en 2018 es van iniciar els tràmits, i en alguns casos, es va finalitzar el projecte, per a:

- Realitzar les adaptacions requerides en la infraestructura de la seu que l'Agència va llogar per a situar-se provisionalment a principis de 2018.

- Dotar a l'Agència d'una infraestructura tecnològica adequada, per a donar servei al personal de la mateixa: xarxes, servidors, emmagatzematge, seguretat i comunicacions.
- Implantar en l'Agència una plataforma d'Administració electrònica que ens permeta ser una Agència Digital, d'acord amb la legislació vigent en matèria de Procediment Administratiu.
- Implantar una Bústia de Denúncies que permeta, als funcionaris, funcionàries i ciutadans en general, realitzar comunicacions de fets susceptibles de ser investigats per l'Agència, fins i tot de forma completament anònima, si així es desitja.
- Desplegar la web corporativa de l'Agència, com a canal d'informació públic i per a donar compliment, en matèria de transparència, contractació pública i accés a la Bústia de Denúncies.
- Dotar al personal de l'Agència d'ordinadors personals, conforme el personal s'ha anat incorporant. Per motius de terminis, inicialment es va disposar d'equips en lloguer, que van ser substituïts per equips en propietat.
- Adquirir equips d'impressió i multifuncionals per al servei de l'Agència.
- Implantar un sistema de correu electrònic corporatiu, que integra altres funcionalitats com a gestió de calendaris, contactes i tasques.
- Proposar l'adhesió de l'Agència a l'Acord marc CNMY15/DGTIC/16 per a la contractació centralitzada de determinats serveis i subministraments en matèria de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
- Adquirir les llicències de programari estàndard que facilite el treball que s'exerceix en determinats llocs de treball.
- Gestionar els dominis d'Internet que l'Agència va registrar en 2017.

04

Assumptes jurídics

4.1. FUNCIONS

Sota la dependència directa de la persona titular de la direcció de l'Agència, corresponen a la unitat administrativa denominada *direcció d'Assumptes Jurídics* les funcions següents:

- a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats dependents.
- b) Efectuar les tasques corresponents a l'assessorament jurídic de l'Agència, així com emetre els informes jurídics preceptius i els altres que sol·licita la direcció de l'Agència.
- c) Prestar assessoria legal al denunciant sobre els fets relacionats amb la denúncia, així com sobre els procediments que s'interposen en contra seua amb motiu d'aquesta.
- d) Vetlar per la protecció de les persones que denuncien, informen i alerten, proposar l'adopció de mesures que en garanteixen la protecció i, en particular, preservar-ne la indemnitat personal i professional.
- e) Efectuar les propostes d'atorgament de l'estatut de la persona que denuncia i de resolució de qualsevol incidència que pot sorgir en relació amb aquest.
- f) Elaborar i proposar les modificacions legislatives i reglamentàries que afecten

l'Agència o es refereixen a aquesta.

g) Complir la funció certificadora de les actuacions que ha generat l'Agència i de secretaria general.

h) Tramitar els convenis que ha de subscriure l'Agència, sense perjudici de l'elaboració de propostes, impuls i seguiment per la unitat administrativa que hi correspon.

i) Instruir i tramitar els expedients relatius a la imposició de les sancions que preveu la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

j) Exercir la representació i la defensa en judici de l'Agència.

k) Tramitar i proposar la resolució de les peticions d'accés a la informació pública que es formulen.

l) Tramitar els procediments de responsabilitat patrimonial.

m) Instruir i tramitar els expedients disciplinaris del personal de l'Agència.

n) Les altres que se li assignen pel director o directora.

Per a l'exercici d'aquestes funcions, en la *direcció d'Assumptes Jurídics* hi haurà *lletrats* amb rang de cap de servei, així com les unitats administratives que es consideren necessàries.

4.2. LES NORMES D'ACTUACIÓ

4.2.1. LA LLEI FUNDACIONAL

Durant l'any 2018, la Llei 11/2016, de 28 de novembre, s'ha mostrat com un instrument eficaç per a la prevenció, la investigació i el combat del frau i la corrupció en les administracions públiques valencianes i, en conseqüència d'això, per a l'enfortiment de les nostres institucions.

Així mateix, l'Agència s'ha revelat com una eina important per a la protecció de les persones que, siguen o no servidores públiques, denunciïn, informen o alerten fets o conductes que es poden qualificar com a fraudulentos o corruptes, i ajudar les persones que es troben en aquesta situació, a través de l'assessorament jurídic i de l'establiment de mesures que eviten, o almenys esmorteïxen, els efectes de l'assetjament i les represàlies que pateixen per part dels qui s'evidencien com a promotors o aliats en l'execució dels il·lícits administratius o penals.

La independència de l'Agència, consagrada en l'article 1 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, legitima i garanteix el desenvolupament de les seues funcions i procediments de manera imparcial i objectiva, la qual cosa reforça el respecte als seus informes i decisions, al mateix temps que encoratja les persones, físiques o jurídiques, a dirigir-se a aquesta en compliment del deure de denunciar o sol·licitar les seues recomanacions i protecció.

D'una altra banda, el desplegament de funcions que la Llei possibilita ha permés consolidar relacions, especialment, amb la fiscalia i les autoritats judicials del nostre territori, en un clima de col·laboració fructífera, i de respecte i confiança mútua en l'exercici de les comeses que corresponen a cada un.

Ha de destacar-se que, durant aquest any 2018, s'han aprovat lleis semblants, en l'àmbit autonòmic, a més de les ja existents de Catalunya (2008) i les Illes Balears (2016), a Aragó, Navarra i Astúries. A les quals cal sumar Galícia (des de 2015 en matèria de prevenció) i els ajuntaments de Barcelona (2015) i de Madrid (2016).

No obstant allò exposat, de manera similar al que va ocórrer el 2017, les dificultats d'índole diversa, en relació amb la posada en marxa i el funcionament de l'Agència com a entitat independent i adscrita a les Corts, han tingut a veure, durant 2018, en més o menys mesura, amb algun contingut puntual recollit en l'articulat de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència.

És per això que, a final d'octubre de 2018, novament, la direcció de l'Agència va elaborar i va remetre, d'igual manera que l'any anterior, al president de les Corts, a la Mesa, als síndics dels grups parlamentaris i als diputats no adscrits, les propostes següents per a la seua tramitació parlamentària, si escau:

■ Proposta de modificació de diversos articles de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, que cal incorporar en el Projecte de Llei de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat.

Aquesta proposta plantejava la modificació dels articles 1.1.1 i 30, apartats 5 i 6 i disposició transitòria primera, apartat dos, i l'addició d'un nou apartat III en l'article 14 i d'un incís en l'article 29.2.1.

■ Proposta per a integrar, en el text de la disposició addicional primera de la Llei de pressupostos de la Generalitat per a 2019, la cita a l'Agència junt amb les institucions comissionades de les Corts.

S'exposa a continuació el resum d'aquestes propostes i el seu acolliment en la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat.

4.2.2. LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI FUNDACIONAL

4.2.2.1. NATURESA JURÍDICA DE L'AGÈNCIA. MODIFICACIÓ DE L'ARTICLE 1.1, PARÀGRAF PRIMER, DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE

Després de la confusió sobre la naturalesa jurídica de l'Agència derivada de la terminologia usada en l'article 1.1 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, quan aquest es refereix a l'Agència com a entitat *de dret públic* i, per tant, a tractar d'enquadrar-la, per alguns, de manera incorrecta, dins del *sector públic instrumental de la Generalitat*, es proposava que l'Agència adoptara la denominació *d'institució*, ja que es considera que res impedia acollir aquest terme, encara que l'Agència no apareixia en el text de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

No només res ho impedia, sinó que, a més, s'argumentava en la proposta de l'Agència de manera detallada, que el concepte d'institució era apropiat per diverses raons.

Entre aquestes, els antecedents en la nostra estructura institucional, perquè mitjançant sengles lleis de la Generalitat Valenciana es van crear dues institucions, malgrat no estar recollides en la redacció inicial de l'Estatut

d'Autonomia: el Consell Jurídic Consultiu (1994) i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (1998).

A més, s'hi explicava que el concepte institució no és jurídic, sinó sociològic, i s'incorporaven en la proposta diverses definicions de les quals es desprenia, com a nota essencial i comuna a totes aquestes, ser la resposta a una demanda social, la qual cosa semblava més concorde als orígens de l'Agència i a la seua naturalesa jurídica, i aquest terme s'alineava amb les finalitats i les funcions que té.

Així, per exemple, s'hi assenyalava que la naturalesa complexa d'allò que la sociologia vol englobar, dins del concepte d'institució, apareix patent quan s'examinen els diversos usos que té, i es tracta de descobrir els elements comuns que apareixen en totes les definicions: normes culturals, parts o estructura interrelacionades, estabilitat i persistència, i funcions amb abast ampli, com el compliment d'un objectiu, la satisfacció de necessitats, el complement de normes i controls socials o la imposició de límits sobre el comportament i les sancions.

Igualment, es recordava que a més de la seua independència i la seua adscripció a les Corts, així com el seu àmbit d'actuació material (article 3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre) i les seues finalitats i funcions (article 4 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre), l'Agència, a diferència de les entitats de dret públic de la Generalitat, no es regula pel dret privat, sinó pel dret públic o el dret administratiu (procediments administratius, potestat sancionadora, condició d'autoritat, personal funcionari de carrera, regles de la contractació administrativa, comptabilitat pública, etc.), i la seua activitat no està vinculada a l'Administració del Consell, sinó que d'aquesta es dona compte a les Corts.

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, després de la modificació operada per l'esmentada Llei 27/2018, de 27 de desembre, **omet l'expressió de dret públic** que s'addicionava al terme *entitat* en la redacció inicial d'aquella, per la qual cosa la redacció de l'article 1.1, en el paràgraf primer, queda com s'indica a continuació:

Article 1. Objecte i naturalesa jurídica

1. L'objecte d'aquesta llei és la creació de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció a la Comunitat Valenciana, que queda adscrita a les Corts. Es

*configura com **una entitat** amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seues finalitats.*

[...]

Suprimida, doncs, la condició d'entitat de dret públic, s'aconsegueix l'objectiu d'expulsar l'Agència de la regulació que efectua la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, en relació amb el sector públic instrumental, i evitar confusions i reforçar-ne la independència.

4.2.2.2. SILENCI ADMINISTRATIU EN EXPEDIENTS DE SOL·LICITUD DE PROTECCIÓ DE PERSONES QUE DENUNCIEN, INFORMEN O ALERTEN. ADDICIÓ D'UN NOU APARTAT III EN L'ARTICLE 14 DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE

La concessió dels drets derivats de l'estatut de protecció a la persona que denuncia, a l'empara del que disposa l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència, es fa després de la presentació de sol·licitud per la persona interessada i instrucció del procediment oportú, i finalitza mitjançant resolució de la persona titular de l'Agència, que estima, desestima o inadmet aquesta sol·licitud, i s'hi apliquen, conforme assenyala l'article 2 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, les normes que conté la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Sobre el silenci administratiu en procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada tracta l'article 24 de l'esmentada Llei 39/2015, d'1 d'octubre, que estableix que el venciment del termini màxim, sense haver notificat resolució expressa, legitima la persona interessada per a entendre-la estimada per silenci administratiu, excepte en els supòsits en què una norma amb rang de llei o una norma de dret de la Unió Europea o de dret internacional que es pot aplicar a Espanya establisquen el contrari.

Per això, detectada la necessitat de regular en norma amb rang de llei els efectes del silenci administratiu en relació amb els procediments de protecció de les persones que denuncien, es va proposar l'addició d'un nou punt III en l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, que assenyale que els efectes del silenci administratiu, sobre la sol·licitud presentada, siguen negatius, per tal de salvaguardar el **principi de seguretat jurídica** i la **proporcionalitat**

d'interessos i drets de totes les parts implicades; i això, sense perjudici de poder resoldre, transcorregut el termini de tres mesos, de manera estimatòria o desestimatòria.

D'aquesta manera, l'actual article 14.III de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, segons la redacció que dona la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures, estableix, en els mateixos termes que recollia la proposta que l'Agència realitzava, el següent:

Article 14

[...]

3. La **falta de resolució expressa** en els procediments relacionats amb la protecció a la persona que denuncia a la qual es refereix aquest article té **efectes desestimatoris**.

4.2.2.3. REGULACIÓ DEL PERSONAL FUNCIONARI DE L'AGÈNCIA. ADDICIÓ D'UN INCÍS EN L'ARTICLE 29.2, EN L'APARTAT 2, PARÀGRAF 1R, DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE

Després dels **dubtes** creats respecte del **règim jurídic** que ha d'aplicar-se al personal de l'Agència, que en tot cas ha de ser personal funcionari de carrera procedent de les diferents administracions públiques, amb experiència i coneixements especialitzats en la gestió, el control i l'organització d'aquestes, es va proposar **cobrir la llacuna legal**, en congruència amb les notes essencials d'independència i adscripció a les Corts, que afegeix un incís en l'article 29.2.1 que remeta a la **normativa reguladora del personal de les Corts**, sense perjudici de les adaptacions i les especificacions necessàries que haurien de fer-se reglamentàriament en atenció a l'objecte de la seua activitat i a les funcions que cal realitzar.

De l'article 36 de la Convenció de les Nacions Unides, ja comentat en altres punts d'aquesta Memòria, es dedueix que hi ha dos factors clau per al bon funcionament dels òrgans especialitzats en la lluita contra la corrupció: la necessitat que es tracte d'òrgans independents i tindre el personal expert i adequat, amb la formació i els recursos suficients.

Sens dubte, per raó de les funcions que cal desenvolupar, al personal de l'Agència s'exigeix un grau d'especialització, professionalitat i experiència determinat en relació amb el funcionament, el control i l'organització de les administracions públiques i de les seues entitats dependents o adjudicatàries de béns o serveis, de caràcter públic o privat, que gestionen fons públics, així com màxima sensibilitat cap al respecte a la legalitat i el rigor en les actuacions, la neutralitat i l'objectivitat.

La viabilitat i l'èxit de qualsevol organització passa necessàriament per l'esforç dels recursos humans que la conformen, les seues aptituds i les seues actituds i la seua alineació amb els objectius i els principis que regeixen l'organització.

El personal al servei de l'Agència compleix un paper fonamental en el desenvolupament de les seues funcions i en la consecució de les seues finalitats, i s'erigeix com el seu principal instrument en la tasca de previndre i erradicar el frau i la corrupció de les institucions i les administracions públiques valencianes i en l'impuls de la integritat i l'ètica pública.

En aquest sentit, resulta crucial que les condicions de treball i les retribucions del personal funcionari de carrera procedent de les diferents administracions públiques que s'incorpore a l'Agència siguen concordes amb la dedicació especial que les tasques encomanades a aquesta requereixen, en els àmbits de la prevenció, la investigació i el combat del frau i la corrupció, la protecció a les persones que denunciem, la remissió, si escau, d'actuacions a la fiscalia o a l'autoritat judicial, la col·laboració amb jutges i fiscals, o la instrucció de procediments sancionadors. I resulta necessari que aquest personal tinga una específica preparació tècnica i formació contínua, compromís amb les finalitats de l'Agència i responsabilitat.

Per si no fora prou, es destaca que aquesta proposta d'addició en l'article 29.2.1, de cobrir amb la normativa de les Corts la llacuna existent, en el text inicial de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, es formulava en termes idèntics en què ja ho havia fet la Llei 14/2008, de 5 de novembre, de l'Oficina Antifrau de Catalunya, o les lleis reguladores de les dues institucions comissionades de les Corts: la Sindicatura de Comptes (1985) i el Síndic de Greuges (1988).

En aquest sentit, la modificació que ha operat la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures de la Generalitat, en la Llei 11/2016, de 28 de novembre,

de creació de l'Agència, que recull literalment la proposta que l'Agència efectuava a les Corts, assenyala:

Article 29. Del nomenament, els principis, les incompatibilitats i el cessament

[...]

2. *El personal al servei de l'Agència serà proveït, d'acord amb els principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat adequats a la funció encomanada, entre els funcionaris de les diferents administracions públiques; **i està subjecte a la normativa reguladora del personal de les Corts, sense perjudici del que pot establir-se específicament en el Reglament de règim interior i funcionament de l'Agència.***

Els llocs de treball s'han de classificar i proveir d'acord amb les normes de la Llei de funció pública valenciana.

[...]

4.2.2.4. FISCALITZACIÓ I CONTROL DE LA DESPESA DE L'AGÈNCIA. MODIFICACIÓ DE L'ARTICLE 30, EN ELS APARTATS 5 I 6, DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE

La subjecció de l'Agència a la fiscalització de la Intervenció General de la Generalitat, dependent de la Conselleria competent en matèria d'Hisenda, suposava un contrasentit greu, no subsumible dins de l'enunciat de l'actuació independent de l'Agència, perquè tant el Consell com les diferents conselleries es troben dins de l'àmbit d'aquesta, i es poden iniciar respecte d'aquestes, les seues autoritats i personal, procediments d'investigació o sancionadors.

A més, en coherència amb els arguments ja expressats en els apartats anteriors, l'Agència no havia d'estar sotmesa al règim d'Intervenció General de la Generalitat Valenciana, ja que la seua naturalesa jurídica no es correspon amb la pròpia d'una entitat de dret públic ni se situa en el sector públic instrumental de la Generalitat.

És per això que es va proposar, seguint l'exemple de l'Oficina Antifrau de Catalunya (Llei de 2008), que l'exercici del control de la despesa i pressupostari de l'Agència el fera la **Intervenció de les Corts**, corresponent a la Sindicatura de Comptes la fiscalització anual de les seues activitats.

Amb la mateixa redacció que proposa l'Agència, la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures, modifica la Llei 11/2016, de 28 de novembre, que expressa el següent:

Article 30. Pressupost i comptabilitat

[...]

5. *El pressupost de l'Agència s'ha d'acomodar als pressupostos de les Corts Valencianes.*

6. *La comptabilitat de l'Agència està subjecta als principis de comptabilitat pública i al sistema d'autorització, disposició, obligació i pagament per a assegurar el control pressupostari.*

L'Agència està subjecta a la Intervenció de les Corts, en la forma que es determina, i ha de justificar la gestió a la Sindicatura de Comptes anualment.

[...]

Operada aquesta modificació, durant l'exercici 2019, s'ha adoptat l'Acord 3169/IX, de 12 de febrer de 2019, de la Mesa de les Corts Valencianes, pel qual s'aprova el Pla anual de control financer permanent de l'entitat Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 8493, de 25.02.2019).

4.2.2.5. PRESENTACIÓ A LES CORTS I APROVACIÓ DEL REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR DE L'AGÈNCIA. MODIFICACIÓ DE LA DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA PRIMERA, APARTAT DOS, DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE

Sense cap precedent i de manera incomprensible, la redacció originària de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, plantejava que el Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència havia de presentar-se al Consell i a les Corts per a aprovar-se.

De tal manera, a més de ser incongruent que una norma l'haja d'aprovar, al mateix temps, l'òrgan de poder legislatiu i l'executiu, això podria afectar la independència necessària d'actuació per a l'exercici de les funcions que té amb què es configura aquesta Agència en l'article 1 de la Llei 11/2016, de 28 de

novembre; només adscrita a les Corts i en l'àmbit d'actuació de la qual s'inclou l'Administració del Consell.

En aquest punt, la proposta de modificació que plantejava l'Agència a les Corts recollia, igual que les institucions dependents o vinculades a les Corts (Sindicatura de Comptes en la redacció inicial i Síndic de Greuges), que fora una comissió parlamentària la que aprovara el seu Reglament de funcionament i règim interior.

No obstant això, més enllà d'aquesta proposta, la modificació de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de creació de l'Agència, que va efectuar la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures, estableix el següent:

Disposició transitòria primera

[...]

*Dos. El director o directora de l'Agència, en el termini de sis mesos des del seu nomenament, ha d'elaborar i **presentar a les Corts Valencianes** el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència per a l'**aprovació posterior per part de l'Agència**. Aquest Reglament s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de Corts Valencianes i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.*

4.2.2.6. PROPOSTA PER A INTEGRAR, EN EL TEXT DE LA DISPOSICIÓ ADDICIONAL PRIMERA DE LA LLEI DE PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT PER A 2019, L'ESMENT DE L'AGÈNCIA JUNT AMB LES INSTITUCIONS COMISSIONADES DE LES CORTS

Constatat que l'Agència no comparteix l'objecte, la naturalesa ni el règim jurídic que es pot aplicar a les entitats de dret públic que integren el sector públic instrumental de l'Administració de la Generalitat, es proposava que l'Agència, en fase de consolidació de la seua estructura i funcionament, poguera traslladar els **romanents de pressupostos d'exercicis anteriors**, que no s'han pogut executar, al seu pressupost subsegüent, degut fonamentalment a les dificultats de la seua posada en marxa, i que les **dotacions pressupostàries es lliuraren mensualment** per dotzenes parts. Igual que es prediquen aquestes regles, cada any, en la llei de pressupostos corresponent, de les Corts, la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, el Síndic de Greuges, el Consell Jurídic Consultiu, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i el Comité Econòmic i Social.

Finalment, la Llei 28/2018, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2019, no ha recollit en la disposició addicional primera l'esment a l'Agència, per la qual cosa no resulta aplicable aquesta regulació a l'exercici econòmic 2019.

No obstant això, entenent que aquesta proposta és coherent amb les modificacions ja operades mitjançant la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, que reforcen tant la independència de l'Agència com la seua adscripció a les Corts Valencianes, es reitera aquesta petició per al pròxim exercici a fi de la possible reconsideració d'aquesta.

4.2.3. PROJECTE DE REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR DE L'AGÈNCIA

4.2.3.1. ANTECEDENTS. CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA

En relació amb el desenvolupament necessari de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció, es preveu la disposició transitòria primera, en l'apartat dos, després de la redacció donada mitjançant la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat, que el director o directora ha d'elaborar i presentar a les Corts el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència per a l'aprovació posterior d'aquest per part de l'Agència.

Al mateix temps, assenyalant l'article 2 de l'esmentada Llei 11/2016, de 28 de novembre, que l'Agència s'ha de regir pel que disposa la llei i la seua normativa de desenvolupament. I hi afig l'article 10, relatiu a les garanties procedimentals, que el Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència ha de regular el procediment per a dur a terme les funcions inspectores i investigadores de manera que es garantisquen el dret a la defensa i el dret a la presumpció d'innocència de les persones investigades, i respectar en tot cas el que disposa aquesta llei.

En data de 26 de desembre de 2017, es va sotmetre a consulta pública prèvia, conforme al que disposa l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, l'elaboració i l'aprovació del projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, el desenvolupament de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

En la consulta pública esmentada es recaptava l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives, potencialment afectats per la futura norma, sobre els problemes que es pretenen solucionar amb aquesta iniciativa, la necessitat i l'oportunitat d'aprovar el Reglament, els seus objectius i les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

Així mateix, aquesta consulta anunciava que aquesta norma permetria configurar l'estructura administrativa i funcional que dona suport a les actuacions de l'Agència, la regulació del seu personal i la gestió econòmica i pressupostària, així com establir els procediments d'investigació, de prevenció de riscos, de protecció de les persones que denuncien, i el procediment sancionador, a fi d'aconseguir, mitjançant tots aquests, l'objectiu i les finalitats pels quals l'Agència es crea.

Destacava, doncs, la consulta, que el Reglament és un instrument eficaç i eficient en la prevenció i la lluita contra el frau i la corrupció, i per a la protecció de les persones que denuncien, informen o alerten fets o conductes d'aquest tipus.

Com deia la Memòria de l'any 2017 d'aquesta Agència, presentada a les Corts, en atenció al mandat que conté expressament la Llei 11/2016, de 28 de novembre, aquest Reglament es configura com una disposició administrativa de caràcter general, que integra l'ordenament jurídic i té rang inferior a la llei; norma, per tant, complementària i de desenvolupament de la que permet dotar les actuacions de l'Agència de més seguretat jurídica i concretar les previsions de la norma legal que així ho requereixen.

Detalladament, en la Memòria de l'Agència de l'any passat, a més de fer referència al fet que aquesta consulta es va publicar en la pàgina web de les Corts, es relacionen les institucions, els organismes i les entitats als quals es va donar trasllat oficial de la consulta, o se'ls va remetre per correu electrònic.

A través d'aquesta consulta, els possibles destinataris de la norma i els qui s'hi podien veure afectats, de manera individual o col·lectiva, així com qualsevol persona o organització, podia emetre les seues opinions i fer-hi aportacions, que s'han tingut en compte en l'elaboració del projecte normatiu, i en va **enriquir en gran manera el text**.

En concret, en resposta a la consulta, van traslladar observacions i aportacions a aquesta Agència, per ordre cronològic, la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, la Secretaria de l'Ajuntament de Tavernes de la Vallidigna, la Sindicatura de Comptes, el Col·legi Professional de Secretaris, Interventors i Tresorers de l'Administració Local de València, la Subsecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, l'Associació Professional de la Magistratura, el Rectorat de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern de la Comunitat Valenciana i l'Observatori Ciutadà contra la Corrupció.

El resum de les al·legacions i les aportacions realitzades en aquest tràmit, previ a l'elaboració del Reglament, es conté en l'informe de l'Agència de 23 de març de 2018, que es va publicar i continua disponible en el web <https://www.antifraucv.es>.

4.2.3.2. EXPEDIENT DE PROJECTE NORMATIU, INFORMES, ELABORACIÓ DE LA PROPOSTA I TRÀMIT D'AUDIÈNCIA I INFORMACIÓ PÚBLIQUES

Realitzada la preceptiva consulta pública prèvia i rebudes les al·legacions oportunes a aquesta, seguint les directrius del que disposa l'article 39 del Decret 24/2009, de 13 de febrer, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat, i en ús de les facultats conferides en la disposició transitòria de la Llei 11/2016, de 28 de desembre, de la Generalitat, **la direcció mitjançant Resolució de 24 d'abril de 2018, acorda:**

- **Iniciar el procediment d'elaboració** del projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, en desenvolupament de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
- **Encomanar a la direcció d'Assumptes Jurídics de l'Agència l'elaboració** de la proposta del projecte d'aquest Reglament **i la preparació dels estudis, els informes i altres documents necessaris**, establits en l'article 43.1 de la Llei

5/1983, de 30 de desembre, de Govern Valencià, o en qualsevol altra normativa vigent, així com proveir els tràmits a què es refereixen els articles 39 a 43 i 52 a 55 del Decret 24/2009, de 13 de febrer, del Consell, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat, en tot allò que resulta aplicable a aquesta entitat adscrita a les Corts.

En conseqüència d'això, en data de 9 de maig de 2018 s'emet **informe sobre la necessitat i l'oportunitat** del Reglament esmentat, que destaca que les funcions i les comeses de l'Agència, així com els seus procediments, els han de desenvolupar la norma reglamentària, de manera que, a més d'establir una regulació pròpia que és necessària, en virtut del mandat legal (articles 2 i 10 i disposició transitòria primera), es distingisquen les seues funcions i els procediments dels altres organismes, ens i institucions que tenen, així mateix, funcions de control administratiu (intern o extern) o jurisdiccional, atés que l'Agència complementa algunes de les actuacions d'aquests que operen en un estadi diferent.

Aquest informe afegia que resulta necessari en dret que la norma reglamentària futura preveja l'estructura organitzativa de l'Agència i els seus principis rectors i d'actuació, però també el desenvolupament de les seues funcions i procediments en matèria de prevenció, investigació, sancionadora i de protecció a la persona que denuncia. A més, és imprescindible introduir en el Reglament el règim jurídic del personal al servei de l'Agència i el règim pressupostari, de contractació i gestió econòmica, incorporar regles generals sobre transparència, accés a la informació, de registre general i seu electrònica, i crear els òrgans col·legiats de participació i assessorament que s'estimen oportuns, a fi de donar resposta, tant a demandes socials com a criteris tècnics que han d'establir-se. També resulta necessari que el Reglament es referisca a les relacions amb altres organismes i institucions, o altres aspectes, com la confidencialitat, el deure de secret del personal al servei de l'Agència sobretot el que conega per raó de les seues funcions i la Bústia de Denúncies (creat mitjançant Resolució del director de 25 d'abril de 2018, DOGV núm. 8301 de 23.5.2018).

Així doncs, no només els preceptes esmentats expressament en la Llei 11/2016 determinen l'exigència que l'Agència es dote d'una norma reglamentària que en regule el funcionament i el règim interior, sinó que molts altres continguts d'aquesta requereixen, per a l'execució adequada, la norma que els complemente o els desenvolupe, en nom de les exigències habituals de seguretat jurídica i a altres principis que han de predicar-se de la conducta de

tota administració pública: legalitat, eficàcia i eficiència, transparència o coordinació i col·laboració entre administracions públiques.

D'aquesta manera, també amb l'elaboració i l'aprovació del Reglament es tracta d'aprofundir en la regulació necessària per a portar a efecte degut, dins del nostre territori, el que estableix la Resolució 58/4 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, per la qual s'aprova la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció, feta a Nova York el 31 d'octubre de 2003, que va entrar en vigor a Espanya mitjançant instrument de ratificació de 19 de juliol de 2006 (BOE núm. 171, de 19.07.2006).

Cal remetre's, si més no de manera sintètica, al contingut de diversos preceptes d'aquesta convenció, disponible completament en la pàgina web de l'Agència, que estableixen les exigències següents dirigides als estats part:

- Crear òrgans independents encarregats de previndre la corrupció, dotats dels recursos materials que són necessaris i de personal especialitzat i capacitats per a l'acompliment de les seues funcions (articles 6 i 36).
- Establir mesures i sistemes per a facilitar que els funcionaris públics denunciïn tot acte de corrupció a les autoritats competents quan en tinguen coneixement en l'exercici de les seues funcions (article 8.4).
- Facilitar l'accés als òrgans de lluita contra la corrupció perquè el públic denuncie, fins i tot de manera anònima, incidents de corrupció (article 13.2).
- Adoptar mesures apropiades per a protegir de manera eficaç contra actes eventuais de represàlia o identificació als testimonis, pèrits i víctimes que presten declaració sobre delictes de corrupció, així com, quan siga procedent, als seus familiars i altres persones pròximes (article 32).
- Proporcionar protecció contra tot tracte injustificat a les persones que denunciïn davant de les autoritats competents, de bona fe i amb motius raonables, qualssevol fets relacionats amb delictes de corrupció (article 33).
- Encoratjar les persones que participen o han participat en actes de corrupció que proporcionen informació amb finalitats de mitigació de la pena o la concessió d'immunitat judicial, així com protegir els delinqüents que hi cooperen (article 37, apartats 2, 3 i 4).

- Fomentar la cooperació entre els organismes públics, els funcionaris públics i els organismes encarregats d'investigar i enjudiciar els delictes (article 38).

Per una altra part, en relació amb els informes necessaris que han d'acompanyar l'elaboració del Reglament, en data 24 de maig de 2018 s'emet **Memòria econòmica** sobre la proposta de projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència.

La Memòria econòmica esmentada destaca, en el text d'aquesta, que l'Agència és la primera entitat pública no sotmesa ni vinculada a l'Administració de la Generalitat i, per tant, al Consell, sinó que es crea a l'empara del que disposa l'article 49.1.1 de l'Estatut d'Autonomia (preàmbul Llei 11/2016, de 28 de novembre) i s'adscriu a la institució parlamentària de les Corts (article 1 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre,).

A aquest efecte, es recorda allò que disposen els tres primers apartats de l'article 30 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, segons aquesta:

- 1. La dotació econòmica necessària per al funcionament de l'Agència ha de constituir una partida independent en els pressupostos generals de les Corts Valencianes.*
- 2. La direcció de l'Agència ha d'elaborar i aprovar el projecte de pressupost de funcionament a què es refereix l'apartat anterior i l'ha de remetre a la Mesa de les Corts a l'efecte oportú, perquè s'integre amb la independència deguda en el projecte de pressupostos de la Generalitat, d'acord amb la normativa reguladora en matèria pressupostària.*
- 3. L'Agència ha de disposar dels recursos econòmics necessaris i adequats per al compliment eficaç de les funcions assignades.*

Continua assenyalant la Memòria econòmica esmentada que després de diverses dècades des de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, les Corts decideixen crear, i adscriure al mateix parlament, una entitat a què atribueix o delega comesa determinada que té a veure amb les seues funcions de control, que determinen taxativament la independència de l'Agència de les administracions públiques, i atenent-ne l'especialització en la prevenció i la lluita contra la corrupció.

Al juliol de 2017, triada la persona titular de la direcció de l'Agència, per majoria de tres cinquens de les Corts, a proposta de les organitzacions socials que treballen contra el frau i la corrupció a la Comunitat Valenciana, després del seu nomenament i presa de possessió, es van iniciar les activitats de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció.

La activitats esmentades, que no són altres que l'acompliment de les funcions i la consecució de les finalitats a què es refereixen, especialment els articles 1, 4, 14 i 17 i següents de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, s'han desenvolupat, des d'aquella data, amb càrrec a la creació d'un nou programa pressupostari en els pressupostos de la Generalitat, en la *Secció 01 les Corts Valencianes*, amb la numeració *01.03.00.111.00 Agència Antifrau GV*.

Dins d'aquest marc, similar al de les institucions estatutàries i, en particular, al de la Sindicatura de Comptes i al del Síndic de Greuges (adscriu a les Corts), les prescripcions que conté el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència es poden desenvolupar en la mesura en què s'incorporen, a aquest programa pressupostari, cada any, els crèdits adequats i suficients, conforme al projecte i les bases d'execució del pressupost que dissenye, amb les competències que té, la persona titular de la direcció de l'Agència, que es trasllada a la Mesa de les Corts als efectes oportuns i s'integra amb la deguda independència en el projecte de pressupostos de la Generalitat.

El mes de juliol de 2018 la Direcció d'Assumptes Jurídics va elaborar un **primer text que conté la proposta de projecte de Reglament** i, després de la supervisió de la direcció, es remet al seu personal per a valorar-la i fer-hi aportacions.

En vista d'aquesta proposta elaborada internament, i completats els indicats informes de necessitat i oportunitat i Memòria econòmica, en data de 24 de setembre de 2018, es redacten **altres documents que integren també l'expedient** del projecte normatiu segons exigències legals, a saber:

■ *"Observacions sobre l'impacte **normatiu en matèria d'igualtat efectiva de dones i homes i de protecció a la família, la infància i l'adolescència**"*, d'acord amb el que estableix la normativa estatal i autonòmica en matèria d'igualtat i en la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

■ **"Relació d'al·legacions i aportacions realitzades en la consulta pública prèvia i la seua valoració per l'Agència, seguint l'articulat de la Llei 11/2016, de 28 de novembre"**, en què es posa de manifest com s'han incorporat, en la proposta redactada, les observacions que es van remetre a l'Agència durant els mesos de gener i febrer de 2018.

A continuació, mitjançant Resolució de 3 d'octubre de 2018, de la direcció, es va aprovar l'anunci **de l'obertura del tràmit d'audiència i informació pública** d'aquest text normatiu, que es va publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* (DOGV núm. 8409 de 24.10.2018) i en el *Butlletí Oficial de Corts Valencianes* (BOC núm. 312 de 30.10.2018).

Així mateix, la proposta del projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència es va publicar en la pàgina web de l'Agència i a partir d'aquesta data es va remetre el text, igual que es va fer amb la consulta pública prèvia, oficialment, a nombrosos organismes, institucions i entitats, entre altres, les institucions estatutàries, la presidència i departaments determinats de l'Administració del Consell, òrgans de l'Administració de Justícia i Fiscalia de la Comunitat Valenciana, universitats públiques i organitzacions de la societat civil.

En concret, es va traslladar notificació oficial, per a audiència i informació pública, a la Presidència, la Junta de Síndics i la Comissió d'Economia, Pressupostos i Hisenda de les Corts; la Presidència de la Generalitat; la Vicepresidència del Consell; la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic; la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació; la Conselleria de Sanitat i Salut Pública; la Intervenció General de la Generalitat; la Direcció General de l'Agència de Seguretat i Resposta a les Emergències; el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern; la Sindicatura de Comptes; el Síndic de Greuges; la Presidència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana; la Fiscalia Superior de la Comunitat Valenciana, i la Presidència de la Confederació Empresarial Valenciana.

Igualment, l'anunci de l'obertura del tràmit d'Informació pública es va remetre, per correu electrònic, a les organitzacions sindicals més representatives de la Comunitat Valenciana, UGT, CCOO, STAS-Intersindical, CSIF i CGT; als membres de la Mesa de Negociació de l'Agència; a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies; als col·legis oficials de secretaris, interventors i tesorers de

l'Administració local de les tres províncies; a les cinc universitats públiques valencianes (Universitat de València Estudi General, Universitat Politècnica de València, Universitat d'Alacant, Universitat Jaume I de Castelló i Universitat Miguel Hernández), i a organitzacions civils que treballen contra la corrupció i en favor de la transparència i les bones pràctiques, com ara l'Observatori Ciutadà contra la Corrupció (que agrupa diverses entitats: Atelier ONGD, Perifèries del Món, Acció Cultural del País Valencià, Associació Ciutadania i Comunicació, Societat Coral El Micalet, Centre de Recursos Just Ramírez – Ca Revolta i Escola Valenciana Federació d'Associacions per la Llengua), Observatori de la Ciutadania contra la Corrupció d'Alacant, Acció Cívica contra la Corrupció, Reial Societat Econòmica d'Amics del País de València, Fundació per la Justícia, Fundació X-Net, Plataforma per l'Honestedat, Fundació Internacional Baltasar Garzón i Transparència Internacional Espanya.

També es van remetre correus electrònics amb el trasllat de l'existència d'aquest període d'audiència pública, per a possibles al·legacions o aportacions, als fiscals-cap de les fiscalies de les tres audiències provincials; Associació Professional de la Magistratura; Associació de Jutges Francesc de Vitòria; Jutgesses i Jutges per a la Democràcia; Fòrum Judicial Independent; Associació de Fiscals; Unió Progressista de Fiscals; Associació Professional i Independent de Fiscals; Intervenció Delegada a València del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública; delegacions especials de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària de les tres províncies, i Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda i la seua Coordinació Territorial (GESTHA).

A més, durant els dies 29 i 30 d'octubre de 2018, per part de representants de l'Agència, es van mantindre reunions personals a aquest efecte, amb representants dels grups parlamentaris Socialista, Popular, Compromís, Podem, Ciutadans, i també amb els diputats no adscrits.

El termini per a la presentació d'al·legacions, observacions o suggeriments s'iniciava el 25 d'octubre de 2018 i finalitzava el 15 de novembre de 2018, i es van poder remetre a través del registre general de l'Agència o a l'adreça de correu electrònic director@antifraucv.es.

En resposta a aquest tràmit d'audiència i informació pública, han traslladat les seues aportacions, a aquesta agència, la Fiscalia General de l'Estat, el Fiscal Superior de la Comunitat Valenciana, Intersindical Valenciana, la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, un ciutadà, la Conselleria de Transparència,

Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, l'Associació Professional de la Magistratura i FSP-UGT-PV. Totes aquestes aportacions s'han tingut en compte en la redacció actual del projecte normatiu, i el resum i la valoració de les quals es recullen en un informe específic que ha elaborat l'Agència i que està disponible en la pàgina web.

En data 5 de desembre de 2018, després del tràmit d'informació pública, es fa la **primera reunió de la Mesa de Negociació de l'Agència**, amb presència dels representants sindicals d'FeSP-UGT, CCOO i STAS-Intersindical Valenciana, per a la negociació de la proposta de projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, **en allò referit a les condicions de treball del seu personal funcionari públic**, que acorda convocar una nova reunió, quan en el text de la proposta de projecte de Reglament s'hagen incorporat totes les al·legacions formulades en el període d'informació i audiència públiques i abans de la remissió del text al Consell Jurídic Consultiu.

Així mateix, en aquesta reunió es destaca que la proposta de projecte de Reglament també tindrà canvis, pel que fa a la regulació del personal de l'Agència, en cas que s'aprove, a final de desembre, la proposta de modificació de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència, la qual cosa efectivament esdevé mitjançant Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat.

El mes de febrer de 2019, el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, en desenvolupament de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, **aprobat en el si del Consell de Direcció de l'Agència**, òrgan col·legiat intern, d'assessorament i assistència al seu director (BOC núm. 339, de 28.01.2019), i es va revisar el seu text en **reunió general** per tot el personal de l'Agència.

En els primers dies del mes de març de 2019, **la Mesa de Negociació de l'Agència**, amb representació d'FeSP, de CCOO i d'STAS-Intersindical Valenciana **acorden per unanimitat l'aprovació** del projecte de Reglament, en termes idèntics a allò que ha proposat l'Agència després de la incorporació de les al·legacions realitzades en el tràmit d'audiència.

Al març de 2019 **s'ha remés tot l'expedient per a dictamen del Consell Jurídic Consultiu**, d'acord amb el que disposen els articles 9 i 10.4 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat.

4.2.3.3. TRÀMITS PENDENTS PER A L'APROVACIÓ I L'ENTRADA EN VIGOR D'AQUESTS

Emés el dictamen corresponent pel Consell Jurídic Consultiu, l'Agència incorporarà al projecte de Reglament les observacions que aquest faça, a fi que el text siga conforme amb el dictamen.

Finalment, preveu la disposició transitòria primera, apartat dos, de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, que la direcció elaborarà i presentarà a les Corts el projecte de Reglament de funcionament i règim interior perquè l'Agència l'aprove posteriorment.

4.2.3.4. CONTINGUT ACTUAL DEL PROJECTE DE REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, és una norma escaçada, concisa.

Amb tan sols trenta articles, una disposició addicional, dues de transitòries, una de derogatòria i una altra de final, crea, novament i de manera innovadora, en el panorama jurídic espanyol i valencià, una entitat pública adscrita a les Corts i independent de les administracions públiques, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seues finalitats; regula el seu règim jurídic, àmbit d'actuació, funcions i finalitats, en l'àmbit de l'anàlisi i la investigació del frau i la corrupció i de la prevenció per a l'impuls de la integritat i l'ètica pública i de la cultura de les bones pràctiques; crea l'estatut de protecció del denunciador i introdueix un procediment sancionador. Així mateix, estableix els criteris de provisió de la direcció i del personal de l'Agència, el control de les Corts i les claus del seu pressupost i la seua fiscalització.

Una llei curta, però densa quant al contingut i profunda en relació amb les funcions que té i les possibilitats en la lluita i l'erradicació del frau i la corrupció de les institucions públiques valencianes.

Dins d'aquest marc, el projecte de Reglament és necessàriament extens, a fi d'abordar, amb la màxima seguretat jurídica, les diferents funcions i procediments i les relacions de l'Agència, *ad intra* i *ad extra*, amb altres organismes, autoritats i personal al servei de les administracions públiques, sector públic, contractistes, concessionaris, perceptors de subvencions i totes les altres entitats, públiques o privades, a què es refereix l'article 3 de la Llei 11/2016 i que es troben dins de l'àmbit d'actuació de l'Agència.

Així doncs, l'objecte del Reglament és regular el funcionament i el règim interior de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció, creada mitjançant la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, així com establir la seua estructura organitzativa i principis rectors, desenvolupar les seues funcions i procediments en matèria de prevenció, anàlisi i investigació, sancionadora i de protecció a les persones que denuncien, recollir el règim jurídic del personal al servei de l'Agència i el règim pressupostari, de contractació i gestió econòmica, introduir regles generals sobre transparència, registre general, seu electrònica i de la Bústia de Denúncies, i incloure-hi el Consell de Participació.

El projecte de Reglament s'estructura en dotze títols, noranta-un articles, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El **títol I** regula la naturalesa jurídica de l'Agència, defineix el frau i la corrupció i l'àmbit d'actuació de l'Agència, les seues funcions i mitjans. Estableix els principis rectors i els fonaments ètics i de conducta, les relacions amb altres òrgans i institucions i els sistemes d'informació, documentació i arxiu.

S'entén per corrupció, a l'efecte del Reglament, l'ús o la desviació de poder o de recursos de procedència pública per a obtenir beneficis il·legítims, particulars, per a si o per a tercers.

L'Agència, la direcció d'aquesta i tot el seu personal actuen subjectes als principis de legalitat, respecte a la dignitat i els drets humans, igualtat, interès general, objectivitat, independència, imparcialitat, neutralitat, proporcionalitat, confidencialitat, integritat, exemplaritat, professionalitat, responsabilitat,

dedicació, lleialtat institucional, eficàcia i eficiència, transparència i rendició de comptes.

S'ha d'aprovar un codi ètic i de conducta que recull els principis ètics i els valors de bon govern que han d'informar tota actuació de l'Agència i regula les normes de conducta que necessàriament ha d'observar el personal al seu servei, especialment les regles relatives als conflictes d'interessos; i s'ha de preveure l'existència d'un comitè d'ètica que vetle per l'aplicació adequada d'aquell.

El **títol II** desenvolupa les funcions de la directora o director, en regula la suplència, la delegació de signatura i la possibilitat de fer encàrrecs de gestió. A més, preveu el Consell de Direcció, com a òrgan col·legiat d'assistència i assessorament al director o directora, i hi incorpora les persones responsables de les cinc unitats administratives de l'Agència.

Destaca en aquest títol la referència a l'existència del Consell de Direcció de l'Agència, ja en funcionament (BOC núm. 339, de 28.01.2019), que és l'òrgan col·legiat d'assessorament i assistència al director o directora per a la deliberació, la proposta i la coordinació de les funcions i les actuacions pròpies d'aquesta. Sota la presidència del director o directora, integren el Consell de Direcció les persones que ocupen les direccions funcionals de l'Agència, la direcció de l'Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica, i la direcció del Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació. Assisteix, així mateix, a les seues reunions la persona que ocupa la secretaria de direcció de l'Agència.

El **títol III** estableix l'estructura organitzativa de l'Agència, amb tres direccions funcionals (la de prevenció, formació i documentació, la d'anàlisi i investigació i la d'assumptes jurídics), una àrea d'administració, recursos humans i gestió econòmica, i un gabinet de relacions institucionals, comunicació i participació ciutadana.

El **títol IV** inclou el Consell de Participació, definit com a òrgan assessor i de consulta de l'Agència i via per a la participació de la societat civil i de persones expertes, en l'àmbit de la prevenció i la lluita contra el frau i la corrupció; relaciona les seues funcions, la seua composició i les seues regles de funcionament.

Igual que el Consell de Direcció de l'Agència, el Consell de Participació també s'ha creat ja en la data d'elaboració d'aquesta Memòria, mitjançant Resolució de 12

de febrer de 2019 (DOGV núm. 8492, 22.02.2019), la qual, a més a més, obri termini per a la presentació de candidatures per a ocupar les seues vocalies en representació d'organitzacions cíviques.

La finalitat del Consell de Participació és impulsar la vinculació de l'Agència amb la societat civil i la ciutadania per facilitar-ne la comunicació i la relació. En aquest sentit, ha de contribuir al millor compliment de les funcions i les finalitats de l'Agència, i a la millora de la qualitat democràtica de les nostres institucions.

Entre altres, les funcions que té són assessorar l'Agència sobre les línies generals, els objectius i les iniciatives específiques que es consideren oportunes; elaborar informes, propostes i recomanacions; impulsar iniciatives legislatives, reglamentàries o de qualsevol altre ordre en relació amb el funcionament i les finalitats de l'Agència; avaluar el compliment de les funcions i les finalitats encomanades a l'Agència; fomentar espais de debat, trobada, reflexió i intercanvi d'informació i experiències, i promoure un pacte social valencià contra la corrupció que contribuïska a la millora de la qualitat democràtica de les institucions públiques valencianes.

El **títol V**, dedicat a la prevenció, la formació i la documentació, recull les actuacions de l'Agència en aquest àmbit, i hi destaca el foment de marcs d'integritat pública, l'anàlisi de riscos i plans de prevenció, en col·laboració amb les persones i les entitats interessades, i també el desenvolupament de programes de formació, l'elaboració de materials i la creació d'un fons documental especialitzat.

En relació amb les actuacions de formació, la col·laboració amb l'Agència s'ha d'articular mitjançant la constitució d'una comissió assessora de docència que done suport en l'elaboració de continguts dels programes i els materials educatius.

El **títol VI** recull el procediment d'anàlisi i investigació, els principis que el regeixen, el seu objecte, la determinació prèvia de versemblança, les formes d'iniciació, la denúncia i les comunicacions, el desenvolupament de les investigacions, l'informe d'investigació i les formes de finalització del procediment.

Respecte d'aquesta regulació, es destaca que les actuacions de comprovació, investigació, inspecció i seguiment que du a terme l'Agència, en l'exercici de les

funcions legalment encomanades, es fan seguint el procediment que estableix el títol esmentat, de manera que es garantisquen el dret a la defensa i el dret a la presumpció d'innocència de les persones investigades.

Concloues les actuacions d'investigació, s'elabora un informe final en què es detallen els resultats, i es preveuen els fets i les circumstàncies constatats, les persones que han participat, col·laborat o intervingut en aquests, i la seua possible qualificació jurídica, així com les possibles responsabilitats.

En l'informe final d'investigació es recullen les al·legacions que han formulat les persones que poden resultar implicades individualment en els fets objecte d'investigació.

Aquest informe final es comunica a la persona que va denunciar els fets que van donar lloc a la investigació, llevat que s'exigisca el manteniment del secret per a la bona fi de la investigació en l'Agència o en un altre òrgan.

El **títol VII** introdueix les regles de protecció de les persones que denuncien, alerten o informen, la seua definició a aquest efecte, el deure de reserva de l'Agència i la protecció de la seua identitat, els seus drets, el procediment per a la concessió de l'estatut de persona que denuncia i per a la pèrdua, i la regulació de la prohibició de represàlies i de les mesures per a la protecció.

Obri el títol la consideració de persona que denuncia a aquest efecte, de conformitat amb el que disposa l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, entenent per tal qualsevol persona física o jurídica que comunique fets o conductes, presumiblement fraudulents o corruptes, que poden donar lloc a l'exigència de responsabilitats legals, davant de la mateixa agència o qualsevol altre òrgan administratiu, el Ministeri Fiscal o l'autoritat judicial. S'assimilen a les persones que denuncien, a aquest efecte, totes les que alerten, comuniquen o revelen informacions d'aquest tipus.

La denúncia per part del denunciant pressuposa per a aquest l'existència d'una creença, justificada o racional, que la informació revelada és certa i es refereix a una conducta o fets contraris a l'interés públic i general. Al mateix temps, la denúncia ha de respondre a l'exercici legítim d'un deure com a membre actiu i lleial amb la societat i en defensa del bé comú.

La qualificació que la denúncia és d'interés públic i general o no, a l'efecte d'atorgar la protecció al denunciant, correspon a l'Agència. A més, la denúncia presentada ha de tindre motius fundats d'il·legalitat i sospites raonables de versemblança de la informació sobre el frau o la corrupció.

En cap cas, la denúncia d'aquests fets o conductes suposa una infracció del deure de sigil imposat al personal empleat respecte dels assumptes que coneixen per raó de les seues funcions, ni tampoc responsabilitat de cap mena en relació amb aquesta revelació.

No obstant això, no té la condició de denunciant, a l'efecte de l'atorgament de l'estatut de protecció a què es refereix aquest títol, qui presente una denúncia infundada o injustificada, o moguda tan sols per conflictes personals o laborals, greuges, venjances i interessos o finalitats espuris, o amb propòsit d'induir a engany o confusió i fer un ús abusiu de les denúncies o amb origen o fonament en motivacions distintes del fi de salvaguardar l'interés general.

El **títol VIII** conté el procediment sancionador, òrgan competent, principis, actuacions prèvies, inici, instrucció, audiència, resolució i efectes.

Els **títols IX i X** incorporen, respectivament, la regulació relativa al personal de l'Agència i al seu règim econòmic i pressupostari i de contractació pública.

El personal que presta serveis en l'Agència es regeix pel que disposa la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, en el Reglament, en la normativa reguladora del personal de les Corts i, en defecte d'això, per la legislació aplicable en matèria de funció pública valenciana.

Les normes que aprobe el director han de desenvolupar i adaptar, a les característiques pròpies d'aquesta, el règim previst en la normativa reguladora del personal de les Corts, prèvia negociació col·lectiva.

El **títol XI** tracta del règim de rendició de comptes de l'Agència davant de les Corts, a través de la Memòria anual de l'Agència, els informes especials o extraordinaris, les recomanacions i les compareixences en comissions, així com la transparència en l'activitat pública i el dret d'accés.

El **títol XII** es dedica al registre de l'Agència, la seua electrònica, la Bústia de Denúncies, el registre de convenis i el tractament de dades de caràcter personal.

Finalment, pel que fa a les **disposicions addicionals, transitòria, derogatòria i finals**, s'introdueixen qüestions no que no conté l'articulat del projecte de Reglament; situacions jurídiques iniciades abans de l'entrada en vigor d'aquest; la clàusula derogatòria general de salvaguarda, les autoritzacions i els mandats dirigits a la producció de disposicions necessàries per al desenvolupament i l'execució de la norma, i la seua entrada en vigor.

S'adjunta a aquesta Memòria d'activitats de l'Agència de 2018, com a annex I, el projecte de Reglament de funcionament i règim interior remés per a dictamen del Consell Jurídic Consultiu.

4.3. PROTECCIÓ DE LES PERSONES QUE DENUNCIEN, INFORMEN O ALERTEN FRAU O CORRUPCIÓ

4.3.1. ESTAT DE LA SITUACIÓ A ESCALA INTERNACIONAL I NACIONAL

Molts són els països en què l'ordenament jurídic té normes i altres instruments que protegeixen les persones que denuncien, informen o alerten irregularitats. Per exemple, la Gran Bretanya, Irlanda, Bèlgica, Luxemburg, Islàndia, Noruega, Bòsnia, Albània, Sèrbia, Eslovàquia, Eslovènia, Macedònia, Hongria, Romania, Malta, el Canadà, els Estats Units, Mèxic, el Perú, Xile, Sud-àfrica, Ghana, Libèria, Uganda, Zàmbia, Israel, l'Índia, Malàisia, Corea del Sud, el Japó, Austràlia o Nova Zelanda. També, recentment, països del nostre entorn, com Itàlia o França.

Com ja s'ha dit en el punt 4.2.3.2 d'aquesta Memòria, l'obligació de protegir les persones que denuncien es recull en els **articles 8.4, 32 i 33 de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció**.

Aquesta Convenció s'ha ratificat per més de cent seixanta-huit Estats (inclosa la Unió Europea). Pel que fa a Espanya, integrada en el nostre ordenament jurídic des de la publicació de l'instrument corresponent de ratificació en el *Boletín Oficial del Estado* el 2006, conforme al que disposa l'article 96 de la Constitució Espanyola, que obliga al seu respecte per tots els poders públics.

Igualment, hi ha altres instruments internacionals, respecte dels quals Espanya és part, junt amb molts altres Estats, que encoratgen a proporcionar més

protecció a les persones que denuncien o imposen taxativament l'obligació de fer-ho.

Exemples d'això són les Lleis model de l'Organització d'Estats Americans sobre la llibertat d'expressió contra la corrupció i sobre la facilitació de la denúncia i la protecció dels denunciants i els testimonis (anys 2004 i 2013); l'estudi de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), sobre els marcs de protecció dels denunciants, compendi de millors pràctiques i principis rectors per a legisladors (2011), i diverses recomanacions que han elaborat diferents institucions i organismes: el Consell d'Europa (CE), l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), el Government Accountability Project (GAP), Transparència Internacional, Blueprint for Free Speech i l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC).

Mereix un esment especial **la Recomanació CM/Rec (2014) del Comitè de Ministres als Estats Membres de la Unió Europea**, relativa a la protecció dels informants, que ha adoptat el Comitè de Ministres el 30 d'abril de 2014, en l'annex del qual es recull:

VII. Protecció contra represàlies

21. Els informants han d'estar protegits contra les represàlies de qualsevol manera, directament o indirectament, pel seu ocupador i per les persones que treballen per a l'ocupador o actuant en nom de l'ocupador. Les formes de tal represàlia podrien incloure acomiadament, suspensió, degradació, pèrdua d'oportunitats de promoció, reduccions o deduccions de salaris, assetjament o un altre tracte punitiu o discriminatori.

En aquesta mateixa línia i en un àmbit específic, la Directiva 2016/93, del Parlament Europeu i del Consell, de data 8 de juny de 2016, relativa a la protecció dels coneixements tècnics i la informació empresarial no divulgats (secrets comercials), contra la seua obtenció, utilització i revelació il·lícites, estableix mesures de protecció per als denunciants que divulguen un secret comercial amb la finalitat de protegir l'interès públic.

Recentment, la **Resolució del Parlament Europeu, de 24 d'octubre de 2017**, sobre les mesures legítimes per a la protecció dels denunciants d'irregularitats que, en nom de l'interès públic, revelen informació confidencial sobre empreses i organismes públics, declara:

F. Considerant que **els denunciants d'irregularitats exerceixen un paper important en la denúncia d'actes il·legals o punibles contraris a l'interés general** i al funcionament de les nostres societats i que, per a aquesta finalitat, comuniquen al seu ocupador, les autoritats públiques o directament a la població informació sobre tals conductes perjudicials per a l'interés públic;

R. Considerant que, **en molts casos, els denunciants són objecte de represàlies, intimidacions o intents de pressió, per a impedir-los presentar una denúncia, dissuadir-los de presentar-la o sancionar-los per haver-ho fet**; que, amb freqüència, aquesta pressió s'exerceix en el lloc de treball, on el denunciador que descobreix informació d'interés general en el context de la seua relació laboral pot trobar-se en una posició més feble enfront del seu ocupador;

W. Considerant que, molt sovint, les irregularitats que es denuncien no són únicament econòmiques i financeres; que, sense una protecció adequada, els denunciadors d'irregularitats potencials podrien no estar disposats a denunciar irregularitats per a evitar el risc de represàlies; (...) que **la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea garanteix la llibertat d'expressió i el dret a una bona administració**;

I. Considerant que en les esferes professionals **ha de promoure's un entorn de treball en què tots els membres del personal tenen confiança per a plantejar les seues inquietuds sobre possibles irregularitats**, per exemple incompliments, faltes, casos de mala gestió o de frau o activitats il·legals; que és extremadament important **fomentar una cultura adequada** que permeta que el personal senta que pot assenyalar lliurement problemes **sense por de represàlies** que poden afectar la seua situació laboral actual o futura; (...)

De molta importància, per la rellevància i els efectes d'aquesta, és **la proposta de Directiva de la Unió Europea sobre la protecció de les persones que denuncien infraccions, de data 23 d'abril de 2018**, en virtut de la qual la Comissió Europea proposa una nova norma per a reforçar la protecció dels denunciadors d'irregularitats en tot l'àmbit de la Unió. El text s'ha aprovat en comissió per vint-i-dos vots a favor i un en contra, i està pendent en aquest moment la votació plenària.

En paraules textuais, la proposta de Directiva destaca el següent:

*Un enfocament exhaustiu és fonamental per a reconèixer la contribució important dels denunciants a l'hora de previndre i enfrontar conductes il·legals que danyen els interessos públics, així com per a garantir-ne la protecció adequada en tota la Unió Europea. **La protecció dels denunciants mereix el compromís total i la unió dels esforços de totes les institucions de la UE, els Estats membres i les parts interessades.***

Segons la Comissió Europea, l'experiència a escala nacional i les dades disponibles mostren que les normes sobre protecció dels denunciants també han de crear **consciència de manera efectiva** i animar els Estats membres a adoptar mesures addicionals i efectives en aquest sentit, per a promoure una percepció positiva dels denunciants com a persones que actuen en nom del bé públic i per lleialtat a la seua organització i a la seua societat.

Així mateix, la Comissió assenyala la importància de divulgar **els canals d'informació disponibles i la protecció.**

Després de la proposta esmentada de la Directiva de la Comissió Europea, l'11 de març de 2019 compromissaris del **Parlament Europeu i dels governs de la Unió Europea** han aconseguit tancar un **acord provisional** sobre aquesta nova normativa europea que estableix un sistema de vies de denúncia, tant en el sector públic com en el sector privat, i permet dirigir-se a autoritats externes a l'organització si no es prenen les mesures oportunes, o hi ha perill imminent o manifest per a l'interès públic, o quan la denúncia als superiors dins de l'organització no tinga efecte perquè aquests poden estar de connivència amb els autors de la infracció.

La Directiva ha de protegir els denunciants i atorgar-los assessorament jurídic, amb inversió de la càrrega de la prova, enfront d'acomiadaments, degradació i altres maneres de represàlia, i també en procediments judicials, com a conseqüència de denúncies per frau, corrupció, evasió fiscal o danys a la salut de les persones i el medi ambient. A més, preveu la imposició de multes als represaliadors, i exigeix als Estats membres que informen els ciutadans sobre els procediments de denúncia i el tipus de protecció a què poden acollir-se, i han de designar una autoritat pública responsable en aquest àmbit.

Tant el Parlament Europeu com el Consell ara han d'aprovar, formalment, aquest acord provisional.

Espanya, no obstant això, és un dels pocs països de la Unió Europea que manca de legislació en matèria de protecció de les persones que denuncien, la qual cosa, sens dubte, contribueix a empitjorar l'**índex de percepció de la corrupció**, que publica anualment **Transparència Internacional**, i que la corrupció es percep com el **segon problema dels espanyols** segons el CIS després de l'atur.

Si bé és cert que l'any **2016** el Grup Parlamentari Ciutadans va presentar una **proposició de Llei Integral de Lluita contra la Corrupció i Protecció dels Denunciants**, i que el 2017 es van presentar esmenes, en l'actualitat la seua tramitació parlamentària es troba paralitzada. Cal destacar, sobre aquest tema, que segons el parer de l'Agència, la regulació proposada és necessària però insuficient, com pot acreditar-se a través de l'experiència aconseguida, en aquest àmbit, l'any i mig de funcionament d'aquesta.

La jurisprudència del Tribunal Constitucional insisteix que la vulneració del dret a la tutela judicial efectiva no només produeix per irregularitats esdevingudes dins del procés judicial en què es priva el treballador dels seus drets, sinó també a través de la **garantia d'indemnitat**, que implica que de l'exercici de l'acció judicial, o dels actes preparatoris o previs al seu exercici, no puguen seguir-se conseqüències perjudicials per a aquell en la seua relació de treball, la qual cosa comporta, necessàriament, la nul·litat de la conducta empresarial represaliadora.

Això és, la garantia d'indemnitat suposa la prohibició de qualsevol gènere de represàlia, exercida contra el treballador, siga empleat públic o no, bé directament per l'empresari mateix, indirectament per un tercer que es preval d'una situació de poder sobre l'empresari, que porta causa en l'exercici per part del treballador del dret a la tutela judicial efectiva.

És una dels vessants d'aquest dret fonamental, el dret-deure de denunciar fets presumiblement constitutius d'il·lícits penals o de qualsevol altre tipus. En poques paraules, no ha d'haver-hi el càstig per haver fet allò que és degut.

Així doncs, la garantia d'indemnitat no opera només enfront de l'acomiadament, que ha de declarar-se radicalment nul, sinó que es fa extensiva a qualsevol altra mesura dirigida a impedir, coartar o represaliar l'exercici de la tutela judicial efectiva.

Aquesta jurisprudència del Tribunal Constitucional té el precedent en la Sentència núm. 38/1981, de 23 de novembre (BOE núm. 305, de 22 de desembre

de 1981), sobre nul·litat radical dels acomiadaments discriminatoris o lesius a drets fonamentals, i es consolida i s'amplifica a partir de la doctrina de la garantia d'indemnitat, en diverses sentències del Tribunal Constitucional, com la 7/1993 o la 14/1993, les dues de 18 de gener, tant en relació amb les causes protegides amb base en els principis d'igualtat i no-discriminació, com pel que fa als subjectes protegits.

Des d'aquesta perspectiva dels subjectes protegits, s'estén la garantia de la indemnitat al treballador que ha participat com a denunciador o com a testimoni, o que ha aportat informació determinada a la fiscalia o en un procediment judicial, i ha sigut represaliat per aquest fet, així mateix, no només pel dret a la tutela judicial efectiva que té la persona que denuncia, sinó, a més, amb fonament en el dret a transmetre informació veraç, que recull l'article 20.1.d) de la Constitució. Entre altres, la sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana de 8 de novembre de 2005 (rec. 3684/05), o la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Galícia d'11 de febrer de 2005 (rec. 21/05).

La Comunitat Valenciana ha sigut pionera a escala estatal a incorporar, en la seua normativa d'aplicació, la protecció dels denunciadors, informadors o alertadors de corrupció, que els atorga un estatut particular. A l'empara del que disposa l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció, compleix els mandats internacionals i europeus, i s'encarrega de:

Vetlar perquè aquestes persones no patisquen durant la investigació ni després d'aquesta cap mena d'aïllament, persecució o empitjorament de les condicions laborals o professionals, ni cap mena de mesura que implique qualsevol manera de perjudici o discriminació.

Si l'Agència és sabedora que el denunciador ha sigut objecte, directament o indirectament, d'actes d'intimidació o de represàlies per haver presentat la denúncia, pot exercir les accions correctores o de restabliment que considere, de les quals deixa constància en la Memòria anual. En particular, a instància de qui denuncia, l'Agència pot instar l'òrgan competent a traslladar-lo a un altre lloc, sempre que no implique perjudici al seu estatut personal i carrera professional i, excepcionalment, també pot instar l'òrgan competent a concedir permís per un temps determinat amb manteniment de la retribució. Així mateix, el denunciador pot sol·licitar de l'Agència assessorament en els procediments que s'interposen contra ell amb motiu de la denúncia.

D'acord amb aquest mandat legal, fruit de la sobirania popular, l'Agència defensa amb afany el paper importantíssim que els denunciants exerceixen en la detecció d'actes de corrupció, la qual cosa beneficia l'interés general, però comporta al mateix temps, en la majoria de casos, perjudicis professionals i personals greus.

Es considera imprescindible i urgent que l'Estat espanyol, amb caràcter de mínims, i de manera subsidiària respecte dels territoris que ja tenen una legislació sobre aquest tema, legisle i garantisca, a escala nacional, la protecció de les persones que denuncien, informen o alerten irregularitats.

4.3.2. RESULTATS DE LA PROTECCIÓ A DENUNCIANTS, INFORMADORS I ALERTADORS EN L'AGÈNCIA

Declara l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, sota el títol *Estatut de la persona que denuncia*, que l'Agència dona atenció especial als denunciants, i sense necessitat de declaració o reconeixement previs, les persones que denuncien de bona fe reben immediatament assessoria legal pels fets relacionats amb la denúncia, que té garantida la confidencialitat sobre la seua identitat.

L'Agència ha atés durant l'any 2018 moltes persones, fonamentalment funcionaris públics.

També, d'acord amb el que estableix l'article 14, l'Agència atorga, si escau, l'estatut de protecció de la persona que denuncia. Donades les sol·licituds presentades el 2018, ha obert expedient de protecció en vint-i-una ocasions.

Així doncs, a l'expedient d'atorgament de l'estatut de protecció de persona denunciante de l'any 2017, que es manté vigent i el seguiment del qual és necessari per estar patint represàlies amb motiu de la denúncia presentada, s'han de sumar els vint-i-un expedients de 2018, els resultats dels quals, resumidament, són els que es presenten a continuació.

El 2018 s'ha atorgat l'estatut a catorze persones. S'ha inadmes una sol·licitud per correspondre's amb denúncies relacionades amb el funcionament de

l'Administració de Justícia, per no trobar-se aquesta dins de l'àmbit d'actuació de l'Agència. I hi ha sis sol·licituds pendents de resolució.

En la majoria de casos es tracta de sol·licituds de personal funcionari de carrera. També algun funcionari interí, personal del sector públic i treballadors d'empreses contractistes de l'Administració pública.

Es destaca que totes les persones a les quals s'ha concedit l'estatut pateixen represàlies com a conseqüència d'haver denunciat o tenen por de patir-les en un període breu.

Per a mostrar les dades a través dels gràfics que s'exposen seguidament, i preservant en tot cas la confidencialitat, s'han considerat els criteris següents:

a) Per raó del subjecte al qual afecta o es refereix la comunicació de fets o denúncia: s'agrupen els expedients en els diferents sectors: local, autonòmic i altres. S'indica també la localització geogràfica per províncies.

b) Sol·licitud de protecció: s'ha considerat si la sol·licitud la presenta l'interessat mateix, persona física o jurídica, o si la impulsa un altre organisme.

c) Tipus de denunciant en funció de la seua relació laboral: funcionaris de carrera, funcionaris interins, personal eventual, personal laboral del sector públic, personal laboral d'empreses contractistes i altres.

d) Matèria a la qual afecta la denúncia: s'han classificat per temàtiques, a saber:

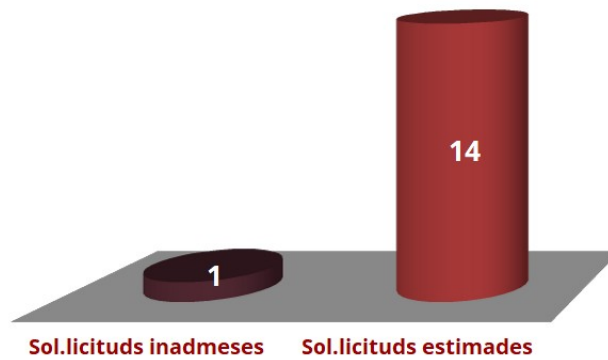
- Contractació administrativa
- Accés funció pública i selecció de personal
- Gestió de personal (contractació, provisió, retribucions, etc.)
- Subvencions
- Urbanisme
- Funcionament serveis públics de policia local
- Funcionament serveis públics de serveis socials
- Funcionament serveis públics de salut
- No competència

e) Canal de presentació de la sol·licitud de protecció: Bústia de Denúncies, registre d'entrada o correu electrònic.

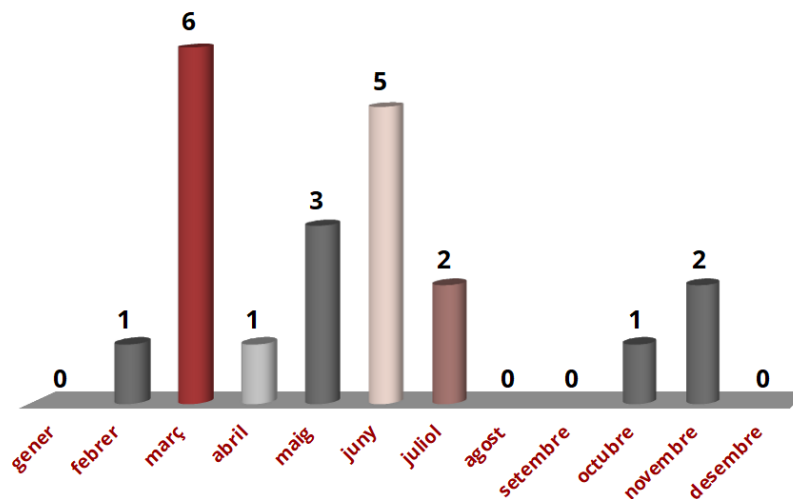

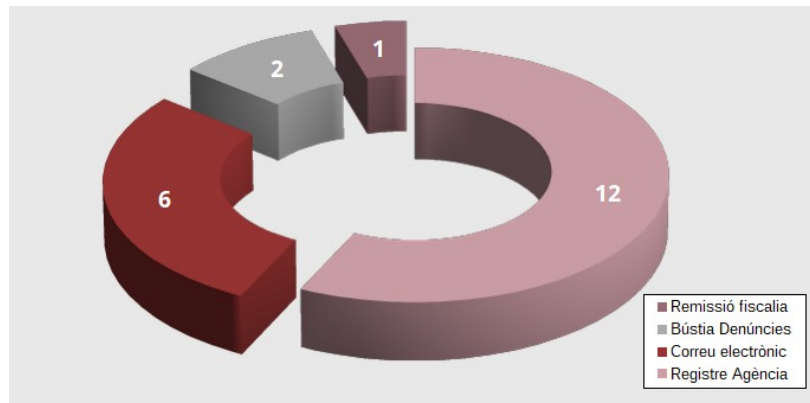
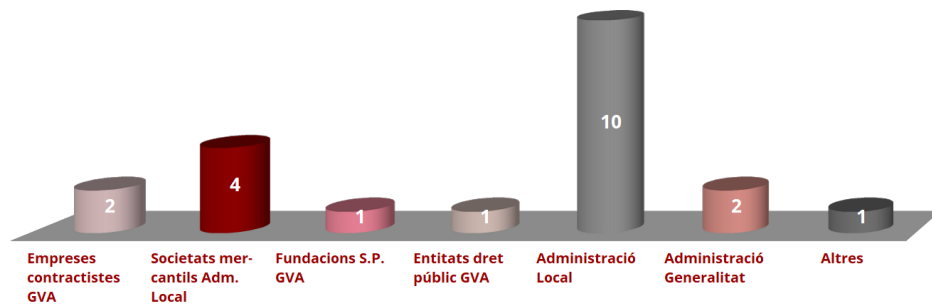
f) Estat de la tramitació de les sol·licituds: expedients en tramitació i resolts. En relació amb els resolts, si s'ha estimat, desestimat o inadmes la sol·licitud.

Gràfic 9. Nombre de sol·licituds de protecció presentades des de la posada en marxa de l'Agència, de novembre 2017 a desembre 2018

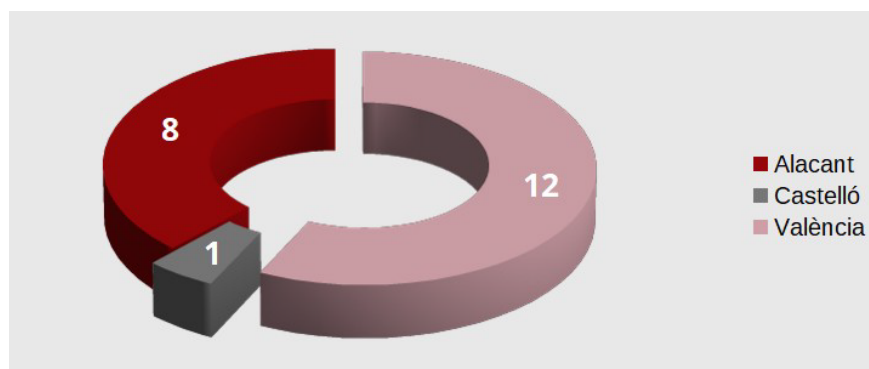

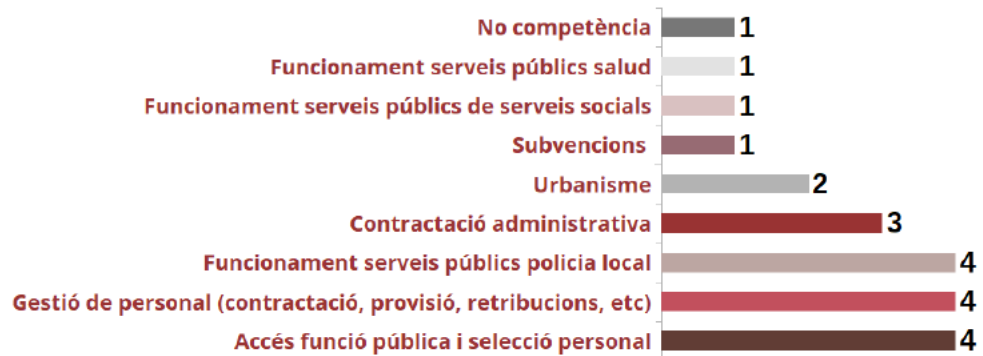
Gràfic 10. Distribució mensual del nombre de sol·licituds de protecció presentades

Gràfic 11: Canal de presentació de les sol·licituds de protecció**Gràfic 12. Nombre de sol·licituds de protecció presentades segons el tipus d'administració, institució o entitat afectada per la denúncia**

La barra relativa a "Altres" del gràfic es correspon amb la petició de protecció d'un denunciador basada en una denúncia que no és competència de l'Agència.

Gràfic 13. Nombre de sol·licituds presentades segons la província on se situa l'administració o entitat demandada

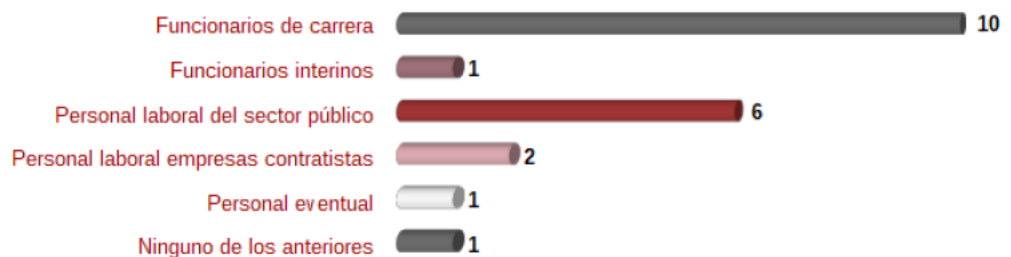
Gràfic 14. Distribució sol·licituds de protecció presentades segons la matèria objecte de denúncia

Traslladant les dades del gràfic a percentatges, hi destaquen, amb més pes, les denúncies referents a la matèria de personal, que representen el 38%, que s'han subdividit, al seu torn, en accés a la funció pública i selecció de personal amb un 19%, i gestió de personal (que inclouen contractació laboral, retribucions, etc.) amb un altre percentatge similar del 19%.

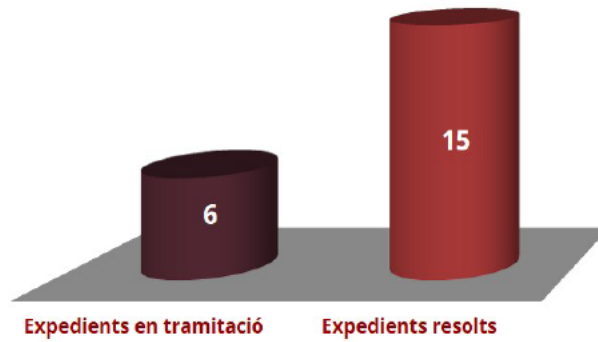
Als temes de personal els segueix el funcionament dels serveis públics de policia local, que representen un 19% del total de les denúncies.

A continuació, la contractació administrativa amb un 14%, seguida de les denúncies relacionades amb l'ordenació urbanística amb un 9%.

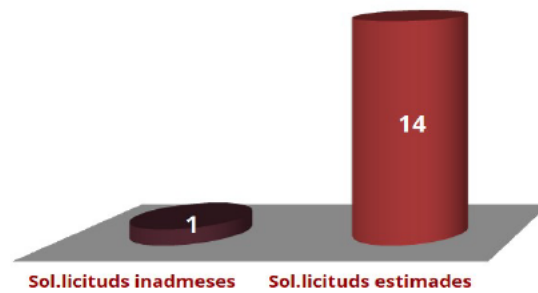
Finalment, s'han denunciat fets relacionats amb subvencions (5%), amb el funcionament dels serveis públics en matèria de serveis socials (5%), el funcionament de serveis públics de salut (5%) i altres matèries fora de l'àmbit competencial de l'Agència (5%).

Gràfic 15. Distribució sol·licitants de protecció segons la condició laboral que tenen

Gràfic 16. Distribució de les sol·licituds de protecció segons l'estat de tramitació de l'expedient administratiu

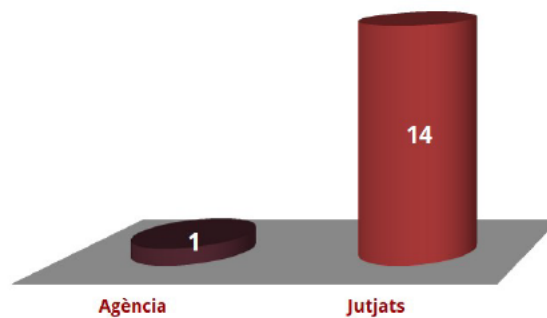

Gràfic 17. Sentit de les resolucions de protecció emeses. Estimació, desestimació o inadmissió de la sol·licitud de protecció

Dels vint-i-un expedients de 2018, en catorze casos s'ha atorgat l'estatut de protecció, una sol·licitud s'ha inadmes per incompetència i sis sol·licituds estan pendents de resolució.

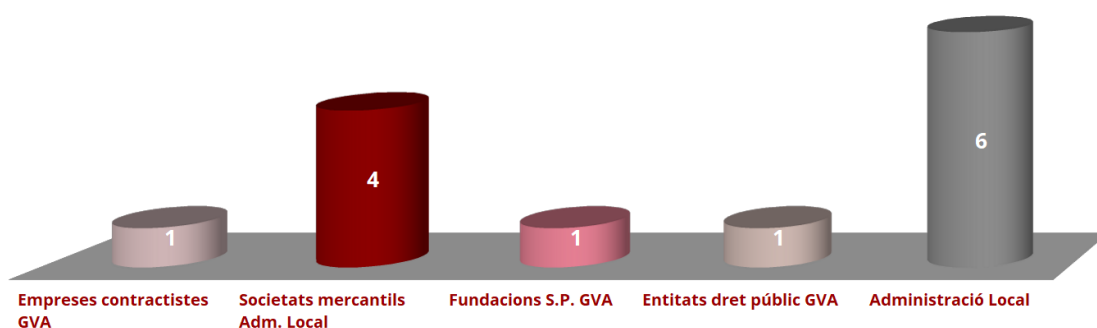
Gràfic 18. Tipologia d'òrgans que instrueixen o tramiten les denúncies que han donat lloc a la protecció (anys 2017 i 2018)

El gràfic representa, en referència al 31 de desembre de 2018, l'òrgan que instrueix o tramita la denúncia per la qual es va atorgar l'estatut de persona denunciada. Això amb independència d'on es va presentar inicialment la denúncia (superiors jeràrquics, òrgans administratius, fiscalia, etc.).

En data de redacció d'aquesta Memòria, la que apareix en el gràfic, com a denúncia presentada en l'Agència, s'ha traslladat junt amb l'expedient corresponent, a la Fiscalia, que es troba realitzant les diligències d'investigació penal corresponents.

Gràfic 19. Denunciants protegits que pateixen represàlies (2017-2018)

El nombre de denunciants als quals s'ha atorgat l'estatut de protecció coincideix amb el nombre de denunciants que com a conseqüència de la seua denúncia han patit, pateixen o temen patir represàlies. Per això, en el gràfic es representa un total de 15 persones (1 de l'any 2017 i 14 de l'any 2018). Els expedients que deriven de la protecció que ha atorgat l'Agència es mantenen oberts i és necessari fer-ne el seguiment a fi de restablir els drets d'aquestes persones i adoptar les mesures que hi procedeixen.

4.3.3. INCOMPLIMENTS DE LES RESOLUCIONS DE PROTECCIÓ EMESES PER L'AGÈNCIA

En ús de la potestat atribuïda a l'Agència en l'article 7.3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, es fa constar, en aquesta Memòria d'activitat de l'any 2018, que diverses administracions públiques, sector públic vinculat i alguna empresa contractista, així com algunes autoritats i personal al servei de les mateixes, no han respectat, durant el passat exercici, l'estatut de protecció

que ha sigut atorgat, legítimament, a persones que han denunciat, informat o atestat, davant les autoritats competents, fets presumptament fraudulents o corruptes, no reconeixent la competència i funcions d'aquesta Agència, incomplint l'establert en les seues resolucions i, en conseqüència, vulnerant el preceptuat en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

Es destaquen, doncs, a continuació, els casos en què, al llarg de l'any 2018, les resolucions de protecció de persones que denunciaren aquest tipus de fets, emeses per aquesta Agència, han sigut incomplides.

1.- Persones de l'actual govern municipal del Poble Nou de Benitatxell (Alacant)

Tres persones de l'actual govern municipal del Poble Nou de Benitatxell van denunciar determinats fets a la Fiscalia, prenent la imputació dels mateixos a un funcionari de l'Ajuntament de Benitatxell, protegit per aquesta Agència. L'emissió de la resolució de protecció de l'Agència portava causa de la denúncia, efectuada per aquest funcionari, de fets presumptament delictius, esdevinguts en aquest municipi, que afecten a l'Ajuntament i al seu llavors primera Tinent d'Alcalde, en relació amb la falsificació de la signatura del propi funcionari per a la realització d'uns endossos fraudulents. Segons el parer d'aquesta Agència, aquesta imputació del funcionari constitueix una represàlia de la seua acció de denúncia, que va donar lloc a l'obertura de les Diligències Prèvies núm. 4978/2011 en el Jutjat d'Instrucció núm. 3 de Dénia, que es troben en aquest moment en tramitació.

2.- Ajuntament de Benidorm (Alacant)

Tampoc l'actual Ajuntament de Benidorm ha respectat les resolucions de protecció, emeses per aquesta Agència, durant 2018, en dos casos diferents. En primer lloc, l'emesa en favor d'un funcionari de carrera d'aquest Ajuntament; i en segon lloc, d'un opositor que es presentava a un examen convocat pel propi Ajuntament per a la selecció de policies locals.

En el cas del funcionari de l'Ajuntament de Benidorm, cal observar que aquest va denunciar fets, presumptament delictius, que afectaven a diversos funcionaris d'aquest Ajuntament i van donar lloc a la tramitació de les Diligències Prèvies núm. 163/2016, que es troben obertes en el Jutjat d'Instrucció núm. 2 de Benidorm.

És de ressaltar que un altre funcionari d'aquest Ajuntament ja ha sigut condemnat per aquests fets. A més, existeixen elements objectius, subjectius i cronològics que permeten establir una relació de causalitat entre la denúncia interposada pel funcionari denunciant i l'obertura per l'alcaldia, contra el mateix, de sis procediments disciplinaris; un solament dels quals va prosperar, decretant l'Ajuntament la suspensió d'ocupació i sou del funcionari, i abocant a est a la interposició del corresponent recurs contenciós-administratiu contra tal decisió administrativa, que li va deixar sense percepció de sou durant més de sis mesos i que encara no ha recuperat, malgrat haver obtingut sentència favorable als seus interessos. Aquesta sentència, que ha sigut recorreguda per l'Ajuntament fent cas omís a la protecció atorgada per l'Agència, decretava l'anul·lació de la sanció d'ocupació i sou durant tres anys per falta molt greu i substitució de la mateixa per suspensió durant quinze dies.

En el corresponent expedient obert davant aquesta Agència, referit a aquest cas, consten escrits del Sr. Alcalde de l'Ajuntament de Benidorm que qüestionen, tant la competència de l'Agència, en llaures a "*l'autonomia municipal*", com el contingut de la resolució emesa, que ordena, a l'empara del que es disposa en l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, comunicar a l'Agència, en el termini més breu possible, qualsevol acte d'intimidació o represàlia que poguera pertorbar la vida professional o personal d'aquest funcionari, a fi d'exercir les mesures correctores o de restabliment que es consideren pertinents.

Com a contestació a la resolució de protecció, emesa per l'Agència i comunicada a l'Ajuntament de Benidorm, el Sr. Alcalde sol·licita que es revise la condició d'estatut de persona denunciant "*al no apreciar ni constar la causa de corrupció o frau*" i que s'inicie el procediment per a comprovar la falsedat de la denúncia efectuada pel funcionari. Si bé, el decret de l'Alcaldia, que arreplega tals manifestacions, no motiva en quines sustenta aquesta sol·licitud ni tan sols al·ludeix a quines circumstàncies concorren, segons la seua entendre, per a considerar que la denúncia s'haguera formulat o haguera proporcionat informació falsa, tergiversada o obtinguda de manera il·lícita; única causa que empararia, d'acord amb l'establert en l'article 14.1.b) de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, la revocació de la concessió de l'estatut de persona denunciant.

També cal esmentar que aquest funcionari va ser acusat per aquest Ajuntament, davant la Fiscalia, per presumpte delictes d'usurpació de funcions, el que va ser objecte d'arxiu.

En relació amb l'opositor, que denuncia davant l'Agència la filtració de respostes en un exercici tipus test d'una convocatòria a llocs de policia local de l'Ajuntament de Benidorm, es destaca que, una vegada obert expedient d'investigació en l'Agència i reclamada la corresponent documentació a l'Ajuntament, este la remet de forma parcial i esbiaixada, acusant a més a l'esmentat opositor, amb similar procedir al referit en el cas anterior, de denúncia falsa relativa a aquesta filtració davant la Fiscalia.

A data de la redacció de la present Memòria, l'Agència ha remès les actuacions realitzades en aquest expedient d'investigació a la Fiscalia d'àrea, qui ha obert Diligències d'Investigació Penal en relació amb la possible filtració de les respostes de l'examen, podent dits fets ser constitutius del delictes d'infidelitat en la custòdia de documents i revelació de secrets.

3.- Minusval EIL SL, empresa contractista del sector públic de la Generalitat (València)

D'altra banda, tampoc l'empresa contractista Minusval EIL SL, que presta serveis a l'Institut Valencià de Conservació i Restauració (IVACOR), entitat adscrita a la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, ha atès la resolució de protecció, emesa per l'Agència, en favor d'un treballador acomiadat per aquella, que va declarar en qualitat de testimoni davant el Jutjat d'Instrucció núm. 4 de València, en les Diligències Prèvies núm. 1401/2017. La citada resolució de protecció de l'Agència sol·licitava la readmissió del treballador, després de la imposició per l'empresa, de forma unilateral, de diverses sancions disciplinàries, entre elles el seu acomiadament.

Contra la protecció atorgada, Minusval EIL SL va formular recurs de reposició, al·legant la falta de competència de l'Agència i la procedència de l'acomiadament, la qual cosa, no obstant açò, no justificava.

El recurs de reposició va ser desestimat, ja que no s'havia acreditat, per part de l'empresa, que l'acomiadament tinguera a veure amb causa alguna, més enllà de la denúncia o testimoniatge realitzat en seu judicial del treballador, màximament quan es tracta d'un treballador amb minusvalidesa física i l'empresa Minusval EIL

SL té com a objecte la inserció soci-laboral de persones amb discapacitat, proporcionant als treballadors uns coneixements que afavorisquen la seua autonomia i que els ajuden en la seua realització personal, laboral i econòmica.

4.- Fundació Institut d'Investigació Sanitària La Fe (València)

També convé destacar, en aquest apartat relatiu a incompliments de resolucions de protecció, atorgades a persones que han denunciat o informat de fets relacionats, presumptament, amb actes de frau o corrupció, que l'Agència ha protegit enguany 2018 a un treballador de la Fundació per a la Recerca de l'Hospital Universitari i Politècnic La Fe (Institut d'Investigació Sanitària La Fe), fundació del sector públic de la Generalitat adscrita a la Conselleria de Sanitat.

El treballador va ser acomiadat com a conseqüència de la presentació d'una denúncia sobre determinades irregularitats esdevingudes en aquesta fundació, que van donar lloc a l'obertura de les Diligències Prèvies núm. 848/2018, pel Jutjat d'Instrucció núm. 15 de València.

La relació entre la denúncia realitzada i l'acomiadament del treballador és apreciada pel Jutjat Social que, considerant la garantia d'indemnitat i protecció de drets fonamentals, dicta sentència decretant la nul·litat de l'acomiadament, amb condemna al pagament dels salaris de tramitació i a una indemnització addicional per danys i perjudicis.

No obstant l'existència de la resolució de protecció de l'Agència i el dictamen de la sentència judicial, el representant de la fundació va remetre a continuació escrit al treballador, notificant-li la no incorporació al seu lloc de treball i l'abonament de les seues retribucions sense necessitat de la contraprestació dels seus serveis. Després d'aquest escrit, l'Agència va instar, tant a la fundació com a la Conselleria de Sanitat (departament d'adscripció d'aquesta fundació), la necessitat que el treballador fóra readmès immediatament, sota advertiment d'obertura del corresponent procediment sancionador.

El treballador ha sigut readmès, si bé la fundació segueix incomplint l'ordenat per l'Agència, doncs ha recorregut en suplicació la referida sentència, amb el resultat de seguir destinant recursos econòmics de l'erari públic, que haurien d'estar satisfent interessos generals, a l'abonament d'honoraris per serveis professionals externs de representació i defensa, per al sosteniment d'un plet contra una persona protegida per aquesta Agència, sense que conste en aquesta

Agència autorització de l'Advocacia de la Generalitat per a la interposició del recurs, ni justificació alguna en relació amb el fons de l'assumpte.

5.- Ajuntament de Los Montesinos (Alacant)

De considerable gravetat és la situació d'un funcionari de l'Ajuntament de Los Montesinos al que l'Agència li ha atorgat els drets derivats de l'estatut de la persona denunciant, per denunciar fets presumptament delictius i aportar informació de rellevància per a la causa, en les Diligències Prèvies núm. 1618/2012, que se segueixen davant el Jutjat d'Instrucció núm. 2 de Torreveija, relacionades amb suposades il·legalitats urbanístiques.

Contra la resolució de protecció d'aquest funcionari, va recórrer, potestativament en reposició, Sr. José Manuel Butrón Sánchez, a títol personal, atès que en aquest recurs no esmentava la seua condició d'Alcalde ni apel·lava a actuar amb aquest caràcter i, per tant, en representació de l'Ajuntament; ni tampoc constava, en aquest escrit de recurs, el segell municipal ni cap segell de registre d'eixida de l'Ajuntament de Los Montesinos.

Sustentava el seu recurs en nul·litat de ple dret de la resolució emesa per l'Agència, vulneració del principi d'autonomia local i infracció del secret de les diligències; secret que, d'altra banda, mai ha sigut declarat per les autoritats competents.

Aquest recurs de reposició ha sigut desestimat per l'Agència, argumentant, entre altres extrems, que l'acte administratiu que posa fi al procediment administratiu atorgant l'estatut de protecció al funcionari presenta, en la seua part dispositiva, la naturalesa o caràcter que a continuació s'exposa.

Caràcter declaratiu, en el seu apartat primer, pel que fa a l'atorgament de l'estatut de protecció de persona denunciant, pel simple fet, com diu l'article 14.I.a) de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de denunciar o comunicar fets que poden donar lloc a l'exigència de responsabilitats legals, la qual cosa es concreta a haver-hi acreditat l'existència d'una denúncia de fets que, en aquest cas, se segueixen en el Jutjat núm. 2 de Torreveija, Diligències Prèvies núm. 1682/2012, en relació amb la suposada il·legalitat del funcionament d'un centre d'oci i altres edificacions situades en espai natural del terme municipal de Los Montesinos.

L'apartat segon de l'esmentada resolució té naturalesa constitutiva, doncs decreta el cessament de les intimidacions i represàlies que el funcionari ve patint com a conseqüència d'haver exercit el seu dret-deure denunciar; intimidacions i represàlies respecte de les quals s'han pronunciat, en diverses ocasions, de forma clara i taxativa, els Jutjats i Tribunals, i para l'exercici dels quals, cas de ser necessari restablir situacions o drets infringits, l'Agència està legitimada (article 14.l.d) de la Llei 11/2016, de 28 de novembre).

En els seus apartats tercer i cinquè, de caràcter declaratiu, adverteix que de faltar en deure col·laboració amb les funcions i finalitats d'aquesta Agència o de produir-se les esmentades intimidacions i represàlies, tals fets poden ser constitutius de les infraccions corresponents, previstes en els articles 17 i següents de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, la competència sancionadora correspon així mateix a l'Agència.

I el seu apartat quart és de naturalesa petitòria, perquè de la forma més diligent i immediata possible, després del procediment oportú sobre responsabilitat patrimonial, de competència municipal, conforme a la legislació vigent, s'indemnitzen els danys i perjudicis que procedisquen al funcionari protegit, responent a les sol·licituds formulades en aquest sentit, en repetides ocasions, per ell mateix, presentades formalment davant aqueix Ajuntament i respecte de les quals no ha obtingut resposta alguna fins al moment. Aquests danys i perjudicis es deriven, en la seua major part, de la necessitat que se li abonen les despeses d'assistència i representació en judici que ha hagut de suportar com a conseqüència de les demandes i plets als quals li ha sotmès l'Ajuntament, respecte dels quals ha obtingut en tot cas pronunciaments favorables als seus interessos.

Segueix explicant la resolució del recurs de reposició al recurrent, emesa per l'Agència, que la protecció atorgada al denunciador no declara de manera definitiva l'existència de responsabilitat, ni la vulneració de l'ordenament jurídic, ni decideix el fons de l'assumpte, sense perjudici del dret de defensa i del dret d'accés a la informació; drets que han sigut respectats respecte d'aquell dins del procediment de protecció a la persona denunciador d'actes o fets presumiblement constitutius de frau o corrupció.

Igualment, es comunica al recurrent que, havent tingut este l'oportunitat d'enviar, a través del recurs de reposició interposat, el contingut de la resolució recorreguda, és a dir, entrar en el fons de l'assumpte, argumentant i justificant si

escau, bé la falsedat de la denúncia del funcionari, bé la inexistència de responsabilitat patrimonial, no ho ha fet, sinó que s'ha limitat a al·legar una sèrie de motius formals i genèrics que en gens desvirtuen el que s'ha dit en la resolució de l'Agència.

Continua destacant aquesta resolució del recurs de reposició, que es notifica al recurrent, que el funcionari protegit ha patit actes de fustigació, cronològicament posteriors a la denúncia, que segons l'òrgan judicial ha declarat, expressa i clarament, tenen com a finalitat impedir que pugua arribar a bon fi l'investigació duta a terme i que tenen arrel en la denúncia interposada per actes que podrien ser constitutius d'una prevaricació urbanística.

Consta acreditat en la documentació obrant de l'expedient de l'Agència la concurrència de les circumstàncies que donen lloc a l'atorgament de l'estatut de protecció i permeten constatar l'incompliment, amb tracte diferenciat, no justificat, per part de l'Ajuntament, de garantir i abonar l'assistència i defensa jurídica, costes processals i indemnitzacions per responsabilitat civil, a l'esmentat funcionari; abonaments de fons públics que, no obstant açò, l'Ajuntament realitza sense objecció alguna en cas que tals plets afecten al propi alcalde i a la resta de funcionaris.

En definitiva, l'Agència no ha interferit en els competències municipals, ja que la seua intervenció és limitada a exigir l'obligatori exercici dels mateixes, en el qual a la seua responsabilitat patrimonial és referent, i a garantir la no discriminació injustificada d'aquest funcionari.

Finalment, cal posar en coneixement de les Corts Valencianes que, **tant Minusval EIL SL com l'Ajuntament de Los Montesinos, no solament no han respectat les mesures de protecció**, la qual cosa ha de donar lloc a la incoació de l'oportú procediment sancionador, conformement al previngut en l'article 18 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, **sinó que a més han interposat sengles recursos contenciosos-administratius** contra resolucions, adoptades per la direcció de l'Agència, en favor de persones que han denunciat o atestat, davant les autoritats judicials, sobre actes presumptament constitutius de delictes relacionats amb la corrupció.

Entre les al·legacions realitzades pels recurrents, crida l'atenció que aquests recursos es fonamenten en la falta de competència de l'Agència per a atorgar aquest estatut, la qual cosa evidencia la falta de respecte a la llei autonòmica,

aprovada per les Corts Valencianes, a l'empara de l'article 49.1.1ª de l'Estatut d'Autonomia, que atorga competència exclusiva a la Generalitat Valenciana en l'organització de les seues institucions d'autogovern.

4.3.4. LES REPRESÀLIES

L'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, permet proporcionar, des de l'Agència, assistència i assessorament al denunciant, així com promoure o exercir, davant de les autoritats competents, les accions correctores o de restabliment necessàries, quan es té coneixement que el denunciant o l'informador ha sigut objecte, directament o indirectament, d'actes d'intimidació o represàlies per haver denunciat o proporcionat informació sobre una situació de frau o possible corrupció.

Les actuacions de l'Agència en aquest sentit s'han concretat en l'establiment de mesures de seguiment que asseguren la protecció real i efectiva i dels mecanismes que permeten contrarestar les represàlies que lamentablement pateixen les persones que, en defensa de l'interés general, decideixen denunciar irregularitats en compliment del deure.

Els denunciants han sigut objecte de múltiples actes d'intimidació o de represàlies per haver presentat les seues denúncies.

Per a possibilitar la identificació de l'existència de represàlies, vulnerant les garanties de l'estatut del denunciant, aquesta Agència ha reconegut, en tots els expedients, els elements caracteritzadors següents:

- **Element objectiu:** perjudici o mal causat a la persona que denuncia.
- **Element subjectiu:** intencionalitat o ànim lesiu del represaliador després de la interposició de la denúncia.
- **Element cronològic:** contextualització del moment en què sorgeix la conducta represaliadora, com a conseqüència directa d'haver efectuat la denúncia o haver proporcionat la informació, sempre posterior a aquesta acció.

És obligació de l'Agència desenvolupar la competència i les funcions d'aquesta i establir les mesures correctores adequades per a garantir la indemnitat del

denunciant i la no-vulneració dels seus drets. És per això que, en les resolucions emeses el 2018, atorgant l'estatut de protecció, s'estableix que qualsevol acte d'intimidació o represàlia, directe o indirecte, conseqüència d'haver presentat la denúncia, que pot pertorbar la vida professional o personal del denunciant protegit, ha de comunicar-se a aquesta, en el termini més breu possible, a fi d'exercir les mesures correctores o de restabliment que es consideren pertinents.

Els denunciants s'han vist represaliats en diferents maneres: acomiadaments dels llocs de treball quan es tracta de persones del sector públic o treballadors de contractistes de l'Administració; obertura d'expedients disciplinaris si es tracta de funcionaris públics a fi d'acoquinar o afeblir la persona que denuncia, o de danyar les retribucions o la reputació d'aquesta; amenaces en la seua seguretat, personal i familiar; disminució dels seus drets laborals; pressions; aïllament; indiferència, o assetjament en l'entorn laboral.

Sense poder parlar d'un *numerus clausus* de mesures i accions represaliadores, es recopilen, en síntesi, en aquesta Memòria, les repercussions que han patit els denunciants als qui l'Agència ha atorgat l'estatut de protecció durant 2018 en tres grups: situacions d'assetjament laboral, acomiadaments i repercussions econòmiques.

A) SITUACIONS D'ASSETJAMENT LABORAL

Aquesta represàlia, que revesteix moltes formes, la reconeixen jutjats i tribunals, que subratllen la concurrència dels elements següents: d'un costat, l'acció de represàlia sorgeix **cronològicament de manera posterior** a la interposició de la denúncia, no estava present abans; i d'un altre, hi ha una **relació de causalitat** entre el fet denunciat i l'aparició de problemes de diferent grau en l'àmbit laboral per a la persona que ha denunciat o informat sobre la irregularitat o l'il·lícit.

Així, assistim a actes de violència psicològica a través de **conductes de fustigació i persecució**, que provoquen alteracions psicosomàtiques d'ansietat i estrés amb intenció de perjudicar o, fins i tot, d'incitar a abandonar el lloc de treball.

La recent Sentència 851/2018, del Jutjat Contenciós Administratiu d'Elx, de 31 de juliol de 2018, manifesta, en el fonament de dret huité, el següent:

(...) Allò que es depura en un procés de responsabilitat que ha entaulat el perjudicat contra l'Administració no és la responsabilitat eventual de l'empleat públic que ha participat o ha contribuït a la producció del mal, sinó la **responsabilitat objectiva** de l'Administració per qualsevol funcionament normal o anormal d'aquesta. És, per tant, en aquest cas **l'Ajuntament** (únic demandat pel perjudicat) el que **ha de respondre pels perjudicis ocasionats a l'actor, i això per no haver intervingut en cap moment per a impedir que es continue produint la situació d'assetjament laboral que patia el demandant i de la qual era coneixedor pels nombrosíssims escrits de queixa i denúncia que va presentar el perjudicat davant de totes les jerarquies funcionaries i polítiques de l'Ajuntament.**

L'Ajuntament, malgrat ser coneixedor dels fets ací jutjats, dels nombrosos procediments judicials que per la mateixa causa (assetjament laboral) ha sigut demandat i condemnat i **en què curiosament han intervingut com a instigadors o consentidors quasi sempre les mateixes persones, ha actuat amb una desídia i deixadesa absoluta a l'hora d'adoptar mesures per a exhaurir aquesta situació.** (...)

S'imposa a l'Ajuntament demandat l'obligació d'indemnitzar la part demandant pels danys psíquics i els perjudicis morals que ha causat la situació d'assetjament laboral patida durant anys pel demandant (...), sense perjudici, si ho considera pertinent i plausible, de repetir contra els qui considere causants i consentidors d'aquesta situació.

També presenciem actes de contingut vexatori, que es materialitzen, entre altres mesures, a través d'**humiliacions** enfront de companys, incoació d'expedients **disciplinaris injustos** o amb imposició de sancions absolutament desproporcionades, **amenaces** en el lloc de treball, **acusació de denúncia falsa davant de la fiscalia**, presentació davant de la fiscalia o autoritat judicial d'altres **denúncies contra el denunciant**, o el **manteniment de l'acusació en judici per la comissió de delictes inexistents**.

Un dels denunciants, funcionari de carrera, ha hagut de suportar que s'han presentat fins a deu denúncies contra la seua persona: sis d'aquestes en via judicial, que li imputaven delictes d'assetjament laboral i vexacions injustes contra companys i autoritats de l'Administració en què presta serveis, i el delictes de negociacions prohibides als funcionaris públics, totes aquestes arxivades; quatre denúncies en via administrativa, per les quals es van incoar tres

expedients disciplinaris, tots aquests suspesos per l'Audiència Provincial, i una mesura més de represàlia reconeguda relativa a la retirada de funcions, trasllat del lloc de treball a un despatx prefabricat i aïllament del treballador.

D'altra banda, l'auto de 28 de març de 2017 del Jutjat d'Instrucció núm. 2 de Torrevieja, assenyala, en allò que ara interessa, que:

En aquestes actuacions, de la documental que ha aportat la part sol·licitant, s'evidencia una sèrie d'actes que s'emmarquen dins de la fustigació que ha denunciat el perjudicat i que tenen com a finalitat impedir que puga arribar a bona fi la investigació duta a terme i que té arrel en la denúncia que ha interposat aquest contra la corporació municipal per actes que podrien ser constitutius d'una prevaricació urbanística.

En relació als expedients disciplinaris, l'Acte núm. 1186/2018, de l'Audiència Provincial d'Elx, secció setena, de data 26 de setembre de 2018, Fonament de Dret segon, declara:

*D'una altra banda la connexió entre el procediment penal tramitat i la mesura cautelar de suspensió de l'expedient disciplinari, és palés i notòria, atés que **els fets que motiven la incoació de l'expedient disciplinari estan estretament relacionats amb l'actuació que ha dut a terme el querellant. En casos de delicte d'assetjament laboral en l'àmbit de l'Administració pública, l'ús d'expedients disciplinaris representa l'instrument més eficaç d'assetjament contra els treballadors públics que no es pleguen a la voluntat il·legítima del superior jeràrquic.***

B) ACOMIADAMENTS DISCIPLINARIS

En referència a la nostra legislació laboral, l'acomiadament és la sanció més greu prevista per la qual cosa, en tot cas, requereix una justificació convincent i l'observança estricta de totes les garanties procedimentals.

La realitat és que dos dels denunciants protegits han sigut acomiadats de les seues ocupacions durant l'any 2018.

Respecte a un dels denunciants protegits, es va declarar, en seu judicial, la nul·litat del seu acomiadament disciplinari, que condemnava l'entitat del sector

públic a la readmissió del treballador, l'abonament dels salaris de tramitació i la indemnització per danys i perjudicis.

El jutge va apreciar la vulneració de la garantia d'indemnitat i assenyalava que l'acomiadament constituïa una represàlia per les denúncies reiterades que havia interposat el treballador. Així ho recull la Sentència núm. 325/18, del Jutjat Social núm. 10 de València, de data 17 de setembre de 2018, en els fonaments de dret primer i segon:

*No s'aprecia en el treballador voluntat obstaculitzadora o obertament rebel a complir les ordres i les instruccions rebudes sobre aquest particular. Per això es considera que **l'actuació no revesteix gravetat suficient per a ser mereixedora d'acomiadament disciplinari**, que ha complit les instruccions rebudes encara que amb retard i manifesta la voluntat que té de fer-ho, que pot, si escau, haver sigut castigat amb una sanció per una infracció lleu, i es reconeixen pels testimonis que ha proposat l'empresa que hi havia sobrecàrrega de treball (...).*

*En conseqüència d'això, **no s'aprecia una desobediència o indisciplina per part del treballador que demanda ni tampoc una disminució continuada i voluntària en el rendiment de treball** que justifica l'acomiadament disciplinari d'aquest (...).*

*Per tant, hi ha indicis que **l'acomiadament obeeix les denúncies reiterades que ha efectuat l'actor a la direcció de l'empresa, i aquesta decisió empresarial constitueix una represàlia per la seua actuació, sense haver justificat l'empresa, com s'ha indicat en el fonament de dret anterior, la concurrència de causa d'acomiadament disciplinari en el treballador, la qual cosa constitueix motiu de nul·litat d'aquest** conforme a l'article 55.5 ET. En tal sentit poden esmentar-se les sentències TSJ Astúries de 13.02.2018 o de TSJ Madrid de 13.09.2017, que **aprecien la vulneració de la garantia d'indemnitat en el cas d'acomiadament no declarat procedent precedit de denúncies internes prèvies a l'exercici de qualsevol acció judicial.***

Malgrat la sentència esmentada i clarificadora, l'entitat pública va notificar al treballador la intenció d'interposar recurs de suplicació contra aquesta, i li dirigia una carta en la qual es comunicava, textualment:

(...) *Durant la tramitació del recurs l'entitat del sector públic **continuarà abonant-li, en el compte bancari en què percebia les nòmines**, la mateixa retribució que percebia amb anterioritat a produir-se l'acomiadament, **sense contraprestació dels seus serveis** durant la sustentació del recurs de suplicació.*

El treballador va traslladar ràpidament a l'Agència el contingut d'aquesta carta, en què manifesta la seua voluntat de reincorporar-se al seu treball, que havia comunicat a l'entitat pública.

A continuació, l'Agència va requerir el responsable de l'entitat del sector públic perquè procedira a la readmissió immediata del treballador, que li compel·leix al compliment de la sentència i al respecte a l'ordre de protecció que va emetre l'Agència, i el va advertir, al mateix temps, que pagar amb fons públics el salari de persones sense l'existència a canvi d'una contraprestació dels seus serveis, a més de ser una desviació clara del poder públic concedit, pot ser constitutiu de delictes.

Després de la intervenció de l'Agència, el treballador es va reincorporar al seu lloc. No obstant això, l'entitat pública, en data d'elaboració d'aquesta Memòria, manté el recurs de suplicació interposat contra la sentència que va declarar la nul·litat de l'acomiadament.

Pel que fa a la situació laboral del segon denunciador protegit, que ha sigut acomiadat d'una empresa contractista del sector públic, en la seua del qual el treballador prestava serveis, es destaca que en aquest moment es troba sense treball i a l'espera de judici.

En aquest cas, el dia de la reincorporació del treballador al seu lloc de treball, després d'una situació de repòs per prescripció mèdica, motivat per trastorns relacionats amb el treball, aquest es troba que en el seu lloc de treball hi ha una altra persona, per la qual cosa, desconcertat, es dirigeix a l'empresa contractista per a sol·licitar una resposta, i aquesta li comunica, a continuació, sobtadament i unilateralment, que en el seu lloc s'ha procedit a contractar una altra persona, i li notifica de manera simultània la imposició de cinc sancions disciplinàries, entre aquestes, l'acomiadament.

C) REPERCUSSIONS ECONÒMIQUES

Sovint, les persones que denuncien, informen o alerten actes o conductes fraudulentament o corruptes, per tal salvaguardar l'interés general, veuen forçosament menyscabats els seus recursos econòmics com a conseqüència de la necessitat d'afrontar múltiples procediments, judicials i administratius, contra la seua persona, que arriba a suposar en algun dels casos, com ens descriu un dels denunciants que ha protegit l'Agència, la **"ruïna econòmica"**.

Aquesta és una situació que resulta completament diferent per a les administracions públiques, el sector públic vinculat o els contractistes de l'administració, i les seues autoritats, directors i altre personal al seu servei, als qui afecten o es refereixen les denúncies interposades i que són, al mateix temps, els **promotors o els aliats de l'acció de represàlia**, perquè tots ells **disposen**, a aquesta finalitat, **lliurement dels fons públics**.

Això comporta no només el desviament dels recursos públics o de procedència pública a la satisfacció d'interessos no legítims, que acaben sent a càrrec de la ciutadania, sinó que, a més, aboca a una situació de **desigualtat completa** entre les dues parts a l'hora d'afrontar l'inici o el manteniment de litigis per a la defensa dels drets i els interessos propis.

Els **recursos públics i la manipulació d'aquests** són, doncs, un **instrument molt poderós en mans dels qui, aprofitant-se del poder públic que tenen, cometem il·lícits**, l'objectiu dels quals és descoratjar la presentació de denúncies i les comunicacions d'actes contraris a la llei.

En conseqüència d'això, **tota despesa pública** realitzada per al sosteniment d'accions, en contra de les persones que denuncien, informen o alerten irregularitats, **ha de ser repercutit, ràpidament i eficaçment, sobre els causants i els consentidors de tals fets**, ja que, contràriament, són els ciutadans novament els qui suporten els costos econòmics de la corrupció.

A aquest efecte, cal recordar que l'article article 36 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, sota la rúbrica **"exigència de la responsabilitat patrimonial de les autoritats i personal al servei de les administracions públiques"**, estableix el següent:

1. Per a fer efectiva la responsabilitat patrimonial a què es refereix aquesta llei, els particulars han d'exigir directament a l'Administració pública corresponent les indemnitzacions pels danys i els perjudicis que han causat les autoritats i el personal al seu servei.

2. L'Administració corresponent, quan ha indemnitzat els lesionats, ha d'exigir d'ofici en via administrativa de les seues autoritats i altre personal al seu servei la responsabilitat en què han incorregut per dol, o culpa o negligència greus, prèvia instrucció del procediment corresponent.

Per a l'exigència d'aquesta responsabilitat i, si escau, per a la seua quantificació, s'han de ponderar, entre altres, els criteris següents: el resultat danyós produït, el grau de culpabilitat, la responsabilitat professional del personal al servei de les administracions públiques i la seua relació amb la producció del resultat danyós.

3. Així mateix, l'Administració ha d'instruir el mateix procediment a les autoritats i altre personal al seu servei pels danys i els perjudicis causats en els seus béns o els drets quan ha concorregut dol, o culpa o negligència greus (...).

4.3.5. LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES DENUNCIANTS EN EL PROJECTE DE REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR

Com es va dir en l'apartat 4.2.3.4 d'aquesta Memòria, el títol VII del projecte de Reglament introdueix, de manera nova en el panorama normatiu, nacional i, fins i tot, internacional, les regles de protecció dels denunciants, la seua definició a aquest efecte, els seus drets, el procediment per a la concessió de l'estatut de persona que denuncia i per a la pèrdua, en els supòsits d'inexistència o cessació de les causes que van donar lloc a la protecció, la prohibició de represàlies i la determinació de les mesures per a la protecció. Igualment, es regulen les responsabilitats del denunciador, la denúncia falsa i les conseqüències que té.

Sense entrar en el detall de la regulació que recull aquest projecte normatiu, el text del qual es troba disponible en el web <https://www.antifraucv.es>, de rellevància especial resulta la prohibició de represàlies, que el seu contingut concreta, sense caràcter limitatiu. Així, les següents:

a) *Suspensió, acomiadament, pèrdua de la condició de funcionari, destitució o mesures equivalents, en aquest cas s'ha d'alçar la suspensió, readmetre el treballador o treballadora o rehabilitar en la condició de personal funcionari,*

amb abonament dels salaris deixats de percebre i les cotitzacions a la Seguretat Social. En el cas que no es tracte de funcionaris públics, l'acomiadament serà nul, per la qual cosa procedeix, així mateix, la seua readmissió amb abonament dels conceptes esmentats.

b) Imposició de qualsevol mesura disciplinària, amonestació o una altra sanció, incloses les sancions pecuniàries.

c) Coaccions, intimidacions, assetjament o ostracisme en el lloc de treball; discriminació, marginació o tracte injust.

d) Degradació o denegació d'ascensos; canvi de lloc de treball, canvi d'ubicació del lloc de treball, reducció salarial o canvi de l'horari de treball.

e) Denegació de formació o d'altres drets que es tenien; anul·lació d'un permís o autorització.

f) Avaluació o referències negatives respecte als seus resultats laborals; estigmatitzar i produir danys, inclosos en la seua reputació o pèrdues econòmiques.

g) No conversió d'un contracte d'ocupació temporal en permanent si concorren circumstàncies objectives per a la continuació de la relació laboral; no renovació o rescissió anticipada d'un contracte de treball temporal; resolució anticipada o cancel·lació de contractes de béns o serveis.

h) Inclusió en llistes negres sobre la base d'un acord sectorial, formal o informal, que implique qualsevol tipus de perjudici en un futur.

4.4. PROCEDIMENT SANCIONADOR

Durant l'any 2018 no s'ha incoat cap procediment sancionador, si bé s'ha advertit, a diverses administracions públiques i sector públic vinculat, de la possibilitat de fer-ho, i malgrat que a vegades no s'ha respectat l'estatut de protecció de la persona que denuncia que l'Agència ha atorgat, la instrucció de l'expedient sancionador exigeix els mitjans adequats i suficients destinats a

aquesta finalitat, i no es pot imposar una sanció sense que s'haja tramitat el procediment necessari.

Com és sabut, a diferència d'altres regulacions que l'han precedida, com la Llei 14/2008, de 5 de novembre, que va crear l'Oficina Antifrau de Catalunya, la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, introdueix un règim sancionador en el capítol III (articles 17 a 21).

Declara que són responsables de les infraccions, fins i tot a títol de simple inobservança, les persones físiques o jurídiques, qualsevol que siga la seua naturalesa, les autoritats, les directius i el personal al servei de les entitats que preveu l'article 3 (àmbit subjectiu d'actuació de l'Agència), que realitzen accions o que incórreguen en les omissions tipificades en aquesta Llei, amb dol, culpa o negligència.

La Llei tipifica les infraccions i les distingeix entre lleus, greus i molt greus; introdueix les sancions corresponents a les infraccions, multes de 200 fins a 400.000 euros; enumera els principis per a la seua graduació; estableix l'aplicació supletòria de les regles del procediment administratiu comú, i atorga la competència per a la imposició de sancions a la persona titular de la direcció de l'Agència.

L'objectiu de la potestat sancionadora és la verificació i la repressió d'actuacions i omissions que contravenen la legalitat jurídica prevista en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, i la finalitat és garantir el compliment efectiu de l'ordre jurídic vigent, que impedeix que es consoliden situacions d'antijuridicitat i imposa sancions als responsables dels il·lícits administratius, relacionats en aquest cas, amb l'incompliment de les mesures de protecció dels denunciants, amb la presentació de denúncies falses o amb la falta del deure de col·laborar amb l'Agència en procediments d'investigació.

Per part seua, el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència dedica el títol VIII al procediment sancionador, i recull els principis del procediment sancionador i de la potestat sancionadora, la regulació de les actuacions prèvies i l'adopció de l'acord d'iniciació del procediment, la possibilitat de decretar mesures de caràcter provisional, la instrucció, la proposta de resolució i l'audiència, la resolució del procediment i els efectes i l'executorietat, i la possibilitat de fer una tramitació simplificada en cas d'infraccions lleus.

4.5. CONVENIS I ALTRES COL·LABORACIONS

Correspon a la direcció d'Assumptes Jurídics la tramitació dels convenis que ha de subscriure l'Agència, sense perjudici de l'elaboració de propostes, impuls i seguiment de la unitat administrativa que hi correspon.

Així mateix, correspon a l'Agència la gestió d'un registre de convenis de naturalesa administrativa, adscrit a la direcció d'Assumptes Jurídics, en què són objecte d'inscripció els convenis subscrits, així com qualsevol incidència relativa a la seua interpretació, execució, modificació, pròrroga, suspensió i extinció.

Durant l'any 2018, per tal d'establir canals de comunicació i col·laboració permanents per a millorar l'eficàcia del compliment dels objectius d'interés comú, s'han subscrit tres convenis.

El primer d'aquests, el conveni marc entre l'Oficina Antifrau de Catalunya i l'Agència, que van signar les dues representacions en data de 21 de març de 2018 (DOGV núm. 8363, de 17.08.2018), i publicat en la pàgina web de l'Agència en compliment de les prescripcions legals sobre transparència.

Amb data 29 de juny de 2018 se subscriu el conveni marc entre l'Agència i l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears (DOGV núm. 8363, de 17.8.2018) i publicat en la pàgina web de l'Agència.

I el 21 de setembre de 2018 se signa el conveni marc entre l'Agència i l'Ajuntament de Barcelona, que es pot consultar en la pàgina web de l'Agència.

A més, durant 2018 i en data d'elaboració d'aquesta Memòria, es treballa amb l'associació Tactical Whistleblower per a la introducció, el desenvolupament i la implementació d'aplicacions tecnològiques que faciliten la lluita contra el frau i la corrupció en els àmbits de la contractació, les concessions públiques i les subvencions.

Finalment, es destaca la col·laboració amb Transparència Internacional Espanya, des de diversos àmbits, com així ho testifica la designació d'un representant de l'Agència en la Comissió de Mesures Legals i Socials contra la Corrupció.

Formen part d'aquesta Comissió, entre altres, la Fiscalia Anticorrupció, Judges i Magistrats, Tribunal de Comptes, organismes Antifrau, Forces de Seguretat, institucions representatives d'entitats públiques i locals, universitats i ONG.

Amb motiu de les pròximes eleccions generals, Transparència Internacional Espanya, a través de la Comissió de Mesures Legals i Socials contra la Corrupció, va presentar a final de 2018 quaranta mesures per a previndre i combatre la corrupció política i institucional a Espanya, que conviden els partits polítics a incorporar-les en els programes respectius.

Aquestes mesures s'agrupen en quatre àrees: prevenció de la corrupció política i institucional; prevenció de la corrupció en les administracions públiques; sanció i repressió contra la corrupció; transparència i control social contra la corrupció.

4.6. INFORMES JURÍDICS I PROCEDIMENTS CONTENCIOSOS

L'àrea d'Assumptes Jurídics ha prestat assessorament jurídic, tant a la persona titular de la direcció de l'Agència com a les diferents unitats administratives que integren la mateixa; informes que poden ser preceptius, com els relatius a expedients de contractació que així ho requereixen o en la tramitació de convenis, o no preceptius.

Així mateix, s'ha fet la funció de secretaria i elaboració d'actes de la Mesa de Negociació, amb representació de les organitzacions sindicals, FeSP-UGT, CCOO i STAS-Intersindical Valenciana, sobre temes objecte de negociació col·lectiva d'acord amb el que disposa l'article 37 del Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic; contingut que reitera l'article 154.2 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'Ordenació i Gestió de la Funció Pública Valenciana.

En relació amb l'inici de l'activitat i el funcionament de l'Agència, a les dues reunions de 2017 de la Mesa de Negociació de l'Agència, cal afegir la realització, el 2018, d'un total de deu reunions, en dates 9 de gener, 16 de gener, 26 de gener, 12 de febrer, 19 de febrer, 18 de juny, 27 de juny, 20 de juliol, 4 d'octubre i 5 de desembre, i s'han tractat, entre altres matèries objecte de negociació, les relacions de llocs de treball, retribucions bàsiques i complementàries, condicions generals de treball (horari, jornada, permisos, vacances, etc.), indemnitzacions per raó del servei i el projecte de Reglament.

D'una altra banda, en relació amb la protecció dels denunciants o alertadors, es van fer observacions al *projecte de Llei d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'administració de la Generalitat*, que es van tindre en compte en la tramitació parlamentària i l'aprovació final del text de la Llei.

El projecte de Llei preveia la regulació d'un estatut de protecció de denunciants propi de la Inspecció General de Serveis, i ens trobem davant d'una doble regulació i una duplictat d'òrgans amb comeses similars, amb conseqüències relatives a la inseguretat jurídica i desigualtat de tracte cap al col·lectiu de les persones a les quals afectava aquesta regulació en cas que l'estatut l'exercira la Inspecció General de Serveis i no l'Agència.

Això suposava una reculada greu en els objectius aconseguits ja a la Comunitat Valenciana en aquesta matèria, a través de l'aprovació de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i de la posada en marxa i el funcionament de l'Agència, perquè aquesta es configura com un òrgan independent, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, relacionat a aquest efecte amb el Ministeri Fiscal i l'autoritat judicial; característiques que reforcen tant el reconeixement d'aquest estatut des de la imparcialitat i la neutralitat com el grau de fortalesa de la protecció reconeguda.

Igualment, en les observacions al projecte de Llei esmentat del Consell, l'Agència posava l'accent en la necessitat d'acceptar l'anonimat de les denúncies i el deure de confidencialitat, secret i reserva de la identitat de les persones que denuncien o alerten, i les defensaven enfront de possibles atacs i represàlies, la qual cosa permet progressar en l'erradicació del frau i la corrupció.

En aquest marc de consideracions, l'Agència proposava, en síntesi, en relació amb el projecte de Llei esmentat, optar per una de les dues possibilitats següents:

- L'eliminació completa de l'article 32 i de l'apartat a) de l'article 41.2 del projecte de Llei, que establien, respectivament, l'estatut de protecció del denunciante de la Inspecció General de Serveis i la sanció que s'havia d'imposar com a conseqüència del seu incompliment.

■ La conservació d'aquest article 32, amb diferent redacció, i l'eliminació de l'apartat a) de l'article 41.2 del projecte de Llei. En aquest cas, s'instava a suprimir totes les referències que l'article 32 feia, inclosa la rúbrica del seu títol, a la protecció del denunciant, i s'havia de remetre en aquesta matèria a la regulació que preveu la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana. Al mateix temps, es recomanava recollir, en aquest precepte, el deure de confidencialitat i secret del personal de la inspecció de serveis i el seu personal de suport, i l'obligatorietat, en tot cas, de no revelar, ni a l'administració, dependència o servei inspeccionat, ni a un tercer, la identitat del denunciant o l'alertador.

Resta per destacar, pel que fa a l'emissió d'informes jurídics durant 2018, els relatius al pas a la situació administrativa de serveis especials del personal funcionari de carrera que adquireix un lloc en l'Agència amb caràcter definitiu, que han permés reconèixer aquesta situació administrativa, amb base als precedents judicials que ja hi ha i a l'analogia, als funcionaris de l'Agència que així ho han sol·licitat en les seues administracions públiques de procedència: Administració de l'Estat (inclosos secretaris i interventors de l'administració local), Ajuntament de Barcelona i Diputació Provincial de València, excepte en el cas de personal funcionari procedent de l'Administració de la Generalitat com a conseqüència de la negativa de la Direcció General de Funció Pública.

Igualment, resulta d'interés l'informe jurídic sobre el marc normatiu d'aplicació, en matèria de personal, al funcionariat de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, disponible en <https://www.antifraucv.es>.

Finalment, es fa necessari destacar que l'any 2018 la Federació d'Empleats i Empleades dels Serveis Públics de la Unió General de Treballadors al País Valencià (FeSP-UGT PV) va plantejar dos procediments contenciosos administratius contra l'Agència; els dos desistits posteriorment per voluntat de la part actora.

En concret, l'FeSP-UGT va recórrer, el mes de setembre de 2017, contra la relació de llocs de treball provisional de l'Agència (DOGV núm. 8119 de 4.09.2017 i BOCV núm 202/IX de 04.09.2017), que desisteix del recurs, segons comunicació del jutjat a aquesta agència, en data 4 de setembre de 2018. I el mes de juny de 2018 va recórrer contra l'acord de la Mesa de Negociació de 26 de febrer de 2018, sobre condicions de treball i retributives del personal, que planteja al mateix temps la qüestió d'inconstitucionalitat contra la Llei 11/2016, de 28 de novembre. No obstant això, el 10 de setembre de 2018 el jutjat trasllada, igualment, el desistiment de totes les accions.

05

Activitat institucional

5.1. INTRODUCCIÓ

Sota la dependència directa de la persona titular de la Direcció General de l'Agència, correspon a la unitat administrativa denominada Gabinet de Relacions Institucionals, Participació i Comunicació les funcions següents:

- a) Mantindre, impulsar i gestionar les relacions institucionals amb els òrgans i les institucions de la Generalitat, de l'Estat i de les altres administracions públiques.
- b) Desenvolupar les polítiques de comunicació externa i imatge institucional de l'Agència, i les relacions informatives i amb els mitjans de comunicació.
- c) Elaborar, gestionar i analitzar qualsevol tipus d'informació i documentació sobre les matèries pròpies de l'Agència.
- d) Proposar, preparar i elaborar els informes, les estadístiques, les publicacions, els estudis tècnics i les memòries necessaris en relació amb les funcions atribuïdes a l'Agència.
- e) Proposar i tramitar les actuacions de l'Agència relacionades amb l'activitat parlamentària.
- f) Desenvolupar programes específics de sensibilització a la ciutadania per a fomentar la creació d'una cultura social de rebuig de la corrupció.
- g) Promoure espais de trobada i intercanvi amb la societat civil i recollir les aportacions d'aquesta.

h) Dur a terme el seguiment, l'avaluació del desenvolupament i el grau de compliment de la normativa vigent en matèria d'igualtat entre dones i homes en l'àmbit de les actuacions de l'Agència, inclosa la utilització d'un llenguatge no sexista i no discriminatori i la transmissió de valors positius i igualitaris en la publicitat institucional.

i) Les altres que se li assignen per la persona titular de la Direcció.

El Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació ha dut a terme, al llarg de 2018, diverses activitats institucionals que es detallen en els epígrafs que es desenvolupen a continuació:

5.2. ACTES ORGANITZATS PER L'AGÈNCIA

A fi de difondre les activitats de l'Agència en l'àmbit de la societat civil, s'han desenvolupat diversos actes, organitzats per la mateixa Agència per a sensibilitzar la ciutadania en matèria de lluita contra el frau i la corrupció.

D'altra banda, s'han posat en marxa activitats de formació interna adreçades al personal de l'Agència i altres adreçades, també, al conjunt dels empleats públics.

Les conferències i seminaris dirigits al personal de l'Agència es detallen en l'apartat 2.3.4 d'aquesta Memòria.

Les activitats organitzades adreçades a la societat civil han sigut les següents:

Taula 14. Documentals acompanyats de conferència

Data	ACTIVITAT
24 - 25 d'abril	
28 de maig	<p>Projecció del documental "La corrupció: Organisme nociu" de Pandora Box TV, presentat pel director de l'Agència i la Sra. Teresa Soler, subdirectora i guionista, a les ciutats de Castelló, Alacant i València, en diverses dates i amb la intervenció de diversos ponents, tots ells participants del documental:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 24 d'abril: Castelló- conferència a càrrec d'Itziar González, arquitecta urbanista. - 25 d'abril: Alacant- Fernando Urruticoechea, interventor. - 28 de maig: València- Carlos Jiménez Villarejo, exfiscal. S'acompanya, com a annex, amb la intervenció completa pronunciada en la filmoteca de l'Institut Valencià de Cultura de València.

10 de desembre	Dia Mundial contra la Corrupció de l'ONU. Celebració del Dia Mundial amb dues conferències: la Sra. Gracia Ballesteros, enginyera de camins, canals i ports, amb la conferència titulada "La protecció necessària dels denunciants i els alertadors de corrupció", i el Sr. Luis Manglano, magistrat, amb "Justícia i insolidaritat tributària".
----------------	--

Taula 15. Accions formatives adreçades al conjunt dels empleats públics

Data	ACTIVITAT
4 d'octubre	Curs organitzat conjuntament amb l'IVAP, titulat: Estratègies per a la integritat en la gestió pública . Inauguració del Sr. Director, conferència del Sr. Domingo García-Marzà, catedràtic d'Ètica Empresarial de la Universitat Jaume I, titulada Ètica i compliment: una infraestructura ètica per a les institucions , i taula redona Bones pràctiques per a la integritat pública , amb José Luis Pellicer, moderador, i la participació de la Sra. Penélope Hernández, directora Lineex-UV; el Sr. Francesc Hernández, Grup d'Economia de l'Aigua - GEDEA-UV; el Sr. Antonio Penadés, Acció Cívica Contra la Corrupció – ACCC, i la Sra. Sílvia Vernia Trillo, directora de Prevenció, Formació i Documentació de l'Agència.
del 20 al 30 de novembre	Curs organitzat per l'Agència, conjuntament amb l'IVAP, titulat: Integritat i prevenció en la contractació pública a la Comunitat Valenciana . El curs va ser de 4 sessions i va tindre diversos convidats: - 20 de novembre, sessió 1: director de l'Agència Valenciana Antifrau i la directora d'Assumptes Jurídics de l'Agència, la Sra. Teresa Clemente. - 23 de novembre, sessió 2: directora de Prevenció, Formació i Documentació, Sra. Sílvia Vernia, i el Sr. Agustí Cerrillo, catedràtic de Dret Administratiu de la <i>Universitat Oberta de Catalunya</i> . - 26 de novembre, sessió 3: Sr. Francesc Xavier Padrós, professor associat del Departament de Dret Constitucional i Ciència Política de la Universitat de Barcelona. - 30 de novembre, sessió 4: Sra. Ángeles Jareño Leal, catedràtica de Dret Penal de la Universitat de València.

5.3 LA XARXA ESTATAL D'OFICINES I AGÈNCIES DE LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ

El 2018 es va crear un sistema de coordinació entre les oficines i les agències de l'Estat. Els membres adherits són: Oficina Antifrau de Catalunya, Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, Consello de Contas de Galicia, Oficina Municipal contra el Fraude y la Corrupción de l'Ajuntament de Madrid, Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona i Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

De la creació d'aquesta xarxa s'ha derivat la signatura de diversos convenis de col·laboració amb entitats, la fi de les quals és coincident amb el d'aquesta agència. Els convenis realitzats amb la finalitat d'establir un canal permanent de comunicació i col·laboració per a millorar l'eficàcia en el compliment d'objectius d'interés comú, han sigut els següents:

- Conveni amb l'Oficina Antifrau de Catalunya

21 de març

- Conveni amb l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears

29 de juny

- Conveni amb l'Ajuntament de Barcelona

21 de setembre

Aquests convenis, sense contingut econòmic, tenen per objecte establir un marc estable de comunicació que coadjuve a millorar l'eficàcia en el compliment dels objectius respectius i l'eficiència en la utilització dels recursos públics, així com afavorir el servei efectiu que es presta a la ciutadania.

Entre altres, podem destacar qüestions relatives a la formació del personal i la capacitat d'aquest, la col·laboració en activitats formatives en matèria d'integritat i ètica pública, la posada en comú de coneixements i experiències pràctiques en matèria de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció, el foment de la integritat institucional i la transparència, i també les que tenen com a

finalitat que la ciutadania puga comunicar de manera confidencial i segura conductes de les administracions públiques contràries als principis o a les regles ètiques i de bon govern i administració determinats en l'ordenament jurídic vigent.

També, cal destacar la col·laboració per a dur a terme estudis en matèria de prevenció de la corrupció, el foment de la integritat institucional, la transparència i l'anàlisi de riscos.

Cal assenyalar que en la totalitat dels convenis s'estableix que les parts han d'adoptar les mesures de seguretat adequades per al manteniment de la confidencialitat de la informació, d'acord amb les previsions de la legislació vigent en cada moment.

Així mateix, la primera trobada de la Xarxa en què va participar aquesta Agència es va fer el **29 de juny** a la ciutat de Barcelona, organitzat per l'Oficina Antifrau de Catalunya (que posseïa la Secretaria en aquell moment), va reunir els participants següents:

- Sr. Miguel Ángel Gimeno, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya.
- Sr. Jaime Far, director de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears.
- Sr. Constantino Carreiras, conseller del de Galicia.
- Sr. Carlos Granados, director de la Oficina Municipal contra el Fraude y la Corrupción de l'Ajuntament de Madrid.
- Sra. Mar Giménez-Salinas, directora de la Direcció de Serveis de Control de Gestió, i la Sra. Rosa M. Sánchez, directora d'Anàlisi, de l'Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona.
- Sr. Joan Llinares, director de l'Agència.

L'acte va consistir en una ponència, a càrrec del Sr. Francesc Cardona (expert internacional en disseny i avaluació de la funció pública), titulada "Agències anticorrupció, construir una institucionalització sòlida", una posada en comú i unes conclusions.

La segona trobada, feta el 14 de desembre a València, que va transferir la Presidència i la Secretaria per a l'any 2019 a aquesta Agència, la qual cosa suposa, que portarà a terme totes les actuacions de la Xarxa, així com

l'organització de la pròxima reunió, que està previst que es faça a Madrid el mes de juny.

Aquesta segona trobada va tindre lloc al Palau de les Corts Valencianes, i va ser el president d'aquestes qui va donar la benvinguda als participants, que van ser:

- Sr. Miguel Ángel Gimeno, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya.
- Sr. Jaime Far, director de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears.
- Sra. Beatriz Rodríguez, consellera del Consello de Contas de Galicia.
- Sr. Carlos Granados, director de l'Oficina Municipal contra el Fraude y la Corrupción de l'Ajuntament de Madrid.
- Sr. Joan Cotxà, cap de secció de Publicitat Activa i Portal de la Transparència de l'Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Sra. Rosa M. Sánchez, directora d'Anàlisi de l'Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona.
- Sr. Joan Llinares, director de l'Agència.

La reunió es va iniciar amb una ponència a càrrec del Sr. Pablo Fernández-Vázquez (professor del Departament de Ciències Polítiques de la Universitat de Pittsburg, als EUA), titulada "Quotes de gènere i corrupció", seguida per un debat. A continuació, es va dur a terme una sessió de treball sobre l'ús de les noves tecnologies aplicades a la prevenció de la corrupció. En aquesta sessió es va presentar el projecte "Aletheia", sistema d'ajuda a la traçabilitat de la despesa en la contractació pública, a càrrec del personal del Servei d'Informació de l'Agència i de l'enginyer de sistemes Hervé Falciani.

5.4. ACTIVITAT INTERNACIONAL

Taula 16. Reunions amb institucions internacionals o supranacionals dutes a terme per l'Agència

Data	Reunions
30 de maig	Tribunal de Comptes Europeu Visita, a l'Agència, dels representants del Tribunal de Comptes Europeu, així com un representant del Tribunal de Comptes d'Espanya

Data	Reunions
19 de juny	Delegació de representants dels governs autònoms de Bolívia. Reunió d'un equip de l'Agència amb representants dels governs autònoms de Bolívia, format pel director de Transparència y Lucha contra la Corrupción (DTLCC) del Govern Autònom de La Paz, i el director de la Unidad de Transparència y Lucha contra la Corrupción del Gobierno Autónomo Municipal de la ciutat de Tarija i la província de Cercado - Bolívia, acompanyats per la responsable de projectes de l'INCIDEM.
21 de setembre	Open Society Foundations. Protecció al denunciador a la UE

5.4.1. ADMISSIÓ EN L'EPAC

El 2018 l'Agència ha sigut admesa a formar part de la Xarxa Europea d'Agències de Lluita contra el Fraud i la Corrupció (*The European Partners against Corruption*, socis europeus contra la corrupció) - EACN (*European contact-point network against corruption*, xarxa europea de punts de contacte contra la corrupció).

Els dies 22 al 24 d'octubre, l'Agència va participar, junt amb més de 100 representants de 30 països membres, en la 18a Conferència Professional Anual de l'EPAC/EACN i en l'Assemblea General, que va ser organitzada per l'Oficina Federal Austríaca de Lluita contra la Corrupció (BAK) a Rust, Àustria. Sota el tema "*Els desafiaments múltiples requereixen solucions sostenibles i interactives*", la conferència es va centrar en la identificació de solucions innovadores que contribuïssin a l'èxit de la prevenció i a la lluita contra la corrupció. L'esdeveniment també va brindar una oportunitat valuosa d'establir contactes, i va establir les bases per a una cooperació més gran entre les organitzacions membres d'EPAC-EACN, així com la integració d'aquesta Agència en els treballs d'aquesta organització internacional.

La conferència va ser inaugurada pel Sr. Andreas Wieselthaler, president d'EPAC/EACN i director de BAK, i va comptar amb la presència de la Sra. Karoline Edtstadler, secretària d'Estat del Ministeri Federal de l'Interior d'Àustria, la qual va emfatitzar que la presència de tantes organitzacions en la conferència d'enguany va ser "*... un clar senyal de la importància que tots donem a la millora de la lluita contra la corrupció*".

La conferència va continuar amb panells de discussió interactius i presentacions sobre temes com el compliment i la integritat en el context de la prevenció i el

combat a la corrupció i els desenvolupaments en l'àmbit internacional. Entre els oradors es trobaven representants d'alt rang d'Europol, Interpol, OLAF (Oficina Europea de Lluita contra el Fraud), GRECO (Grup d'Estats contra la Corrupció del Consell d'Europa), TI (Transparència Internacional), OMV, IDEA Internacional i el BAK.

Els representants de les organitzacions membres van fer diverses presentacions sobre projectes nacionals i regionals, hi van haver tallers paral·lels sobre els temes *"Drets humans en el context d'investigacions anticorrupció"*, *"Projecte d'integritat de la UE"*, *"Corrupció en els sistemes d'atenció de salut"* i *"Sistemes de queixes"*. També es van presentar els resultats dels grups de treball EPAC/EACN.

L'Assemblea General, després de la presentació de les agències candidates, van aprovar per unanimitat la incorporació de cinc noves autoritats: la Comissió Búlgara d'Anticorrupció i Actius Il·legals, l'Autoritat de Policia d'Irlanda i l'Agència per a la Prevenció de la Corrupció i la Coordinació de la Lluita contra la Corrupció (Bòsnia i Hercegovina), l'Oficina de Prevenció i Lluita Contra la Corrupció de les Illes Balears, i l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

5.4.2. REUNIÓ AMB EL TRIBUNAL DE COMPTES EUROPEU AMB LA FINALITAT DE CONÈIXER L'AGÈNCIA, EL FUNCIONAMENT I L'ÀMBIT DE COMPETÈNCIES D'AQUESTA

El dia 30 de maig van visitar l'Agència dos representants del Tribunal de Comptes Europeu, acompanyats per un representant del Tribunal de Comptes d'Espanya, que feien una visita a la Comunitat Valenciana.

Aquesta delegació va manifestar l'interés que tenia a conèixer l'Agència i van ser rebuts per part de l'equip directiu d'aquesta per a explicar-los àmpliament l'activitat de l'Agència. Se'ls va entregar un dossier complet sobre la normativa que regeix l'Agència i, en concret, la Llei de creació, que és pionera a Espanya, entre altres aspectes, en la protecció del denunciador.

Els representants del Tribunal de Comptes europeu van manifestar l'interés especial que tenien, no solament en el funcionament intern de l'Agència, sinó també en les activitats que du a terme de formació, investigació, elaboració de

mapes de riscos, així com en el procediment sancionador que estableix la seua Llei de creació.

5.4.3. REUNIÓ AMB UNA DELEGACIÓ DE REPRESENTANTS D'ÒRGANS DEDICATS A LA TRANSPARÈNCIA I LA LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ DE GOVERNOS AUTÒNOMS DE LA REPÚBLICA DE BOLÍVIA

A instàncies de la fundació INCIDEM (Institut de Cooperació Internacional i Desenvolupament Municipal), fundació dedicada al camp de la cooperació descentralitzada local i autonòmica, es va rebre en l'Agència dos directius d'organitzacions dedicades a la transparència i la lluita contra la corrupció del Govern Autònom de La Paz i de la ciutat de Tarija i província de Cercado, acompanyats per la responsable de projectes de la fundació esmentada.

Aquesta delegació va ser rebuda per l'equip directiu de l'Agència amb la finalitat d'intercanviar impressions, coneixements i experiències en la lluita contra la corrupció, tant des del marc europeu com des del marc llatinoamericà.

Durant la reunió, els representants de la República de Bolívia van traslladar les seues experiències a aquesta Agència i les peculiaritats de l'activitat que porten a terme en els seus territoris respectius. Per part d'aquesta Agència, se'ls va informar de la nostra experiència durant el primer any de funcionament i es va tractar especialment la naturalesa innovadora de la llei que la regeix perquè, en la mesura que fora possible, pogueren transposar al seu país els models d'actuació d'una agència europea.

5.5. ASSISTÈNCIA A ACTES

L'Agència, com a representant d'aquesta, ha assistit, al llarg de l'any 2018, als actes següents:

Taula 17. Actes amb assistència de l'Agència

Data	ACTIVITAT
17 de maig	Presentació del llibre del Sr. Joaquim Bosch i del Sr. Ignacio Escolar: <i>El secuestro de la Justicia</i>
28 de maig	Servei de Seguretat Pública

Data	ACTIVITAT
	XXV Aniversari de la creació de la Policia de la Generalitat.
9 d'octubre	Presidència de la Generalitat Acte institucional i recepció amb motiu de la commemoració del 9 d'octubre.
16 d'octubre	Presidència de la Generalitat Presentació de la Declaració de la iniciativa empresarial per l'ètica i el bon govern.
26 de novembre	ACICOM – Festival de Cinema Ciutadà Compromés Projecció de la pel·lícula <i>El Reino</i> i intervenció del Sr. Director, juntament amb altres participants.
17 de desembre	Fundació per la Justícia Acte de lliurament de la XV Edició del Premi Fundació per la Justícia.

5.6. CONFERÈNCIES IMPARTIDES

Així mateix, el director de l'Agència ha pronunciat les conferències següents al llarg de 2018. Les conferències han tingut lloc tant a la Comunitat Valenciana com a la resta d'Espanya, i totes fan referència a la prevenció i l'erradicació del frau i la corrupció, l'impuls de la integritat i l'ètica pública, el foment d'una cultura de bones pràctiques en el disseny, l'execució i l'avaluació de polítiques públiques, així com en la gestió de recursos públics, que són els eixos fonamentals de l'actuació d'aquesta Agència.

Totes aquestes activitats les ha dut a terme el director de l'Agència pel que fa al seu càrrec i, per tant, sense rebre cap mena de contraprestació econòmica.

Taula 18. Conferències impartides per l'Agència

Data	ACTIVITAT
9 de febrer	Facultat de Dret, Universitat de València "La funció exercida per les agències antifrau" Dins de les jornades Corrupció pública: La resposta del Dret, es va celebrar aquesta taula redona amb la participació del director de l'Agència; el Sr. Miguel Ángel Gimeno, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya; la Sra. Beatriz Rodríguez, consellera del Consello de Contas de Galicia, i que va ser moderada per la Sra. Zulima Pérez Seguí, secretària autonòmica de Transparència, Responsabilitat Social i Cooperació.

Data	ACTIVITAT
2 de març	Federació Valenciana de Municipis i Províncies "Les bones pràctiques en l'àmbit de la contractació pública en nom d'evitar la corrupció"
2 de març	Reial Societat Econòmica d'Amics del País Valencià (RSEAPV) "Corrupció i desenvolupament econòmic" Conferència del director de l'Agència, titulada Corrupció i desenvolupament econòmic . Dins de la jornada sobre la nova Llei de contractes del sector públic, realitzada a València els dies 1 i 2 de març, el director de l'Agència va intervenir com a ponent el segon dia, amb la conferència titulada Les bones pràctiques en l'àmbit de la contractació pública a fi d'evitar la corrupció .
12 de març	Club d'Opinió, Benidorm "Corrupció i desenvolupament econòmic" El director de l'Agència va viatjar a Benidorm per a impartir aquesta conferència titulada Corrupció i desenvolupament econòmic .
17 d'abril	Universitat Catòlica de València - Sant Vicent Màrtir "La funció de les agències antifrau en la lluita contra la corrupció" Dins de la sessió de treball titulada El control de les despeses i la lluita contra la corrupció , el director de l'Agència va intervenir amb una conferència titulada La funció de les agències antifrau en la lluita contra la corrupció .
20 d'abril	Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Barcelona "Corrupció i finançament dels partits polítics" Dins de la 7a Jornada de Transparència, organitzada per l'AMB, titulada Transparència i el finançament de partits polítics i els sindicats , el director de l'Agència va viatjar per a participar amb una presentació titulada Corrupció i finançament dels partits polítics .
29 de maig	Diputació de València "La funció de les agències antifrau en la prevenció de la corrupció" Dins del cicle de conferències 2018 "Govern obert: realitats i reptes", ponència del director: La funció de les agències antifrau en la prevenció de la corrupció

Data	ACTIVITAT
11 de juny	<p>Xarxa d'Excel·lència "Cultura de la Legalitat i Lluita contra la Corrupció" - CLLC, Madrid</p> <p>"Les agències de la lluita contra la corrupció"</p> <p>Seminari Internacional sobre Cultura de la Legalitat i Lluita contra la Corrupció, organitzat en la Universitat Carlos III de Madrid, per a la Xarxa d'Excel·lència. Intervenció del Sr. Director en la segona taula, titulada: "Les agències de la lluita contra la corrupció", juntament amb el Sr. Miguel Ángel Gimeno, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya, i el Sr. Jaume Far, director de l'Oficina Anticorrupció de les Illes Balears, i moderada pel Sr. Luís de Sousa (professor de la Universitat de Lisboa).</p>
19 d'octubre	<p>Plataforma por la Remunicipalización de los Servicios Públicos de Madrid, Madrid</p> <p>"La zona obscura de les privatitzacions"</p> <p>Acte celebrat en l'Ajuntament de Madrid i organitzat per la Plataforma para la Remunicipalización de los SSPP de Madrid, titulat La zona obscura de les privatitzacions , en el qual intervé el director, conjuntament amb la Sra. Noelia Alarcón (representant de la CGT dels treballadors en Ferroser 010/Linea Madrid) i el Sr. Eulalio Ávila (coordinador del districte d'Arganzuela).</p>
26 d'octubre	<p>IVIE - Fundació BBVA</p> <p>"La visió des de la judicatura, les agències antifrau i la societat civil sobre el present i el futur del control de la corrupció a Espanya"</p> <p>Participació del Sr. Director dins del seminari titulat Els costos econòmics del dèficit de qualitat institucional i la corrupció a Espanya , en la taula redona La visió des de la judicatura, les agències antifrau i la societat civil sobre el present i el futur del control de la corrupció a Espanya , conjuntament amb la Sra. Silvia Muñoz (Jutjat de Primera Instància núm. 5 d'Arrecife, Lanzarote) i el Sr. Antonio Penadés (Acció Cívica contra la Corrupció).</p>

Data	ACTIVITAT
8 de novembre	<p>Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Barcelona</p> <p>"Els conflictes d'interés i la visió ètica aplicada"</p> <p>Dins del 3r Seminari Internacional de Transparència, titulat Integritat pública-privada per a una nova governança , organitzat per l'AMB a Barcelona, el director de l'Agència participa en una taula redona titulada Els conflictes d'interés i la visió ètica aplicada , conjuntament amb el Sr. Luiggi Foffani, director del Departament de Jurisprudència de la Universitat de Mòdena; la Sra. Fancy Alba, coordinadora de l'Equip de Transparència de la Veeduría Districtal de Bogotá; la Sra. Flor María López Laguna, directora de l'Oficina de Conflicte d'Interessos del Ministeri de Política Territorial i Funció Pública; el Sr. Xavier Bernadí i Gil, director general de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya, i la coordinació de la Sra. Núria Clèries i Nerín, directora del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.</p>
15 de novembre	<p>Càtedra Deblanc – Universitat de València</p> <p>"Naturalesa, funcions i competència de l'Agència Valenciana Antifrau"</p> <p>En el marc de les primeres Jornades sobre Delictes Econòmics i Blanqueig de Capitals, el director va pronunciar una conferència titulada Naturalesa, funcions i competència de l'Agència Valenciana Antifrau .</p>
21 de novembre	<p>Ajuntament de Madrid</p> <p>"L'execució dels contractes administratius: responsable del contracte i la transparència"</p> <p>Acte fet en l'Ajuntament de Madrid, titulat L'execució dels contractes administratius: responsable del contracte i la transparència , en el qual va interindre el director, conjuntament amb el Sr. Miguel Ángel Blanes Climent, tècnic jurídic del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.</p>
5 de desembre	<p>IVASPE</p> <p>"L'Agència Valenciana Antifrau"</p> <p>Dins del curs d'accés a l'escala tècnica (AET) i superior (AES) - comissari o comissària, intendent i inspector o inspectora, xarrada del director en què explicava l'Agència i les funcions d'aquesta per a continuar parlant de prevenció, integritat i conflictes d'interessos.</p>

5.7. ENTREVISTES - REUNIONS

Durant 2018 s'han mantingut les següents trobades de caràcter oficial o institucional per a tractar diversos temes relacionats amb l'activitat de l'Agència i la col·laboració amb diverses institucions, corporacions, administracions i centres directius de la Generalitat Valenciana, d'altres Comunitats Autònomes, de l'Administració General de l'Estat, així com amb representants del Tribunal de Comptes europeu i d'organitzacions de lluita contra el frau de països estrangers.

Taula 19. Entrevistes i reunions mantingudes pel director de l'Agència

Data	ACTIVITAT
14 de febrer	Presidenta de Cosital València
14 de febrer	Subsecretari de la Conselleria de Transparència
21 de febrer	Degà de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats (ICAV),
22 de febrer	Conseller de Transparència
22 de març	Directora general de Funció Pública
7 de maig	Subsecretària de Justícia
9 de maig	Delegada del GRECO a Madrid
18 d'abril	Presidenta de Cosital València
22 de maig	<i>Castelló en Moviment</i> , reunió amb la Sra. Regidora de l'Ajuntament de Castelló
25 de maig	Director general de Finançament i Fons Europeus de la Generalitat Valenciana
30 de maig	Visita a l'Agència dels representants del Tribunal de Comptes Europeu i un representant del Tribunal de Comptes d'Espanya
12 de juny	Subdirector general adjunt del Servei Nacional de Coordinació Antifrau
15 de juny	Alcalde de València
19 de juny	Visita de delegació de representants d'òrgans dedicats a la lluita contra la corrupció de la República de Bolívia.
21 de juny	President de Canàries i portaveus dels grups parlamentaris, així com organitzacions cíviques dedicades a la lluita contra el frau i la corrupció en aquesta comunitat autònoma.
3 de juliol	President de COSITAL Castelló
3 de juliol	Vicealcaldessa de Castelló Reunió del Sr. Director i una funcionària de l'Agència amb la vicealcaldessa de l'Ajuntament de Castelló, amb els participants següents: el regidor de Transparència i el regidor de Gestió Pressupostària.

Data	ACTIVITAT
3 de juliol	Viceinterventor general
	President de la Generalitat
4 de juliol	Presentació de la proposta sobre impuls del marc d'integritat del sector públic instrumental de la Generalitat Valenciana.
5 de juliol	ConSORCI València 2007
12 de juliol	President de COSITAL Alacant
16 de juliol	Presidenta de COSITAL València
16 de juliol	Conseller de Transparència
18 de juliol	Subdirector general de Seguretat
1 d'agost	Subdirector general de Seguretat
4 de setembre	Viceintervenció general de la GVA
6 de setembre	Interventora general de la GVA
19 de setembre	Directora general de Funció Pública
	Ajuntament de Barcelona
21 de setembre	Signatura del conveni marc de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona.
26 de setembre	Directora general de Funció Pública
28 de setembre	Director general de Patrimoni

5.8. PRESENTACIÓ DE LA BÚSTIA DE DENÚNCIES

L'Agència Valenciana contra el Fraud i la Corrupció va presentar el 24 de maig de 2018, en els locals del Col·legi Major Rector Peset de la Universitat de València, la Bústia de Denúncies, a la qual s'accedeix des de la seua pàgina web: www.antifraucv.es.

Les persones que van intervindre en la presentació van ser:

1. Sr. Joan Llinares, director de l'Agència.
2. Sra. Simona Levi, representant d'X-Net.
3. Sra. Rosa Sánchez, directora d'Anàlisi de l'Oficina de Transparència i Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona.
4. Sr. Manuel D. Serrat, cap de Servei de Sistemes d'Informació de l'Agència.
5. Sr. Hervé Falciani, Enginyer Informàtic, col·laborador de l'Agència.

I també es va projectar el vídeo de presentació de la Sra. Rahma Sghaier, directora de Difusió i Investigadora de l'Hermes Center for Transparency and Digital Human Rights: https://www.youtube.com/watch?v=nRN9_bBYxml.

5.9. PÀGINA WEB DE L'AGÈNCIA I XARXES SOCIALS

Quant a la pàgina web de l'Agència, s'ha inclòs, al llarg de l'any 2018, documentació diversa de caràcter informatiu, articles acadèmics, informació sobre el funcionament intern d'aquesta, dades relatives al seu funcionament administratiu i informació sobre transparència en la seua actuació i també relativa tant al director de l'Agència com als directors de les diverses àrees. Així mateix, també s'ha inclòs la normativa de funcionament intern de l'Agència.

La pàgina web ha servit per a transmetre al públic interessat les activitats de l'Agència mitjançant notes de premsa i informació sobre la totalitat de les activitats que du a terme, moltes de les quals es troben obertes a la ciutadania en general.

Finalment, a través de les xarxes socials, com Twitter, es fa conèixer tant l'activitat de l'Agència com les diverses informacions que poden ser interessants per al conjunt dels ciutadans.

5.10. RELACIONS AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

L'Agència ha mantingut un contacte permanent al llarg de 2018 amb els mitjans de comunicació, tant de la Comunitat Valenciana com de la resta d'Espanya.

S'ha de prendre en consideració que l'Agència, que per la pròpia naturalesa i tal com estableix la seua Llei de creació, en l'article 8, diu: "*Les actuacions de l'Agència han d'assegurar, en tot cas, la reserva màxima per a evitar perjudicis a la persona o a l'entitat investigada i com a salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es puga iniciar com a conseqüència d'aquestes actuacions*", de cap manera pot informar els mitjans de comunicació sobre les actuacions concretes d'investigació dels expedients que es troben en fase d'anàlisi o estudi.

No obstant aquesta limitació, l'Agència s'ha trobat permanentment oberta, amb la totalitat dels mitjans: ràdio, premsa i televisió, per a informar de l'activitat que porta a terme, així com dels diversos aspectes relacionats amb el seu funcionament, amb les relacions exteriors que ha mantingut, tant en l'àmbit de la Comunitat, com en el nacional i l'internacional.

També s'ha donat compte als mitjans de comunicació de les activitats dutes a terme adreçades al públic en general que tinguen la difusió adequada.

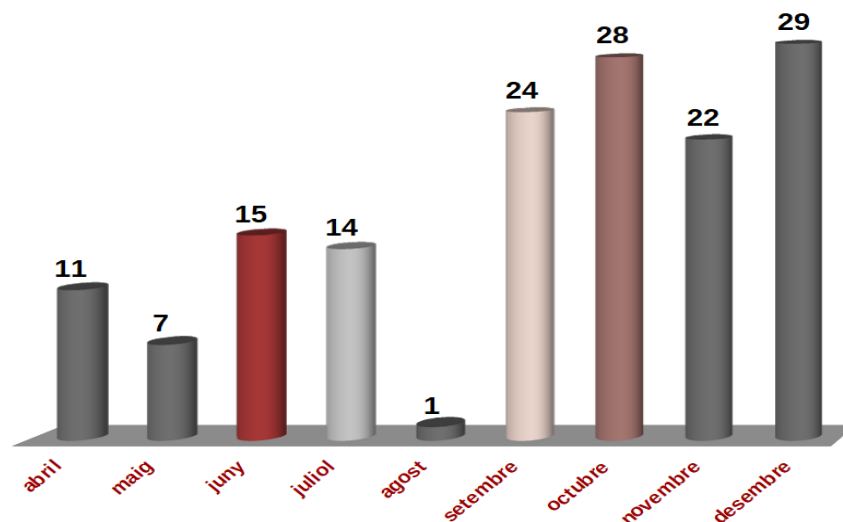
S'ha de fer referència que en una cerca apareixen 267 referències a l'activitat d'aquesta agència relacionades amb l'activitat investigadora, la presència que té en la societat civil i en l'activitat parlamentària.

Les referències més destacables aparegudes en la premsa referents a l'Agència han sigut diverses entrevistes concedides per la direcció d'aquesta a diversos mitjans de comunicació, unes altres referents a la protecció de funcionaris que havien interposat denúncies, també notícies sobre la valoració positiva per part de les Corts Valencianes del pacte social contra la corrupció proposat per l'Agència, així com diverses referències a la sol·licitud de modificació de la normativa que regeix l'Agència en relació amb la nova llei d'Inspecció de Serveis, i també les referents a la sol·licitud d'increment de la dotació pressupostària per a aquesta entitat.

En aquest aspecte, també interessa destacar l'aparició de la Direcció d'aquesta Agència en la programació d'À punt, en diversos programes i entrevistes, acompanyat pel Sr. Hervé Falciani, enginyer de sistemes.

També s'han concedit entrevistes en altres canals de televisió, com Levante TV i Canal 8.

Gràfic 20. Notícies de l'Agència publicades en els mitjans de comunicació (abril-desembre)

L'Agència ha estat present en els mitjans de comunicació de la Comunitat Valenciana durant tot l'any. Cal destacar que, a mesura que ha avançat 2018, la presència d'aquesta s'ha incrementat en els mitjans de comunicació, tal com es desprén de la gràfica.

L'increment de la visibilitat de l'Agència després del període estival resulta lògic com a conseqüència que, al llarg de l'any 2018, l'activitat d'aquesta s'ha incrementat i el seu coneixement per part de la societat valenciana en general ha anat adquirint un interès i una rellevància més grans.

5.11. PREGUNTES PARLAMENTÀRIES ADREÇADES A L'AGÈNCIA

El 2018 l'Agència va rebre tres oficis de la Direcció General de Relacions amb les Corts, adscrita a la Presidència del Consell de la Generalitat, mitjançant les quals es traslladen tres preguntes escrites formulades per dos diputats de les Corts, a l'empara del que es disposa, segons s'assenyala literalment en cada una d'aquestes preguntes, en l'article 152, en relació amb l'article 157 del Reglament de les Corts.

S'estableix en l'article 152 del Reglament de les Corts que els diputats i les diputades poden presentar preguntes al Consell i a cada un dels membres d'aquest. Afig l'article 157 que aquestes preguntes s'han de tramitar aplicant el que es disposa en l'article 153. L'apartat 5 assenyala que la mesa ha de qualificar l'escrit i admetre la pregunta si s'ajusta al que s'estableix en el capítol II, "*De les preguntes*", del títol VIII, "*De les interpel·lacions i les preguntes*", del Reglament esmentat.

En conseqüència, d'acord amb el Reglament de les Corts, les preguntes dels diputats i les diputades és procedent, com a mecanisme de control de la cambra, si s'adrecen al Consell o a cada un dels membres d'aquest; i en aquest cas, cada una de les tres preguntes referides declaren, textualment, que "*es formulen al Consell*", el contingut d'aquestes realment afecta o es refereix a l'activitat d'aquesta Agència.

De conformitat amb el que disposa l'article 1 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència, s'adscriu a les Corts i actua amb independència de les administracions públiques en l'exercici de les seues funcions.

Aquesta qüestió ha quedat resolta per la Mesa de les Corts en la reunió de 12 de juny de 2018, que va respondre l'aclariment sol·licitat per una diputada en el

sentit que qualsevol pregunta adreçada a aquesta Agència s'ha de fer d'acord amb el que es disposa en l'article 12 del Reglament de les Corts, a través de la Mesa de les Corts i per conducte del president d'aquestes adreçat directament a l'Agència.

Així doncs, atenent el que es preveu, es relaciona amb les Corts mitjançant la comissió parlamentària que s'establisca, i correspon a aquesta comissió el control de l'actuació de l'Agència i de la direcció d'aquesta.

La comissió establida a aquest efecte perquè l'Agència es relacione amb les Corts ha sigut la d'Economia, Pressupostos i Hisenda.

En aquest sentit, s'ha rebut una pregunta parlamentària per part del diputat no adscrit Il·lustre Miquel Domínguez, pel conducte establert per la mateixa Mesa de Les Corts, referent a quin havia sigut el cost de l'Agència en l'EPAC.

La pregunta escrita va ser resposta pels serveis tècnics d'aquesta Agència, indicant-li que l'ingrés en l'EPAC no havia tingut cap cost.

També es va rebre una altra pregunta del diputat no adscrit Il·lustre Sr. Alberto García Salvador relativa al nombre de funcionaris amb discapacitat que integraven la plantilla d'aquesta Agència. Aquesta pregunta va ser resposta pels serveis tècnics indicant que un d'ells tenia una discapacitat superior al 33% d'una plantilla total, en aqueix moment, de 24 persones, la qual cosa equivalia a un 4,17% del total dels funcionaris i funcionàries destinats en aquesta entitat.

06

Administració, organització i recursos

6.1. FUNCIONS

Sota la dependència directa de la persona titular de la direcció de l'Agència, corresponen a la unitat administrativa denominada Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica les funcions següents:

- a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats dependents.
- b) Executar les tasques d'administració i gestió dels recursos humans i materials, dels serveis generals, dels béns i de la contractació administrativa de l'Agència.
- c) Preparar, tramitar i fer el seguiment dels processos de provisió de llocs de treball.
- d) Elaborar, preparar i gestionar la nòmina del personal de l'Agència.
- e) Elaborar la proposta d'avantprojecte de pressupost de l'Agència, i, si escau, les modificacions.
- f) Dirigir la gestió econòmica i comptable de l'Agència, i tramitar els documents administratius corresponents.
- g) Preparar la liquidació pressupostària i formular els comptes anuals.
- h) Gestionar la tresoreria i administrar els pagaments i ingressos.
- i) Realitzar la programació, la tramitació, el seguiment i el control de les diferents fases d'execució de la contractació de l'Agència.

- j) Dirigir i coordinar els serveis, les instal·lacions i l'ús de locals de l'Agència, i portar l'inventari de béns i drets patrimonials de l'Agència.
- k) Informar sobre els assumptes relatius a l'àrea i elaborar propostes en relació amb els assumptes que ho requerisquen.
- l) Tramitar les publicacions als diaris oficials corresponents.
- m) Les altres que li assigne el director o la directora de l'Agència.

Per a l'exercici d'aquestes funcions, en l'Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica s'integren els llocs nº 2, administrador/administradora, nº 12 i 13, caps d'unitat, i nº 26, cap d'equip.

6.2. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, en la secció 2 del capítol V, *Del personal al servei a l'Agència*, estableix que els llocs de treball de l'Agència els exerciran funcionaris i funcionàries de carrera de les administracions públiques, i que els llocs de treball es classificaran i proveiran d'acord amb les normes de la Llei de funció pública valenciana.

D'altra banda, estableix que la relació de llocs de treball l'elaborarà i aprovarà l'Agència.

En les disposicions transitòries segona i tercera, es va facultar la Direcció de l'Agència perquè, amb caràcter previ a l'elaboració i aprovació del seu Reglament de funcionament i règim interior, aprovara una estructura orgànica provisional en la qual es reflectiren les necessitats bàsiques organitzatives per a posar-la en marxa. Així mateix, es preveia que, una vegada creats els llocs de treball previstos en aquesta estructura provisional, s'oferiren per a l'adscripció en comissió de serveis de funcionaris i funcionàries que reuniren els requisits exigits.

En compliment del que preveu la disposició transitòria segona de la Llei 11/2016, es dicta la Resolució de 28 de juliol de 2017, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'aprova l'estructura orgànica provisional d'aquesta. Això va permetre cobrir

provisionalment llocs de treball amb funcionaris i funcionàries de carrera de les diferents administracions públiques (DOGV núm. 8123 de 08.09.2017) mitjançant comissions de serveis.

El resultat de totes aquestes previsions va quedar reflectit en la Memòria corresponent a l'exercici 2017. De manera que la situació de personal el 31 de desembre de 2017 marca el punt de partida de l'activitat de l'exercici 2018 en aquest àmbit.

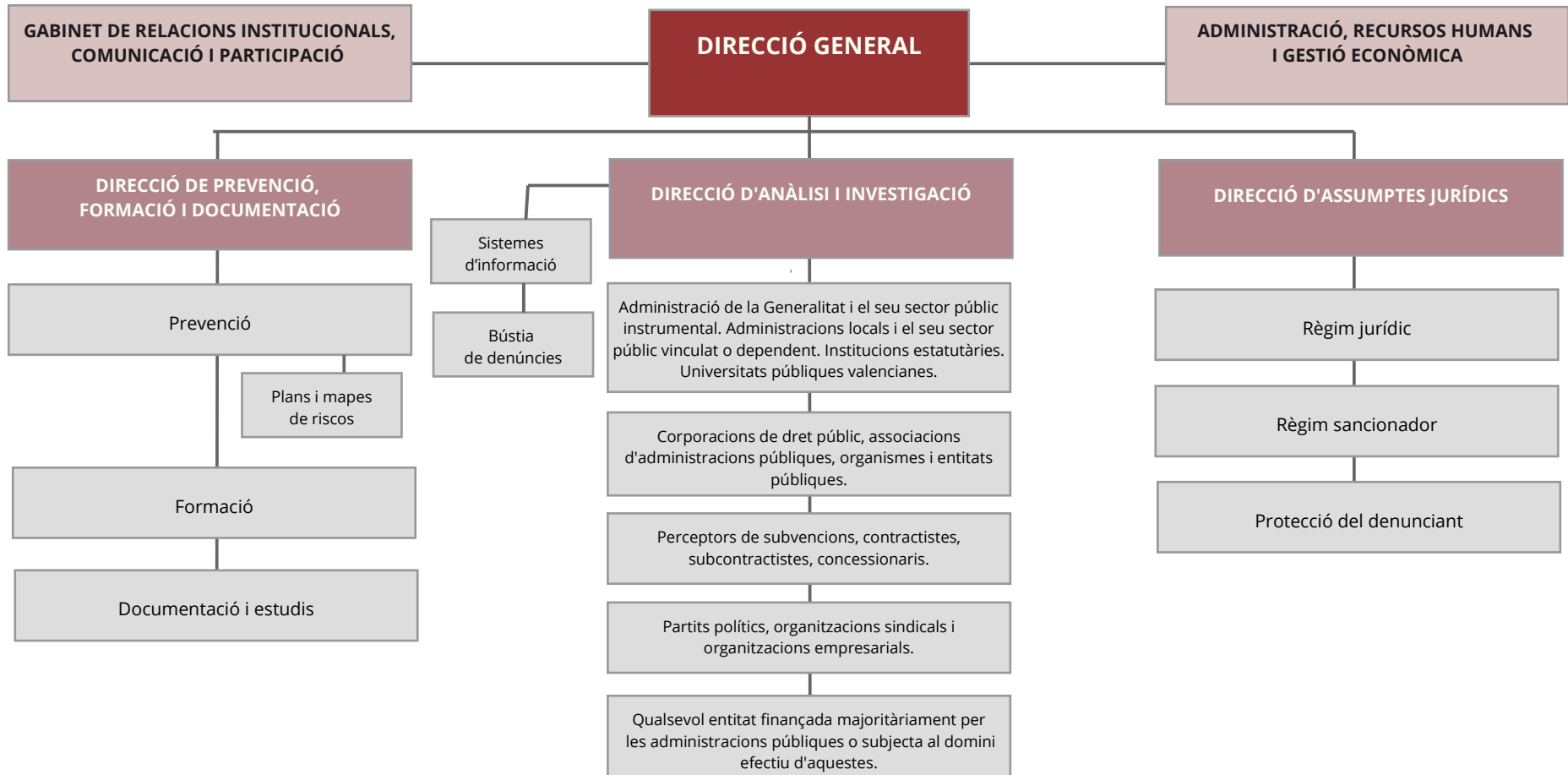
Són diversos els ítems que es poden destacar en l'anàlisi de l'activitat de l'Agència incident en la seua estructura organitzativa:

- Organigrama de l'Agència
- Relació de llocs de treball
- Els processos de selecció de personal

Gràfic 21. Organigrama de l'Agència

Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, modificada per la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat Valenciana

6.2.1. RELACIÓ DE LLOCS DE TREBALL

La relació de llocs de treball, aprovada per la Resolució de 28 de juliol de 2018, com s'ha indicat, naix amb un marcat caràcter de provisionalitat; i, per tant, amb la necessitat de dur a terme els treballs necessaris amb vista a aprovar una RLT que responguera a la necessitats de l'Agència.

Resultat d'això serà l'aprovació, per la Resolució d'1 de març 2018, de la vigent relació de llocs de treball, que es va negociar en la Mesa de Negociació de l'Agència, formada per representants de Comissions Obreres FeSP-UGT i STAS-Intersindical Valenciana i la mateixa Agència. La resolució esmentada va ser objecte de publicació en el DOGV núm. 8247 de 5.03.2018.

No obstant això, des de la data d'aprovació de la relació de llocs de treball de l'Agència i durant el mateix exercici 2018, la concurrència de diferents factors, com ara facilitar la cobertura de determinats llocs o ressaltar la qualificació específica i necessària d'altres, promouen la incoació de l'expedient amb vista a modificar-lo. Es tracta de modificacions puntuals que són objecte d'aprovació mitjançant la Resolució de data 30 de novembre de 2018, que es va publicar en el DOGV núm. 8460 de 9.01.2019.

Aquesta RLT definitiva i la modificació que se n'ha fet s'ajusten al que estableix la Llei 10/2018, de 9 de juliol, de la Generalitat, d'ordenació i gestió de la funció pública valenciana i la seua normativa de desplegament.

A continuació, es transcriu el contingut de la vigent relació de llocs de treball el 31 de desembre de 2018.

Taula 20. Relació de llocs de treball aprovada per Resolució d'1 de març de 2018 i la seua modificació per Resolució de 30 de novembre del mateix any (DOGV núm. 8247 de 5.3.2018 i núm. 8460 de 9.1.2019)

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	LOCALITAT	RÈG. JUR.	GR.	NIVELL CD	NIVELL CE	FORMA PROV.	REQUISITS	MÈRITS
1	Cap de Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació	València	F	A1	30	50	LD - AP		(3)
2	Administrador/a	València	F	A1	30	50	LD - AP	Llicenciatura (Dret, Econòmiques o equivalent)	(1)
3	Director/a d'Anàlisi i Investigació	València	F	A1	30	50	LD - AP		(1)
4	Director/a de Prevenció, Formació i Documentació	València	F	A1	30	50	LD - AP		
5	Director/a d'Assumptes Jurídics	València	F	A1	30	50	LD - AP	Llicenciatura en Dret o equivalent	
6	Cap de Servei d'Anàlisi i Avaluació	València	F	A1	28	50	LD - AP		(1)
7	Cap de Servei d'Ens Locals i Sector Públic Local	València	F	A1	28	50	LD - AP		(1)
8	Cap de Servei de Generalitat i Sector Públic Autònom	València	F	A1	28	50	LD - AP		(1)
9	Cap de Servei de Sistemes d'Informació	València	F	A1	28	50	LD - AP	Llicenciatura Informàtica/Superior, tècnic/a en Enginyeria Informàtica o telecomunicacions	(2)
10	Cap de Servei de Prevenció i Documentació	València	F	A1	28	50	LD - AP		
11	Cap de Servei d'Assumptes Jurídics	València	F	A1	28	50	LD - AP	Llicenciatura en Dret o equivalent	
12	Cap d'Unitat de Gestió Administrativa	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP	Llicenciatura (Dret, Econòmiques o equivalent)	(1)
13	Cap d'Unitat de Gestió Econòmica	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP	Llicenciatura (Dret, Econòmiques o equivalent)	(1)
14	Cap d'Unitat d'Anàlisi de Despesa Pública	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP		(1)

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	LOCALITAT	RÈG. JUR.	GR.	NIVELL CD	NIVELL CE	FORMA PROV.	REQUISITS	MÈRITS
15	Cap d'Unitat d'Avaluació	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP		(1)
16	Cap d'Unitat d'Ens Locals i Sector Públic Local	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP		(1)
17	Cap d'Unitat de Generalitat i Sector Públic Autonòmic	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP		(1)
18	Cap d'Unitat de Coordinació Informàtica	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP	Enginyeria Informàtica, llicenciatura en Informàtica, enginyeria tècnica en Informàtica, diplomatura en Informàtica o bé títol universitari oficial de grau en les mateixes disciplines	(2)
19	Cap d'Unitat de Producció i Explotació dels Sistemes Informàtics	València	F	A1/A2	26	49	CE - AP	Enginyeria Informàtica, enginyeria en Telecomunicacions, llicenciatura en Informàtica, enginyeria tècnica en Informàtica, enginyeria tècnica en Telecomunicacions, enginyeria tècnica en Telemàtica, diplomatura en Informàtica, o bé, títol oficial de grau en les mateixes disciplines	(2)
20	Investigador/a	València	F	A1	24	46	C - AP		
21	Investigador/a	València	F	A1	24	46	C - AP		
22	Analista	València	F	A2	24	46	C - AP		
23	Analista	València	F	A2	24	46	C - AP		
24	Tècnic/a jurídic/a	València	F	A1	24	46	C - AP	Llicenciatura en Dret o equivalent	
25	Secretari/ària de Direcció	València	F	C1/C2	16	35	LD - AP		(4)
26	Cap d'equip	València	F	C1	18	26	C - AP		
27	Cap d'equip	València	F	C1	18	26	C - AP		
28	Cap de Negociat	València	F	C1/C2	16	22	C - AP		

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	LOCALITAT	RÈG. JUR.	GR.	NIVELL CD	NIVELL CE	FORMA PROV.	REQUISITS	MÈRITS
29	Cap de Negociat de Suport Administratiu i Documental	València	F	C1/C2	16	35	C - AP	Certificat de nivell C1 de valencià (JQCV)	(5)
30	Cap de Negociat	València	F	C1/C2	16	22	C - AP		
31	Cap de Negociat	València	F	C1/C2	16	22	C - AP		
32	Subaltern/a supervisor/a	València	F	APF 01-01	12	16	C - AP		

Mèrits

- (1) Haver exercit funcions de control en administracions públiques i/o de gestió econòmica i administrativa
- (2) Acreditació de coneixements en gestió de projectes, direcció o auditoria de sistemes d'informació i comunicacions
- (3) Coneixement d'anglès i francès
- (4) Coneixement d'anglès
- (5) Usuari avançat en ofimàtica i gestió documental i de continguts web

Abreviatures

F: funcionaris/àries de carrera

LD: lliure designació

AP: obert a altres administracions

CE: concurs específic

C: concurs

Cal indicar que, si bé aquesta és l'RLT vigent el 31 de desembre de 2018, el projecte de pressupostos de l'Agència, aprovat en els termes proposats (publicat en el DOGV núm. 8454 de 31.12.2018 i BOC núm. 341 de 6.02.2019), conté la incorporació de nous llocs, així com modificacions puntuals dels que ja estan definits. Aquests nous llocs i modificacions puntuals, que a continuació s'indiquen, amb caràcter previ a la seua aprovació, se sotmetran a la Mesa de Negociació quan així siga preceptiu.

Per a donar més claredat expositiva, a continuació es diferencien, d'una banda, les modificacions que es proposen en algun dels llocs que s'integren en la vigent RLT, (A), i, d'una altra, la creació de nous llocs de treball (B). En els dos casos, es preveu la corresponent consignació pressupostària, que n'habilita la negociació en l'exercici 2019.

Taula 21. Modificacions en determinats llocs de la vigent relació de llocs de treball que acompanyen el pressupost de l'Agència corresponent a l'exercici 2019

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	NIVELL CD	NIVELL CE	ABAST MODIFICACIONS
9	Cap de Servei de Sistemes d'Informació	28		DEFINICIÓ ACTUAL
9	Cap d'Àrea de Servei de Sistemes d'Informació	30		MODIFICACIÓ: es modifica la denominació del lloc, de Servei a Àrea, i s'hi assigna el nivell de complement de destinació 30.
10	Cap de Servei de Previsió i Documentació			DEFINICIÓ ACTUAL
10	Cap de Servei de Previsió			MODIFICACIÓ: es restringeix la direcció al Servei de Previsió, en relació directa amb la creació de dos nous llocs, direccions de Servei de Documentació i de Servei de Formació, dependents totes de la Direcció de Previsió, Formació i Documentació.
24	Tècnic/a jurídic/a	24	46	DEFINICIÓ ACTUAL
24	Cap d'Unitat d'Assumptes Jurídics	26	49	MODIFICACIÓ: es modifica la denominació, el nivell de complement de destinació i específic del lloc de treball.
20	Investigador/a		46	DEFINICIÓ ACTUAL
20	Tècnic/a de Previsió		48	MODIFICACIÓ: se'n modifica la denominació i el complement específic.
21	Investigador/a		46	DEFINICIÓ ACTUAL
21	Investigador/a		48	MODIFICACIÓ: es modifica el complement específic assignat al lloc de treball.

S'hi indiquen de roig les modificacions que es proposen en les bases d'execució del pressupost aprovat per a 2019, respecte dels llocs ja integrats en l'RLT vigent el 31/12/2018.

Taula 22. Relació de nous llocs de treball que acompanyen el pressupost de l'Agència corresponent a l'exercici 2019

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	LOCALITAT	RÈG. JUR.	GR.	NIVELL CD	NIVELL CE
33	Cap de Servei de Formació	València		A1	28	50
34	Cap de Servei de Documentació i Informes	València	F	A1	28	50
35	Tècnic/a de Prevenció	València	F	A1	24	48
36	Tècnic/a de Formació	València	F	A1	24	48
37	Cap de Negociat	València	F	C1/C2	16	22
38	Lletrat/ada	València	F	A1	28	50

Apuntem que les successives modificacions puntuals de la relació de llocs de treball de l'Agència s'han d'interpretar des de la consideració de la seua breu existència. L'Agència és una entitat de creació recent i el desplegament de les funcions per cada una de les seues direccions i àrees actualment posa en relleu tant la insuficiència dels mitjans personals inicialment previstos com la necessitat de perfils concrets dels llocs de treball. El bon funcionament de l'Agència exigeix comptar amb el personal expert i adequat amb la formació i els recursos suficients.

En conclusió, el 31 de desembre de 2018, la Relació de Llocs de Treball de l'Agència queda integrada per un total de trenta-dos llocs, es preveuen modificacions en algun d'aquests i la incorporació de sis llocs més per a 2019.

Queden així perfilades les accions que, pel que fa a la Relació de Llocs de Treball, s'han de dur a terme l'any 2019, com a pas previ a la provisió d'aquests amb un caràcter definitiu, mitjançant els pertinents concursos, amb vista a aconseguir la màxima estabilitat del seu personal.

6.2.2. ELS PROCESSOS DE SELECCIÓ DE PERSONAL

La Llei 11/2016 preveu que els llocs de treball de l'Agència es proveïsquen d'acord amb les normes de la Llei de funció pública valenciana i així s'ha dut a terme en l'Agència.

Cal exposar els processos de selecció de personal que s'han dut a terme durant l'exercici 2018, fet que ens permetrà veure'n el procés de la configuració des del punt de vista orgànic, la qual cosa pot ser molt significativa si es té en compte la incidència que té en el desenvolupament de les seues comeses per les diferents àrees i direccions funcionals.

El punt de partida novament ha de ser el final de l'exercici precedent. Així, l'1 de gener de 2018, els llocs coberts eren els que s'indiquen en la taula següent, que coincideix amb la que va ser objecte de transcripció en la Memòria de 2017.

Taula 23. Relació de personal funcionari incorporat a l'Agència en 2017

Núm. lloc	Denominació	Data de nomenament
2	Cap de Gabinet	16/10/2017
4	Administrador/a	01/11/2017
5	Cap d'Unitat de Gestió Administrativa	01/12/2017
6	Cap d'Unitat de Gestió Econòmica	01/11/2017
13	Cap de Servei de Sistemes d'Informació	01/11/2017
18	Cap d'Unitat de Coordinació Informàtica	01/11/2017
30	Director/a d'Assumptes Jurídics	16/10/2017

Com s'ha indicat, la cobertura d'aquests llocs en l'exercici 2017 va respondre a les exigències i necessitats inherents a la posada en marxa de l'Agència, motiu pel qual es tracta de llocs relacionats amb la gestió administrativa, l'assistència jurídica o el suport informàtic.

Des d'aquest punt d'inici, en l'exercici 2018, paral·lelament a l'elaboració, negociació i aprovació de la relació de llocs de l'Agència, a l'efecte de substituir la que, amb caràcter provisional, va ser aprovada per la Resolució del director de l'Agència, de 28 de juliol de 2017, es duen a terme els processos de selecció de personal.

Aquesta selecció es realitza sota dues directrius. En primer lloc, es cobreixen els llocs la provisió dels quals s'efectua a través del sistema de lliure designació. Es tracta dels llocs de responsabilitat de cadascuna de les unitats administratives de l'Agència en què la mateixa s'estructura, necessaris per al compliment de les finalitats que té encomanada l'Agència, que o bé es trobaven vacants o proveïts per comissió de serveis. I, en segon lloc, es procura una incorporació àgil en la resta de llocs, a través de funcionaris i funcionàries de carrera procedents d'altres administracions públiques, per a la qual cosa es recorre per a proveir-los a les comissions de serveis.

D'una succinta anàlisi dels processos oberts per a la selecció del personal funcionari de l'Agència, caldria ressaltar:

- En relació amb l'equip de direcció, integrat pels llocs 1 a 5 de l'RLT, aquest queda plenament configurat a partir del 14 de maig de 2018, amb la incorporació final de la directora de Prevenció, Formació i Documentació i del director d'Anàlisi i Investigació.

No obstant això, al llarg de l'exercici 2018, es produeixen els cessaments del director d'Anàlisi i Investigació i de l'administrador. Respecte a aquest últim, té lloc la seua nova provisió, per lliure designació, amb data 20 de desembre de 2018, i, respecte del lloc de director d'Anàlisi i Investigació, està prevista la presa de possessió del recentment nomenat en data 11 de març de l'any en curs.

- En relació amb les direccions de servei, amb l'excepció de la de Prevenció i Documentació, totes estaven cobertes el 31 de desembre de 2018, mitjançant el procediment de lliure designació. No obstant això, l'any 2019 queden vacants els llocs de cap de Servei de Generalitat i Sector Públic Autonòmic i de cap de Servei d'Assumptes Jurídics.

En relació amb aquestes vacants, cal indicar que, amb l'excepció de la corresponent a la Direcció d'Assumptes Jurídics, es troben pendents de resoldre els procediments incoats per a la provisió dels llocs de cap de Servei de Generalitat i Sector Públic Autonòmic i de Prevenció i Documentació, mitjançant el sistema de lliure designació.

Per a la resta de llocs, es va procedir a la provisió mitjançant comissions de serveis. Cal ressaltar la dificultat per a cobrir-los per diversos motius, entre els quals es poden esmentar:

- El no-reconeixement de la carrera professional, en el cas de no estar reconeguda en les administracions d'origen.
- La singularitat del contingut dels llocs de treball. Cal reconèixer que l'Agència no és una administració usual, la qual cosa pot veure's tant com un element atractiu com dissuasiu a l'hora de plantejar-se un funcionari o funcionària la seua incorporació a aquesta.
- L'especificitat dels llocs, unida a la dificultat i l'esforç addicional en l'acompliment, no s'ha vist acompanyada inicialment d'un marc retributiu també singular. Aquest factor ha sigut dissuasiu a l'hora d'incorporar funcionaris de carrera d'altres administracions i més si es té en compte que altres institucions, com per exemple la Sindicatura de Comptes, disposen d'uns complements retributius més concordes a les exigències i peculiaritats dels llocs de treball.

En la taula núm. 24, s'exposen els processos que s'han realitzat per a la provisió dels llocs de treball, ja siga a través de la lliure designació o per comissions de

serveis. En aquesta, es poden deduir les accions que s'han dut a terme a fi de procurar la provisió dels llocs de treball de l'Agència i les rotacions que en algun dels llocs s'han fet.

Taula 24. Processos realitzats en l'exercici 2018 per a la selecció del personal de l'Agència

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	PROCESSOS PER A LA PROVISIÓ DEL LLOC REALITZATS EN L'EXERCICI 2018						SITUACIÓ A 31/12/2018
		COMISSIÓ DE SERVEIS		LLIURE DESIGNACIÓ				
		DATA PRESA POSSESIÓ	CESSAMENT	CONVOCATÒRIA NÚMERO	NOMBRE PARTICIPANTS	PRESA DE POSSESIÓ	CESSAMENT	
1	Cap de Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació	16/10/2017	01/05/2018	1/2018	2	02/05/2018		LD
2	Administrador/a	01/11/2017	15/07/2017	2/2018	9	16/07/2018	15/11/2018	LD
				5/2018	6	20/12/2018		
3	Director/a d'Anàlisi i Investigació			1/2018	9	14/05/2018	31/10/2018	VACANT
				6/2018	4	PENDENT DE RESOLUCIÓ EL 31/12/2018		
4	Director/a de Prevenció, Formació i Documentació			1/2018	14	14/05/2018		LD
5	Director/a d'Assumptes Jurídics	16/10/2017	01/05/2018	1/2018	10	02/05/2018		LD
6	Cap de Servei d'Anàlisi i Avaluació			2/2018	6	NO DESIGNACIÓ		CS
				4/2018	6	16/11/2018		
7	Cap de Servei d'Ens Locals i Sector Públic Local	23/01/2018	22/07/2018	3/2018	9	23/07/2018		LD
8	Cap de Servei de Generalitat i Sector Públic Autonòmic	15/02/2018	22/07/2018	3/2018	6	23/07/2018		LD
9	Cap de Servei de Sistemes d'Informació	01/11/2017	08/07/2018	2/2018	2	09/07/2018		LD

Taula 24. Processos realitzats en l'exercici 2018 per a la selecció del personal de l'Agència

NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	PROCESSOS PER A LA PROVISIÓ DEL LLOC REALITZATS EN L'EXERCICI 2018						SITUACIÓ A 31/12/2018
		COMISSIÓ DE SERVEIS		LLIURE DESIGNACIÓ				
		DATA PRESA POSSESIÓ	CESSAMENT	CONVOCATÒRIA NÚMERO	NOMBRE PARTICIPANTS	PRESA DE POSSESIÓ	CESSAMENT	
10	Cap de Servei de Prevenció i Documentació			2/2018	10	16/07/2018	19/12/2018	VACANT
11	Cap de Servei d'Assumptes Jurídics	01/01/2018	30/04/2018	1/2018	8	07/05/2018		LD
12	Cap d'Unitat de Gestió Administrativa	01/11/2017						CS
13	Cap d'Unitat de Gestió Econòmica	01/11/2017						CS
14	Cap d'Unitat d'Anàlisi de Despesa Pública	20/11/2018						CS
15	Cap d'Unitat d'Avaluació	01/12/2018						CS
16	Cap d'Unitat d'Ens Locals i Sector Públic Local	16/04/2018						CS
17	Cap d'Unitat de Generalitat i Sector Públic Autonòmic	16/04/2018						CS
18	Cap d'Unitat de Coordinació Informàtica	01/11/2017	14/06/2018					CS
		17/09/2018						
19	Cap d'Unitat de Producció i Explotació dels Sistemes Informàtics	01/11/2017	14/06/2018					CS
20	Investigador/a	01/04/2018						CS
21	Investigador/a							VACANT
22	Analista	15/10/2018	30/11/2018					VACANT

Taula 24. Processos realitzats en l'exercici 2018 per a la selecció del personal de l'Agència

PROCESSOS PER A LA PROVISIÓ DEL LLOC REALITZATS EN L'EXERCICI 2018							
NÚM. LLOC	DENOMINACIÓ	COMISSIÓ DE SERVEIS		LLIURE DESIGNACIÓ			SITUACIÓ A 31/12/2018
		DATA PRESA POSSESIÓ	CESSAMENT	CONVOCATÒRIA NÚMERO	NOMBRE PARTICIPANTS	PRESA DE POSSESIÓ	
23	Analista						VACANT
24	Tècnic/a jurídic/a	01/10/2018					CS
25	Secretari/ària de Direcció	01/01/2018	28/02/2018	1/2018	8	02/05/2018	LD
26	Cap d'equip	01/07/2018					CS
27	Cap d'equip						VACANT
28	Cap de Negociat	08/03/2018					CS
29	Cap de Negociat de Suport Administratiu i Documental	16/03/2018					CS
30	Cap de Negociat						VACANT
31	Cap de Negociat						VACANT
32	Subaltern/a supervisor/a	15/04/2018					CS

En resum, durant l'exercici 2018, els diferents sistemes utilitzats per a la provisió de llocs de treball han permés que el 31 de desembre de 2018 estiguen coberts un total de 24 llocs de treball de l'Agència, d'un total de 32, tal com es reflecteix en la taula següent:

Taula 25. Llocs de treball coberts el 31 de desembre de 2018

SISTEMA DE PROVISIÓ	NOMBRE DE LLOCS COBERTS DURANT L'EXERCICI 2018	VACANTS A 31/12/2018
Lliure designació (6 convocatòries)	10	2
Comissió de serveis	14	
Llocs vacants		6

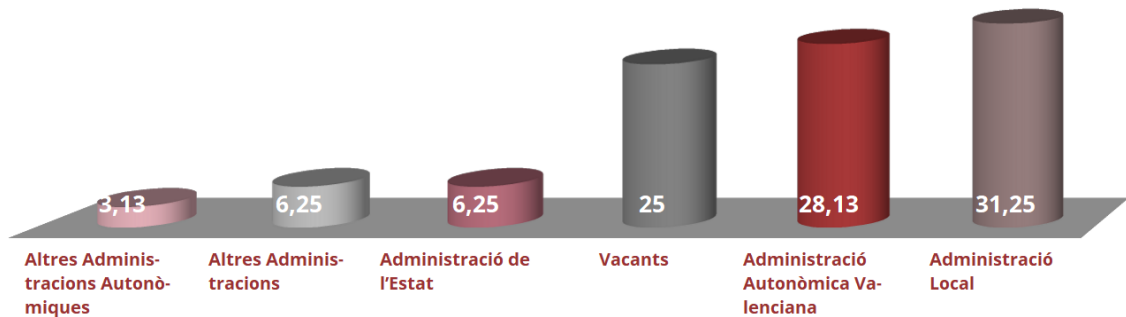
Un altre tret que interessa destacar és la procedència dels funcionaris de carrera que s'han incorporat a l'Agència, tal com s'indica a continuació:

Taula 26. Administració d'origen dels funcionaris de l'Agència, segons tipologia

ADMINISTRACIÓ D'ORIGEN		DIRECTOR/A I CAP D'ÀREA	CAP DE SERVEI	CAP D'UNITAT INVESTIGADORS	INVESTIGADOR/A I TÈCNIC/A	ANALISTES	CAP D'EQUIP	CAP DE NEGOCIAT	SECRETARI/ÀRIA DIRECCIÓ	SUBALTERN/A	TOTAL
Administració de l'Estat								1	1		2
Administració autonòmica	valenciana	2	2	2	1			1		1	9
	altres			1							1
Administració local		2	3	3	1		1				10
Altres administracions				2							2
Llocs vacants el 31/12/2018		1	1		1	2	1	2			8

Gràfic 22. Procedència de funcionaris de l'Agència Antifrau. Representació percentual

6.3. GESTIÓ ECONÒMICA I CONTRACTACIÓ DE L'AGÈNCIA

D'acord amb l'article 30 de la Llei 11/2016, l'Agència ha de disposar dels recursos econòmics necessaris i adequats per al compliment eficaç de les funcions assignades. Com a conseqüència, el mateix precepte estableix que la dotació econòmica necessària per al funcionament de l'Agència ha de constituir una partida independent en els pressupostos generals de les Corts Valencianes i que la Direcció de l'Agència elaborarà i aprovarà el projecte de pressupost de funcionament i el remetrà a Mesa de les Corts als efectes oportuns, perquè s'integre amb la independència adequada en el projecte de pressupostos de la Generalitat, d'acord amb la normativa reguladora en matèria pressupostària.

Complint aquesta previsió, el director de l'Agència va presentar en data 16 d'octubre de 2017, a la Mesa de les Corts, el projecte de pressupostos de l'Agència per a l'exercici 2018, que van ser aprovats pel Consell, mitjançant la Llei 22/2017, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2018 (DOGV núm. 8202, de 30.12.2017), com a partida independent en els pressupostos de les Corts Valencianes.

6.3.1. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA 2018

El pressupost de l'Agència per a l'exercici 2018 va ascendir a 2.778.650,00 euros, d'acord amb el detall per capítol de despeses que s'indica a continuació:

Taula 27. Pressupost de despeses exercici 2018

PRESSUPOST DESPESES 2018	
CAP. I	2.138.450,00
CAP. II	450.200,00
CAP. VI	190.000,00
TOTAL PRESSUPOST	2.778.650,00

El finançament dels crèdits previstos en el pressupost de despeses de l'Agència per a 2018 procedeix íntegrament de transferències de la Generalitat Valenciana, segons la distribució següent:

Taula 28. Pressupost d'ingressos exercici 2018

PRESSUPOST INGRESSOS 2018	
CAP. IV	2.588.650,00
CAP. VII	190.000,00
TOTAL PRESSUPOST	2.778.650,00

Pressupost d'ingressos:

S'han fet efectives transferències corrents per un import d'1.078.604,09 euros i transferències de capital per un import de 47.499,99 euros, la qual cosa fa un total d'1.126.104,08 euros.

S'ha reintegrat, mitjançant la compensació d'ingressos de l'exercici 2018, els fons no disposats transferits en l'exercici 2017, per un import d'1.346.682,71 euros, la qual cosa comporta que l'estat d'execució presente un resultat negatiu per un import equivalent.

Taula 29. Execució del pressupost d'ingressos exercici 2018

Capítols	Previsions totals	Drets reconeguts nets	Ingressos realitzats	Devolucions d'ingressos	Recaptació líquida	Pendent de cobrament	Estat d'execució
IV	2.588.650,00	1.241.967,29	2.425.286,80	1.346.682,71	1.078.604,09	163.363,20	-1.346.682,71
TOTAL operacions corrents	2.588.650,00	1.241.967,29	2.425.286,80	1.346.682,71	1.078.604,09	163.363,20	-1.346.682,71
VI	190.000,00	190.000,00	47.499,99	0,00	47.499,99	142.500,01	0,00
TOTAL operacions capital	190.000,00	190.000,00	47.499,99	0,00	47.499,99	142.500,01	0,00
TOTAL	2.778.650,00	1.431.967,29	2.472.786,79	1.346.682,71	1.126.104,08	305.863,21	-1.346.682,71

Pressupost de despeses:

El 31 de desembre de 2018, s'han disposat crèdits per un import d'1.693.377,10 euros.

Les obligacions reconegudes han arribat a la xifra d'1.558.262,90 euros, de les quals s'han pagat un total d'1.505.347,67 euros, de manera que ha quedat una quantitat de pagament pendent de 52.915,23 euros.

El detall per capítols de l'execució del pressupost de despeses de l'Agència el 31 de desembre de 2018 es mostra en la taula següent:

Taula 30. Execució del pressupost de despeses exercici 2018

Capítols	Crèdits totals	Despeses compromeses	% Crèdits Compromesos	Obligacions reconegudes	% Obligacions reconegudes	Pagaments liquidats	% Pagaments obligacions reconegudes	Pendent de pagament
I	2.138.450,00	1.212.034,40	56,68	1.212.034,40	56,68	1.212.034,40	100,00	0,00
II	450.200,00	315.391,94	70,06	255.593,33	56,77	237.662,06	92,98	17.931,27
TOTAL operacions corrents	2.588.650,00	1.527.426,34	59,00	1.467.627,73	56,69	1.449.696,46	98,78	17.931,27
VI	190.000,00	165.950,76	87,34	90.635,17	47,70	55.651,21	61,40	34.983,96
TOTAL operacions capital	190.000,00	165.950,76	87,34	90.635,17	47,70	55.651,21	61,40	34.983,96
TOTAL	2.778.650,00	1.693.377,10	60,94	1.558.262,90	56,08	1.505.347,67	96,60	52.915,23

S'ha executat un poc més de la meitat del pressupost definitiu (56,08 %). La causa d'aquesta incompleta execució cal buscar-la en els problemes d'inici de l'activitat que ja es van posar de manifest en la Memòria del 2017, atés que, en la pràctica, l'any d'efectiva posada en funcionament de l'Agència ha sigut 2018.

Efectivament, malgrat l'interés de l'Agència a aconseguir la cessió d'un immoble de titularitat pública que constituïra la seua seu, i davant de la impossibilitat que aquesta li fora adscrita amb celeritat, l'Agència es va veure obligada a recórrer al mercat per a arrendar un immoble que responguera a les seues necessitats. De manera que serà a partir de febrer de 2018 quan l'Agència disposarà de la seua pròpia seu. És evident que aquesta incidència ha condicionat també la progressiva incorporació de personal a l'Agència, així com la seua activitat contractual.

A les dificultats per a aconseguir una seu física pròpia de l'Agència, cal afegir els problemes interpretatius derivats de la redacció inicial de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, que han generat dificultats a tot l'àmbit d'actuació de l'Agència.

En definitiva, i de manera resumida, poden apuntar-se les diferents dificultats que l'Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica s'ha trobat per a aconseguir un alt grau d'execució del pressupost:

I. En relació amb el capítol I, la seua incompleta execució (56,68%) respon a dos motius fonamentals:

En primer lloc, al fet de no aconseguir la cobertura de la totalitat dels llocs que integren l'RLT de l'Agència. Aquesta elevada dificultat ha quedat ja reflectida en el punt relatiu als processos de selecció i commina l'Agència a reflexionar sobre les causes i les mesures que cal adoptar per a solucionar-ho.

En segon lloc, a la falta de reconeixement, malgrat la postura en pro a l'aplicació, del dret a la carrera professional a tots els funcionaris i funcionaries que s'incorporen a l'Agència, i això amb independència de la forma de provisió dels llocs. Això és, ja es tracte de comissió de serveis o de lliure designació.

II. Pel que respecta als capítols II i VI, l'execució dels quals està vinculada amb l'activitat de contractació, són diversos els motius que poden justificar el fet de no haver aconseguit un grau d'execució satisfactori. S'hi expressen els següents:

D'una part, la inicial exclusió de l'Agència de l'àmbit subjectiu de la Central de Compres de la Generalitat, la qual cosa li va impossibilitar accedir als procediments de contractació centralitzada d'aquesta Central, imprescindibles per a una àgil contractació dels subministraments i serveis més necessaris i immediats per a la posada en funcionament de l'entitat.

D'una altra, la incorporació successiva del personal de l'Agència, que suposa una demanda continuada de necessitats a què cal fer front amb una Àrea d'Administració limitada en els seus recursos humans, a la qual cosa cal afegir el cessament de l'administrador el novembre de 2018, tot i que la seua substitució es va produir el desembre del mateix any.

El **RESULTAT PRESSUPOSTARI** de l'exercici ascendeix a 126.295,61 euros, d'acord amb el detall que s'ofereix a continuació:

Taula 31. Resultat pressupostari exercici 2018

Operacions corrents	
Drets liquidats	1.241.967,29 €
Obligacions reconegudes	1.467.627,73 €
Operacions de capital	
Drets liquidats	190.000,00 €
Obligacions reconegudes	90.635,17 €
Total drets liquidats	1.431.967,29 €
Total obligacions reconegudes	1.558.262,90 €
Resultat pressupostari	-126.295,61 €

L'obligat reintegrament, per un import d'1.346.682,71 euros amb càrrec al pressupost de 2018, dels fons no disposats en l'exercici anterior, això és, 2017, en virtut de l'aplicació del Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegrament de transferències corrents i de capital, està en l'origen de la magnitud negativa que presenta el resultat pressupostari.

És a dir, el resultat pressupostari seria positiu si s'haguera autoritzat l'Agència, com sí que ocorre amb altres institucions estatutàries, a incorporar els romanents de crèdit procedents de l'exercici anterior.

Els **FONS DE L'AGÈNCIA** es troben depositats en una única entitat bancària: CaixaBank, SA, (CIF: A08663619).

En l'exercici 2018, es van aprovar, mitjançant dues resolucions del director de l'Agència, de data 6 de febrer de 2018, l'establiment, la concessió, els límits i el procediment de gestió, en l'exercici 2018, del **SISTEMA DE BESTRETES DE CAIXA FIXA DE L'AGÈNCIA** i la dotació inicial de 3.000,00 euros en el compte habilitat en l'entitat CaixaBank, SA, (CIF: A08663619), per a atendre les despeses susceptibles de ser cobertes mitjançant aquest procediment de bestretes de caixa fixa.

La situació i evolució de l'ordinal de tresoreria corresponent a la caixa fixa durant l'exercici és la següent:

Taula 32. Situació de l'ordinal de tresoreria de caixa fixa

Ordinal	Saldo 01/01/2018	Saldo anterior període	Ingressos	Pagaments	Saldo final 26/12/2018	Cte. PGCP
801	0,00	0,00	3.000,00	703,54	2.296,46	5751
TOTAL	0,00	0,00	3.000,00	703,54	2.296,46	5751

La totalitat dels pagaments realitzats amb càrrec a caixa fixa, això és 703,54 euros, ha quedat justificada i comptabilitzada mitjançant els corresponents comptes justificatius (núm. 1, 2 i 3/2018).

Mitjançant la Resolució del director, de data 26 de desembre de 2018, es va ordenar liquidar i saldar la caixa fixa de l'Agència i reintegrar a la tresoreria els fons no disposats, això és **DOS MIL DOS-CENTS NORANTA-SIS EUROS AMB QUARANTA-SIS CÈNTIMS (2.296,46 €)**.

La situació i evolució en l'exercici dels fons del compte corrent (CAIXA FIXA) obert en l'entitat CaixaBank, SA.

Taula 33. Situació i evolució dels fons del compte corrent

Saldo 01/01/2018	Ingressos	Pagaments	Saldo final 26/12/2018	Reintegrament a compte operatiu de l'Agència	Saldo final 31/12/2018
0,00	3.000,00	703,54	2.296,46	2.296,46	0,00
0,00	3.000,00	703,54	2.296,46	2.296,46	0,00

El **ROMANENT DE TRESORERIA** de l'Agència presenta la situació que es mostra a continuació:

Taula 34. Estat del romanent de tresoreria

CONCEPTES	IMPORTS 2018	IMPORTS ANY ANTERIOR (2017)
1. (+) FONS LÍQUIDS A LA TRESORERIA	1.084.171,36	386.500,59
2. (+) DEUTES PENDENTS DE COBRAMENT	305.863,21	1.000.002,00
(+) De pressupost d'ingressos. Corrents	305.863,21	1.000.002,00
(+) De pressupost d'ingressos. Tancats	0,00	0,00
(+) D'operacions no pressupostàries	0,00	0,00
3. (-) OBLIGACIONS PENDENTS DE PAGAMENT	169.647,47	39.819,88
De pressupost de despeses. Corrents	52.915,23	9.716,36
De pressupost de despeses. Tancades	0,00	0,00
D'operacions no pressupostàries	116.732,24	30.103,52
4. PARTIDES PENDENTS D'APLICACIÓ	0,00	0,00
(-) Cobraments realitzats pendents d'aplicació definitiva	0,00	0,00
(+) Pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva	0,00	0,00
I. ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1+2+3+4)	1.220.387,10	1.346.682,71
II. SALDOS DE COBRAMENT DUBTÓS	0,00	0,00
III. EXCÉS DE FINANÇAMENT AFECTAT	0,00	0,00
IV. ROMANENT DE TRESORERIA PER A DESPESES GENERALS (I- II -III)	1.220.387,10	1.346.682,71

Aquest romanent està vinculat al reintegrament que es derive de la liquidació que realitze la Intervenció de la Generalitat en aplicació de l'esmentat Decret 204/1990.

Els fons líquids el 31 de desembre de 2018 són coincidents amb els saldos certificats per l'entitat bancària en aquesta data i ascendeixen a 1.084.171,36 euros.

L'import dels drets pendents de cobrament es correspon amb el saldo de les transferències corrents i de capital de la Generalitat Valenciana reconegudes i no ingressades al llarg de l'exercici.

Les obligacions pendents de pagament el 31 de desembre de 2018 ascendeixen a un total de 169.647,47 euros, amb el desglossament següent:

■ Obligacions pendents de pagament del pressupost corrent: 52.915,23 euros. Corresponen a 23 factures.

■ Obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries: 116.732,24 euros. Aquest import es compon dels conceptes següents:

- ◆ Retencions d'IRPF practicades en el quart trimestre del 2018, el pagament de les quals es realitza el gener de 2019, per un total de 86.074,31 euros.
- ◆ Retencions practicades en el quart trimestre del 2018, per arrendaments d'immobles urbans el pagament de les quals es realitza el gener de 2019, per un total de 5.700,00 euros.
- ◆ Cotitzacions a la Seguretat Social del mes de desembre de 2018 del personal de l'Agència, el pagament de les quals es realitza el gener de 2019, per un total de 24.058,53 euros.
- ◆ Aportacions a MUFACE del mes de desembre de 2018 del personal de l'Agència, el pagament de les quals es realitza el gener de 2019, per un total de 106,08 euros.
- ◆ Aportacions al sistema de drets passius del mes de desembre de 2018 del personal de l'Agència, el pagament de les quals es realitza el gener de 2019, per un total de 242,30 euros.

◆ Fiances en metàl·lic depositades en el compte corrent de l'Agència, en concepte de garantia per l'adjudicació definitiva de contractes, per un total de 551,02 euros.

D'acord amb el que regula el Decret 204/1990 esmentat, les subvencions que al tancament de l'exercici no estiguen vinculades al compliment d'obligacions ja reconegudes es reintegraran en el pressupost de la Generalitat.

D'acord amb els comptes anuals de l'Agència de l'exercici 2018, l'import que cal reintegrar a la Generalitat Valenciana ascendeix a 1.220.387,10 euros, import equivalent al del romanent de tresoreria total i que es recull en el passiu del balanç, sense perjudici del resultat de la fiscalització comptable que realitzen els òrgans competents de la Generalitat.

Període mitjà de pagament

L'Agència ha complert amb els períodes legals de pagament a creditors amb ràtios que compleixen àmpliament el que s'estableix legalment (període mitjà de pagament presentat amb subjecció a la metodologia establida per l'RD/1040/2017, de 22 de desembre, BOE núm. 311, de 23/12/2017):

Taula 35. Dades Període Mitjà de Pagament a proveïdors de l'any 2018

PERÍODE MITJÀ DE PAGAMENT A PROVEÏDORS						
Exercici	Trimestre	Ràtio d'operacions pagades	Ràtio d'operacions pendents de pagament	Import d'operacions pagades	Import d'operacions pendents de pagament	Període mitjà de pagament trimestral
2018	4T	6,94	0,52	82.381,89	52.915,23	4,43
2018	3T	6,21	16,18	79.333,95	2.118,98	6,47
2018	2T	5,24	1,68	83.162,07	13.764,49	4,73
2018	1T	10,91	2,02	55.188,60	16.826,07	8,83

6.3.2. CONTRACTACIÓ

L'activitat contractual de l'Agència, com no pot ser d'una altra manera, va lligada a la seua creació, posada en marxa, així com a la progressiva incorporació del personal que la integra.

Si bé durant l'exercici 2017, any de la creació de l'Agència i d'inici de la seua activitat, és quan desplega aquesta activitat de contractació, és l'any 2018 quan s'intensifica. Són diversos els factors que contribueixen a això, entre els quals es poden assenyalar com a determinants el fet de disposar de seu pròpia a partir del mes de febrer, la progressiva incorporació de personal a l'Agència i la inadmissió inicial de la incorporació de l'Agència a la Central de Compres de Generalitat.

La primera de les circumstàncies determina que l'Agència ha de disposar amb caràcter immediat de tots els serveis i subministraments inherents a tot organisme per al seu funcionament bàsic. Entrarien dins d'aquesta categoria els subministraments d'electricitat, material d'oficina, mobiliari, infraestructura tecnològica adequada, implementació d'una plataforma d'Administració electrònica, adquisició de mobiliari; així com diferents serveis de contractació necessària per al funcionament de les diferents unitats funcionals.

D'altra banda, la impossibilitat inicial d'accedir als procediments de contractació centralitzada implica haver de recórrer a una freqüent contractació menor, sempre dins del marc de la legalitat i procurant la màxima concurrència.

A aquesta inicial inadmissió a l'adhesió de l'Agència a la Central de Compres, posa fi el Decret 35/2018, de 23 de març, del Consell, que regula la Central de Compres de la Generalitat (DOGV núm. 8265 de 3.04.2018). D'aquesta manera, en data 11 de maig de 2018, queda formalitzat l'acord d'adhesió genèrica a la Central de Compres de la Generalitat.

Aquest acord d'adhesió genèrica empara la formalització posterior d'acords específics amb la Central de Compres, tal com s'indica en la taula següent. La possibilitat de l'Agència d'incorporar-se als procediments de contractació centralitzada permet, no solament obtindre les economies d'escala derivada d'aquest sistema de contractació, sinó també una aplicació eficient dels escassos recursos humans de què disposa l'àrea d'administració en general.

Així, al llarg d'aquest exercici, l'Agència ha formalitzat els acords d'adhesió específica als procediments de contractació centralitzada que s'indiquen a continuació:

Taula 36. Acords d'adhesió específica a procediments de contractació centralitzada de la Central de Compres de la Generalitat

Acord marc	Data acord d'adhesió específica
1/18CC per al subministrament d'energia elèctrica destinada als punts de subministrament elèctric d'instal·lacions utilitzades per l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides	29 /juny/ 2018
3/18CC per al subministrament de paper i material d'oficina i informàtic no inventariable	29 /juny/ 2018
Acord marc per a la contractació centralitzada de determinats serveis i subministraments en matèria de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per a l'Administració de la Generalitat, els seus organismes públics, societats mercantils i fundacions del sector públic de la Generalitat (projecte CESSTIC)	07 /juliol/ 2018

En relació amb la contractació que ha realitzat l'Agència, el recurs al contracte menor, si bé pot semblar elevat, cal precisar que s'efectua dins del marc de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic. Fins i tot, per tal de procurar-hi la màxima concurrència, es publiquen en la plataforma de contractació del sector públic, a més de formular invitacions a diferents potencials contractistes. Es busca amb això que, fins i tot quan es tracte d'una contractació menor, s'hi procure la màxima concurrència i, simultàniament, la seua eficiència des del punt de vista de l'Agència.

Respecte a aquesta contractació menor, al llarg de l'exercici 2019, es minorarà el recurs que se'n fa. I això, per dos motius fonamentals: la incorporació de l'Agència als procediments de contractació centralitzada de la Central de Compres de la Generalitat i la substitució d'aquests contractes menors que es formalitzen en el primer any d'existència de l'Agència a fi de possibilitar-ne el funcionament per procediments oberts.

En les taules i gràfics següents, s'exposa resumidament l'activitat contractual de l'Agència l'any 2018. La relació exhaustiva de quins contractes han sigut concertats es pot obtindre en la pàgina web de l'Agència, a través del portal de transparència.

Taula 37. Activitat contractual de l'Agència

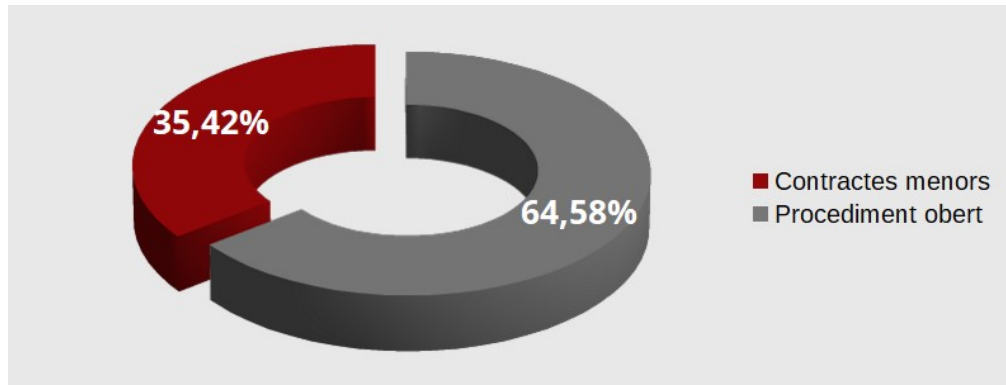
Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació	Nre. contractes	Import adjudicació sense IVA
Privats	Menor	4	5.295,18
	Obert	1	120.000,00
		5	125.295,18
Serveis	Menor	26	33.761,98
	Obert	0	0,00
		26	33.761,98
Subministraments	Menor	57	90.787,59
	Obert	3	151.806,72
		60	242.594,31
Total		91	401.651,47

Taula 38. Percentatge de volum pressupostari de contractes a través dels procediments d'adjudicació, de l'1 de gener al 31 de desembre de 2018

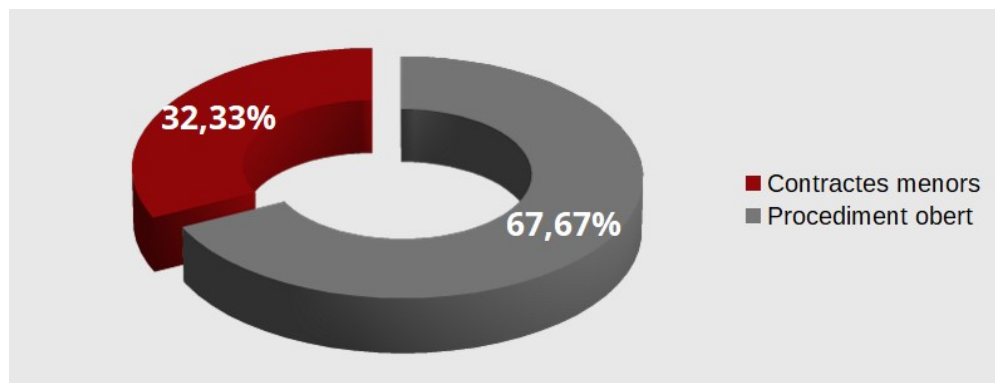
Procediment	Pressupost licitació (s/IVA)	Import d'adjudicació (s/iva)	Percentatge sobre	
			Pressupost de licitació	Import d'adjudicació
Obert	314.500,00	271.806,72	64,58 %	67,67 %
Contracte menor	172.507,93	129.844,75	35,42 %	32,33 %
Total	487.007,93	401.651,47	100,00 %	100,00 %

Gràfic 23. Percentatge sobre l'import del pressupost de licitació segons el procediment de contractació

Gràfic 24. Percentatge sobre l'import d'adjudicació segons el pressupost de licitació segons el procediment de contractació

6.4. FISCALITZACIÓ EXTERNA DE L'AGÈNCIA. EXERCICI 2017

6.4.1. LA FISCALITZACIÓ DE L'AGÈNCIA EN EL MOMENT DE LA SEUA CREACIÓ

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, en la seua redacció original, va determinar en el seu article 30.6 la subjecció de l'Agència a la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, d'acord amb els criteris establits en la Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'Hisenda Pública, del sector públic instrumental i de subvencions. Amb aquesta habilitació, la Intervenció General de la Generalitat, en ús de les

competències que li atribueix el capítol IV del títol VI de la Llei 1/2015, i a fi de comprovar que el funcionament de l'Agència, en el seu vessant economicofinancer, s'ajusta a l'ordenament jurídic i als principis generals de bona gestió financera i du a terme la seua auditoria en el marc del Pla anual d'auditories del sector públic de 2018. D'aquesta, considerem informar d'una manera resumida sobre els informes que la integren:

I. Informe d'auditoria pública de regularitat comptable

Tal com es conté en l'Informe d'auditoria pública de regularitat comptable, de la Intervenció General de la Generalitat, de data 25 de juny de 2018, els comptes anuals de l'Agència expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la seua situació financera a 31 de desembre de 2017.

II. Informe d'auditoria de compliment

Com a resultat dels treballs de control, la Intervenció General, en el seu informe d'auditoria de compliment, de data 21 de setembre de 2018, recomana determinades mesures que considera que poden redundar en una millora de l'eficàcia, eficiència i transparència de la gestió de l'Agència, així com dels altres principis que han de regir l'actuació de les entitats del sector públic.

L'Agència ha procurat l'adopció de les mesures oportunes amb vista al compliment de les recomanacions advertides, de manera que, a la finalització de l'exercici, es va comunicar a la Intervenció General l'estat de compliment de les seues recomanacions.

En el moment actual, pot parlar-se de la quasi implementació total de les recomanacions contingudes en l'Informe de la Intervenció General, amb l'excepció de l'aprovació del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, el qual, com s'ha indicat en l'apartat 4.2.3.2 d'aquesta Memòria, ha sigut remés per a dictamen del Consell Jurídic Consultiu.

Els informes referenciats i l'estat de seguiment de les recomanacions poden consultar-se en el portal de transparència de l'Agència, en l'apartat de "Gestió Econòmica".

6.4.2. LA FISCALITZACIÓ I CONTROL DE LA DESPESA DE L'AGÈNCIA AMB LA MODIFICACIÓ DE L'ARTICLE 30 DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE

Tal com s'indica en l'apartat 4.2.2.4 d'aquesta Memòria, i d'acord amb els motius que s'hi expressen, l'Agència queda subjecta a la Intervenció de les Corts, i haurà de justificar la seua gestió, anualment, a la Sindicatura de Comptes.

En el moment actual, s'ha adoptat l'Acord 3169/IX, de 12 de febrer de 2019, de la Mesa de les Corts Valencianes, pel qual s'aprova el Pla anual de control financer permanent de l'entitat Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana (*DOGV* núm. 8493, de 25.02.2019).

L'Acord de la Mesa de les Corts Valencianes pel qual s'aprova el Pla anual de control financer permanent pot consultar-se en el portal de transparència de l'Agència, en l'apartat de "Gestió Econòmica".

07

Conclusiones y reflexiones

Correspon a l'Agència l'assessorament, la formulació de propostes i recomanacions a les Corts Valencianes, al Consell de la Generalitat i al conjunt de les administracions públiques i entitats que es troben en el seu àmbit d'actuació, en matèria de prevenció i lluita contra la corrupció i d'integritat i ètica pública en la gestió dels recursos públics, com disposa l'article 4.f) de la seua Llei de creació.

En el desenvolupament d'aquesta essencial funció, constitueix un eix fonamental de treball alertar de l'existència de riscos que puguen afavorir conductes i procediments que posen en perill la integritat pública, per mitjà de l'estudi i anàlisi de riscos de corrupció i l'establiment de plans i mesures que impedisquen que el risc es convertisca en succés.

7.1. SOBRE LA PERCEPCIÓ DE LA CORRUPCIÓ

Les dades que periòdicament publica el CIS segueixen situant la percepció de la corrupció com el segon problema dels ciutadans a Espanya després de la desocupació.

Arran dels nombrosos casos de corrupció que s'instrueixen en els tribunals de justícia, en els últims anys, la preocupació per diversos aspectes de la qualitat institucional a Espanya ha crescut enormement.

En el mes d'octubre de 2018 es va difondre l'informe titulat *Els costos econòmics del dèficit de qualitat institucional i la corrupció a Espanya*, fet pels professors

Francisco Alcalá Agulló i Fernando Jiménez Sánchez, amb el suport de la Fundació BBVA i l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE).

Segons aquest informe, millorar la qualitat institucional i acabar amb la corrupció a Espanya podria elevar un 16% el PIB per càpita en quinze anys, equivalent a afegir cada any entorn de l'1% de l'economia espanyola. O el que és el mateix, al voltant de l'1% del PIB anual es perd en males pràctiques imputables a la mala qualitat dels sistemes d'integritat pública.

La qualitat institucional està a Espanya per davall del que li correspondria d'acord amb el nivell de desenvolupament aconseguit per la seua economia. En el context de les economies avançades, Espanya presenta un dèficit de qualitat institucional que es concentra en els aspectes de qualitat reguladora, respecte a la llei i els contractes i, sobretot, control de la corrupció.

Aquest últim indicador, referit a la corrupció, mesura la confiança en els polítics, els funcionaris, el sistema judicial, la recaptació d'impostos i l'existència de pagaments irregulars en contractes públics.

Més enllà del control de la corrupció, el repte de millorar la qualitat de les institucions de governança inclou aspectes molt diversos que abasten qüestions com la fortalesa dels organismes de control, la qualitat reguladora, l'eficiència administrativa, l'agilitat de la justícia, la transparència del sector públic i el bon acompliment del govern en la prestació de serveis públics. En tot cas, a més de per raons ètiques i polítiques, la millora de la qualitat de la governança ha de constituir una peça clau de l'estratègia de desenvolupament de l'economia espanyola a llarg termini.

D'especial interès resulta aquest estudi, ja que fa una aproximació quantitativa agregada als costos econòmics que tenen els anteriors factors sobre el desenvolupament econòmic del país, i es compara amb els de la majoria de països avançats d'Europa Occidental i Amèrica del Nord.

En aquest mateix sentit, un treball d'investigació publicat també en 2018 per l'Institut de Qualitat de Govern de la Universitat de Göteborg (QoG), a Suècia, els autors del qual són els professors Víctor Lapuente i Nicholas Charron, assenyala la relació que hi ha entre el benestar de les societats i la qualitat dels seus governs: A major índex de qualitat de govern, major benestar social.

Per a calcular l'índex de qualitat de cada govern es fan, des de 2010, 78.000 enquestes, en l'àmbit dels 21 països de la Unió i en les seues 202 regions, sobre tres grans àmbits: L'eficàcia dels serveis públics, la percepció i experiència de la corrupció en la gestió pública i la imparcialitat dels governs en la presa de decisions.

La investigació esmentada conclou que el pes de les mesures de millora de l'Administració i la seua governança impacten directament en el desenvolupament social i econòmic dels països i les seues regions. És a dir, l'actuació imparcial, eficient i sense corrupció d'un govern constitueix un factor determinant per a explicar les diferències notables de desenvolupament i rendiment econòmic en les comunitats polítiques, amb la qual cosa la riquesa de les nacions ja no depén dels seus recursos naturals o manufacturats, sinó de la seua bona governança.

En això insisteixen tant el professor Víctor Lapuente com el catedràtic i sociòleg Manuel Villoria, que assenyalen com a conseqüències per als països amb baix índex de qualitat de govern i alt nivell de corrupció les següents:

- Un Estat de Dret feble, amb baixa qualitat democràtica i absència d'imparcialitat en la presa de decisions dels governants.
- Nivells baixos de desenvolupament econòmic.
- Pitjor salut, pitjor educació, pitjors resultats ambientals.
- Més desigualtat en la distribució dels ingressos procedents de l'activitat econòmica.
- Menors nivells de benestar general i menors nivells de felicitat de les persones.

A aquestes conseqüències cal afegir altra d'efectes no menys letals: La mala reputació que adquireixen les administracions públiques afectades per casos de corrupció incideix directament en la pèrdua de competitivitat per a atraure inversions productives.

A més, la investigació que ha fet l'Institut de Qualitat de Govern de la Universitat de Göteborg (QoG) demostra que dins d'un mateix estat també hi ha diferències importants interregionals, com es pot apreciar en la següent taula, que recull l'índex de qualitat de govern de cada una de les Comunitats Autònomes espanyoles en relació amb la mitjana europea.

Taula 39. Qualitat del govern de les Comunitats Autònomes a Espanya en relació amb la mitjana europea

MITJANA SUPERIOR A L'EUROPEA	MITJANA INFERIOR A L'EUROPEA
1.- Euskadi/País Basc (0,653)	8.- Comunitat de Múrcia (- 0,136)
2.- CF de Navarra (0,502)	9.- Comunitat de Madrid (- 0,222)
3.- Cantàbria (0,462)	10.- Castella-la Manxa (- 0,300)
4.- La Rioja (0,242)	11.- Castella i Lleó (- 0,326)
5.- Principat d'Astúries (0,220)	12.- Catalunya (- 0,392)
6.- Aragó (0,097)	13.- Galícia (- 0,431)
7.- Extremadura (0,022)	14.- Comunitat Valenciana (- 0,446)
	15.- Illes Balears (- 0,544)
	16.- Canàries (- 0,709)
	17.- Andalusia (- 0,740)

Font: QoG 2017

En aquest estudi, referit als exercicis del 2015 al 2017, la Comunitat Valenciana apareix en el lloc número 14, sobre les 17 Comunitats Autònomes de l'Estat espanyol.

No obstant això, la Comunitat Valenciana constata una millora considerable en 2018, segons es desprén de la comunicació de la Comissió Europea al Parlament Europeu, al Consell Europeu, al Banc Central Europeu i a l'Eurogrup, relativa a l'*Informe sobre Espanya 2019*, en el qual, de manera expressa, es reconeix que, malgrat la inexistència d'una estratègia nacional contra la corrupció, la Comunitat Valenciana ha desenvolupat una sèrie de mesures en matèria de transparència, lobbies, conflicte d'interés i bon govern, i de reforç dels seus sistemes de prevenció i lluita contra la corrupció, amb esment explícit a la creació d'aquesta agència.

7.2. SOBRE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA

En 2018 ha entrat en vigor la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

L'article 64 de la nova Llei dedica especial atenció a la lluita contra la corrupció i a la prevenció dels conflictes d'interessos en els procediments de licitació, amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència i la igualtat de tracte.

Al voltant del 20% del PIB espanyol es genera en la contractació pública, la qual cosa denota la seua enorme importància en el desenvolupament econòmic de l'Estat, de les Comunitats Autònomes i de les Corporacions Locals.

Com a contrapartida, bona part dels casos jutjats en relació amb la corrupció, en aquests últims anys, giren al voltant de la contractació pública i les seues irregularitats.

Reforçats, doncs, per mitjà de la nova Llei, els procediments de selecció del contractista, de manera objectiva i vinculada al fet que l'adjudicació recaiga sobre la millor oferta qualitat-preu, resulta imprescindible posar el focus en els següents aspectes essencials:

a) La preparació del contracte, des de l'informe o Memòria de necessitat, valorant la seua oportunitat en detriment d'altres inversions o despeses públiques i, molt especialment, en l'adequada i completa redacció dels projectes, a fi d'evitar posteriors modificacions causades per defectes o imprecisions.

b) L'execució dels mateixos contractes, duent a terme el seu seguiment de manera eficient en els seus propis termes, i comprovant que les certificacions o factures, més enllà de la seua aparença formal, es corresponen amb la realitat material.

Una bona part dels casos de corrupció es donen suport en facturacions falses o sobrepreus.

c) El control sobre les concessions públiques, moltes de les quals estan sustentades sobre la recaptació als ciutadans de cànon, preus públics o tarifes, destinats a garantir el finançament dels serveis i l'equilibri economicofinancer de la concessió.

En massa ocasions, l'empresa concessionària exigeix incrementar tarifes al·legant aquest desequilibri, sense que l'Administració entre en l'anàlisi de fons de les causes que el generen, en la comprovació de l'eficàcia i l'eficiència en la gestió i, sobretot, en les subcontractacions i la traçabilitat.

La subcontractació, en cas de procedir, haurà de dur-se a terme amb sotmetiment a principis de lliure i pública concurrència, impedint en tot cas l'autocontractació a empreses del mateix grup empresarial i exigint la seua realització a preus de mercat.

Des d'aquesta perspectiva, la figura del responsable del contracte o de la concessió es converteix en pedra angular de la prevenció de conductes corruptes, a la qual les administracions públiques han de dedicar especial atenció en el disseny dels seus plans i mapes de risc.

7.3. SOBRE EL RECURS A L'ENRIQUIMENT INJUST EN ELS PROCEDIMENTS DE PAGAMENT D'OBRES, SERVEIS I SUBMINISTRAMENTS SENSE SUPORT CONTRACTUAL

Com a construcció doctrinal i jurisprudencial provinent del dret civil, l'enriquiment injust o rescabament es considera una font d'obligacions diferent de les altres, i, especialment, de la responsabilitat per danys (delictiva o quasidelictiva) i dels contractes o quasicontractes.

Per a considerar el naixement d'una obligació per enriquiment injust, han de donar-se els següents requisits: Un increment patrimonial de qualsevol classe, que aquest increment manque de raó jurídica que el fonamente, que provoque un correlatiu empobriment d'un altre, l'existència d'una relació causal entre l'empobriment i l'enriquiment, que no hi haja un precepte legal que excloga l'aplicació d'aquest principi i, a més, traslladat això a l'àmbit del contracte

administratiu, una ordre provinent d'una persona o òrgan amb aparent capacitat de vincular l'administració titular de l'obra o prestació.

Ens trobem, doncs, davant d'una situació en la qual el contractista ha fet una prestació a favor de l'Administració, que ha sigut de profit per a aquesta, però en la qual s'ha omés el procediment contractual i, per tant, també la previsió pressupostària i la fiscalització de la despesa, que havia de generar el correcte naixement de l'obligació.

D'aquesta manera, sense contracte, no tindria sentit acudir a la revisió d'ofici, ja que no es pot declarar nul el que no existeix, ni tampoc iniciar una licitació la prestació de la qual ja s'ha produït.

És per això que s'acudeix per part de totes les administracions públiques, amb massa freqüència, a la via de l'enriquiment injust com a font de l'obligació i de la restitució, malgrat que reiteradament la Intervenció General de la Generalitat i la Sindicatura de Comptes reproveu la seua pràctica.

Sovint s'utilitza en aquells casos en els quals, per raons d'urgència o per falta de previsió, és necessari atendre una actuació i no es disposa de temps per a convocar un concurs o el procediment administratiu ordinari per a la seua adjudicació. És, en tot cas, una conducta que permet evitar que el servei deixe de prestar-se, però que incompleix la normativa pressupostària i de contractació, i implica obviar les garanties de la contractació pública, ja que amb l'expedient d'enriquiment el pagament es fa al proveïdor que ja ha dut a terme l'activitat.

Aquesta pràctica ha quedat evidenciada com una de les incidències que, lluny d'atenuar-se, torna a plantejar-se en els casos analitzats i investigats en l'Agència durant l'any 2018, no tant com a conseqüència de situacions d'infrafinançament, sinó per a regularitzar despeses en contractacions irregulars que sorgeixen arran de tramitar com a contracte menor contractacions que no haurien de ser-ho, com a conseqüència de fraccionaments irregulars o, fins i tot, en supòsits de contractació verbal.

En nombroses ocasions, la utilització d'aquest tipus d'expedients pot ser deguda a l'absència de la necessària planificació i no a una conducta per a encobrir una pràctica corrupta, però, en tot cas, pot donar pas a irregularitats en les quals concorre un elevat risc de frau i corrupció.

Estem davant d'un procediment molt excepcional, dirigit únicament a cobrir casos molt puntuals, per a compensar obligacions de pagament compromeses, a l'efecte d'abonar les prestacions realitzades, sempre que hi haja bona fe per les dues parts, la qual cosa permet evitar una reclamació de responsabilitat patrimonial al mateix temps que es corregeix l'enriquiment injust.

Cal recordar que la transgressió de les normes que disciplinen la despesa pública ha de donar lloc a la corresponent investigació i, si escau, a l'exigència de la responsabilitat administrativa, disciplinària, patrimonial, comptable i, fins i tot, penal que s'acredite.

Cada vegada més, el pagament de factures, per mitjà d'aquesta figura, està sent objecte de diligències d'investigació penal que du a terme la Fiscalia Anticorrupció, davant de la possibilitat d'existència de conductes delictives que, d'acord amb la recent doctrina del Tribunal Suprem, poden motivar el càstig del delictes de prevaricació, pel mer fet de vulnerar les regles formals i essencials del procediment de contractació, que ha de garantir els principis de transparència, lliure concurrència, objectivitat, eficàcia i eficiència en l'ús dels cabdals públics.

7.4. SOBRE LES FEBLESSES DELS SISTEMES DE CONTROL DE LEGALITAT I FINANCER DE LES ADMINISTRACIONS LOCALS

El control de legalitat i la fiscalització financera de les corporacions locals és una competència pròpia dels funcionaris d'habilitació estatal: Secretaris, interventors, secretaris-interventors i tesorers.

La seua condició de funcionaris estatals hauria de ser suficient per a garantir la seua independència dels òrgans als quals els correspon fiscalitzar, ajuntaments, diputacions i entitats dependents. No obstant això, aquesta independència està afeblida, així com qüestionada en la pràctica.

En efecte, l'actual normativa produeix un factor de dependència que genera vulnerabilitats i, sovint, és la causa perquè algunes Corporacions Locals tinguen sense cobrir aquests llocs.

Estem parlant de l'actual sistema retributiu dels funcionaris d'habilitació estatal, ja que són els òrgans de govern municipal, l'actuació dels quals ha de ser

fiscalitzada per aquests mateixos funcionaris, els que tenen atribuïda la competència per a fixar una part substancial de les retribucions del funcionari fiscalitzador, en concret el complement específic, que en nombroses ocasions constitueix la meitat o més del sou del funcionari d'habilitació estatal.

Lògicament, aquesta dependència econòmica interfereix en la independència del funcionari, motiu pel qual la regulació d'aquesta matèria hauria de ser fixada per l'Administració de l'Estat, a la qual pertanyen aquests d'acord amb la seua pròpia denominació, o, si escau, per la Comunitat Autònoma quan aquesta competència estiguera transferida.

Així mateix, durant els últims dos anys, vint Ajuntaments de la Comunitat Valenciana han sigut eximits, per la mateixa Generalitat, de la necessitat de disposar de la figura del tesorero com a funcionari d'habilitació estatal de qui depén l'últim control en el procediment de pagaments. Les seues funcions han passat a ser exercides per funcionaris de les mateixes plantilles municipals, els quals, independentment de la seua formació, no han passat pels procediments de selecció i preparació professional propis dels tesoreros d'habilitació estatal, sinó que són seleccionats pels mateixos òrgans als quals fiscalitzen, els quals tenen una dependència de la Corporació absoluta.

Si una de les premisses dels controls de legalitat i de prevenció de corrupció és la seua independència davant dels òrgans fiscalitzats, aquest principi fa fallida en les administracions locals, i constitueix un dels riscos més latents i una de les febleses més importants del nostre sistema local d'intervenció i control de la despesa pública.

7.5. SOBRE LA SELECCIÓ DE PERSONAL

Com pot observar-se en les estadístiques oferides en aquesta Memòria, els procediments de selecció de personal han constituït una de les causes de denúncia més freqüents en 2018, fins i tot superant les denúncies per irregularitats en la contractació pública.

Els principis que regulen l'accés a la funció pública porten causa dels articles 23.2 i 103.3 de la Constitució, referents a la igualtat, mèrit i capacitat.

Junt amb aquests tres principis derivats expressament del text constitucional, l'Estatut bàsic de l'empleat públic recull una altra sèrie de principis predicables dels procediments de selecció, l'aplicació dels quals és igualment una exigència essencial per a l'efectivitat dels principis constitucionals. Es tracta dels principis de publicitat de les convocatòries i de les seues bases, la transparència i la imparcialitat, competència i independència dels membres dels òrgans de selecció.

La infracció d'aquests principis en els procediments selectius contribueix a la baixa professionalització i preparació del funcionariat, la qual cosa augmenta els costos públics, en disminuir l'eficàcia i capacitat dels recursos humans de les administracions, i deteriora la qualitat dels serveis públics que es presten als ciutadans, al mateix temps que fomenta el risc d'incompliment de la garantia d'imparcialitat en l'exercici de les funcions d'aquells que accedeixen a la funció pública sense l'esforç i dedicació que tota oposició requereix.

Entre les denúncies rebudes per l'Agència dins d'aquest sector, destaquen els processos selectius de personal funcionari que ha d'exercir funcions tan importants com la d'autoritat pública, en què s'ha de garantir, en tot cas però en aquest especialment, un desenvolupament equànim dels procediments selectius en els quals els principis constitucionals siguen respectats escrupolosament, amb l'objectiu de seleccionar els millors i primar la professionalitat i els coneixements.

Durant 2018 s'han denunciat filtracions d'exàmens a persones pròximes als poders examinadors, s'han exigit taxes de drets d'examen que comparativament amb altres administracions públiques són excessives i difícils de justificar, o s'ha dividit una oposició en fins a huit proves fetes en dies diferents, quan l'Estat, en una oposició similar, concentra totes les proves en només dues o tres jornades, així com pràctiques dirigides a afavorir uns opositors sobre uns altres.

Haurien d'articular-se, per mitjà de la Llei de la funció pública valenciana o de la Llei valenciana de policies locals, mecanismes d'intervenció neutral per a assegurar que els principis de mèrit, capacitat, igualtat i publicitat prevalguen sobre qualsevol discriminació, favoritisme o nepotisme, per tal d'habilitar l'IVAP o l'IVASPE per a vetlar perquè la selecció i promoció de la funció pública en les administracions valencianes i el seu sector públic es faça amb respecte absolut als principis esmentats.

7.6. SOBRE SISTEMES D'INTEGRITAT I CONTROLS DE COMPLIMENT, COMPLIANCE

Des de fa dècades, el sector públic empresarial, fundacional o institucional dependent de les administracions públiques i universitats s'ha caracteritzat per buscar fórmules de gestió més àgils de les que s'utilitzen en l'àmbit de les mateixes administracions de les quals depenen. Això s'ha dut a terme a costa d'establir procediments de despesa, contractació o selecció de personal més pròxims al Dret Mercantil que al Dret Administratiu, la qual cosa afebleix les garanties dels procediments i, en particular, els sistemes de control, als quals sempre se'ls ha acusat d'endarrerir, quan no entorpir, l'agilitat de la gestió.

Amb el temps, aquesta fugida del Dret Administratiu ha sigut pal·liada amb les successives lleis de contractació pública i, especialment, amb l'última d'aquestes. No obstant això, segueix pendent en bona mesura desenvolupar sistemes de control financer i de legalitat *in situ*, de tal manera que els processos de despesa i pagament reunisquen característiques homologables als processos de qualsevol administració pública. No en va, són empreses públiques les que més casos de corrupció acumulen segons certifiquen nombroses sentències judicials molt recents.

El sector públic empresarial, a més, està subjecte a possibles responsabilitats penals dels membres que conformen els seus consells d'administració, només eludibles si cada empresa pública estableix els seus programes de *compliance* i d'integritat, els aprova i desenvolupa, la qual cosa hauria de dur-se a terme de manera urgent, tal com en 2018 ha proposat l'Agència a l'administració de la Generalitat.

Malgrat la prolífica legislació sobre transparència, segueixen havent-hi molts sectors opacs en l'àmbit públic, especialment pel que fa al sector empresarial, fundacional i institucional, en què aspectes com les retribucions del seu personal directiu, la contractació o els processos de presa de decisions segueixen sense poder ser consultats o coneguts pels ciutadans, la qual cosa contravé la normativa autonòmica, estatal i europea.

7.7. SOBRE LA TRANSPARÈNCIA DE LA DESPESA A CÀRREC DE LES SUBVENCIONS ALS PARTITS POLÍTICS

Esment especial mereixen les subvencions que, en l'àmbit de les Corporacions Locals o de Corts Valencianes, es reben per al sosteniment dels grups polítics.

Segueix sense fer-se pública la destinació detallada d'aquestes subvencions, la qual cosa hauria de corregir-se, ja que es tracta de recursos públics sobre els quals ha de recaure igual tractament de transparència i accés a la informació que respecte de la resta de les Administracions Públiques.

7.8. SOBRE LA REPETICIÓ DE LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL DE L'ADMINISTRACIÓ CONTRA ELS SEUS AUTORS

Les pràctiques irregulars vinculades al frau i la corrupció, derivades de les conductes d'autoritats i personal al servei de les Administracions Públiques, finalitzen, en el millor dels casos, amb una condemna a l'administració que consisteix en el pagament d'una indemnització als lesionats, per responsabilitat patrimonial.

Durant enguany no ens ha passat desapercibuda l'adopció de provisions milionàries en els comptes públics o la pèrdua de transferències, també milionàries, per a fer front a l'execució de sentències judicials o al pagament de multes imposades, en aquest cas a l'administració de la Generalitat, la qual cosa ha reduït, correlativament, la capacitat de despesa per a serveis públics.

Aquesta previsió normativa, que és una mesura lògica i garantista, implica que aquells que vertaderament responen dels il·lícits, penals o administratius, són els mateixos contribuents, els ciutadans en general, que són els que finalment sufraguen la indemnització amb els seus impostos.

No obstant això, com ja s'ha expressat en el punt 4.3.4 d'aquesta Memòria, d'acord amb l'article 36 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, l'administració, una vegada haja indemnitzat els lesionats, exigirà

d'ofici, en via administrativa de les seues autoritats i altre personal al seu servei, la responsabilitat en què hagueren incorregut per dol, culpa o negligència greus, prèvia instrucció del corresponent procediment.

Aquesta configuració preceptiva de l'exercici per part de l'Administració del que es coneix com a acció de retorn no és nova, sinó que va ser consagrada en la reforma de la Llei de procediment operada en l'any 1999, ja que la seua falta total d'ús havia sigut una constant fins hui. És el que, per part d'algun autor, s'ha descrit com:

La ignota acció de retorn de l'Administració, en l'era de la transparència, l'eficiència i la responsabilitat⁶.

Això, unit a l'inusual exercici de la potestat disciplinària per a fer front a aquestes conductes, condueix al fet que autoritats i personal al servei de l'administració que, voluntàriament i conscientment, han perpetrat un fet lesiu, en grau de dol, culpa o negligència, queden completament indemnes, i que romanga el fet en les seues responsabilitats i sense cap indicació o element que permeta desincentivar aquestes conductes.

Més enllà dels costos econòmics que genera aquesta inacció, com a societat no podem permetre'ns devaluar encara més la confiança de la ciutadania en les nostres institucions. Complir amb l'obligatorietat de repetir contra els seus autors o consentidors la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques, i iniciar d'ofici, per part d'aquestes, procediments de depuració de responsabilitats, coadjuvarà a superar aquesta desconfiança, sense perjudici de la derivada exemplaritzant que, per a la resta dels servidors públics, això també comporta.

7.9. SOBRE LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES DENUNCIANTS

Des de l'experiència de funcionament de l'Agència durant l'any 2018, en relació amb la protecció de les persones que denuncien, informen o alerten d'actes de frau o corrupció, cal destacar les següents conclusions:

⁶ Saura Fructuoso, Carlos. Professor de Dret Administratiu. Universitat Complutense de Madrid. *DA*, núm. 2, gener-desembre, 2015, ISSN: 1989-8983

- Ha de reiterar-se la necessitat que totes les administracions públiques i entitats públiques i privades subjectes a l'àmbit d'actuació de l'Agència, així com les seues autoritats, càrrecs públics i personal al seu servei, col·laboren en l'exercici de les funcions que a aquesta corresponen, especialment quan s'ordena el respecte a l'estatut de protecció de les persones que denuncien, informen o alerten d'actes de corrupció i la prohibició de represàlies.
- Sovint les persones denunciants de corrupció, que actuen correctament en benefici de la societat i de l'interés general, acaben denunciades. Protegir-les, a més de ser un deure ètic, és altament rendible.
- Els acomiadaments i l'ús d'expedients disciplinaris injustos representen l'instrument més eficaç d'assetjament contra els treballadors públics que no es pleguen a la voluntat il·legítima dels seus superiors jeràrquics.
- Constitueix una exigència legal inajornable el reconeixement de la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques i la seua repetició d'ofici i immediata contra les autoritats i altre personal al seu servei que siga causant i consentidor d'aquesta situació, pels danys i perjudicis de tota índole causats a les persones denunciants de frau i corrupció. En la quantificació d'aquesta responsabilitat, es ponderarà el resultat danyós produït, el grau de culpabilitat, la responsabilitat professional del personal al servei de les administracions públiques i la seua relació amb la producció del mal.

7.10. SOBRE LES MANQUES LEGISLATIVES EN L'ÀMBIT ESTATAL

No hi ha una estratègia nacional de prevenció a Espanya, d'acord amb el que disposa la Convenció contra la Corrupció, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides en 2003 i ratificada per les Corts Generals en 2006.

Si bé l'establiment d'aquesta regulació i qualssevol altres instruments o mitjans que reforcen la lluita contra la corrupció, en l'àmbit de competències de l'Estat, excedeixen de les funcions i possibilitats d'aquesta Agència i de les competències dels òrgans legislatius i de govern de la Comunitat Valenciana, des d'aquesta

Memòria s'insta, a les Corts Valencianes i al Consell, al plantejament i trasllat, als òrgans nacionals corresponents, de les següents observacions i recomanacions:

- La Llei Orgànica 19/1994, de 23 de desembre, de protecció a testimonis i pèrits en causes criminals, ha resultat ineficaç, ja que ha impedit disposar de proves o testimoniats valuosos que permeten l'aplicació de les lleis penals amb tota la seua intensitat i eviten la impunitat dels presumptes culpables.
- L'any 2016, el grup parlamentari de Ciutadans va adoptar una Proposició de Llei Integral de Lluita contra la Corrupció i Protecció dels Denunciants, i en 2017 es van presentar esmenes, però en l'actualitat la seua tramitació parlamentària es troba paralitzada. La regulació proposada és necessària però insuficient.
- La Proposta de Directiva de la Comissió de la Unió Europea sobre la protecció de les persones que denuncien infraccions i irregularitats, de 23 d'abril de 2018, reforça la seua protecció en tot l'àmbit de la Unió. L'11 de març de 2019, compromissaris del Parlament Europeu i dels governs de la Unió Europea han tancat un acord provisional sobre aquesta nova normativa europea que estableix un sistema de llits de denúncia i de protecció dels denunciants, tant en el sector públic com en el sector privat. En breu, el Parlament Europeu i el Consell aprovaran formalment aquest acord, per la qual cosa es preveu que l'aplicació de la Directiva siga exigible en tots els Estats membres en 2021.
- És imprescindible i urgent que l'Estat espanyol, d'acord amb els mandats internacionals, amb caràcter de mínims i de manera subsidiària respecte d'aquells territoris que ja disposen de normativa sobre aquest tema, legisle, harmonitze i garantisca, a escala nacional, la protecció efectiva de les persones que denuncien, informen o alerten d'actes de corrupció, i evite les represàlies.
- Assegurada la protecció als denunciants, cal evitar el silenci i fomentar la denúncia, i admetre l'anonimat amb caràcter general.

A més del que s'ha exposat, es destaca que la Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció, ratificada per Espanya en 2006, estableix una sèrie de mesures que han de ser introduïdes en el Codi Penal al més prompte possible, i que s'enuncien en els tres punts subsegüents:

- Tipificar com a delictes l'enriquiment il·lícit o increment significatiu del patrimoni d'una autoritat o funcionari públic respecte dels seus ingressos legítims, quan no puga ser raonablement justificat, amb inversió de la càrrega de la prova.

- Encoratjar les persones que participen o hagen participat en actes de corrupció a proporcionar informació amb finalitats de mitigació de la pena o concessió d'immunitat judicial, així com protegir els delinqüents que cooperen.

- Establir terminis de prescripció més amplis per als processos per delictes de corrupció. En les actuals circumstàncies de carències de mitjans de la Justícia, la limitació en els terminis d'instrucció ha portat, a vegades, a la impunitat i ha alimentat entre els ciutadans la creença que no hi ha vertadera voluntat per a perseguir els corruptes.

Annex I

**PROJECTE DE REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR
DE L'AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA
CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA, COM A
DESPLEGAMENT DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE, DE LA
GENERALITAT**

PROJECTE DE REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR DE L'AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA, COM A DESPLEGAMENT DE LA LLEI 11/2016, DE 28 DE NOVEMBRE, DE LA GENERALITAT

ÍNDEX

Preàmbul

TÍTOL I. Disposicions generals

- Article 1.** Objecte del reglament
- Article 2.** Naturalesa, règim jurídic i finalitat de l'Agència
- Article 3.** Definició de corrupció i àmbit d'actuació de l'Agència
- Article 4.** Funcions i mitjans
- Article 5.** Principis rectors i d'actuació de l'Agència
- Article 6.** Codi ètic i de conducta
- Article 7.** Seu
- Article 8.** Identificació visual
- Article 9.** Confidencialitat
- Article 10.** Relacions amb altres òrgans i institucions
- Article 11.** Sistemes d'informació i d'arxivament

TÍTOL II. Direcció General de l'Agència

- Article 12.** El director o directora
- Article 13.** Funcions del director o directora
- Article 14.** Delegació de signatura
- Article 15.** Suplència
- Article 16.** Encàrrecs de gestió i determinats convenis
- Article 17.** Consell de Direcció

TÍTOL III. Estructura organitzativa

- Article 18.** Estructura organitzativa de la Direcció General de l'Agència
- Article 19.** Direcció de Prevenció, Formació i Documentació
- Article 20.** Direcció d'Anàlisi i Investigació
- Article 21.** Direcció d'Assumptes Jurídics
- Article 22.** Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació
- Article 23.** Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica

TÍTOL IV Consell de Participació

- Article 24.** Definició i funcions
- Article 25.** Composició
- Article 26.** Funcionament

TÍTOL V. Prevenció, formació i documentació

Article 27. Prevenció

Article 28. Formació

Article 29. Documentació

TÍTOL VI. Procediment d'investigació

Capítol I. Principis i objecte de les actuacions

Article 30. Principis d'actuació

Article 31. Objecte de les actuacions d'investigació

Capítol II. Anàlisi i avaluació prèvia

Article 32. Determinació prèvia de versemblança de les denúncies, les sol·licituds i les comunicacions

Capítol III. Inici de les investigacions

Article 33. Modalitats d'iniciació

Article 34. Sol·licituds de les Corts o d'altres òrgans o institucions públiques

Article 35. Denúncies i comunicacions

Capítol IV. Desenvolupament de les investigacions

Article 36. Iniciació d'actuacions d'investigació

Article 37. Desenvolupament del procediment d'investigació

Article 38. Mesures cautelars

Article 39. Informe final d'investigació

Capítol V. Conclusió de les actuacions

Article 40. Finalització del procediment d'investigació

TÍTOL VII. Protecció de la persona denunciant

Article 41. Definició de la persona denunciant

Article 42. Deure de reserva i de protecció de la identitat de la persona denunciant

Article 43. Drets de la persona denunciant

Article 44. Procediment per a la concessió de l'estatut de protecció de la persona denunciant

Article 45. Pèrdua de l'estatut de protecció de la persona denunciant

Article 46. Prohibició de represàlies contra les persones denunciants

Article 47. De la responsabilitat de la persona denunciant

Article 48. Denúncies falses

TÍTOL VIII. Procediment sancionador

Article 49. Infraccions i sancions, i òrgan competent

Article 50. Principis del procediment sancionador i de la potestat sancionadora

Article 51. Actuacions prèvies i acord d'iniciació

- Article 52.** Mesures de caràcter provisional
- Article 53.** Instrucció
- Article 54.** Proposta de resolució i audiència
- Article 55.** Resolució i efectes
- Article 56.** Tramitació simplificada
- Article 57.** Executorietat

TÍTOL IX. Personal al servei de l'Agència

Capítol I. Disposicions generals

- Article 58.** Règim jurídic
- Article 59.** Tipus de personal i exercici de potestats públiques
- Article 60.** Acreditació professional i condició d'autoritat pública
- Article 61.** Modalitats de provisió de llocs de treball
- Article 62.** Relació de llocs de treball i classificació d'aquests
- Article 63.** Retribucions
- Article 64.** Carrera professional

Capítol II. Drets, deures i incompatibilitats

- Article 65.** Principis d'actuació del personal
- Article 66.** Deure de secret i altres deures específics
- Article 67.** Protecció del personal al servei de l'Agència
- Article 68.** Dret i deure de formació contínua i especialitzada
- Article 69.** conflicte d'interessos
- Article 70.** Incompatibilitats

Capítol III. Règim disciplinari

- Article 71.** Responsabilitat disciplinària
- Article 72.** Expedient disciplinari

TÍTOL X. Règim econòmic i pressupostari i de contractació

Capítol I. Règim econòmic i pressupostari

- Article 73.** Pressupost i control
- Article 74.** Gestió econòmica
- Article 75.** Prerrogativa
- Article 76.** Vinculació jurídica dels crèdits
- Article 77.** Modificacions de crèdit
- Article 78.** Comptes anuals
- Article 79.** Règim de pagaments i ingressos

Capítol II. Règim patrimonial i de contractació

- Article 80.** Règim general patrimonial i de contractació

TÍTOL XI. Rendició de comptes i transparència

- Article 81.** Memòria anual, informes especials i extraordinaris, recomanacions i compareixences en comissions parlamentàries

Article 82. Transparència de l'activitat pública de l'Agència

Article 83. Portal de transparència

Article 84. Dret d'accés a la informació pública

TÍTOL XII. Registres de l'Agència, seu electrònica i bústia de denúncies

Article 85. Registre general

Article 86. Seu electrònica de l'Agència

Article 87. Registre de convenis

Article 88. Registre d'acords de condicions de treball

Article 89. Registre d'acords i resolucions del director o directora de l'Agència

Article 90. Bústia de denúncies

Article 91. Tractament de dades de caràcter personal

Disposicions addicionals

Primera. Adscripció de personal

Segona. Concertació d'assegurança

Disposició transitòria

Primera. Carrera professional

Segona. Adaptació de la relació de llocs de treball

Disposició derogatòria

Única. Clàusula derogatòria

Disposicions finals

Primera. Desenvolupament i modificació d'aquest reglament.

Segona. Entrada en vigor

PREÀMBUL

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el frau i la corrupció de la Comunitat Valenciana, modificada per la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat, preveu, en la disposició transitòria primera, que el director o directora de l'Agència elaborarà i presentarà a les Corts el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència per a la seua posterior aprovació per part de l'Agència.

Per mitjà d'aquest reglament, l'Agència desenvolupa i estableix les bases reguladores de la seua activitat sobre els principis establits per la Llei fundacional i la naturalesa d'autoritat administrativa, independent de les administracions públiques incloses en el seu àmbit d'actuació, amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat d'obrar per al compliment de les seues finalitats, adscrita a les Corts i que es relaciona amb el Consell, els governs locals i la resta d'institucions valencianes d'acord amb el que s'estableix en la Llei de l'Agència.

Les característiques que ha aconseguit el fenomen de la corrupció, entesa com l'ús indegut o abús de poder per a l'obtenció d'avantatges o beneficis il·legítims, o el desviament de recursos d'origen públic de la seua finalitat natural, així com la necessitat de previndre aquest fenomen com a risc latent que pot desenvolupar-se en qualsevol àmbit de l'exercici de potestats públiques, exigeix l'establiment i el desenvolupament d'estratègies, dirigides a la participació activa de la societat en la prevenció i erradicació d'aquestes pràctiques, que danyen les economies, redueixen la capacitat i credibilitat de les administracions públiques per a resoldre els problemes de la ciutadania, violen el principi constitucional d'igualtat i i fins i tot a vegades atempten contra la democràcia.

Tot això, juntament amb la necessitat de protegir les persones que, en compliment del seu deure ciutadà, volen alertar dels casos de fraus o corrupció i necessiten un marc jurídic de protecció que garantisca la seua indemnitat, i la de disposar i oferir bases de coneixement, formació i sensibilització, capaces de crear una cultura de repudi de tota conducta que propicie la corrupció, requereixen l'existència d'entitats i organismes especialitzats que tinguen instruments, recursos i persones expertes, especialment preparats, per a escometre tasques tan complexes amb eficàcia i eficiència.

Així ho estableixen els articles 6 i 36 de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció de 2003, ratificada per Espanya el 9 de juny de 2006 (BOE núm. 171 de 19 de juliol de 2006); i en el marc de la Unió Europea, el Conveni civil contra la corrupció (núm. 174 del Consell d'Europa) de 4 de novembre de 1999 (BOE núm. 78 de 31 de març de 2010), l'article 325 del Tractat de funcionament de la Unió Europea que imposa als estats membres l'obligació de combatre el frau i qualsevol activitat il·legal que perjudique els seus interessos econòmics, o la creació de la seua oficina antifrau, l'OLAF, amb competències d'investigació independent des de 1999.

D'acord amb el que es preveu en l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, que regula la participació ciutadana en el procediment d'elaboració de normes amb rang legal o reglamentari, es va procedir, entre desembre de 2017 i gener de 2018, a la consulta pública general, a través del portal web de les Corts, acompanyada de la invitació directa de les persones, institucions i organismes afectats, mitjançant la qual se sol·licitava l'opinió en relació amb els problemes sobre els quals pretén incidir aquest reglament, la seua necessitat i l'oportunitat de la seua aprovació, així com els objectius de la norma. La participació ciutadana es va manifestar amb la presentació de d'una sèrie d'escrits, les observacions dels quals i propostes s'han tingut en compte en aquesta redacció.

D'aquesta manera, amb els resultats de la consulta pública i les aportacions rebudes, el que es disposa en la Llei 11/2016, de creació de l'Agència, i els antecedents de dret internacional, s'ha procedit a definir l'estructura organitzativa de l'Agència, la regulació del seu funcionament i el desenvolupament dels procediments quan es refereix a l'anàlisi i la investigació, a la protecció de les persones denunciants i a l'exercici de la potestat sancionadora, així com el règim jurídic de la pròpia Agència, del seu personal i la gestió econòmica i pressupostària. Igualment, s'estableixen les obligacions de transparència, bon govern i rendició de comptes davant de les Corts i davant de la ciutadania, i es crea a aquest efecte un Consell de Participació; també es dona resposta als nous requeriments, exigències i necessitats de l'administració electrònica.

Aquest reglament s'estructura en dotze títols, noranta-un articles, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El títol I regula la naturalesa jurídica de l'Agència, defineix el frau i la corrupció i l'àmbit d'actuació de l'Agència, les seues funcions i mitjans. Estableix els principis rectors i fonaments ètics i de conducta, les relacions amb altres òrgans i institucions i els sistemes d'informació, documentació i arxivament.

El títol II desenvolupa les funcions de la directora o director de l'Agència, regula la seua suplència, la delegació de signatura i la possibilitat de dur a terme encàrrecs de gestió. A més, contempla el Consell de Direcció, com a òrgan col·legiat d'assistència i assessorament al director o directora, i incorpora a aquest les persones responsables de les cinc unitats administratives de l'Agència.

El títol III estableix l'estructura organitzativa de l'Agència, amb tres direccions funcionals (la de prevenció, formació i documentació, la d'anàlisi i investigació i la d'assumpes jurídics), una àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica, i un gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació Ciutadana.

El títol IV inclou el Consell de Participació, definit com a òrgan assessor i de consulta de l'Agència i via per a la participació de la societat civil i de persones expertes, dins de l'àmbit de la prevenció i lluita contra el frau i la corrupció; relaciona les funcions, la composició i les regles de funcionament.

El títol V, dedicat a la prevenció, formació i documentació, recull les actuacions de l'Agència dins d'aquest àmbit, destaca el foment de marcs d'integritat pública, anàlisi de riscos i plans de prevenció, en col·laboració amb les persones i entitats interessades, i també el desenvolupament de programes de formació, elaboració de materials i creació d'un fons documental especialitzat.

El títol VI recull el procediment d'anàlisi i investigació, els principis que el regeixen, el seu objecte, la determinació prèvia de versemblança, les formes d'iniciació, la denúncia i les comunicacions, el desenvolupament de les investigacions, l'informe d'investigació i les formes de finalització del procediment.

El títol VII introdueix les regles de protecció de les persones denunciants, la seua definició a aquest efecte, el deure de reserva de l'Agència i la protecció de la seua identitat, els seus drets, el procediment per a la concessió de l'estatut de persona denunciante i per a la pèrdua, i l'especificació de la prohibició de represàlies i de les mesures per a la protecció.

El títol VIII conté el procediment sancionador, l'òrgan competent, els principis, les actuacions prèvies, l'inici, la instrucció, l'audiència, la resolució i els efectes.

Els títols IX i X incorporen, respectivament, la regulació relativa al personal de l'Agència i al seu règim economicopressupostari i de contractació pública.

El títol XI tracta del règim de rendició de comptes de l'Agència davant de les Corts, per mitjà de la Memòria anual de l'Agència, els informes especials o extraordinaris, les recomanacions i les compareixences en comissions, així com la transparència en l'activitat pública i el dret d'accés.

El títol XII es dedica al registre de l'Agència, la seua electrònica, la bústia de denúncies, el registre de convenis i el tractament de dades de caràcter personal.

Finalment, pel que fa a les disposicions addicionals (transitòria, derogatòria i finals), s'introdueixen qüestions no contingudes en els articles del Reglament; situacions jurídiques iniciades abans de l'entrada en vigor d'aquest; la clàusula derogatòria general de salvaguarda; les autoritzacions i els mandats dirigits a la producció de disposicions necessàries per al desenvolupament i execució de la norma; i la seua entrada en vigor.

En virtut d'açò, conforme a l'atribució conferida en la referida disposició transitòria primera apartat dues de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció, i al nomenament del President dels Corts efectuat mitjançant resolució de 29 de maig de 2017 (BOCV núm. 184 de 2 de juny de 2017),

PROPOSE

TÍTOL I *Disposicions generals*

Article 1. Objecte del Reglament

1. L'objecte d'aquest reglament és regular el funcionament i el règim interior de l'Agència de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció, d'ara endavant, l'Agència, creada mitjançant la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
2. Aquest reglament estableix l'estructura organitzativa de l'Agència i els seus principis rectors, desenvolupa les seues funcions i els procediments en matèria sancionadora, de prevenció, d'anàlisi i investigació i de protecció a la persona denunciante, recull el règim jurídic del personal al servei de l'Agència i el règim pressupostari, de contractació i gestió econòmica, introdueix regles generals sobre transparència, registre general, seu electrònica i bústia de denúncies, i inclou el Consell de Participació.

Article 2. Naturalesa jurídica, règim jurídic i finalitat de l'Agència

1. L'Agència és una entitat amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat d'obrar per al compliment de les seues finalitats.
2. L'Agència està adscrita a les Corts.
3. Per al compliment de les finalitats legalment establides, es configura com una entitat independent de les administracions públiques i de les autoritats i de les persones jurídiques i físiques que integren el seu àmbit d'actuació.
4. El règim jurídic aplicable a l'Agència és el que s'estableix en la seua llei de creació, en aquest reglament i en qualsevol altra normativa de desplegament, i en les disposicions que li siguen aplicables segons la legislació vigent.

5. La seua finalitat és previndre i erradicar el frau i la corrupció de les institucions públiques valencianes, l'impuls de la integritat i l'ètica pública, i el foment d'una cultura de bones pràctiques i de rebuig del frau i la corrupció en el disseny, l'execució i l'avaluació de les polítiques públiques i en la gestió dels recursos públics. Així mateix, presta especial atenció a la protecció de les persones denunciants.

Article 3. Definició de corrupció i àmbit d'actuació de l'Agència

1. S'entén per corrupció, a l'efecte d'aquest reglament, l'ús o la desviació de poder o de recursos de procedència pública per a obtindre beneficis il·legítics, particulars, per a si mateix o per a tercers.

2. L'àmbit d'actuació subjectiu de l'Agència comprén totes les administracions, entitats i institucions públiques, organismes i persones físiques i jurídiques, a què es refereix l'article 3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat. En virtut del citat article, ni l'administració de l'Estat ni l'administració de justícia no s'inclou en l'àmbit d'actuació de l'Agència.

3. L'àmbit d'actuació material de l'Agència comprén fets o conductes susceptibles d'incloure's en algun dels següents grups:

a) Corrupció: Ús o desviació de poder o de recursos de procedència pública per a finalitats diferents de les concedides; ús o abús del poder públic per a obtindre avantatges, beneficis o qualsevol altre aprofitament particular, propi o de tercers, o per a qualsevol altre fi contrari a l'ordenament jurídic.

b) Fraus: Acte tendent a eludir una disposició legal de manera enganyosa; ús inapropiat i perjudicial dels recursos i actius d'una organització, contrari a la veritat i a la rectitud; ús o destinació irregular de fons públics.

c) Irregularitats administratives i comportaments constitutius d'infracció administrativa o disciplinària, en els quals subjau una situació potencial de frau o corrupció.

d) Conductes reprotxables per ser contràries a l'objectivitat, a la probitat, a la integritat, a l'ètica pública i al bon govern, així com la realització de despeses supèrflues i innecessaris de fons de procedència pública, encara que no impliquen una infracció directa de l'ordenament jurídic positiu.

4. Si en el curs de les actuacions de l'Agència s'observen indicis d'haver-se comés infraccions susceptibles de sanció competència d'un altre òrgan d'acord amb la normativa sectorial, o infraccions disciplinàries, el director o directora de l'Agència ho comunicarà a l'òrgan que en cada cas corresponga, instant l'obertura del procediment oportú.

5. Si hi ha indicis d'haver-hi conductes o fets presumiblement constitutius de delictes, s'interrompran les actuacions i s'aportarà immediatament tota la informació al Ministeri Fiscal o a l'autoritat judicial.

6. En cas que es puga derivar una possible responsabilitat comptable, es traslladaran les actuacions a la jurisdicció del Tribunal de Comptes.

7. En els casos a què es refereixen els tres apartats anteriors, l'Agència es constitueix com un òrgan de suport i col·laboració amb els òrgans i institucions competents, i ha de ser informada periòdicament de les actuacions iniciades a la seua instància.

Article 4. Funcions i mitjans

1. Són funcions de l'Agència les que es preveuen en l'article 4 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, així com qualsevol altra que es derive del que es preveu en aquesta llei, en el present reglament o que es puga establir en la normativa vigent.

2. L'Agència disposarà dels mitjans materials, personals i econòmics necessaris per al seu funcionament. Els seus recursos econòmics estan integrats per les assignacions amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, pels rendiments procedents dels béns i drets propis o que li siguen adscrits i per qualsevol altre ingrés o assignació que li puga correspondre per dret com a persona jurídica amb plena capacitat d'obrar, així com per l'import de les sancions previstes en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i en aquest reglament, que amb caràcter general tindran naturalesa d'ingressos de dret públic.

Article 5. Principis rectors i d'actuació de l'Agència

1. L'Agència, la seua direcció i tot el seu personal actuarà segons els principis de: legalitat, respecte a la dignitat i els drets humans, igualtat, interès general, objectivitat, independència, imparcialitat, neutralitat, proporcionalitat, confidencialitat, integritat, exemplaritat, professionalitat, responsabilitat, dedicació, lleialtat institucional, eficàcia i eficiència, transparència i rendició de comptes.

2. Entre el personal de l'Agència i els òrgans col·legiats que es puguen crear en el desenvolupament d'aquest reglament, incloent-hi la mesa negociadora de condicions de treball, en cada una de les representacions que té, hi haurà presència paritària de dones i homes, ajustant-se al principi d'equilibri per raó de sexe, d'acord amb la normativa vigent.

Article 6. Codi ètic i de conducta

1. Mitjançant una resolució del director o directora de l'Agència s'ha d'aprovar un Codi ètic i de conducta, a proposta del Consell de Direcció de l'Agència al fet que es refereix l'article 17 d'aquest Reglament, que incloga els principis ètics i els valors de bon govern que han d'informar totes les actuacions de l'Agència i que regule les normes de conducta que necessàriament ha d'observar el personal al seu servei, especialment les regles relatives als conflictes d'interessos. Aquest codi determinarà els mecanismes i el procediment per a garantir-ne l'efectivitat, l'avaluació i l'impuls, a l'efecte del qual preveurà l'existència d'un Comitè d'ètica que vetle perquè s'aplique adequadament.

2. El Comitè d'ètica és un òrgan col·legiat consultiu, per a impulsar, fer seguiment i avaluar el compliment del codi. Els seus informes i recomanacions no tenen caràcter vinculant.

3. El Comitè d'ètica, de composició paritària, estarà integrat per un màxim de quatre persones, tres externes de professionals de prestigi reconegut en l'àmbit de la defensa de l'ètica, la integritat i la transparència públiques, entre els quals almenys un serà jurista, i una persona de l'Agència, que s'ha de triar pel seu propi personal.
4. El Codi ètic i de conducta concretarà les funcions, el règim i el funcionament del Comitè d'ètica.
5. El codi ètic i de conducta es publicarà en el Butlletí Oficial dels Corts, en el Diari Oficial de la Generalitat i en el portal de transparència de l'Agència.

Article 7. Seu

L'Agència té la seua seu a la ciutat de València.

Article 8. Identificació visual

1. L'anagrama institucional de l'Agència, que identifica visualment l'entitat, gaudeix de la protecció que dispensa l'Agència espanyola de patents i marques, és d'ús exclusiu seu i per això podrà exercir les accions pertinents en cas d'ús no autoritzat.
2. L'anagrama de l'Agència és el que es reproduïx en l'annex d'aquest reglament, i només es podrà modificar per mitjà d'una resolució del director o directora de l'Agència, comunicada a la Mesa de les Corts.
3. Els escrits i les certificacions de l'Agència s'autentiquen per mitjà de la signatura del director o directora, o del personal autoritzat, segellada amb l'anagrama. En cas que siga un document electrònic, cal signar-lo electrònicament o mitjançant qualsevol altre element de validació que siga conforme a la legislació vigent, i se li associarà en tot cas una referència temporal que consistirà en un segellat de temps.
4. En la documentació que genere l'Agència es podrà utilitzar la denominació abreujada Agència Valenciana Antifrau.

Article 9. Confidencialitat

Les actuacions de l'Agència tenen caràcter reservat per a evitar perjudicis a la persona o a l'entitat investigada i a les persones denunciants, informadores o alertadores, i com a salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es puga iniciar com a conseqüència d'aquestes.

Article 10. Relacions amb altres òrgans i institucions

1. L'Agència podrà establir fórmules de col·laboració de qualsevol índole amb altres òrgans -de les administracions, entitats i institucions públiques, persones físiques i jurídiques, subjectes al seu àmbit d'actuació o no, amb la finalitat de propiciar l'intercanvi d'informació i de dur a terme

activitats preventives, formatives o qualsevol altra que permeta aconseguir objectius d'interés comú.

2. L'Agència, per a complir les funcions que té encomanades i en l'àmbit que li és propi, pot sol·licitar col·laboració, assistència i intercanvi d'informació de la Sindicatura de Comptes. Els termes d'aquesta col·laboració s'han d'establir mitjançant plans i programes conjunts, convenis i protocols de col·laboració funcional, en el marc de la normativa aplicable.

3. En el context de la realització de diligències d'investigació penal, instrucció de causes i celebració de judicis, relacionats amb les funcions de l'Agència i el seu àmbit d'actuació, aquesta podrà col·laborar amb el Ministeri Fiscal, els jutjats i els tribunals, quan així es requerisca, mitjançant l'assistència tècnica i emissió d'informes pericials per personal funcionari al seu servei, especialitzat en matèria juridicoadministrativa, econòmica, comptable i de control administratiu, i amb coneixement profund de les administracions i el seu sector públic i els procediments administratius.

Article 11. Sistemes d'informació i arxivament

1. El document o documents de polítiques generals de gestió, interoperabilitat i seguretat dels sistemes d'informació de l'Agència, l'aprovació del qual correspon al seu director o directora, serà d'observança obligatòria per a tot el seu personal, així com per als usuaris del seu web, seu electrònica i bústia de denúncies, i per a aquells que obtinguen, si escau, accés autoritzat per a la interrelació d'acord amb les competències pròpies, amb les limitacions previstes en la normativa vigent en matèria de dades de caràcter personal.

2. Els documents de l'Agència deuen guardar-se durant el temps que determine la normativa vigent d'arxivament i documentació, i se subjectaran al que es dispose en les sèries documentals corresponents.

TÍTOL II

Direcció General de l'Agència

Article 12. El director o directora

1. La persona titular de la direcció, de l'Agència, la dirigeix i ocupa la seua representació institucional i legal, exerceix el càrrec amb total independència, immobilitat i objectivitat, no rep instruccions de cap autoritat i actua sempre amb submissió plena a la llei i al dret.

2. L'estatut personal del director o directora de l'Agència és l'establert en l'article 26 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

3. La persona titular de l'Agència té la condició d'autoritat pública i està assimilada a un alt càrrec amb rang de director general.

Article 13. Funcions del director o directora

1. Són funcions de la persona titular de la direcció de l'Agència les següents:

- a) Elaborar i presentar a les Corts el projecte de Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència per a la seua posterior aprovació per part de l'Agència.
- b) Dirigir, planificar, coordinar i supervisar l'actuació de les direccions funcionals en les quals s'organitza l'Agència, el gabinet de relacions institucionals, comunicació i participació i l'àrea d'administració, recursos humans i gestió econòmica.
- c) Controlar i avaluar les actuacions efectuades per l'Agència.
- d) Exercir la prefectura del personal al servei de l'Agència, convocar i resoldre els procediments de provisió de llocs de treball, efectuar nomenaments i cessaments, cobrir llocs de forma provisional d'acord amb els procediments previstos en la Llei, concedir si escau autoritzacions de compatibilitat i resoldre causes d'abstenció o recusació, així com qualsevol altra competència en aquesta matèria relacionada amb el bon funcionament de l'entitat.
- e) Exercir les potestats rectores, organitzatives, inspectores i disciplinàries pel que fa al personal de l'Agència.
- f) Aprovar la relació de llocs de treball de l'Agència.
- g) Exercir les potestats d'anàlisi i investigació o inspecció.
- h) Atorgar l'estatut personal de denunciant protegit i acordar les mesures que, en cada cas, procedisquen per a garantir-ne la indemnitat.
- i) Exercir la competència per a imposar les sancions que estableix la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
- j) Proposar la incoació de procediments disciplinaris o sancionadors quan la competència corresponga a un altre òrgan.
- k) Remetre, quan siga procedent, les actuacions al Ministeri Fiscal o a l'autoritat judicial, o al Tribunal de Comptes.
- l) Emetre informes, dictàmens, propostes, recomanacions i exposicions raonades, en l'àmbit d'actuació de l'Agència.
- m) Dictar resolucions i acords, emetre comunicacions i sol·licituds i fer requeriments i recordatoris, d'acord amb la naturalesa i l'abast de l'acte.
- n) Signar protocols, convenis marc i convenis de col·laboració en matèries competència de l'Agència.

- o) Acreditar les actuacions docents i formatives.
- p) Elaborar i aprovar motivadament el projecte de pressupost i les seues modificacions per al funcionament de l'Agència, i remetre'l a la Mesa de les Corts perquè siga integrat amb la deguda independència en el projecte de pressupostos de la Generalitat, així com establir les directrius i els procediments per a executar-lo.
- q) Autoritzar les despeses i ingressos o reconèixer drets. Efectuar les disposicions de crèdit i el reconeixement d'obligacions; ordenar pagaments i efectuar els pagaments materials. Obrir i cancel·lar comptes en entitats financeres.
- r) Aprovar la liquidació del pressupost i el compte anual.
- s) Emetre circulars, instruccions o ordres de servei dirigides al personal funcionari de l'Agència. Establir els criteris en relació amb els sistemes i tecnologies de la informació, la seua seguretat i el desenvolupament.
- t) Aprovar la Memòria anual de l'Agència i donar trasllat d'aquesta a les Corts. Rendir comptes de l'activitat i gestió de l'Agència davant de la comissió parlamentària competent.
- u) Elaborar i presentar informes especials o extraordinaris davant de la comissió parlamentària corresponent o davant de la Diputació Permanent de les Corts, d'ofici o a petició de les Corts o del Consell.
- v) Elaborar recomanacions i dictàmens no vinculants sobre assumptes relacionats amb el frau i la corrupció a petició de les comissions parlamentàries.
- x) Resoldre en via administrativa els recursos que s'interposen contra resolucions de l'Agència.
- y) Resoldre sobre les sol·licituds d'accés a la informació.
- z) Rendir comptes de la seua gestió davant del Consell de Participació de l'Agència i la ciutadania.
- aa) Qualsevol altra funció que li atribuisquen les lleis i aquest reglament, així com les inherents a la seua condició de representant legal i institucional de l'Agència, i totes aquelles que tinguen caràcter executiu dins del seu àmbit de competències.

2. La representació i defensa en judici de l'Agència correspondrà al seu personal funcionari, amb llicenciatura en dret o amb una titulació universitària oficial de grau més màster universitari que habilite per a exercir aquesta activitat, dependent de la direcció d'Assumptes Jurídics, o a qualsevol altre funcionari o funcionària que preste serveis en l'Agència, que tinga aquesta titulació i que es designe en funció de les circumstàncies del cas. No obstant açò, de forma motivada, podrà encarregar-se aquesta representació i defensa, a professionals externs, quan les circumstàncies així ho requerisquen.

Article 14. Delegació de signatura

1. Excepcionalment i de manera expressa i motivada, la persona titular de la direcció de l'Agència podrà delegar la signatura de les seues resolucions i actes administratius en les persones responsables de l'àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica o de les direccions funcionals de l'Agència.
2. La delegació de signatura no alterarà la competència de l'òrgan delegant i per a la seua validesa no serà necessària publicar-la.
3. En les resolucions i els actes que se signen per delegació es farà constar aquesta circumstància, amb l'esment a la persona titular de la direcció de l'Agència com a autoritat de procedència i el document que autoritza la signatura delegada.

Article 15. Suplència

1. La persona titular de la direcció de l'Agència podrà ser suplida, interinament i transitòriament, en cas de vacant, absència o malaltia, així com en els casos en què s'haja declarat la seua abstenció o recusació, per els funcionaris o funcionàries que ocupen les direccions funcionals de l'Agència per ordre d'aparició en el present Reglament.
2. La suplència no implicarà alteració de la competència i per a la seua validesa no serà necessari publicar-la.
3. En les resolucions i en els actes que es dicten mitjançant suplència es farà constar aquesta circumstància, i s'especificarà el titular de l'òrgan en la suplència del qual s'actua i qui efectivament estiga exercint aquesta suplència.

Article 16. Encàrrecs de gestió i determinats convenis

1. La realització d'activitats de caràcter material o tècnic de la competència de l'Agència podrà ser encomanada a altres administracions públiques, institucions, òrgans o entitats de dret públic sempre que entre les seues competències es troben activitats d'aquest tipus, per raons d'eficàcia o quan no es tinguen els mitjans tècnics idonis per a acomplir-les.
2. Els encàrrecs de gestió es regiran pel que disposa la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, o la norma que la substituísca.
3. La formalització dels encàrrecs de gestió es durà a terme per mitjà del conveni corresponent, que inclourà l'esment a l'activitat o activitats a les quals afecten, el termini de vigència i la naturalesa i abast de la gestió encomanada, i haurà de publicar-se en el *Butlletí Oficial de Les Corts* i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.
4. El director o directora de l'Agència podrà subscriure convenis per a acordar, amb caràcter temporal, intercanvis o estades de personal propi o procedent d'òrgans de la mateixa naturalesa, d'altres comunitats autònomes, de l'Estat, d'estats estrangers o d'organismes internacionals o supranacionals, així com de personal investigador d'universitats.

Article 17. Consell de Direcció

1. El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat d'assessorament i assistència al director o directora de l'Agència per a la deliberació, proposta i coordinació de les funcions i actuacions pròpies d'aquesta. Sota presidència del director o directora de l'Agència, el Consell de Direcció està integrat per les persones que ocupen les direccions funcionals de l'Agència i la prefectura de l'àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica i la persona que ocupe la prefectura de gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació. Assistirà així mateix a les reunions del Consell de Direcció la persona que ocupe la secretaria de direcció de l'Agència.
2. Mitjançant resolució del director o directora de l'Agència, publicada en el Butlletí Oficial de les Corts, es regula la composició, funcions i regles de funcionament del Consell de Direcció de l'Agència.
3. A les sessions del Consell de Direcció podrà assistir, a més, el personal funcionari de l'Agència que el director o directora de l'Agència considere convenient.
4. La persona titular de la direcció de l'Agència pot acordar, sempre que ho considere oportú, la constitució de comissions o grups de treball de caràcter consultiu i d'assessorament per a matèries concretes o assumptes específics amb la composició que en cada cas determine.

TÍTOL III.**Estructura organitzativa****Article 18. Estructura organitzativa de la direcció General de l'Agència**

1. Dependent directament de la Direcció General de l'Agència i amb el màxim rang administratiu, l'Agència s'organitza, per al compliment de les seues funcions, en les unitats administratives següents:
 - a) Direcció de Prevenció, Documentació i Formació.
 - b) Direcció d'Anàlisi i Investigació.
 - c) Direcció d'Assumptes Jurídics.
 - d) Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació.
 - e) Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica.
2. Al capdavant de cada una de les unitats administratives anteriors, hi haurà una persona titular d'aquesta, que dirigirà i coordinarà les seues actuacions.
3. El nivell administratiu de l'Agència es podrà organitzar en serveis, equips, negociats o altres unitats d'especialització funcional quan així fora necessari.
4. Les notificacions de les resolucions i altres actes administratius seran cursades pels responsables de cadascuna de les unitats administratives de l'Agència.

Article 19. Direcció de Prevenció, Formació i Documentació

La direcció de Prevenció, Formació i Documentació té les funcions següents:

- a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats dependents.
- b) Assessorar en l'elaboració i en l'establiment dels elements que integren les estratègies d'integritat pública, així com en la confecció i avaluació dels plans de prevenció.
- c) Avaluar l'eficàcia dels instruments jurídics i les mesures existents en matèria de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció.
- d) Proposar criteris previs, clars i estables de control de l'acció pública, així com millores en procediments i pràctiques administratives.
- e) Desenvolupar estudis i anàlisis de riscos.
- f) Gestionar i analitzar qualsevol classe d'informació i documentació publicada sobre les matèries pròpies de l'Agència, així com elaborar els informes, estadístiques, publicacions i estudis tècnics pertinents.
- g) Promoure estudis i investigacions en relació amb el frau, amb les causes que l'originen i amb l'impacte social i polític que genera.
- h) Formular propostes i recomanacions en matèria d'integritat, ètica pública, prevenció i lluita contra la corrupció, sobre disposicions normatives vigents o en tràmit d'aprovació.
- i) Donar resposta a les consultes no vinculants en matèria de prevenció del frau, la corrupció i les bones pràctiques.
- j) Elaborar i gestionar accions i guies formatives especialitzades en matèria d'integritat i ètica pública, així com de prevenció del frau i de la corrupció.
- k) Elaborar i gestionar accions formatives per al personal adscrit a l'Agència perquè dispose de la capacitat tècnica i de la formació contínua deguda.
- l) Proposar, preparar i dur a terme els programes de sensibilització de l'Agència.
- m) Executar i desenvolupar eines per a emmagatzemar, gestionar i posar a disposició, de forma accessible i en format obert, els recursos d'informació en l'àmbit de la lluita contra el frau, la corrupció, la defensa de l'ètica pública i la integritat, per a fomentar la difusió de forma fàcil, gratuïta, lliure, completa, permanent, reutilitzable i contínuament actualitzada.
- n) Establir la política de gestió de documents d'acord amb la normativa vigent i els estàndards, recomanacions i bones pràctiques nacionals i internacionals aplicables per a la gestió documental i la Norma Tècnica d'Interoperabilitat del Catàleg d'Estàndards, que garantisquen

l'autenticitat, integritat, confidencialitat, disponibilitat i traçabilitat dels documents i expedients electrònics que es generen, que permeten la protecció, recuperació i conservació física i lògica d'aquests i del seu context.

o) Elaborar i proposar el codi ètic i de conducta del personal de l'Agència.

p) Totes les altres que el director o directora de l'Agència li assigne.

Article 20. Direcció d'Anàlisi i Investigació

La direcció d'Anàlisi i Investigació té les funcions següents:

a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats i equips d'anàlisi e investigació dependents.

b) Rebre i analitzar les sol·licituds, les denúncies i les comunicacions presentades per persones físiques o jurídiques, públiques o privades, òrgans o institucions de caràcter públic.

c) Supervisar i vetlar pel correcte funcionament de la Bústia de denúncies de l'Agència.

d) Efectuar el tractament i l'anàlisi de la informació que tinga coneixement que siga susceptible de donar lloc a actuacions d'investigació.

e) Avaluar la versemblança de les denúncies practicant les actuacions necessàries per a això i emetent l'informe de versemblança de denúncies o comunicacions.

f) Elaborar les propostes d'iniciació d'actuacions d'investigació, de remissió a l'òrgan competent o d'arxivament, i sotmetre-les a l'aprovació de la direcció de l'Agència.

g) Exercir la direcció tècnica superior de l'anàlisi, la investigació i la inspecció.

h) Proposar a la direcció de l'Agència la conclusió o la reobertura dels expedients d'investigació, així com dur a terme el seguiment de les actuacions i recomanacions adoptades.

i) Proposar l'establiment i aplicar o supervisar l'aplicació de normatives d'ús de recursos tecnològics, polítiques de seguretat i interoperabilitat, plans de desplegament de sistemes d'informació i altres criteris en relació amb els sistemes i les tecnologies de la informació i les comunicacions.

j) Desenvolupar sistemes i planificar estratègies per a obtindre, organitzar i centralitzar la recollida i explotació d'informació que permeta identificar conductes susceptibles de frau i corrupció.

k) Gestionar el manteniment de les bases de dades, les aplicacions informàtiques i les comunicacions, així com controlar la seguretat dels sistemes d'informació.

l) Totes les altres que el director o directora de l'Agència li assigne.

Article 21. Direcció d'Assumptes Jurídics

1. La direcció d'Assumptes Jurídics té les funcions següents:

- a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats dependents.
- b) Efectuar les tasques corresponents a l'assessorament jurídic de l'Agència, així com emetre els informes jurídics preceptius i tots els altres que se sol·liciten per la direcció de l'Agència.
- c) Prestar assessoria legal a la persona denunciant sobre els fets relacionats amb la denúncia, així com sobre els procediments que s'interposen en contra seua amb motiu d'aquesta.
- d) Vetlar per la protecció de les persones denunciants, informants i alertadores, proposar l'adopció de mesures que garantisquen la seua protecció, i en particular preservar-ne la indemnitat personal i professional.
- e) Efectuar les propostes d'atorgament de l'estatut de la persona denunciant i de resolució de qualsevol incidència que puga sorgir en relació amb aquest.
- f) Elaborar i proposar les modificacions legislatives i reglamentàries que afecten o es referisquen a l'Agència.
- g) Complir amb la funció certificadora de les actuacions generades per l'Agència i de secretaria general.
- h) Tramitar els convenis que l'Agència ha de subscriure, sense perjudici de l'elaboració de propostes, impuls i seguiment per la unitat administrativa que corresponga.
- i) Instruir i tramitar els expedients relatius a la imposició de les sancions previstes en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
- j) Exercir la representació i defensa en judici de l'Agència.
- k) Tramitar i proposar la resolució de les peticions d'accés a la informació pública que es formulen.
- l) Tramitar els procediments de responsabilitat patrimonial.
- m) Instruir i tramitar els expedients disciplinaris del personal de l'Agència
- n) Totes les altres que el director o directora de l'Agència li assigne.

2. Per a exercir aquestes funcions, en la direcció d'Assumptes Jurídics hi haurà lletrats amb rang de prefectura de servei, així com aquelles unitats a què es refereix l'article 18.3 d'aquest reglament que es consideren necessàries.

Article 22. Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació

El gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació té les funcions següents:

- a) Mantindre, impulsar i gestionar les relacions institucionals amb els òrgans i institucions de la Generalitat, de l'Estat i de les altres administracions públiques.
- b) Desenvolupar les polítiques de comunicació externa i imatge institucional de l'Agència, i les relacions amb els mitjans de comunicació i d'informació.
- c) Proposar qualsevol actuació de l'Agència a partir dels informes, estadístiques, publicacions i estudis tècnics en relació amb les funcions de l'Agència.
- d) Proposar, coordinar i tramitar qualsevol actuació de l'Agència relacionada amb l'activitat parlamentària, especialment la preparació de la Memòria anual i les compareixences parlamentàries i ciutadanes.
- e) Preparar i coordinar les reunions del Consell de Participació de l'Agència, així com promoure espais de trobada i intercanvi amb la societat civil i recollir les seues aportacions.
- f) Efectuar el seguiment del baròmetre de percepció de la corrupció i gestionar la presència de l'Agència en les xarxes socials.
- g) Vetlar pel compliment de les obligacions relatives a la transparència de l'activitat pública de l'Agència i la publicitat activa de la informació.
- h) Efectuar la proposta de disseny de la pàgina web de l'Agència, així com supervisar-ne la informació, els continguts i la presentació.
- i) Dur a terme el seguiment, l'avaluació del desenvolupament i del grau de compliment de la normativa vigent en matèria d'igualtat entre dones i homes en l'àmbit de les actuacions de l'Agència, incloent-hi la utilització d'un llenguatge no sexista i no discriminatori i la transmissió de valors positius i igualitaris en la publicitat institucional; proposar polítiques de gènere, el pla d'igualtat i el protocol d'assetjament laboral i per raó de sexe de l'Agència.
- j) Totes les altres que el director o directora de l'Agència li assigne.

Article 23. Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica

L'àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica té les funcions següents:

- a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats dependents.
- b) Executar les tasques d'administració i gestió dels recursos humans i materials, dels serveis generals, dels béns i de la contractació administrativa de l'Agència.

- c) Preparar, tramitar i fer el seguiment dels processos de provisió de llocs de treball.
- d) Elaborar, preparar i gestionar la nòmina del personal de l'Agència.
- e) Elaborar la proposta d'avantprojecte de pressupost de l'Agència, i, si escau, les seues modificacions.
- f) Dirigir la gestió econòmica i comptable de l'Agència i tramitar els documents administratius corresponents.
- g) Preparar la liquidació pressupostària i formular els comptes anuals.
- h) Gestionar la tresoreria i administrar els pagaments i ingressos.
- i) Fer la programació, la tramitació, el seguiment i el control de les diferents fases d'execució de la contractació de l'Agència.
- j) Dirigir i coordinar els serveis, les instal·lacions i l'ús de locals de l'Agència, portant l'inventari de béns i drets patrimonials de l'Agència.
- k) Informar sobre els assumptes relatius a l'àrea i elaborar propostes en relació amb els assumptes que ho requerisquen.
- l) Tramitar les publicacions als diaris oficials corresponents.
- m) Totes les altres que el director o directora de l'Agència li assigne.

TÍTOL IV

Consell de Participació

Article 24. Definició i funcions

1. El Consell de Participació es configura com l'òrgan assessor i de consulta de l'Agència i via per a la participació de la societat civil i de persones expertes, dins de l'àmbit de la prevenció i lluita contra el frau i la corrupció, la transparència en l'activitat pública i la qualitat democràtica, amb l'objectiu d'un millor compliment de les funcions i de les finalitats de l'Agència. La seua finalitat és impulsar la vinculació de l'Agència amb la societat civil i la ciutadania i facilitar-ne la comunicació i relació.
2. Mitjançant resolució del director o directora de l'Agència, publicada en el Butlletí Oficial dels Corts i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, es regula la composició, funcions i regles de funcionament del Consell de Participació de l'Agència.
3. Són funcions del Consell de Participació de l'Agència les següents:

- a) Assessorar l'Agència sobre les línies generals, els objectius i les iniciatives específiques que es consideren oportunes, en relació amb l'erradicació de l'ús i abús, en benefici propi o d'un tercer, dels recursos i fons públics i la desviació de poder.
- b) Elaborar informes, propostes i recomanacions per a la prevenció del frau, la lluita contra la corrupció i el foment d'una cultura de bones pràctiques, integritat i ètica pública en les institucions públiques valencianes.
- c) Informar els projectes normatius que afecten o es referisquen a l'Agència, així com impulsar iniciatives legislatives, reglamentàries o de qualsevol altre ordre en relació amb el funcionament i finalitats de l'Agència.
- d) Avaluar el compliment de les funcions i finalitats encomanades a l'Agència i els seus resultats, per mitjà, entre altres, de l'anàlisi de la Memòria anual i dels informes especials i extraordinaris.
- e) Enfortir les relacions de l'Agència amb la societat valenciana mitjançant l'establiment de vies de participació i col·laboració amb la ciutadania i amb diferents persones físiques i jurídiques que, per la seua naturalesa, experiència o circumstàncies, puguen incidir en l'enfortiment d'un clima de lluita i de rebuig de la corrupció en la Comunitat Valenciana.
- f) Fomentar espais de debat, trobada, reflexió i intercanvi d'informació i experiències en relació amb l'ús o destinació irregular de fons públics i amb conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.
- g) Incentivar valors i actituds favorables a la integritat institucional i a l'honestedat pública, mitjançant activitats de sensibilització i generació d'opinió i per qualsevol altre mitjà que es considere oportú.
- h) Promoure un pacte social valencià contra la corrupció, que contribuïsca a la millora de la qualitat democràtica de les institucions públiques valencianes.
- i) Crear les comissions tècniques i grups de treball que es consideren necessaris per a dur a terme les funcions assignades.
- j) Qualsevol altra que es relacione amb les anteriors o que es derive de la seua naturalesa d'òrgan de participació, assessor i consultiu de l'Agència.

Article 25. Composició

1. El Consell de Participació de l'Agència, en ple, es compon de:

- a) La presidència, que serà exercida pel director o directora de l'Agència.
- b) La vicepresidència, que correspondrà a un o una representant d'una organització cívica de caràcter social que treballa contra el frau i la corrupció a la Comunitat Valenciana, triat per les

pròpies organitzacions presents en el Consell, d'entre les persones que ocupen les vocalies a què es refereixen les lletres c) i d) d'aquest apartat.

c) Vocalies, integrades per una o dues persones representants de cada una de les organitzacions cíviques de caràcter social que treballen contra el frau i la corrupció a la Comunitat Valenciana. A aquest efecte, cada organització social que vulga tindre representació en el Consell de Participació de l'Agència ha de presentar una sol·licitud motivada, que remetrà al director o directora de l'Agència, juntament amb la identificació de la persona o les persones proposades. El nombre màxim de vocals representants d'organitzacions socials serà dotze.

d) Fins a quatre vocalies, entre persones que s'hagen destacat pel seu compromís en defensa de l'ètica, la lluita contra el frau i la corrupció, designades pel director o directora de l'Agència. S'haurà de tractar de persones expertes i independents, de prestigi reconegut i la trajectòria o activitat del qual, jurídica, acadèmica, social o de qualsevol altra índole, estiga relacionada amb les matèries i funcions de l'Agència.

e) Les persones titulars de la direcció de Prevenció, Formació i Documentació, de la direcció d'Anàlisi i Investigació i de la prefectura de Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació.

f) La secretaria del Consell, que l'exercirà el director o directora d'Assumptes Jurídics de l'Agència.

2. La composició del ple del Consell de Participació, així com les seues modificacions, s'acordarà per mitjà d'una resolució del director o directora de l'Agència, atenent criteris de paritat, territorialitat i representativitat, i es publicarà en el Butlletí Oficial de les Corts i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana. Abans d'emetre aquesta resolució, la proposta de composició del ple del Consell de Participació es traslladarà de forma motivada, als efects d'audiència, a les organitzacions cíviques de caràcter social que treballen contra el frau i la corrupció que hagen sol·licitat formar part de les vocalías del Consell,

3. La vicepresidència i les vocalies del Consell de Participació seran renovades cada tres anys, amb possibilitat de pròrroga per altres tres anys més.

4. Podran ser convidades a les reunions del Consell de Participació aquelles persones que es consideren oportunes per raó de la seua competència o especial coneixement sobre els assumptes a tractar.

5. A través de les organitzacions socials presents en el Consell de Participació, també podran assistir a les reunions els ciutadans i ciutadanes concrets i els seus representants.

6. De la mateixa manera, a les sessions del ple podrà assistir el personal funcionari de l'Agència en funció del contingut de la reunió.

Article 26. Funcionament

1. El Consell de Participació de l'Agència funciona en ple i en comissions tècniques o grups de treball en cas que n'hi haja.
2. El Consell de Participació es reunirà en sessió ordinària, com a mínim, dues vegades a l'any, i en sessió extraordinària quan ho acorde la presidència o per sol·licitud d'almenys un terç dels membres del ple.
3. En el que no preveu aquest reglament, el Consell de Participació es regirà per les disposicions relatives als òrgans col·legiats de les diferents administracions públiques, recollides en els articles 15 a 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, o per la normativa que la substituïska.
4. Els membres del Consell de Participació no percebran retribucions per la seua pertinença al mateix, a excepció de l'abonament de les despeses derivades dels desplaçaments i estades que corresponguen.

TÍTOL V

Prevenió, formació i documentació

Article 27. Actuacions de prevenió

1. L'Agència avalua l'eficàcia dels instruments jurídics i les mesures existents en matèria de prevenió i lluita contra el frau i elabora estratègies per a fomentar marcs d'integritat pública, anàlisi de riscos i plans de prevenió, prestant assessorament en la seua elaboració.

Les actuacions de prevenió es desenvolupen en col·laboració amb les persones i entitats interessades, així com amb els òrgans i organismes de control intern i extern competents en matèria de conflictes d'interés i incompatibilitats i amb la resta d'organismes i entitats vinculades a la prevenió i lluita contra el frau i la corrupció.

La col·laboració es pot completar amb comitès consultius de professionals que presten assistència tècnica especialitzada, per a dur a terme les actuacions de prevenió sota un enfocament holístic i un tractament conjunt.

2. En el marc de la funció d'assessorament i de fer propostes i recomanacions en el seu àmbit d'actuació, l'Agència pot formular consideracions i al·legacions en els processos d'elaboració de normes.

3. Així mateix, l'Agència donarà resposta a les consultes en matèria de prevenió del frau i la corrupció i el foment de la integritat pública.

En aquests casos, la sol·licitud concretarà els punts sobre els quals s'inste l'opinió i el fonament de la conveniència d'un pronunciament, i acompanyarà els antecedents i la documentació pertinents. La resposta de l'Agència no té caràcter vinculant i s'ha d'efectuar en el termini de dos mesos.

Article 28. Actuacions de formació

1. L'Agència desenvoluparà programes de formació i elaborarà materials formatius en el seu àmbit d'actuació.

Les accions formatives es poden dirigir a servidors públics, a les persones de les empreses i entitats que es relacionen amb l'Administració, a l'alumnat d'Educació Secundària, Batxillerat, graus i postgraus universitaris i, en general, a les persones i col·lectius que tinguen interés en la matèria.

2. Les actuacions de formació es desenvolupen en col·laboració amb els òrgans competents en la formació de servidors públics, els universitaris, les organitzacions i col·legis professionals o qualsevol altra entitat d'educació superior.

La col·laboració es podrà articular mitjançant la constitució d'una comissió assessora de docència que done suport en l'elaboració de continguts dels programes i materials educatius.

Article 29. Actuacions de documentació

L'Agència tindrà un fons documental especialitzat en la prevenció i lluita contra el frau i la corrupció, i en el foment de la integritat i bones pràctiques en l'Administració, amb l'objectiu de construir un centre de documentació de referència que forme part de la xarxa de biblioteques especialitzades i centres de documentació de la Comunitat Valenciana, i que es trobe al servei de la ciutadania.

Els recursos d'informació es posaran a disposició de forma accessible i en format obert, per a fomentar-ne la difusió de manera fàcil, gratuïta, lliure, completa, permanent, reutilitzable i actualitzada.

TÍTOL VI***Procediment d'investigació*****Capítol I*****Principis i objecte de les actuacions*****Article 30. Principis d'actuació**

1. Les actuacions de comprovació, investigació, inspecció i seguiment que duga a terme l'Agència, en l'exercici de les funcions legalment encomanades, es duran a terme seguint el procediment establert en aquest títol, de manera que es garantisquen els drets a la defensa i a la presumpció d'innocència de les persones investigades.

2. Les actuacions a què es refereix l'apartat anterior es duran a terme de manera objectiva i imparcial, i hauran de respectar les garanties procedimentals establides en l'article 10 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
3. Quan en les actuacions d'anàlisi i investigació practicades per l'Agència hi haja dades i proves que determinen la possibilitat d'implicació d'un subjecte concret, s'informarà immediatament la persona afectada i se li donarà tràmit d'audiència, llevat que s'exigisca el manteniment de secret per tal de finalitzar correctament la investigació, en tot o en part de la documentació o de les actuacions practicades, en aquest cas s'adoptarà la resolució motivada pertinent, diferint la comunicació i el tràmit d'audiència pel temps indispensable per a assegurar la investigació. En el tràmit d'audiència s'informarà la persona afectada dels fets que se li atribuïsquen i que hagen servit de fonament per a inculpar-la. Les persones afectades podran comparéixer soles, acompanyades o per mitjà de representació i defensa lletrada. En tot cas, la representació s'haurà d'acreditar.
4. Les fases d'anàlisi i investigació es regeixen pels criteris de celeritat, economia, simplicitat, eficàcia i màxima discreció. En les dues fases del procediment es podran exercir les potestats a què es refereix l'article 6.2 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
5. En el marc del deure de col·laboració previst de manera expressa en l'article 7 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, en cas que s'obstaculitzen les tasques necessàries, es podrà incórrer en les responsabilitats establides legalment. A aquest efecte, si una visita d'inspecció s'obstaculitza i contravé la legalitat, l'Agència podrà requerir l'auxili de les forces i cossos de seguretat.
6. En els aspectes del procediment no previstos en aquest títol, serà aplicable la normativa vigent en matèria de procediment administratiu comú.
7. Les actuacions de l'Agència tenen caràcter estrictament administratiu.

Article 31. Objecte de les actuacions d'investigació

1. Les actuacions d'investigació i inspecció que duga a terme l'Agència tenen com a objectiu constatar i documentar casos concrets d'ús o destinació irregular de fons públics, de conductes del personal al servei de les entitats públiques que comporten l'ús o abús en benefici privat d'informacions que tinguen per raó de les seues funcions, o que tinguen o puguen tindre com a resultat l'ús o la destinació irregular de fons públics o de qualsevol altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic, així com de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret. Igualment, correspon a l'Agència investigar els actes o les omissions que puguen constituir infracció administrativa o disciplinària i, en funció dels resultats de la investigació, instar la incoació dels procediments que corresponga per a depurar les responsabilitats que puguen correspondre.
2. Les actuacions d'investigació i inspecció s'efectuaran pel que fa a les administracions públiques, institucions, persones jurídiques i físiques, públiques o privades, relacionades en l'article 3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

3. L'Agència no té competències en les funcions i matèries que corresponen a l'autoritat judicial, el Ministeri Fiscal i la policia judicial, ni pot investigar els mateixos fets que han sigut objecte de les seues investigacions. En cas que l'autoritat judicial o el Ministeri Fiscal inicien un procediment per a determinar el relleu penal d'uns fets que constitueixen al mateix temps l'objecte d'actuacions d'investigació de l'Agència, s'interrompran les actuacions i l'Agència aportarà immediatament tota la informació de la qual dispose.

4. En tot cas, en les actuacions d'investigació de l'Agència es tindrà en compte el que es disposa en l'article 262 de la Llei d'enjudiciament criminal i en els articles 2 i 9 de la Llei orgànica del poder judicial.

Capítol II **Anàlisi i avaluació prèvia**

Article 32. Determinació prèvia de versemblança de les denúncies, les comunicacions i les sol·licituds

1. La iniciació d'actuacions, arxivament o inadmissió de denúncies, comunicacions o sol·licituds raonades d'altres òrgans requerirà, de forma inexcusable, la comprovació prèvia de l'existència d'indicis raonables de veracitat.

2. Per a procedir a aquesta comprovació prèvia, si es considera necessari, l'Agència podrà posar-se en contacte amb les persones denunciants o informadores, així com amb els òrgans sol·licitants, per a obtindre aclariments i documentació addicional que es considere rellevant.

3. En el cas que per a acreditar correctament la versemblança dels fets en qüestió siga necessari acudir personalment a qualsevol oficina o dependència de l'Administració o centre afecte un servei públic, es deixarà constància, pel mitjà adequat, del resultat de les visites d'inspecció i de qualsevol incidència que s'haja produït durant aquestes.

4. Igualment, es podrà prendre declaració a qualsevol persona capaç de proporcionar informació rellevant, així com sol·licitar a les persones, administracions, entitats i institucions, compreses en l'àmbit d'actuació de l'Agència, la informació i documentació de què disposen.

5. La comprovació prèvia de la versemblança dels fets i conductes posats en coneixement de l'Agència a través de denúncies, comunicacions o sol·licituds, s'efectuarà en el temps indispensable a tal fi, que no podrà excedir del termini de trenta dies hàbils des de la presentació a l'Agència de la sol·licitud, denúncia o comunicació.

6. La rectificació de la sol·licitud, denúncia o comunicació, o l'addició de dades o fets relacionats amb aquestes, dins del termini dels trenta dies hàbils esmentats, interromprà el seu còmput, i obrirà un nou termini d'uns altres trenta dies hàbils per a comprovar que hi haja indicis raonables de veracitat dels fets o les conductes que hagen sigut objecte de denúncia, comunicació o sol·licitud d'investigació. La sol·licitud al denunciant d'informació addicional per part de l'Agència interromprà el termini de 30 dies hàbils, reprenent-se una vegada rebuda la informació requerida.

7. L'inici de les actuacions d'investigació i inspecció només es podrà acordar quan s'haja pogut efectuar la comprovació prèvia i hi haja constància suficient de l'existència dels indicis raonables de veracitat dels fets.
8. Mitjançant el pla de gestió anual de les actuacions d'anàlisi i investigació, aprovat per la direcció de l'Agència, s'establiran les prioritats i criteris d'investigació.
9. El director o directora de l'Agència pot acordar l'adopció de qualsevol mesura cautelar, provisional o anticipada, de les que determina la normativa aplicable.

Capítol III ***Inici de les investigacions***

Article 33. Modalitats d'iniciació

1. S'iniciaran actuacions de comprovació, investigació i inspecció quan l'Agència, per mitjà de denúncia, comunicació, o sol·licitud, tinga coneixement de fets o conductes que calga investigar i inspeccionar.
2. Així mateix, es podran iniciar d'ofici actuacions d'investigació i inspecció quan, després d'efectuar una anàlisi prèvia de riscos, els indicadors establits aconsellen la inspecció de determinats fets o activitats.
3. Es podrà adoptar la decisió d'iniciar actuacions quan, com a conseqüència de l'accés a la informació que emet l'òrgan interventor amb fonament en l'article 218 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, o normativa que la substituïska, es tinga coneixement de fets o conductes que potser cal investigar i inspeccionar.

Article 34. Sol·licituds de les Corts o d'altres òrgans o institucions públiques

Les sol·licituds formulades per les Corts, o per un òrgan o institució públiques, no obligaran al director o directora a iniciar actuacions, i caldrà comunicar, en el termini legalment establert, l'acord d'inici de les investigacions o la decisió motivada de no donar curs a aquestes.

Article 35. Denúncies i comunicacions

1. Qualsevol persona es pot dirigir a l'Agència per a comunicar conductes que poden ser susceptibles de ser investigades o inspeccionades per aquesta, o denunciar fets que poden donar lloc a l'exigència de responsabilitats legals.
2. Les autoritats, empleats públiques i tots els que complisquen funcions públiques o desenvolupen el treball en entitats i organismes públiques han de comunicar immediatament a l'Agència, des del moment en què els coneguen, els fets que puguen ser susceptibles de ser objecte d'investigació

o inspecció per part d'aquesta, sense perjudici de les obligacions de notificació pròpies de la legislació processal penal.

3. L'Agència justificarà que ha rebut la denúncia dins dels deu dies hàbils següents a la recepció, i indicarà que la seua presentació no pressuposa automàticament l'inici d'actuacions d'investigació sobre els fets i conductes posats en coneixement de l'Agència, ni atribueix la condició d'interessat a la persona denunciant. Aquest justificant de recepció de les denúncies i comunicacions rebudes el durà a terme l'Agència pel mitjà designat per la persona denunciant o informadora.

4. Dins del termini dels trenta dies hàbils següents s'haurà de comunicar l'acord d'inici de les investigacions o la decisió motivada de no donar curs a aquestes. Aquest termini quedarà interromput quan l'Agència requerisca informació addicional a la persona denunciant en els termes establits en l'article 32.6 del present Reglament.

5. Es garanteix la confidencialitat de la identitat de les persones denunciants i informadores. El personal de l'Agència estarà obligat a mantindre aquesta confidencialitat, excepte en el cas en què es reba un requeriment judicial.

6. S'admeten les denúncies i comunicacions, tant nominals com anònimes, i es poden efectuar amb plenes garanties d'anonimat mitjançant la bústia electrònica de denúncies disponible en la pàgina web de l'Agència. Aquest canal de denúncies opera així mateix com a oficina virtual dels empleats i empleades públics que posa en coneixement de l'Agència les irregularitats que conega o a les quals haja tingut accés.

7. No s'admetran a tràmit, i s'exceptuen en tot cas de l'obligació de comprovar, les següents denúncies i comunicacions:

a) Les que resulten mancades de fonament o notòriament falses.

b) Les que comuniquen fets que queden fóra de l'àmbit d'actuació de l'Agència.

c) Les que estan sent investigades per l'autoritat judicial, el Ministeri Fiscal o la policia judicial, o que d'alguna altra manera incomplisquen les condicions fixades en aquest Reglament.

d) Les que es basen únicament en opinions o informacions genèriques poc fonamentades.

8. Procedirà l'arxivament d'una denúncia o comunicació en els casos següents:

a) Quan respecte dels mateixos fets i conductes hi haja investigacions en curs o ja efectuades, dutes a terme per l'autoritat judicial, el Ministeri Fiscal o la policia judicial.

b) Quan respecte dels mateixos fets i conductes s'hagen efectuat anteriorment actuacions d'investigació per part de l'Agència.

c) Quan no conste l'existència d'indicis raonables de veracitat dels fets o les conductes que hagen sigut objecte de denúncia o sol·licitud.

d) Quan la denúncia o comunicació tinga caràcter genèric i no es referisca a fets o dades concretes.

9. En el cas d'inadmissió de la denúncia o arxiu de la mateixa, es comunicarà al denunciant la corresponent resolució.

Capítol IV **Desenvolupament de les investigacions**

Article 36. Iniciació d'actuacions d'investigació

1. Les actuacions d'investigació i inspecció s'iniciaran per resolució expressa del director o directora de l'Agència, que delimitarà l'extensió material d'aquestes.

2. La resolució d'inici de les actuacions determina l'obertura de l'expedient corresponent, que el tramitarà l'equip o la unitat que es designe a aquest efecte.

Article 37. Desenvolupament del procediment d'investigació

1. Les investigacions les efectuarà el personal de l'Agència que designe el director o directora, en un termini que no podrà excedir els sis mesos des de l'acord d'inici, llevat que per les causes justificades establides en l'article 13 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, es decidisca que s'amplie per un nou termini no superior a sis mesos.

2. Els expedients d'investigació vindran conformats pel conjunt ordenat d'actuacions i documentació, de manera que s'incorporen tots els acords, notificacions, actes, diligències, informes, dictàmens i altres documents, en qualsevol suport físic, que siguen procedents.

3. Durant la tramitació de l'expedient d'investigació es podran efectuar requeriments de documentació, entrevistes personals i visites d'inspecció que, segons el parer del personal investigador, siguen necessàries per a adoptar la resolució posterior. De les entrevistes personals i visites d'inspecció cal deixar constància, pel mitjà adequat, del resultat d'aquestes i de qualsevol incidència que s'haja produït durant el seu desenvolupament.

4. L'Agència pot convocar a una entrevista personal, pel mitjà adequat, a qualsevol persona que puga proporcionar-li informació rellevant pel que fa als fets objecte de les actuacions. Si d'una actuació en curs pot resultar implicació individual pel que fa als fets, la persona a entrevistar ha de ser citada en l'Agència amb suficient antelació, en qualsevol cas en un termini no inferior a vint-i-quatre hores, i cal informar-la del dret de comparéixer acompanyada o per qualsevol persona de confiança o assistida pel professional o la professional que trie. En cas que no comparega a una entrevista personal i no ho justifique, l'Agència ha de promoure l'exigència de les responsabilitats corresponents, sense ser això obstacle a la prossecució de les actuacions. Les despeses necessàries derivades directament de la compareixença a una entrevista personal podran ser rescabaldades, si així se sol·licita i es justifica degudament, amb càrrec al pressupost de l'Agència.

5. Les visites d'inspecció, acordades expressament pel director o directora de l'Agència, les poden efectuar el personal al seu servei, degudament acreditat i sense previ avís, a fi de poder obtenir informació que puga resultar rellevant. En aquestes visites, el personal al servei de l'Agència ha de vetlar activament per a preservar la normalitat del servei públic.

6. La complexitat o especificitat dels fets o conductes a investigar podrà motivar que el director o directora de l'Agència designe a persones amb coneixements especialitzats per a la prestació de l'assistència tècnica necessària, i podrà intervindre en l'exercici d'alguna de les potestats d'investigació a què es refereix l'article 6.2 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat. Aquestes persones expertes hauran de tindre la condició de funcionaris de carrera i estaran subjectes pel que fa a confidencialitat i reserva a les determinacions de la llei i d'aquest reglament.

7. Les dades a les quals haja pogut tindre accés l'Agència només es poden utilitzar per a les finalitats específiques d'investigació i per a l'eventual denúncia davant de les autoritats competents, i gaudeixen, en tots els casos, de la protecció de confidencialitat legalment establida.

8. Les entitats o persones afectades per la investigació o inspecció podran, en qualsevol moment del procediment anterior al tràmit d'audiència, adduir al·legacions i aportar documents o altres elements de judici.

9. Una vegada instruït el procediment, i immediatament abans de redactar la resolució que el concloga, es posarà en coneixement de les entitats investigades o persones afectades l'informe provisional de la investigació perquè presenten les seues observacions en un termini no inferior a deu dies hàbils a partir de la recepció de la comunicació. Les administracions, institucions o persones jurídiques, a les quals se'ls oferisca el tràmit d'audiència, estaran obligades a comunicar aquest tràmit als subjectes de la seua organització que es puguen veure afectats.

Article 38. Mesures cautelars

1. Quan l'eficàcia i el resultat de les investigacions en curs o l'interés públic així ho exigisca, el director o directora de l'Agència podrà sol·licitar, motivadament, l'adopció de les mesures cautelars oportunes a un altre òrgan administratiu, que es trobe tramitant un procediment sancionador o disciplinari de la seua competència, s'haja iniciat o no aquest procediment a instàncies de l'Agència. Així mateix, el director o directora de l'Agència podrà sol·licitar que les mesures adoptades es deixen sense efecte, en el cas que deixaren de concórrer les circumstàncies que van motivar adoptar-les.

2. La iniciació del procediment administratiu a què es refereix l'apartat anterior no és obstacle perquè les actuacions de l'Agència puguen prosseguir. En finalitzar aquestes actuacions, l'Agència haurà de comunicar el seu resultat a l'òrgan competent.

Article 39. Informe final d'investigació

1. Una vegada concloues les actuacions d'investigació, s'elaborarà un informe final en el qual es detallaran els seus resultats, contemplant els fets i circumstàncies constatats, les persones que hi

hagen participat, col·laborat o intervingut en aquests, i la seua possible qualificació jurídica, així com les possibles responsabilitats.

2. L'informe final d'investigació serà subscrit per l'Agència i en aquest s'arreplegaran les al·legacions formulades per les persones que puguen resultar implicades individualment en els fets objecte d'investigació.

3. Aquest informe final serà comunicat a la persona que va denunciar els fets que van donar lloc a l'investigació, excepte que s'exigisca el manteniment del secret en llaures a la bona fi de l'investigació en l'Agència o en un altre òrgan.

Capítol V **Conclusió de les actuacions**

Article 40. Finalització del procediment d'investigació

1. Una vegada finalitzada la tramitació de l'expedient d'investigació i sobre la base de l'informe final d'investigació a què es refereix l'article anterior, el director o directora de l'Agència, mitjançant resolució motivada, podrà acordar:

a) L'arxivament de les actuacions d'investigació, que serà comunicat als denunciants o sol·licitants. Si es constaten dades, elements o circumstàncies determinants de les quals no es tenia coneixement en el moment d'acordar l'arxiu de l'expedient d'investigació, se'n podrà acordar la reobertura.

b) La formulació de totes aquelles recomanacions conduents a l'adopció de les mesures que s'estimen convenientes, que poden suggerir la modificació, l'anul·lació o la incorporació de criteris amb la finalitat d'evitar disfuncions o pràctiques administratives susceptibles de millora, en els supòsits i les àrees de risc de les conductes irregulars detectades.

c) Si s'observen indicis que s'hagen comés infraccions disciplinàries o altres fets sancionables d'acord amb la normativa sectorial, es comunicarà a l'òrgan competent.

d) Si s'adverteixen accions o omissions de les que es preveuen en els articles 17 i següents de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, es proposarà l'inici del procediment sancionador corresponent.

e) En cas que es puga derivar una possible responsabilitat comptable, se'n donarà trasllat a la jurisdicció del Tribunal de Comptes.

f) Si hi ha indicis de conductes o fets presumiblement constitutius de delictes, se'n donarà trasllat de manera immediata al Ministeri Fiscal o a l'autoritat judicial.

2. Els informes d'investigació, les resolucions motivades que posen fi al procediment d'investigació i els que tinguen naturalesa de recomanació o de remissió de les actuacions a l'òrgan competent, no són susceptibles de recurs, ja que no declaren de manera definitiva l'existència de responsabilitat, ni la vulneració de l'ordenament jurídic, ni decideixen el fons de

l'assumpte . Tampoc les comunicacions o requeriments que es facen en el marc del procediment d'investigació poden ser objecte de recurs. Tot això sense perjudici del respecte al dret de defensa i al dret d'accés a la informació de conformitat amb el que es disposa en la legislació vigent.

3. En el cas que la rellevància social o la importància dels fets que han motivat les actuacions de l'Agència ho requerisquen, la directora o director podrà presentar a la comissió parlamentària corresponent, a iniciativa pròpia o per resolució de les Corts, l'informe o els informes extraordinaris que corresponguen.

4. L'Agència comprovarà que les autoritats competents apliquen les mesures administratives, financeres, legislatives o disciplinàries que els ha recomanat i en farà el seguiment mitjançant les actuacions que considere adequades. A aquest efecte, l'Agència pot dirigir recordatoris a la màxima autoritat de l'organisme afectat i sol·licitar-li la remissió d'un pla d'implementació de les recomanacions formulades en el qual es detallen les accions, els terminis i les persones responsables de cada una de les actuacions que cal dur a terme, o bé les raons que li impedeixen adoptar les mesures proposades.

5. En cas que les autoritats afectades no apliquen les recomanacions proposades ni en justifiquen la no aplicació, l'Agència ho ha de fer constar en la Memòria anual o en un informe extraordinari a les Corts, segons corresponga. En qualsevol cas, abans de fer constar expressament l'incompliment, l'Agència ho ha de comunicar, amb la proposta de Memòria o informe, a la persona o l'òrgan afectats per tal que al·leguen el que creguen convenient.

TÍTOL VII

Protecció de la persona denunciant

Article 41. Definició de persona denunciant

1. Es considera persona denunciant, de conformitat amb el que es disposa en l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i en aquest reglament, qualsevol persona física o jurídica, que comuniqui fets o conductes, presumiblement fraudulents o corruptes, que poden donar lloc a l'exigència de responsabilitats legals, davant de la mateixa Agència o qualsevol altre òrgan administratiu, el Ministeri Fiscal o l'autoritat judicial. S'assimilen a les persones denunciants, a aquests efectes, totes aquelles que alerten, comuniquen o revelen informacions d'aquest tipus.

2. La denúncia per part de la persona denunciant pressuposa per a esta l'existència d'una creença, justificada o racional, que la informació revelada és certa i es refereix a una conducta o fets contraris a l'interès públic i general. Al mateix temps, la denúncia ha de respondre a l'exercici legítim d'un deure como membre actiu i lleial amb la societat i en defensa del bé comú.

3. La qualificació que la denúncia és o no d'interès públic i general, a l'efecte d'atorgar la protecció al denunciant al fet que es refereix la Llei 11/2016, correspon a l'Agència. La denúncia

presentada haurà de tenir motius fundats d'il·legalitat i sospites raonables de versemblança de la informació sobre el frau o corrupció.

4. En cap cas, la denúncia de fets o conductes suposarà una infracció del deure de sigil imposat als empleats i empleades respecte dels assumptes que coneguen per raó de les seues funcions, ni tampoc responsabilitat de cap tipus en relació amb aquesta revelació.

5. No tindrà la condició de persona denunciante, a l'efecte del dret a la protecció a què es refereix aquest títol, qui presente una denúncia infundada o injustificada, o moguda tan sol per conflictes personals o laborals, greuges, venjances, interessos o finalitats espuris, o amb propòsit d'induir a engany o confusió, fent un ús abusiu de les denúncies o amb origen o fonament en motivacions distintes del fi de salvaguardar l'interés general.

Article 42. Deure de reserva i protecció de la identitat de la persona denunciante

1. La persona denunciante té garantida la confidencialitat sobre la seua identitat i sobre la denúncia feta. En cap cas, l'Agència revelarà aquestes dades i informació.

2. L'Agència estableix canals que garanteixen l'estricta confidencialitat per a la formulació de denúncies, comunicació de represàlies o altres actuacions lesives derivades de la presentació de la denúncia, dirigits tant a la ciutadania en general com als empleats i empleades públics.

Article 43. Drets de la persona denunciante

1. La persona denunciante, a què es refereix l'article 41 d'aquest reglament, té el dret a l'assessoria legal en relació amb la denúncia feta, que li prestarà l'Agència.

2. A més del dret anterior, les persones denunciants a les quals l'Agència atorga l'estatut de protecció tenen els drets següents:

a) Dret d'assessorament sobre els procediments que, si escau, s'interposen contra la persona denunciante amb motiu de la denúncia.

b) Dret a rebre les comunicacions al fet que es refereixen els articles 35.4 i 39.3 del present Reglament, en cas que la recerca del denunciat es realitze per l'Agència, excepte que s'exigisca el manteniment del secret en llaures a la bona fi de l'investigació en l'Agència o en un altre òrgan.

c) Dret al fet que la denúncia presentada en l'Agència finalitze mitjançant resolució expressa i motivada en els termes i terminis previstos en la llei.

d) Dret a la indemnitat laboral, sense que pugui patir cap gènere de perjudici o menyspreu en el seu estatut personal i carrera professional com a conseqüència de la denúncia presentada. Es consideraran nuls de ple dret els acords, resolucions i decisions que atempten contra la indemnitat laboral de la persona denunciante, llevat que l'autoritat o superior jeràrquic que els haja adoptat demostre que no tenen ni porten cap causa de la denúncia presentada.

e) Dret a la indemnització per danys i perjudicis derivada de la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques quan s'acredite l'existència d'un dany individualitzat i determinat econòmicament conseqüència directa de la denúncia, en els termes i terminis previstos en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Aquesta indemnització podrà cobrir els danys patrimonials, el lucre cessant i els danys no patrimonials.

f) Dret a afavorir la seua atenció i suport psicològic o mèdic per mitjà del sistema sanitari públic, quan així ho requerisca a causa de trastorns, alteracions o qualsevol tipus de pertorbació derivada dels fets denunciats.

g) Dret fonamental a la seua seguretat personal i familiar. Les persones denunciants rebran protecció policial quan comuniquen l'existència d'un perill o una amenaça sobre la seua vida, la seua integritat física o sobre els seus béns, com a conseqüència de la revelació de la denúncia o de la divulgació d'aquestes informacions, d'acord amb el que es preveu en les lleis.

3. La persona denunciant a la qual l'Agència ha concedit l'estatut de protecció té el deure de col·laborar en la investigació que s'estiga duent a terme, a requeriment de l'Agència, del Ministeri Fiscal o de l'autoritat judicial.

Article 44. Procediment per a la concessió de l'estatut de la persona denunciant

1. La protecció es concedirà mitjançant resolució del director o directora de l'Agència, després de la sol·licitud fundada de la persona denunciant i la comprovació dels fets i circumstàncies que es consideren rellevants per a l'atorgament de l'estatut de la persona denunciant d'acord amb el que es disposa en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i en l'article 41 d'aquest reglament.

2. La resolució s'haurà d'emetre dins del termini dels tres mesos següents a la presentació de la sol·licitud de protecció, si bé aquest termini es podrà suspendre en els supòsits previstos en l'article 22 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Quan la complexitat de l'assumpte ho aconselle, el termini esmentat es podrà ampliar, motivadament, per un termini no superior a tres mesos més.

3. La resolució que acorda la concessió de l'estatut de protecció de la persona denunciant podrà incloure, si s'han produït represàlies com a conseqüència de la presentació de la denúncia, el mandat per part de l'Agència de posar en marxa les accions correctores o de restabliment que considere, en els termes establits en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i en l'article 46 d'aquest reglament.

4. La protecció es podrà mantindre fins i tot més enllà de la culminació dels processos d'investigació, sempre que calga, ateses les circumstàncies.

5. En cap cas la protecció derivada de l'aplicació de l'estatut de la persona denunciant eximirà aquesta de les responsabilitats en què haja pogut incórrer per fets diferents dels que constitueixen l'objecte de la denúncia.

6. Es podran concedir els drets derivats de l'estatut de la persona denunciant a les persones a les quals es refereix l'article 41 d'aquest reglament, als testimonis i pèrits, així com als seus cònjuges o les persones amb qui es troben lligats per relació anàloga d'afectivitat i els ascendents, descendents i germans, sempre que també aquests patisquen represàlies o amenaça d'actes lesius com a conseqüència de la presentació de la denúncia, la declaració testifical o l'emissió de l'informe pericial.

7. La resolució que acorda la concessió dels drets derivats de l'estatut de protecció de la persona denunciant serà notificada a aquesta. Així mateix, podrà notificar-se la màxima autoritat o autoritats de l'administració pública o entitat pública en què preste serveis la persona denunciant, així com a qualsevol altra persona, física o jurídica, que es considere necessari ateses les circumstàncies del cas. Estas notificacions podran suspendre's per tal de preservar la realització i el bon fi de la investigació que s'estiguen duent a terme.

8. La resolució també es notificarà al Ministeri Fiscal i a l'autoritat judicial en el supòsit que, com a conseqüència de la interposició de la denúncia o el patiment de la represàlia, s'estiguen duent a terme diligències d'investigació penal o s'haja obert el procediment judicial oportú.

9. El Ministeri Fiscal o l'autoritat judicial poden, en qualsevol moment que ho estimen convenient, comunicar a l'Agència la situació d'una persona denunciant de fets de corrupció que puga requerir la protecció d'aquesta.

10. Es denegarà la concessió dels drets de l'estatut de la persona denunciant, que es notificarà a l'interessat, en els casos següents:

- a) Quan no hi haja denúncia.
- b) Quan, fins i tot si hi ha una denúncia, aquesta no es referisca a fets o conductes o conductes presumiblement fraudulents o corruptes.
- c) Quan la denúncia no presente motius fundats d'il·legalitat i sospites raonables de versemblança relatius al frau o a la corrupció.
- d) Quan la denúncia es puga subsumir en algun dels supòsits de fet recollits en l'article 41.5 d'aquest reglament.
- e) Quan la denúncia es formule i proporcione informació falsa, tergiversada o obtinguda de manera il·lícita.

11. S'inadmetrà la sol·licitud de protecció per falta de competència quan la mateixa se sol·licite amb base en una denúncia a institucions, administracions públiques i persones físiques o jurídiques diferents a les contemplades en l'article 3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

Article 45. Pèrdua de l'estatut de protecció de la persona denunciant

1. Comprovada la inexistència o cessació de les causes que van donar lloc a la resolució per la qual s'atorgava protecció a la persona denunciante, s'emetrà resolució per la directora o director de l'Agència i es deixarà sense efecte la protecció conferida.
2. La persona a la qual s'ha concedit l'estatut de protecció del denunciante perdrà aquest estatut en el cas que hi haja indicis raonables que la seua denúncia s'enquadra en algun dels supòsits previstos en l'article 41.5 d'aquest reglament, o quan es tracte de denúncia falsa a la qual es refereix l'article 48.
3. La pèrdua de l'estatut de protecció de la persona denunciante es notificarà a qui s'haguera comunicat la seua concessió.

Article 46. Prohibició de represàlies contra les persones denunciants

1. Com a conseqüència de la presentació de la seua denúncia, les persones denunciants no podran patir cap tipus d'aïllament, persecució o empitjorament de les seues condicions laborals o professionals, ni cap mesura que implique qualsevol forma de perjudici o discriminació, intimidació o represàlia, directa o indirecta, ni durant la investigació dels fets denunciats ni després d'aquesta.
2. En els processos judicials que la persona denunciante entaule per a defensar o restablir els seus drets perjudicats per la interposició de la denúncia, tindrà dret a al·legar en el seu descàrrec el fet d'haver presentat una denúncia o haver revelat informació d'interés per a les actuacions de l'Agència.
3. Les persones denunciants a les quals l'Agència haja atorgat l'estatut de protecció sol·licitaran a aquesta, en el moment de l'existència de les represàlies a què es refereix l'apartat anterior, l'adopció de les mesures de protecció oportunes davant de les actuacions que vulnereen per acció o omissió els seus drets, de manera que l'Agència podrà exercir les accions correctores o de restabliment que considere, de les quals deixarà constància en la Memòria anual que presente a les Corts.

En aquest cas, la persona denunciante comunicarà a l'Agència la represàlia i després d'un procediment semblant al que s'estableix en l'article 44 per a la concessió de l'estatut de protecció, aquella podrà acordar, entre altres mesures, la suspensió de les decisions, els acords o les resolucions que causen perjudici o menyscapse en l'estatut de personal denunciante o en la seua carrera professional.

No obstant això, abans d'adoptar aquesta mesura, es donarà dret d'audiència a les persones o òrgans que es puguen veure afectats per la resolució i s'ordenarà el cessament de les represàlies, de manera que correspondrà a aquests provar que el perjudici no va ser conseqüència de la denúncia, sinó que es va basar exclusivament en raons objectives, degudament justificades, amb la qual cosa no constituirà cap irregularitat.

L'Agència, quan aprecie la conveniència per a garantir la protecció dels drets de la persona denunciante, podrà instar a l'autoritat o a l'òrgan competent la concessió d'un trasllat provisional a un altre lloc de treball del mateix grup, cos, escala o categoria professional o equivalents; o la

concessió d'un període d'excedència per temps determinat, amb dret al manteniment de la seua retribució i computable a l'efecte d'antiguitat, carrera i drets del règim de Seguretat Social que siga aplicable, en tots dos casos amb dret a la reserva del lloc de treball que exercisca.

En particular, queden prohibides, entre altres, les reaccions següents, adoptades amb motiu de la denúncia:

- a) Suspensió, acomiadament, pèrdua de la condició de funcionari, destitució o mesures equivalents, en aquest cas s'haurà d'alçar la suspensió, readmetre el treballador o treballadora o rehabilitar en la condició de personal funcionari, amb abonament dels salaris que es deixen de percebre i les cotitzacions a la Seguretat Social. En el cas que no es tracte de funcionaris públics, l'acomiadament serà nul, per la qual cosa serà procedent així mateix la readmissió d'aquests amb abonament dels conceptes esmentats.
- b) Imposició de qualsevol mesura disciplinària, amonestació o una altra sanció, incloses les sancions pecuniàries.
- c) Coaccions, intimidacions, assetjament o ostracisme en el lloc de treball; discriminació, marginació o tracte injust.
- d) Degradació o denegació d'ascensos; canvi de lloc de treball, canvi d'ubicació del lloc de treball, reducció salarial o canvi de l'horari de treball.
- e) Deenegació de formació o d'altres drets que es tenien; anul·lació d'un permís o autorització.
- f) Avaluació o referències negatives respecte als seus resultats laborals; estigmatitzar i produir danys, inclosos a la seua reputació o pèrdues econòmiques.
- g) No conversió d'un contracte d'ocupació temporal en permanent si concorren circumstàncies objectives per a la continuació de la relació laboral; no renovació o rescissió anticipada d'un contracte de treball temporal; resolució anticipada o cancel·lació de contractes de béns o serveis.
- h) Inclusió en llistes negres sobre la base d'un acord sectorial, formal o informal, que implique qualsevol tipus de perjudici en un futur.

Article 47. De la responsabilitat de la persona denunciant

1. La responsabilitat de la comprovació dels fets objecte de la denúncia i de la qualificació d'aquests recau en tot cas sobre l'organisme o les autoritats que es facen càrrec de la investigació.
2. Quan la resolució que pose terme a l'esbrinament dels fets generats per la denúncia conclonga que no es tracta d'irregularitats, males pràctiques o fets constitutius d'il·lícit penal, la persona denunciant podrà mantindre la protecció reconeguda si les circumstàncies així ho requereixen i no patirà cap perjudici, sanció o represàlia, llevat que la resolució que posa fi al procediment

esmentat demostre provadament que la persona denunciant coneixia l'escassa fiabilitat, inexactitud o falsedat de la informació o se li condemne per denúncia falsa.

3. Amb la mateixa excepció assenyalada en l'apartat anterior, la persona denunciant no serà responsable pels danys i perjudicis que es puguen derivar de la comunicació o divulgació de l'alerta fundada, ni incorrerà en cap altre tipus de responsabilitat, civil o penal, que puga derivar d'aquestes circumstàncies, incloses expressament les que es refereixen a un possible menyscapte del dret a l'honor i de la protecció de dades personals.

Article 48. Denúncies falses

En el cas que la denúncia es formule i proporcione informació falsa, tergiversada o obtinguda de manera il·lícita, se'n podran derivar responsabilitats disciplinàries, penals i civils per a la persona denunciant; l'Agència l'advertirà d'això, amb indicació de les seues conseqüències, entre d'altres, la imposició pel director o directora d'una sanció per falta molt greu, de conformitat amb el que es preveu en els articles 18 i 19 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

TÍTOL VIII

Procediment sancionador

Article 49. Infraccions i sancions, i òrgan competent

1. Són infraccions i sancions lleus, greus i molt greus, les que es reculen en els articles 18 i 19 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

2. Són responsables de les infraccions, fins i tot a títol de simple inobservança, les persones físiques o jurídiques, qualsevol que siga la seua naturalesa, les autoritats, directius i el personal al servei de les institucions, administracions públiques i entitats incloses dins de l'àmbit d'actuació de l'Agència, que duguen a terme accions o que incórreguen en les omissions tipificades en la llei esmentada, amb dol, culpa o negligència.

3. La competència per a la imposició d'aquestes sancions correspon al director o directora de l'Agència.

Article 50. Principis del procediment sancionador i de la potestat sancionadora

1. El procediment sancionador es regeix pel que s'estableix en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, per les regles del procediment administratiu comú i les especialitats en l'àmbit sancionador, recollides en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i en la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, o normes que les substituïsquen.

2. D'acord amb el que es disposa en els articles 25 a 31 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, són principis rectors de la potestat sancionadora els de legalitat, irretroactivitat, tipicitat, responsabilitat, proporcionalitat, non bis in idem, motivació de les

resolucions i prescripció d'infraccions i sancions. Així mateix, es tindrà en compte el grau de culpabilitat, el risc o dany ocasionat i la transcendència d'aquests.

3. Serà sancionable, com a infracció continuada, la realització d'una pluralitat d'accions o omissions que infringisquen el mateix precepte administratiu o similars, en execució d'un pla preconcebut o aprofitant una ocasió idèntica.

4. Els principis del règim administratiu sancionador s'aplicaran al règim disciplinari del personal al servei de l'Agència.

Article 51. Actuacions prèvies i acord d'iniciació

1. El procediment s'iniciarà d'ofici per acord del director o directora de l'Agència, bé per pròpia iniciativa o com a conseqüència de petició raonada d'altres òrgans o denúncia. Amb anterioritat a l'acord d'iniciació s'haurà de determinar la versemblança dels fets i, a aquests efectes, l'òrgan competent podrà obrir un període d'informació prèvia amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència o no d'iniciar el procediment.

2. En els casos en què l'inici del procediment es produïska com a conseqüència de petició raonada d'altres òrgans, s'observarà el que es disposa, respectivament, en els articles 60.2 i 61.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. Les actuacions prèvies s'orientaran a determinar, amb la màxima precisió possible, els fets susceptibles de motivar la incoació del procediment, la identificació de la persona o persones que puguen resultar responsables i les circumstàncies rellevants que concórreguen en els uns i els altres.

4. S'establirà la deguda separació entre la fase instructora i la sancionadora, que s'encomanarà a òrgans diferents.

5. En cap cas es podrà imposar una sanció sense que s'haja tramitat el procediment oportú. Es prohibeix la imposició de sancions de ple, sense tramitar cap expedient contradictori previ.

6. No es podran iniciar nous procediments de caràcter sancionador per fets o conductes tipificats com a infraccions en la comissió dels quals l'infractor persistisca de manera continuada, mentre no haja recaigut una primera resolució sancionadora, amb caràcter executiu.

7. L'acord d'iniciació es comunicarà a la persona instructora del procediment, amb trasllat de totes les actuacions que hi haja sobre aquest tema, i es notificarà als interessats, entesos en tot cas com a tals la persona inculpada. Així mateix, la incoació es comunicarà a la persona denunciant, informant o alertadora.

8. L'acord d'iniciació haurà de contindre almenys:

- a) Identificació de la persona o persones presumptament responsables.

b) Els fets que motiven la incoació del procediment, la possible qualificació d'aquests i les sancions que puguen correspondre, sense perjudici del que resulte de la instrucció.

c) Identificació dels instructors o instructores i, si escau, secretari o secretària del procediment, amb indicació expressa del règim de recusació d'aquests.

d) Òrgan competent per a la resolució del procediment i norma que li atribuisca aquesta competència, amb indicació de la possibilitat del fet que el presumpte responsable pugua reconèixer voluntàriament la seua responsabilitat, amb els efectes previstos en l'article 85 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

e) Mesures de caràcter provisional que s'hagen acordat per l'òrgan competent per a iniciar el procediment sancionador, sense perjudici de les que es puguen adoptar durant aquest.

f) Indicació del dret a formular al·legacions i a l'audiència en el procediment i dels terminis per a l'exercici d'aquestes, així com indicació que, en cas de no efectuar al·legacions en el termini previst sobre el contingut de l'acord d'iniciació, aquest podrà ser considerat proposta de resolució quan continga un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.

9. Excepcionalment, quan en el moment de dictar l'acord d'iniciació no hi haja prou elements per a la qualificació inicial dels fets que motiven la incoació del procediment, la qualificació esmentada es podrà efectuar en una fase posterior mitjançant l'elaboració d'un plec de càrrecs, que s'haurà de notificar als interessats.

Article 52. Mesures de caràcter provisional

1. Iniciat el procediment, el director o directora de l'Agència podrà adoptar, d'ofici o a instàncies de part i de forma motivada, les mesures provisionals que estime oportunes per a assegurar l'eficàcia de la resolució que pugua recaure, si hi ha prou elements de judici per a això, d'acord amb els principis de proporcionalitat, efectivitat i onerositat inferior.

2. Així mateix, abans de la iniciació del procediment administratiu, d'ofici o a instàncies de part, en els casos d'urgència inajornable i per a la protecció provisional dels interessos implicats, es podran adoptar de manera motivada les mesures provisionals que resulten necessàries i proporcionades. Les mesures provisionals s'hauran de confirmar, modificar o alçar en l'acord d'iniciació del procediment, que s'haurà d'efectuar dins dels quinze dies següents a l'adopció d'aquestes, el qual podrà ser objecte del recurs que siga procedent.

3. En tot cas, aquestes mesures quedaran sense efecte si no s'inicia el procediment en aquest termini o quan l'acord d'iniciació no continga un pronunciament exprés sobre aquestes.

4. Es podran acordar les mesures provisionals que s'indiquen en l'article 56.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, en els termes previstos en la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

5. No es podran adoptar mesures provisionals que puguen causar perjudici de reparació difícil o impossible als interessats o que impliquen violació de drets emparats per les lleis.
6. Les mesures provisionals es podran alçar o modificar durant la tramitació del procediment, d'ofici o a instàncies de part, en virtut de circumstàncies sobrevingudes o que no es van poder tindre en compte en el moment d'adoptar-les.
7. En tot cas, s'extingiran quan tinga efecte la resolució administrativa que pose fi al procediment corresponent.

Article 53. Instrucció

1. Les persones interessades disposaran d'un termini de deu dies per a aportar totes les al·legacions, documents o informacions que estimen convenients i, si escau, proposar una prova que concrete els mitjans de què es pretén valdre. En la notificació de la iniciació del procediment s'indicarà als interessats aquest termini.
2. Cursada la notificació a què es refereix el punt anterior, l'instructor o instructora del procediment durà a terme d'ofici totes les actuacions que resulten necessàries per a l'examen dels fets, i recollirà les dades i informacions que siguen rellevants per a determinar, si escau, l'existència de responsabilitats susceptibles de sanció, i podrà acordar l'obertura d'un període de prova.
3. En l'acord que òbriga el període de prova, que es notificarà a les persones interessades, es podrà rebutjar de manera motivada la pràctica d'aquelles proves que, si escau, hagen proposat aquells, quan siguen improcedents.
4. Els fets declarats provats per resolucions judicials penals fermes vincularan les administracions públiques respecte dels procediments sancionadors que substancien.
5. A més dels drets de les persones interessades en un procediment administratiu, previstos amb caràcter general en l'article 53.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, en el cas de procediments administratius de naturalesa sancionadora, les persones presumptament responsables tindran els drets següents:
 - a) A la notificació dels fets que se li imputen, de les infraccions que aquests fets puguen constituir i de les sancions que, si escau, se'ls puguen imposar, així com de la identitat del instructor o instructora, de l'autoritat competent per a imposar la sanció i de la norma que atribuisca aquesta competència.
 - b) A la presumpció de no existència de responsabilitat administrativa mentre no es demostre el contrari.

Article 54. Proposta de resolució i audiència

1. Una vegada conculsa la instrucció del procediment, l'òrgan instructor formularà una proposta de resolució que haurà de ser notificada a les persones interessades. La proposta de resolució

haurà d'indicar la posada de manifest del procediment i el termini per a formular al·legacions i presentar els documents i informacions que s'estimen pertinents.

2. En la proposta de resolució, es fixaran de manera motivada els fets que es consideren provats i la qualificació jurídica exacta d'aquests, es determinarà la infracció que, si escau, aquells constituïsquen, la persona o persones responsables i la sanció que es propose, la valoració de les proves practicades, especialment aquelles que constituïsquen els fonaments bàsics de la decisió, així com les mesures provisionals que, si escau, s'hagen adoptat.

3. Les propostes de resolució en els procediments de caràcter sancionador i les resolucions d'aquests procediments seran motivades, amb referència succinta de fets i fonaments de dret.

4. No obstant això, l'òrgan instructor resoldrà la finalització del procediment, amb arxivament de les actuacions, sense que calga la formulació de la proposta de resolució, quan en la instrucció del procediment es pose de manifest que concorre alguna de les circumstàncies següents:

- a) La inexistència dels fets que puguen constituir la infracció.
- b) Quan els fets no resulten acreditats.
- c) Quan els fets provats no constituïsquen, de manera manifesta, infracció administrativa.
- d) Quan no hi haja o no s'haja pogut identificar la persona o persones responsables o bé apareguen exempts de responsabilitat.
- e) Quan es concloga, en qualsevol moment, que ha prescrit la infracció.

Article 55. Resolució i efectes

1. La durada de les actuacions sancionadores de l'Agència no podrà excedir sis mesos des que es va adoptar l'acord d'iniciació del procediment sancionador, llevat que la complexitat del cas aconselle una ampliació de termini que, en tot cas, no podrà superar sis mesos més. La resolució que decrete l'ampliació de termini haurà de ser motivada.

2. El transcurs del termini anterior sense resolució expressa produeix la caducitat de l'expedient, la qual cosa ordena l'arxiu de les actuacions amb els efectes previstos en l'article 95 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. La resolució del procediment sancionador inclourà, a més del que s'assenyala en els articles 88 i 89 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, la valoració de les proves practicades, especialment aquelles que constituïsquen els fonaments bàsics de la decisió, fixarà els fets i, si escau, la persona o persones responsables, la infracció o infraccions comeses i la sanció o sancions que s'imposen, o bé la declaració de no existència d'infracció o responsabilitat.

4. En la resolució no es podran acceptar fets diferents dels que es determinen en el curs del procediment, amb independència de la valoració jurídica diferent d'aquests. No obstant això,

quan l'òrgan competent per a resoldre considere que la infracció o la sanció tenen més gravetat que la que es determina en la proposta de resolució, es notificarà l'inculpat perquè aporte totes les al·legacions que estime convenients en el termini de quinze dies.

5. La resolució que pose fi al procediment serà executiva quan no càpia contra aquesta cap recurs ordinari en via administrativa, i s'hi podran adoptar les disposicions cautelars necessàries per a garantir-ne l'eficàcia mentre no siga executiva, que podran consistir en el manteniment de les mesures provisionals que si escau s'hagen adoptat.

Quan la resolució siga executiva, es podrà suspendre cautelarment, si la persona interessada manifesta a l'Agència la seua intenció d'interposar recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa. Aquesta suspensió cautelar finalitzarà quan:

a) Haja transcorregut el termini legalment previst sense que l'interessat haja interposat cap recurs contenciós administratiu.

b) Després que la persona interessada haja interposat recurs contenciós administratiu:

1r. No s'haja sol·licitat en el mateix tràmit la suspensió cautelar de la resolució impugnada.

2n. L'òrgan judicial es pronuncie sobre la suspensió cautelar sol·licitada, en els termes previstos en aquesta.

6. Quan les conductes sancionades hagen causat danys o perjudicis a les administracions i la quantia destinada a indemnitzar aquests danys no haja quedat determinada en l'expedient, es fixarà mitjançant un procediment complementari, la resolució del qual serà immediatament executiva. Aquest procediment serà susceptible de terminació convencional, però ni aquesta ni l'acceptació pels infractors de la resolució que pugua recaure implicaran el reconeixement voluntari de la seua responsabilitat. La resolució del procediment posarà fi a la via administrativa.

Article 56. Tramitació simplificada

1. Es podrà adoptar la tramitació simplificada del procediment sancionador quan el director o directora de l'Agència considere que hi ha elements suficients de judici per a qualificar la infracció com a lleu.

2. La resolució que acorde d'ofici la tramitació simplificada del procediment sancionador haurà de ser notificada a les persones interessades. Si alguna d'aquestes manifestara la seua oposició expressa, l'Agència haurà de seguir la tramitació ordinària.

Article 57. Executorietat

1. Contra la resolució del director o directora de l'Agència del procediment sancionador, hi cap el recurs potestatiu de reposició. Transcorregut el termini per a la interposició d'aquest sense que la persona interessada l'haja presentat o una vegada resolt aquest, la resolució serà immediatament executiva.

2. Quan de la resolució administrativa sancionadora s'origina una obligació de pagament derivada d'una sanció econòmica, aquesta s'efectuarà preferentment, llevat que es justifique la impossibilitat de fer-ho, mitjançant algun dels mitjans electrònics següents:

- a) Transferència bancària
- b) Domiciliació bancària
- c) Qualsevol altres que s'autoritzen per l'òrgan competent en matèria d'Hisenda Pública

3. La recaptació de les sancions que puga imposar l'Agència, tant en període voluntari com en executiu, podrà ser convinguda amb les administracions tributàries estatal o autonòmica. Per a assegurar el cobrament d'aquestes sancions, l'Agència podrà proposar l'adopció de les mesures cautelars previstes en la normativa pressupostària i tributària.

TÍTOL IX **Personal al servei de l'Agència**

CAPÍTOL I **Disposicions generals**

Article 58. Règim jurídic

1. El personal que presta serveis en l'Agència es regeix pel que es disposa en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, en aquest reglament, en la normativa reguladora del personal de les Corts i, si no és possible, per la legislació aplicable en matèria de funció pública valenciana.
2. Les normes que approve el director o directora de l'Agència desenvoluparan i adaptaran, a les característiques pròpies d'aquesta, el règim previst en la normativa reguladora del personal de les Corts, prèvia negociació col·lectiva.

Article 59. Tipus de personal i exercici de potestats públiques

1. Els llocs de treball de l'Agència són proveïts únicament per funcionaris de carrera de qualsevol administració pública, d'acord amb els principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat adequats.
2. El personal de l'Agència exerceix les potestats públiques que li encomana la llei sota el principi d'imparcialitat i en defensa dels interessos generals.

Article 60. Acreditació professional i condició d'autoritat pública

1. El personal al servei de l'Agència acredita la seua pertinença a aquesta mitjançant una targeta d'identificació personal o una certificació expedida pel seu director o directora.

2. Els funcionaris i funcionàries de l'Agència que tenen atribuïdes funcions inspectores gaudeixen de la condició d'agents de l'autoritat.
3. El personal de l'Agència haurà d'actuar en tot moment amb el màxim respecte i la màxima consideració a les autoritats i al personal de les administracions, entitats o institucions que estiguen incursos en un procediment d'investigació, així com el respecte més escrupolós a la dignitat, i als seus drets i garanties.

Article 61. Formes de provisió de llocs de treball

1. Els sistemes de provisió de llocs de treball són els que es preveuen en la Llei de funció pública valenciana.
2. Les convocatòries per a proveir llocs de treball i les seues resolucions s'hauran de fer públiques en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana i en el Butlletí Oficial de les Corts, tenint en compte com a data d'efectes la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana. Quan així es considere, també es publicaran en el Butlletí Oficial de l'Estat.
3. Quan per raons d'urgència calga ocupar un lloc vacant, es podrà adscriure provisionalment, mitjançant els procediments de comissió de serveis o adscripció provisional, a un funcionari o funcionària de carrera per al seu acompliment pel temps indispensable fins que es cobrisca definitivament.

Article 62. Relació de llocs de treball i classificació

1. La relació de llocs de treball contindrà els llocs necessaris i adequats per a garantir el compliment efectiu de les seues funcions, d'acord amb els crèdits pressupostaris aprovats.
2. En la relació de llocs de treball s'indicarà, com a mínim, el número de cada lloc, la seua denominació, grup,, classificació professional, complements de nivell i específics, forma de provisió, requisits, mèrits, funcions i, si escau, qualsevol altra circumstància rellevant per a la provisió d'aquests.
3. Una vegada aprovada la relació de llocs de treball pel director o directora de l'Agència, després de la negociació en la mesa negociadora, es publicarà en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, en el Butlletí Oficial de les Corts i en la pàgina web de l'Agència.
4. L'estructura organitzativa de l'Agència es desenvoluparà d'acord amb les necessitats derivades de l'activitat de l'Agència.

Article 63. Retribucions

1. La classificació dels llocs de treball de l'Agència es regirà pel que s'estableix en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i es recollirà en la relació de llocs de treball.

2. Els funcionaris i funcionàries que presten serveis en l'Agència tenen dret al complement de carrera professional i al fet que se'ls reconega el grau de carrera professional horitzontal que els corresponga, amb efectes des de la seua incorporació o presa de possessió, i qualsevol que siga la forma de provisió, provisional o definitiva, del lloc de treball. Per al primer reconeixement, es tindrà en compte el temps de serveis prestat en altres administracions públiques.

3. Així mateix, el personal de l'Agència podrà percebre retribucions complementàries similars a les establides per al personal de Les Corts, prèvia negociació col·lectiva i prèvia consignació pressupostària adequada i suficient.

Article 64. Carrera professional

1. El complement de carrera professional comporta la percepció mensual de la quantia prevista per a cada grau de desenvolupament professional i grup de titulació, conforme als pressupostos de l'Agència.

2. Per a l'enquadrament inicial es computaran, en tot cas, els serveis prestats en altres administracions públiques, i també el temps passat en les situacions administratives següents:

- a) Excedència voluntària per raó de violència de gènere.
- b) Excedència voluntària per cura de familiars.
- c) Excedència per reagrupació familiar.
- d) Excedència forçosa.
- e) Serveis especials.
- f) Serveis en altres administracions públiques.

3. La carrera professional de les funcionàries i funcionaris de l'Agència s'estructurarà en els següents Graus de Desenvolupament Professional (GDP):

- a) GDP d'accés.
- b) GDP I.
- c) GDP II.
- d) GDP III.
- e) GDP IV.

4. Els funcionaris que accedisquen a l'Agència amb un GDP o anàleg reconegut o obtingut en una altra Administració seran enquadrats de forma equivalent en l'Agència amb la sola acreditació del seu grau d'origen. Els funcionaris que en la Administració d'origen no tinguen reconeguda la carrera professional horitzontal seran enquadrats en el GDP que els corresponga, d'acord amb el temps de serveis prestats en una altra o altres administracions, que sempre es considerarà com a avaluats positivament. En tot cas, conservaran el romanent d'antiguitat que no haja sigut computat per al reconeixement del GDP en l'Agència.

5. Una vegada integrats en l'Agència i per al reconeixement del següent GDP, els funcionaris seran avaluats de forma proporcional pel romanent de temps que els quede fins a aconseguir el grau de desenvolupament professional següent.

6. Per a sol·licitar l'ascens al GDP superior es requerirà un temps mínim d'exercici professional, en el GDP immediatament inferior que, en cada cas, s'estableix a continuació.

- a) GDP I, 5 anys en el GDP d'accés
- b) GDP II, 5 anys en el GDP I
- c) GDP III, 6 anys en el GDP II
- d) GDP IV, 6 anys en el GDP III

7. Per a la progressió en grau, la direcció de l'Agència haurà d'avaluar el temps de serveis prestat en l'Agència. A l'avaluació se li assignarà una puntuació no inferior a la quarta part de la puntuació total a obtindre per a la progressió pel conjunt d'àrees d'avaluació, i assignarà una puntuació proporcional a la resta d'àrees.

8. La direcció de l'Agència desenvoluparà mitjançant resolució tot allò no previst en aquest article.

Capítol II **Drets, deures i incompatibilitats**

Article 65. Principis d'actuació del personal

1. Sense perjudici del que es disposa en l'article 5 d'aquest reglament, el personal al servei de l'Agència desenvolupa el seu treball amb honestedat, integritat, exemplaritat, independència, imparcialitat, neutralitat política, ideològica i religiosa, i amb respecte a la Constitució, a l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i a la resta de l'ordenament jurídic.

2. El personal al servei de l'Agència no pot acceptar, ni directament ni indirectament, cap tracte de favor, privilegi, avantatge, cessió gratuïta o donació, que li siga oferit amb motiu o ocasió de l'exercici de les seues funcions.

3. Com a conseqüència de l'exercici de les seues funcions, el personal al servei de l'Agència no podrà rebre regals, ni durant l'acompliment de les seues funcions en aquesta, ni una vegada finalitzats els seus serveis.

4. Totes aquestes regles, així com les especificitats relatives a conflictes d'interessos i règim d'incompatibilitats, es desenvoluparan en el codi ètic i de conducta a què es refereix l'article 6 d'aquest reglament.

Article 66. Deure de secret i altres deures específics

1. El personal de l'Agència, per a garantir la confidencialitat de les actuacions, està subjecte al deure de secret de les dades, les informacions i els documents que conega en el desenvolupament de les seues funcions. Aquest deure s'estén fins i tot després de deixar de prestar serveis en l'Agència.

2. L'incompliment del deure de secret donarà lloc a l'obertura d'una investigació interna i a la incoació, si escau, de l'expedient disciplinari pertinent, respecte del qual la directora o director de l'Agència donarà compte a la comissió parlamentària corresponent.
3. Amb la finalitat d'evitar que persones alienes a l'Agència accedisquen a dades confidencials, s'establirà un protocol de bones pràctiques per a la gestió i custòdia de la informació, així com per a la utilització de mitjans electrònics.
4. Es prohibeix la difusió, publicació o utilització d'informació declarada sensible per funcionari o funcionària de l'Agència.
5. Cada funcionari o funcionària de l'Agència, en el moment d'incorporar-se a aquesta, subscriurà una declaració responsable en la qual es deixarà constància d'aquesta obligació de confidencialitat, que s'estén fins i tot després d'haver prestat serveis en l'Agència, i les responsabilitats derivades de l'incompliment d'aquesta, incloses les civils, com a conseqüència de la revelació indeguda d'informacions, dades, actes, documents o assumptes.
6. A més, el personal de l'Agència ha de complir les normes de funcionament intern i de seguretat, evitar en la conducta professional i personal situacions determinants de risc per a la reputació de l'Agència, que contrarien els principis rectoris i d'actuació al fet que es refereix l'article 5.1 d'aquest Reglament, no exhibir injustificadament l'acreditació professional i lliurar al director o directora de l'Agència la documentació a què es refereix l'article 69.5 d'aquest reglament en els casos que siga procedent.

Article 67. Protecció del personal al servei de l'Agència

1. L'Agència protegeix, personalment i materialment, els funcionaris i funcionàries al seu servei en l'exercici de les seues funcions. En particular, els funcionaris i funcionàries de l'Agència tenen dret individual a la defensa jurídica i a la protecció en els procediments que se segueixen davant de qualsevol ordre jurisdiccional com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions, fins i tot després d'haver cessat en el càrrec.
2. L'Agència podrà assumir la defensa dels funcionaris i funcionàries al seu servei contra aquells que deduïsquen davant dels òrgans judicials corresponents pretensions de responsabilitat civil o penal derivades de fets realitzats en l'exercici de les seues funcions, sempre que hagen actuat amb subjecció a la legalitat o complint ordres superiors que no constituïsquen una infracció manifesta, clara i terminant de l'ordenament jurídic i que hi haja coincidència d'interessos.
3. Així mateix, l'Agència podrà assumir l'assistència lletrada dels seus funcionaris i funcionàries en aquells casos en què hagen sigut objecte d'una acció il·lícita manifesta i greu en ocasió de l'acompliment de les seues funcions.

Article 68. Dret i deure de formació contínua i especialitzada

1. El personal funcionari al servei de l'Agència ha de ser expert i especialitzat, amb la capacitat necessària que requerisca l'acompliment adequat de les seues funcions particulars en aquella.

2. Els funcionaris i funcionàries de l'Agència tenen el dret i el deure a la formació contínua i especialitzada, així com a l'actualització permanent dels seus coneixements i capacitats professionals.
3. A aquest efecte, l'Agència podrà establir programes propis de formació o requerir l'assistència externa que siga necessària.

Article 69. conflicte d'interès

1. Al personal al servei de l'Agència li resulten aplicables les causes d'abstenció i recusació recollides en els articles 23 i 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
2. Així mateix, per a preservar la independència i la integritat de l'Agència, el personal al seu servei no pot intervindre en cap assumpte tramitat per aquesta en el qual, directament o indirectament, tinga interessos de qualsevol tipus que en puguen comprometre la imparcialitat. El conflicte d'interessos s'ha d'interpretar en el sentit més ampli possible. Si un funcionari o funcionària entén que concorre un altre motiu que puga comprometre la seua imparcialitat en la tramitació o intervenció en un assumpte, ha de comunicar-ho immediatament al director o directora de l'Agència.
3. La infracció del deure d'abstenció dona lloc a l'exigència de les responsabilitats corresponents.
4. En tot cas, s'haurà d'impedir que els interessos de grups econòmics, socials, corporatius, ideològics o religiosos o els criteris propugnats per aquests grups influïsquen sobre les actuacions de l'Agència i dels seus funcionaris i funcionàries.
5. El personal de l'Agència que ocupe llocs amb rang de direcció de servei o superior, que tinga poder de decisió o influència en la presa de decisions o que gestione els sistemes d'informació ha de presentar, en el moment de la incorporació a l'Agència, del seu cessament si escau, i anualment, al director o directora de l'Agència, una declaració anual de rendes percebudes i una declaració responsable sobre la realització d'activitats i la titularitat de béns, obligacions o drets patrimonials, ambdues en la forma que s'establisca.

Article 70. Incompatibilitats

1. El règim d'incompatibilitats aplicable al director o directora és el que determina l'article 27 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
2. Els funcionaris i funcionàries de l'Agència es regeixen pel règim d'incompatibilitats establert en l'Estatut del personal de les Corts.
3. El personal al servei de l'Agència, si vol exercir una altra activitat, ha de disposar de l'autorització de compatibilitat corresponent. Correspon al director o directora de l'Agència resoldre les sol·licituds de compatibilitat. En qualsevol cas, denegarà l'autorització per a qualsevol activitat susceptible de comportar conflictes d'interès al servei de l'Agència.

Capítol III

Règim disciplinari

Article 71. Responsabilitat disciplinària

1. L'incompliment dels deures propis del personal al servei de l'Agència que supose la comissió de faltes, per acció o omissió, donarà lloc a la imposició de les sancions corresponents, independentment de les que es puguen derivar de la responsabilitat patrimonial o penal.
2. El règim disciplinari aplicable al personal al servei de l'Agència és el que estableix en l'Estatut de personal de les Corts.

Article 72. Expedient disciplinari

1. La imposició d'una sanció disciplinària al personal al servei de l'Agència requereix la instrucció prèvia d'un expedient disciplinari.
2. L'acord d'iniciació de l'expedient disciplinari correspon al director o directora de l'Agència, que haurà de designar les persones que exercisquen les tasques d'instrucció i secretaria de l'expedient.
3. La persona instructora de l'expedient disciplinari pot ordenar qualsevol actuació i practicar qualsevol prova que crega convenient per a esclarir els fets que són objecte d'aquell, i, en qualsevol cas, ha de prendre declaració a la persona expedientada. A la vista de les actuacions practicades, formularà el plec de càrrecs corresponent.
4. Després de l'emissió del plec de càrrecs, la persona expedientada disposa d'un termini de quinze dies per a presentar al·legacions a aquest. Transcorregut aquest termini, l'instructor o instructora elevarà una proposta de resolució al director o directora de l'Agència, a qui correspon resoldre l'expedient.

TÍTOL X

Règim econòmic i pressupostari i de contractació

Capítol I

Règim econòmic i pressupostari

Article 73. Pressupost i control

1. L'Agència ajustarà el seu règim econòmic i pressupostari al que es disposa en l'article 3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
2. Una vegada elaborat i aprovat el projecte de pressupost pel director o directora de l'Agència, es remetrà a la Mesa de les Corts, abans del 31 d'octubre de l'any anterior, llevat que un altre termini s'establisca legalment, per a aprovar-lo definitivament i incloure'l com una secció independent del pressupost de la Generalitat. La dotació econòmica necessària per al

funcionament de l'Agència constitueix una partida independent en els pressupostos generals de les Corts.

3. La comptabilitat de l'Agència està sotmesa als principis de comptabilitat pública i al sistema d'autorització, disposició, obligació i pagament per a assegurar el control pressupostari.

4. S'auditaran els comptes anuals de l'Agència en els termes previstos en la Llei 11/2016, de la Generalitat, subjectant-se a la Intervenció dels Corts en la forma que es determine. La Sindicatura de Comptes és l'òrgan al qual, amb la màxima iniciativa i responsabilitat, correspon la fiscalització o control extern de la gestió economicofinancera i el coneixement de les auditories efectuades.

Article 74. Gestió econòmica

L'Agència ajustarà la seua gestió econòmica a les bases d'execució pressupostàries que approve el seu director o directora per a cada exercici, que es publicaran en el Butlletí Oficial de les Corts, i a les normes que es dicten en desenvolupament d'aquelles.

Article 75. Prerogatives

1. L'Agència disposarà de les prerogatives establides legalment per a la Generalitat en el cobrament de les quantitats que, com a ingressos de dret públic, haja de percebre, incloses les sancions derivades de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i actuarà d'acord amb el procediment administratiu corresponent.

2. El director o directora de l'Agència expedirà la certificació de descobert del deute, que constituirà un títol suficient per a iniciar, si escau, la via executiva.

3. Per a la recaptació d'aquests ingressos en via executiva l'Agència podrà subscriure els convenis de col·laboració que siguen procedents, d'acord amb el principi d'eficiència.

Article 76. Vinculació jurídica dels crèdits

La vinculació jurídica dels crèdits, d'acord amb la seua naturalesa econòmica, s'establirà en les bases d'execució del pressupost anual.

Article 77. Modificacions de crèdit

1. Quan es requerisca imputar l'import total o parcial d'un crèdit a altres partides pressupostàries amb diferent vinculació jurídica, sense alterar la quantia total del pressupost de despeses, es farà la modificació per transferència de crèdit corresponent, una vegada aprovat pel director o directora de l'Agència.

2. Podran generar crèdits en l'estat de despeses del pressupost, els màxims ingressos sobre els totals previstos, així com els ingressos no previstos, sempre que els uns i els altres no tinguen caràcter finalista. En els dos casos, l'autorització correspondrà al director o directora de l'Agència.

3. Les modificacions de crèdit restants que suposen un increment global del pressupost es tramitaran mitjançant proposta de la persona titular de la direcció de l'Agència a la Mesa de les Corts, perquè es remeta a la conselleria competent en matèria pressupostària.

4. Les modificacions de crèdit es publicaran en el Butlletí Oficial de les Corts amb una periodicitat trimestral.

Article 78. Comptes anuals

El contingut dels comptes anuals de l'Agència s'haurà d'ajustar al Pla general de comptabilitat pública.

Article 79. Règim de pagaments i ingressos

1. L'Agència disposarà de tresoreria pròpia i correspondrà a la persona titular de la direcció la facultat d'obrir i, si escau, cancel·lar comptes bancaris per a gestionar-la.

2. El règim de disposició de fons en els comptes de titularitat de l'Agència requerirà al menys dos signatures, la signatura de la persona titular de la direcció, juntament amb l'administrador o administradora, o la persona que ocupe la prefectura d'unitat de Gestió econòmica.

3. Les competències en matèria d'ordenació de pagaments correspondran al director o directora de l'Agència.

4. Els pagaments s'efectuaran després de la consignació pressupostària i el registre comptable de les operacions que donen lloc als pagaments esmentats.

5. Els ingressos han de ser autoritzats per la persona titular de la direcció amb caràcter previ a la seua presa de raó en comptabilitat.

Capítol I Règim patrimonial i de contractació

Article 80. Règim general patrimonial i de contractació

1. El règim patrimonial i de contractació aplicable a l'Agència serà el que s'establisca en la legislació bàsica estatal i en la legislació autonòmica, amb les peculiaritats que es prevegen en aquestes per a les Corts i les seues institucions o entitats dependents.

2. El director o directora de l'Agència és l'òrgan de contractació d'aquesta.

3. L'Agència es pot adherir a sistemes de contractació centralitzada d'obres, serveis i subministraments, en l'àmbit autonòmic o estatal, així com subscriure convenis amb altres institucions, administracions o entitats, per raons d'eficàcia i eficiència, per a l'adquisició comú de béns o prestació de serveis i el cofinançament de contractes.

TÍTOL XI

Rendició de comptes i transparència

Article 81. Memòria anual, informes especials i extraordinaris, recomanacions i compareixences en comissions parlamentàries

1. L'Agència, a l'efecte de la rendició de comptes davant de les Corts i la ciutadania a través del Consell de Participació, elabora una Memòria anual descriptiva de la gestió duta a terme durant l'any anterior en la qual s'inclouen les seues activitats, en els àmbits de la prevenció, investigació, protecció a la persona denunciant i competència sancionadora, amb una anàlisi global dels treballs efectuats i del curs donat als expedients en les diferents fases. La Memòria ha de recollir també, si escau, les recomanacions formulades a les Corts i a les administracions públiques i les propostes que es consideren pertinents per a potenciar les bones pràctiques en la gestió pública, la integritat institucional i l'honestedat del personal al servei de les administracions públiques.
2. El director o directora de l'Agència presenta la Memòria anual a les Corts, en els termes establits en l'article 22 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, així com al Consell de Participació de l'Agència. A més, fa difusió pública de la Memòria anual en la seua pàgina web i en el Butlletí Oficial de les Corts, en els mitjans de comunicació i a través de les presentacions addicionals que es consideren oportunes.
3. Quan concórreguen circumstàncies especials, l'Agència, d'ofici o a petició de les Corts o del Consell de la Generalitat, podrà elaborar i presentar davant de la comissió parlamentària corresponent de les Corts o, si escau, davant de la seua diputació permanent, informes especials o extraordinaris. Així mateix, aquests informes es publicaran en el Butlletí Oficial de les Corts i en el portal de transparència de l'Agència.
4. L'Agència, a petició de les comissions parlamentàries, podrà elaborar recomanacions i dictàmens no vinculants sobre assumptes relacionats amb el frau i la corrupció, que es publicaran en el portal de transparència de l'Agència.
5. L'Agència, sempre que siga requerida, cooperarà amb les comissions parlamentàries d'investigació en l'elaboració de dictàmens sobre assumptes del seu àmbit d'actuació. Igualment, el director o directora de l'Agència acudirà a les comissions parlamentàries a les quals siga convocat per a informar de l'estat de les seues actuacions i podrà sol·licitar comparéixer quan ho crega convenient.

Article 82. Transparència de l'activitat pública de l'Agència

1. L'Agència actuarà amb transparència, promourà la publicitat i difusió de la informació i l'activitat pública i garantirà l'accés per la ciutadania a aquesta informació, mitjançant diferents canals, especialment per Internet, en els termes establits en la normativa general estatal i autonòmica aplicable, en aquest reglament i per mitjà de qualsevol altra mesura que adopte el director o directora de l'Agència a aquest efecte.
2. La informació serà veraç, objectiva i actualitzada, i es publicarà o proporcionarà de manera clara, estructurada, comprensible i fàcilment localitzable.

Article 83. Portal de transparència

1. La informació el coneixement de la qual siga rellevant per a garantir la transparència de l'activitat de l'Agència serà publicada periòdicament i actualitzada en la seua pàgina web d'una manera clara, estructurada i comprensible per als interessats i, preferentment, en formats reutilitzables.
2. En el portal de transparència de l'Agència es publicarà, com a mínim, la informació a què es refereix l'article 9 de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació de la Comunitat Valenciana, o la norma que la substituïska.

Article 84. Dret d'accés a la informació pública

1. Qualsevol ciutadà o ciutadana, a títol individual o en representació de qualsevol organització legalment constituïda, té dret d'accés a la informació pública, en els termes establits en la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, o la norma que la substituïska, mitjançant una sol·licitud prèvia dirigida al director o directora de l'Agència.
2. Si la informació sol·licitada està afectada parcialment per alguna limitació, es facilitarà, sempre que siga possible, l'accés parcial, ometent la part afectada per la limitació, llevat que d'això resulte una informació distorsionada, equívoca o sense sentit.
3. Si les sol·licituds es refereixen a informació que afecte els drets o interessos de tercers, l'òrgan administratiu encarregat de resoldre donarà trasllat a les persones afectades perquè, si escau, presenten les al·legacions que consideren pertinents en el termini de quinze dies hàbils. El sol·licitant, mentrestant, serà informat d'aquesta circumstància, així com de la suspensió del termini per a resoldre.
4. Si la informació que se sol·licitara continguera dades personals, es tindrà en compte el que es disposa en la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.
5. El règim sobre els límits d'accés a la informació pública serà el que es preveu en l'article 14 de la Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o la norma que el substituïska. En particular, el dret d'accés podrà ser limitat quan accedir a la informació supose un perjudici per a la prevenció, recerca i sanció dels il·lícits penals, administratius o disciplinaris, les funcions administratives d'inspecció i control, i la garantia de la confidencialitat o el secret requerit en processos de presa de decisió.

L'aplicació dels límits serà justificada i proporcionada al seu objecte i finalitat de protecció i atindrà les circumstàncies del cas concret.

TÍTOL XII***Registres de l'Agència, seu electrònica i bústia de denúncies***

Article 85. Registre general

L'Agència disposa d'un registre general propi, de caràcter electrònic, d'acord amb la normativa vigent, adscrit a l'àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica. Per mitjà d'una resolució del director o directora s'establiran les seues normes de funcionament, que seran publicades en la pàgina web de l'Agència, en el Butlletí Oficial de Les Corts i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Article 86. Seu electrònica de l'Agència

Correspon a l'Agència el fet d'aprovar, mitjançant resolució del director o directora, la constitució de la seu electrònica i la regulació del funcionament, que inclourà la regulació del registre electrònic i del tauler d'anuncis electrònic, i es publicarà en la pàgina web de l'Agència, en el Butlletí Oficial de Les Corts i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Article 87. Registre de convenis

1. Es crea el registre de convenis de l'Agència de naturalesa administrativa, adscrit a la direcció d'Assumptes Jurídics, en el qual seran objecte d'inscripció els convenis subscrits, així com qualsevol incidència relativa a la seua interpretació, execució, modificació, pròrroga, suspensió i extinció.

2. Els convenis podran incloure qualsevol clàusula o estipulació, sempre que siga d'acord amb l'ordenament jurídic. En tot cas, els instruments de formalització dels convenis hauran d'especificar, com a mínim:

- a) El títol del conveni, que identificarà les parts intervinents i contindrà una breu referència al seu objecte.
- b) El lloc i la data de signatura.
- c) Les parts que subscriuen el conveni i la capacitat jurídica amb la qual actua cada una de les persones que intervenen en el seu nom i representació.
- d) L'objecte del conveni, les actuacions que s'acorden desenvolupar per a aconseguir-ho o acomplir-ho i les obligacions que comporta per a cada una de les parts, incloent-hi si escau el contingut econòmic.
- e) La possibilitat d'establir un òrgan mixt de seguiment.
- f) La data de l'inici de l'eficàcia i el termini de vigència del conveni, sense perjudici de la possibilitat de prorrogar-lo si així ho acorden les parts signatàries del conveni.
- g) Altres causes d'extinció del conveni diferents de la conclusió del termini de la seua vigència, així com la forma de finalitzar, en aquests supòsits, les actuacions en curs d'execució.

h) La jurisdicció a la qual se sotmetran les qüestions litigioses que puguen sorgir respecte del conveni.

3. En tot cas, en l'expedient de tramitació, previ a la subscripció del conveni, haurà de figurar l'informe-proposta justificatiu de la necessitat i oportunitat del conveni, una Memòria econòmica sobre l'existència o inexistència d'obligacions econòmiques per a l'Agència, i l'informe jurídic corresponent.

4. La subscripció de convenis per l'Agència es publicarà en el Butlletí Oficial de Les Corts i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Article 88. Registre d'acords de condicions de treball

1. Es crea el registre d'acords de condicions de treball de l'Agència, adscrit a l'àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica, en el qual seran objecte d'inscripció els acords de condicions de treball del personal al servei de l'Agència, aprovats després de la negociació col·lectiva, en els termes expressats en l'article 38 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, o la norma que el substituïska.

2. Aquests acords es traslladaran a la Mesa de les Corts perquè en prenga coneixement i es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts*, en el *Diari Oficial de la Generalitat* i en el portal de transparència de l'Agència.

Article 89. Registre d'acords i resolucions del director o directora de l'Agència

1. Es portarà un registre dels acords i resolucions adoptats pel director o directora de l'Agència, en el qual queden anotats, com a mínim, l'ordre numèric de l'acord o resolució, que s'iniciarà cada any natural, la data de la seua emissió, la unitat administrativa tramitadora, el nombre d'expedient, la denominació o títol de l'acord o resolució, la persona o persones destinatàries i, si escau, la ressenya del seu contingut.

2. Mitjançant resolució del director o directora de l'Agència, es crearà i regularà aquest registre, que quedarà incorporat a la tramitació i expedient electrònic.

Article 89. Bústia de denúncies

1. La bústia de denúncies és un canal telemàtic segur per a la presentació de denúncies, informacions o comunicacions dirigides a l'Agència, que permet la intercomunicació, fins i tot quan la informació que es rep és anònima.

2. Mitjançant resolució del director o directora, publicada en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, es crea i regula el funcionament de la bústia de denúncies de l'Agència disponible en la pàgina web de l'Agència (<https://www.antifraucv.es>).

Article 90. Tractament de dades de caràcter personal

1. El tractament i la cessió de les dades obtingudes per l'Agència com a resultat de les seues actuacions, especialment les de caràcter personal, estan sotmesos a la normativa vigent en matèria de protecció de dades i garantia dels drets digitals. L'Agència no pot divulgar les dades ni informar altres persones o institucions que no siguen les que, d'acord amb la normativa vigent, puguen conèixer-los per raó de les seues funcions, i tampoc es podran utilitzar ni cedir aquestes dades amb finalitats diferents de les establides en la llei.
2. La direcció de l'Agència, escoltat el seu Consell de Direcció, designarà un Delegat de Protecció de Dades, que podrà formar part de la plantilla de l'Agència o exercir les seues funcions en el marc d'un contracte de serveis, en aquest cas es nomenarà a un responsable del contracte d'entre el personal de l'Agència. Es publicaran les dades de contacte del delegat de protecció de dades i es comunicaran a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, de conformitat amb la normativa vigent.
3. L'Agència i els òrgans i les institucions amb funcions de control, supervisió, inspecció i protectorat de les administracions i entitats incloses en l'àmbit d'actuació de l'Agència podran establir acords de col·laboració per a la comunicació de dades i informació rellevant en l'àmbit de les seues competències.
4. No obstant això, les dades i la informació que conste en l'Agència en l'exercici de les seues competències seran remeses a l'autoritat competent per a iniciar els procediments disciplinaris, sancionadors o penals als quals puguen donar lloc.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Adscripció de personal

L'Agència podrà sol·licitar al Consell l'adscripció al seu servei de personal pertanyent a la Policia de la Generalitat, per a acomplir les tasques relacionades amb la seguretat i amb les funcions i finalitats d'aquella.

Segona. Concertació d'assegurança

L'Agència podrà subscriure un contracte d'assegurança de responsabilitat civil professional de la direcció i del personal al seu servei després de justificar la seua necessitat i la concreció de les contingències a cobrir.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única. Carrera professional

Els efectes del reconeixement de la carrera professional horitzontal per al personal de l'Agència es computaran des de la data d'ingrés en l'Agència, qualsevol que haja sigut la forma de provisió del lloc.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Clàusula derogatòria

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposen al que disposa aquest reglament.

DISPOSICIONS FINALS**Primera. Desenvolupament i modificació d'aquest reglament**

1. Es faculta la persona titular de la direcció de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana per a dictar les disposicions que requerisca l'aplicació, interpretació i el desenvolupament d'aquest reglament.
2. Qualsevol modificació del que disposa aquest reglament s'elaborarà per la direcció de l'Agència, prèvia deliberació i proposta del Consell de Direcció, i es presentarà a les Corts Valencianes, aprovant-se posteriorment per part de l'Agència.

Segona. Entrada en vigor

Aquest reglament es publicarà en el Butlletí Oficial de les Corts i en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, entrant en vigor l'endemà al de la seua publicació en aquest últim.

València,

**El director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud
i la Corrupció de la Comunitat Valenciana**

Joan Antoni Llinares Gómez

ANNEX

MONOGRAMES	
	
LOGOTIPS DENOMINACIÓ AGÈNCIA COMPLET	
	
LOGOTIPS DENOMINACIÓ SIMPLIFICADA DE L'AGÈNCIA	
	

Annex II

**Conferència pronunciada per l'Ex-Fiscal Cap Anticorrupció
D. Carlos Jiménez Villarejo en la Filmoteca de l'Institut Valencià de
Cultura de València el 28 de maig de 2018, a continuació de la
projecció del documental "*La corrupción, un organismo nocivo*"
en activitat organitzada per l'Agència**

**Conferència pronunciada per l'Ex-Fiscal Cap Anticorrupció D. Carlos Jiménez Villarejo en la Filmoteca de l'Institut Valencià de Cultura de València el 28 de maig de 2018, a continuació de la projecció del documental
"La corrupción, un organismo nocivo"
en activitat organitzada per l'Agència**

Introducción

El acto que estamos celebrando es una expresión del objetivo, entre otros, de dicha Agencia cual es *"la creación de una cultura social de rechazo de la corrupción"* y acabar con la resignación y el escepticismo que tanto domina a la ciudadanía frente a la corrupción o especialmente la política.

Es así. Antes que nada, pues, mi gratitud a la invitación para asistir a este acto. Gracias Sr. Llinares, Director de la Agencia.

El Documental expuesto, con ser muy importante, es solo una aproximación a la realidad de la corrupción en España. Hace un año se publicó la Memoria de la Fiscalía Anticorrupción que informaba de su actividad en 2016. Y relataba, resumidamente, la problemática que es objeto de los 420 procesos por las formas más graves de corrupción en los que dicha Fiscalía venía interviniendo dicho año; cifra que, sin duda, ya se habrá incrementado. Una veintena se tramitaban entonces en la Comunidad Valenciana. (Ver Apéndice).

Compartimos, como punto de partida de esta exposición, la posición clarividente de Vidal-Beneyto⁷: "La lucha contra la corrupción es, hoy, el desafío fundamental de nuestra democracia". Y, llamaba a "un movimiento general de reprobación ciudadana" como "ejercicio de democracia participativa". Y en esa perspectiva deben situarse las imágenes que acabamos de ver. El fenómeno de la corrupción en los Estados democráticos tiene causas estructurales que guardan relación con la organización del Estado y sus Administraciones y la ordenación de los poderes públicos. Entre otras, por la insuficiencia de los controles administrativos internos, que abdican de sus funciones por puro burocratismo con la consiguiente pasividad o, peor, por complicidades más o menos encubiertas con

7 La corrupción de la democracia. Editorial Catarata. 2010. Pg. 20.

los “gobernantes”⁸ que debieran ser controlados. Y, desde luego, por ausencia de una efectiva respuesta sancionadora administrativa o judicial. En este último caso, por causas variadas, como la insuficiencia crónica de medios para hacer frente a conductas delictivas complejas con rasgos propios de la criminalidad organizada-, que se emplea como coartada para justificar la lentitud, causa, a su vez, de una respuesta tardía y débil que conduce a amparar la impunidad. Cuando no, directamente, la falta de una plena neutralidad de jueces y fiscales para enfrentarse a los círculos del poder económico o político, como se ha acreditado en las recientes recusaciones de magistrados de la Audiencia Nacional para enjuiciar conductas delictivas de dirigentes del PP. En otros casos, la Justicia favorece directamente a los poderosos mediante interesadas y retorcidas interpretaciones legales, como el rechazo por la Audiencia Nacional al enjuiciamiento del Presidente del B. Santander, la llamada doctrina Botín, el de las “cesiones de crédito”⁹.

Son las obligadas consecuencias de un sistema basado en la lógica del mercado, en el enunciado de “enriquecerse”. Así lo resumía el analista alemán Michael R. Krätke: “Corrupción, dinero negro, segundas cajas, engaño organizado y manipulaciones contables son prácticas corrientes en el mundo de los negocios”¹⁰. Una economía sustentada en la “codicia humana”¹¹ es capaz de debilitar o destruir los mecanismos necesarios para garantizar la viabilidad de un sistema basado en el consenso del respeto a la legalidad democrática y a los derechos humanos. Por ello, la codicia, elemento esencial de estos delitos, cuando los sujetos de la corrupción son cargos públicos, va asociada ineludiblemente a una deslealtad a los principios y reglas del sistema democrático. Para hacer frente a esta realidad tan compleja y difícil de enderezar hacia el imperio de la Ley y el respeto a los derechos, debe partirse del conocimiento real de quienes, como gobernantes, están obligados a rechazar cualquier forma, por leve que fuese, de corrupción. Porque, ciertamente, parten de una posición de superioridad respecto de cualquier ciudadano, cualquiera que sea el grado de poder público que ejerzan. Porque “disfrutan de una especial capacidad de información e influencia” de la que carecen los ciudadanos, capacidad que les otorga una evidente superioridad sobre el resto de los ciudadanos y ciertas garantías de impunidad. Desde esta posición, es

8 Concepto éste empleado por el Profesor Díez-Picazo en la obra *La criminalidad de los gobernantes: “Titulares de cargos públicos de naturaleza genéricamente ejecutiva, incluidos los que operan a nivel regional o local”*. Editorial Crítica. 1996. Pg. 11.

9 *Jueces para la Democracia*- Revista nº 64, Marzo 2009. “Poder económico, ¿Poder Judicial?”. Del autor.

10 *Capitalismo y corrupción*. Revista Sin Permiso. 4. 2. 2007.

11 Victoria Camps. Catedrática de Ética. Entrevista en *Alternativas Económicas*, nº 6, pg. 28.

relativamente fácil caminar por el sendero de la corrupción. Que se compone, esencialmente, de los siguientes elementos:

- Desviación de poder, es decir, no aplicar las normas al servicio del interés general.
- Arbitrariedad, es decir, aplicar las normas en función de criterios personales ajenos a la estricta legalidad.
- Favoritismo, es decir, hacer un uso del poder público en beneficio propio o de terceros.

La presente introducción se explicita rotundamente por la Sentencia de la Sala de lo Penal del TS (de 8/5/2018) confirmando la dictada por el Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana el 8/2/2017 en el Caso Gürtel-Fitur:

“Lo característico de la corrupción no solo es que determinadas personas cometan hechos delictivos patrimoniales, sino que la corrupción surge porque en el actuar delictivo se compromete al Estado y a la Administración, porque se realizan en los aledaños, o desde, posiciones de poder. La conducta típica en los delitos de corrupción se centra en la obtención de puestos dentro del Estado, directamente o a través de influencias, para delinquir, para obtener ventajas patrimoniales, para dismantelar al Estado, o para apropiarse del patrimonio del Estado. En ocasiones, desde esa ocupación, directa o indirecta, se utiliza el puesto estatal para extorsionar a personas, físicas o jurídicas, o para asegurarse la adjudicación de contratos, propiciando situarse en los dos lados de la contratación, como Estado y como adjudicatario de la concesión o del contrato, alterando las condiciones de la libre competencia. Son imaginables muchas formas de actuar, asegurándose el enriquecimiento personal y los favores del poder, desde dentro o a través de personas interpuestas. La reacción de los Códigos penales ha consistido en la tipificación de nuevas figuras penales. Junto a las clásicas de prevaricación, cohecho y malversación, han surgido nuevas figuras típicas, el tráfico de influencias, el fraude a la administración, etc., dirigidas a reprimir conductas antisociales en las que la lesión a la ciudadanía es mucho mayor que la que se deriva del coste patrimonial consecuente a un enriquecimiento ilícito, pues se ponen en cuestión aspectos básicos de la ordenación social como los principios de transparencia, de igualdad de oportunidades, de objetividad en el ejercicio de la función pública y, por ende, el propio funcionamiento del sistema democrático que se cuestiona con los

comportamientos en los que el sistema de poder es empleado para el enriquecimiento de unos pocos en detrimento de la ciudadanía¹².

Todo ello, lo resumió el Profesor Calsamiglia, calificando la corrupción, en cualquiera de sus formas, como un gran acto de deslealtad a la legalidad y, sobre todo, al Estado democrático.

Creo que todos estos elementos están presentes o se asoman al relato que acabamos de ver y, desde luego, están presentes en el proceso al que nos hemos referido.

El Documental precisa de dos puntualizaciones. La primera relativa al caso "Pretoria". Los implicados, ya acusados, especialmente el ex alcalde de Sta. Coloma de Gramenet, del PSC, y los ex Consejeros de J. Pujol, Prenafeta y Alavedra, pilares del pujolismo, a quienes se solicitan penas graves, ya han sido juzgados, estando pendiente de publicarse la sentencia. La segunda es que ante el relato, ciertamente turbador, de Carlos Martínez, hacer constar que una parte de los hechos expuestos ya dio lugar a un proceso, el llamado caso "Pallerols" que concluyó con varias condenas, pero, sobre todo, con la condena civil de Unió Democràtica de Catalunya por haberse beneficiado de parte de los fondos europeos desviados. Son algunos ejemplos de que el poder judicial puede combatir la corrupción y superar, en términos de la magistrada del Tribunal Supremo Margarita Robles, "la insensibilidad y el silencio" con que habitualmente había reaccionado¹³.

La realidad de la corrupción

La corrupción, en sus más variadas formas, no solo sigue presente en la política de nuestras instituciones sino que parece cobrar un mayor protagonismo. Los datos económicos resultantes de ella son escalofriantes.

"El Banco Mundial cuantificó en 2004 que el precio mundial de la corrupción superaba cada año el billón de dólares". El Fondo Monetario Internacional, en 2016, "calculó que los sobornos pagados en el conjunto de las economías emergentes sumaban entre un billón y medio y dos billones de dólares anuales" y la Comisión Europea, en 2012, "estimó que el impacto de las malas prácticas en

12 Sentencia en la que los once acusados fueron condenados por delitos de asociación ilícita, prevaricación administrativa, tráfico de influencias, malversación de caudales públicos, falsedad documental y cohecho activo y pasivo, un verdadero compendio de la corrupción.

13 Entrevista por José Martí Gómez. Reista La Maleta de Portbou, nº 15, pg. 87.

las finanzas públicas de los 28 países de la U.E. alcanzaba los 120.000 millones de euros anuales”¹⁴.

La corrupción “lleva aparejado un déficit de gobernabilidad y que sus prácticas obstaculizan el desarrollo económico”, lo que describe con detalle respecto a su incidencia en los países en vías de desarrollo, en los que genera y profundiza la pobreza.

Todo ello conduce, a una corrupción que, en palabras del Profesor Soriano, es “omnipresente, persistente, abrumadora y oscurantista”¹⁵. Ante ello, Transparencia Internacional (TI) en el “Informe global de la corrupción” de 2017 exigió: Independencia, Transparencia, Recursos adecuados y Rendición de cuentas¹⁶. Pero sin negar que se producen algunas respuestas, son más que insuficientes. Estamos aún muy lejos de la ejecución de las propuestas contenidas en el *Pacto estatal contra la corrupción y por la regeneración cívica* promovido por la Fundación por la Justicia de la Comunidad Valenciana.

Por ejemplo, en la Ley Orgánica 3/2015, de “control de la actividad económica-financiera de los partidos políticos”, algunos avances se han producido pese a que se mantienen incólumes normas que impiden la máxima independencia y transparencia de los mismos. Como el benévolo tratamiento de la financiación de los partidos a través de las Fundaciones, que, como es sabido, es una de las vías más oscuras de la entrada de dinero en los partidos de las que forman parte.

Después de cuarenta años de Constitución, por fin se acordó suprimir una previsión que nunca debía haber sido admitida. Consiste en prohibir que las entidades de crédito “efectúen condonaciones totales o parciales de deuda a los partidos políticos”. A tal efecto, se entiende por condonación “la cancelación total o parcial del principal del crédito o de los intereses vencidos”. Era un privilegio antidemocrático y evidentemente corruptor de que, a diferencia de la ciudadanía, gozaban los partidos. Además, se incluye una previsión que expresa implícitamente lo que hasta ahora era posible: que los partidos en sus relaciones con las entidades de crédito acuerden que “el tipo de interés que se aplique (no) puede ser inferior al que corresponda a las condiciones de mercado”. Una

14 La factura de la corrupción pública y privada, NBA, de Pere Ríos, y la obra esencial de Mario Caciagli, “Clientelismo, corrupción y Criminalidad Organizada”

15 Democracia vergonzante, 2014

16 Informe de TI en el “Informe global de la corrupción” de 2007: Independencia, Transparencia, Recursos adecuados y Rendición de cuentas.

muestra más del trato privilegiado que la ley y las entidades financieras han otorgado siempre a los partidos.

En cuanto a la persecución penal de la financiación ilícita de los partidos¹⁷, era una exigencia planteada hace quince años por la Fiscalía Anticorrupción que, como tantas otras propuestas, cayeron en el más absoluto vacío. Vacío que ha estimulado el crecimiento desorbitado de la corrupción política. Entonces, decíamos así: “Una de las medidas a adoptar debe ser la tipificación como delito de la financiación ilegal de los partidos políticos precisamente dado el relevante papel que les otorga el artículo 6 de la Constitución en la organización del sistema democrático. Así lo ha considerado también la Conferencia del Consejo de Europa de los Servicios Especializados en la lucha contra la corrupción celebrada en Madrid en octubre de 1998”. El Estado no ha podido sustraerse por más tiempo a configurar como último instrumento una reacción de naturaleza penal ante hechos que, además de revestir una evidente gravedad, están situados de lleno en el ámbito de la corrupción pública con los efectos devastadores que ya han sido denunciados en repetidas ocasiones por el Consejo de Europa. Así resulta de la reforma del Código Penal aprobada por la Ley Orgánica 1/2015, de 30 de Marzo, reacción penal patentemente moderada, que no guarda proporcionalidad con la gravedad de la conducta. Pues, solo si la donación prohibida es superior a 500.000 euros la sanción penal es relevante. La sanción prevista para el tipo básico, es de una irritante levedad y más que improbable aplicación en los supuestos agravados.

Y, continúa sin incorporarse al Código Penal, en cumplimiento de la Recomendación contenida en el Art.20 de la Convención de NNUU contra la Corrupción, de 2003, el delito de “enriquecimiento ilícito o injusto de los cargos públicos electos”, que estaba incluido en el Acuerdo del Congreso de Diputados de 14 de marzo de 2013¹⁸.

Y, podía continuarse con las manifiestas insuficiencias de la Ley 3/2015 sobre incompatibilidades de Altos Cargos, que continúa sin resolver el gravísimo problema de las “puertas giratorias” y otros como la exigible publicidad de las Declaraciones de Bienes y Derechos de dichos cargos públicos. Destacando también el vacío legal existente respecto de los lobbies, que representan los poderes económicos y que pueden constituir un factor de abuso de

17 Memoria de la Fiscalía Anticorrupción, 2016. Capítulo 15 Las instituciones europeas y el ordenamiento español ante la corrupción.

18 Entendiendo por tal el “incremento significativo del patrimonio de un funcionario público respecto de sus ingresos legítimos que no puede ser razonablemente justificado por él”.

informaciones privilegiadas o de actividades completamente opacas en los delitos de tráfico de influencias.

A ello, habría que añadir el trato favorable desde todos los Gobiernos a la corrupción a través de la concesión de indultos. Un anticuado privilegio regio sigue siendo un instrumento del Ejecutivo central para suavizar o anular penas de condenados por corrupción. Exactamente, desde 1996, 227 condenados por dichos delitos han sido indultados total o parcialmente¹⁹.

Por todo ello, y mucho más, el documental es un instrumento necesario para denunciar las insuficiencias del sistema y exigir ya, soluciones más rigurosas y definitivas.

La Agencia valenciana contra la corrupción y el fraude

La Agencia, ya citada, de la Comunidad Valenciana (creada por Ley 11/2016, de 28 de noviembre), representa un gran avance en el planteamiento procesal del combate contra la corrupción en el marco competencial que le corresponde. Parte sustancial de dicha Ley debería ser asumida por las leyes estatales sobre la materia.

Destacar su fin básico: "prevenir y erradicar el fraude y la corrupción de las instituciones públicas valencianas y para el impulso de la integridad y la ética pública". Naturalmente, desde su "independencia" de las Administraciones Públicas.

Entre sus fines, deseo resaltar dos del Art. 4. a) y d): "La prevención y la investigación" del uso o destino irregular de fondos públicos y de conductas opuestas a la integridad o contrarias a los principios de objetividad, eficacia y sumisión plena a la ley y al derecho" y, además, "garantizar los máximos niveles de integridad, eficiencia y transparencia, especialmente en la contratación pública".

La protección de los denunciantes de la corrupción

En este ámbito, puede apreciarse con crudeza que aquellos que ejerciendo una función pública -fuera de la Administración de Justicia-, en cumplimiento de sus deberes institucionales tienen conocimiento de conductas, de sus superiores

19 Fundación Cívica. Eva Belmonte. 4/4/2018

jerárquicos que pueden ser constitutivas de delitos de corrupción están, como norma general, absolutamente desprotegidos. Lo que genera varias consecuencias. Que si, por razones fundadas en la naturaleza ilícita de la orden que recibe, se opone a su cumplimiento queda expuesto a un acoso más o menos intenso que dificultará el ejercicio de sus funciones y hasta la continuidad en su cargo a través de medidas disciplinarias.

Además de la posibilidad de ser víctima de actuaciones civiles o penales por supuestas lesiones al derecho al honor de los presuntos corruptos. Ante esta realidad, el sistema legal español no contempla ninguna medida para amparar a dichos funcionarios, para crear una barrera de medidas que los protejan frente a quienes, presuntamente corruptos, pueden amenazarlos, coaccionarlos y hasta expulsarlos de la función pública generándoles daños personales y profesionales muy graves, todo desde una absoluta impunidad. Así lo hemos visto y continúa ocurriendo. Con motivo de la apertura de un proceso penal contra la empresa pública Aquamed, los cuatro empleados que denunciaron a sus superiores las irregularidades que estaban cometiendo, han sido despedidos. Uno de ellos ha dicho: "Nos presionaban y nos amenazaban con el despido disciplinario"²⁰. Pero tiene solución, si los Gobiernos de turno se hubieran tomado en serio acabar con la corrupción o reducirla drásticamente. Bastaba con aplicar, como estaban obligados, el Art. 33 de la Convención de NNUU contra la Corrupción, vigente en nuestro país desde 2006. Dicho precepto dispone que *"Cada Estado Parte considerará la posibilidad de incorporar en su ordenamiento jurídico interno medidas apropiadas para proporcionar protección contra todo trato injustificado a las personas que denuncien ante las autoridades competentes, de buena fe y con motivos razonables, cualesquiera hechos relacionados con delitos tipificados con arreglo a la presente Convención"*. Llamamiento reiterado por el G20 en 2010, en Seúl, al reclamar "proteger de acciones discriminatorias y represalias a los denunciantes que informen de buena fe sobre actos sospechosos de corrupción". El 25 de noviembre de 2011, la OCDE hizo publicó su informe, titulado *"G20 AntiCorrupton Action Plana Acton point 7: Protecton of Whistle blowers"*, que aún no se ha incorporado a nuestra legislación. Continúa el silencio de las autoridades políticas ante esta realidad que, de esta forma, se constituyen en cómplices o encubridoras de los cargos públicos que, además de ser corruptos, gozan de impunidad para hostigar a quienes les denuncian. Es evidente que la Ley 19/1994, de protección de testigos, es manifiestamente insuficiente, entre otras razones, porque la función que desarrolla el denunciante es radicalmente distinta de la del mero testigo y está expuesto a

20 El País, 27/1/2016, pg. 15.

muchos mayores riesgos, como el documental revela, y está acreditándose respecto al ciudadano Falciani.

Como pueden advertir, estamos aún lejos de un marco legal amplio y riguroso que haga frente eficazmente a tan potente enemigo. Este documental es una aportación esencial en esa larga contienda.

Pero, aparte de otros avances que se echan de menos en la legislación estatal en el ámbito de la cooperación entre instituciones públicas, el gran salto hacia delante de la Ley de la Agencia Valenciana es, sin duda, el “Estatuto de la persona denunciante”. No solo para garantizarle la “confidencialidad” sino, y esto es un ejemplo para el conjunto de la normativa europea incluida la española, para que “no sufran” ningún tipo de aislamiento, persecución o empeoramiento de las condiciones laborales o profesionales ni ningún tipo de medida que implique cualquier forma de perjuicio o discriminación”. Y esta previsión es importante porque va acompañada de medidas cautelares para garantizar el cumplimiento de dicha protección. Es un verdadero paradigma, que, más temprano que tarde, debería cumplir el Gobierno del Estado. Si esta previsión ya estuviese en la normativa estatal, además de haberse evitado evidentes abusos contra los denunciantes, seguro que la ciudadanía, en general, habría asumido con más intensidad su compromiso contra la corrupción. El camino es, pues, muy largo, pero solo las instituciones no podrán acabar con la corrupción, es indispensable la colaboración ciudadana.

Reitero mi gratitud al Sr. Llinares y, como no, a quienes han hecho posible este documental de tan larga vida, Teresa Soler y Albert Sanfelú.

Carlos Jiménez Villarejo

Ex fiscal anticorrupción

AGENCIA VALENCIANA ANTIFRAUDE
AGENCIA DE PREVENCIÓN Y LUCHA CONTRA EL FRAUDE Y LA CORRUPCIÓN DE LA COMUNIDAD VALENCIANA